

**Міністерство освіти і науки
України
Національний університет
біоресурсів і
природокористування
України**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра іноземної філології і перекладу**

СВІТ МОВ І МОВИ СВІТУ

МАТЕРІАЛИ

**VII Міжнародної науково-практичної
студентської конференції**

17 квітня 2025 року

м. Київ

**The Ministry of Education and Science of Ukraine
National University of Life and Environmental Sciences of
Ukraine
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Foreign Philology and Translation**

**WORLD OF LANGUAGES AND LANGUAGES OF THE
WORLD**

**PROCEEDINGS
of the
VII International scientific-practical student
conference**

April 17, 2025

Kyiv

Світ мов і мови світу: зб. матеріалів VII Міжнародної наук.-практ. студ. конф., Київ, 17 квітня 2025 р. Київ, 2025. 263 с.

Збірник укладено за матеріалами VII Міжнародної науково-практичної студентської конференції «Світ мов і мови світу», що її провела кафедра іноземної філології і перекладу гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the VII International scientific-practical student conference «World of languages and languages of the world» held by the Department of Romance and Germanic Languages and Translation of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

For scientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Савицька І. М., канд. філос. наук, доц. (голова); Амеліна С. М., д-р пед. наук, проф;
Харченко С. В., д-р філол. наук, проф.; Тепла О. М., канд. пед. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 10 від 16. 04. 2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за автентичність, достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025

© Автори, 2025

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ДОБРОСОЛ А. П. Сучасні проблеми психології і лінгвістики: міждисциплінарний підхід	19
ГИЛЬЯРДІ Н. В. Семантичні особливості соціальних мереж англійської та української мов	19
КРАЖАНОВСЬКА С. Д. Проблеми адаптації перекладу сучасної художньої літератури	20
КУЛАКЕВИЧ А. М Psycholinguistic Aspects of Bilingualism: Effects on Speech and Development	21
ЛІСОВЕНКО А. А. Comparative Characteristics of American and British English	23
ЛЯШЕНКО А. А. Culture and Localization	24
РІШНЯК В. Code-Switching and Borrowings: English Words in Ukrainian and Vice Versa	25
ТИМОФЄЄВ В. А. Rekonstruktion der mittelhochdeutschen Aussprache (aufgrund der Gedichte Walthers von der Vogelweide)	26
ЧЕРЕВАЧ М. А. Difficulties in Translating the Advertising Texts from English into Ukrainian	27
Alla RENSKA Maksym Rylskyi's Translation Mastery in Rendering Heinrich Heine's Poetry: Linguistic and Cultural Aspects	28
Anastasia GRIP The History and Development of the Swedish Language: from the Vikings to the Modern Age	29
Karina KOZII The Influence of the History and Culture of Great Britain on the Names of Cities	30
Maryna LOZAN Gaming Slang in Modern English	31
Olesia MORENKO Zróżnicowanie regionalne współczesnej polszczyzny	31
Vlada SAMARCHUK	

Manipulative Strategies in the Political Discourse of Mass Media	33
<i>КАРТИНИ СВІТУ В РОМАНО-ГЕРМАНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВАХ</i>	
ВАЛЕНТЕНКО Д. А. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М. English and Ukrainian cultural differences	34
ЗАДОРОЖНА Д. Б.. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М. The Significance of Dialects in the United Kingdom	35
КЛИЩ В. М. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Різновиди сленгу сучасної англійської мови та їх порівняльна характеристика (на прикладі англійських серіалів)	36
КОВАЛЬ Ю. О. Наукове керівництво - РОЖКОВ Ю. Г. Мовні засоби репрезентації термінології виробництва продуктів м'ясної промисловості в англійській мові	37
МИКОЛАЄНКО В. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Pictures of the World in Romance-Germanic and Slavik Languages	38
НАЗАРЕНКО Н. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Metaphorical Meaning of Motion Verbs in English	39
ОНИСЕЧКО Є. В. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Worldviews in Romance-Germanic and Slavic Languages: a Linguocultural Analysis	40
ПАЩЕНКО Н. Д. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Stylistic, Grammatical and Syntactical Peculiarities of Idioms	41
ПИЛИПОНЬКО К. Ю. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. English and Ukrainian Cultural Differences	42
ПОВАЖНЮК С. С. Наукове керівництво – ГОЛЬЦОВА М. Г. Типологія аббревіатур в сучасній англійській та українській мовах	42
РУБАН С. О. Наукове керівництво - ГОЛЬЦОВА М. Г. Розвиток англійської та української лексики через неологізми та оказіоналізми. Поняття семантичних і стилістичних неологізмів	43
СЕВРУК С.-М. А. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М. Place Names of the UK of Celtic Origin	44
СОЛТИС А. М. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М. Концепт «життя» у мовних картинах світу українців та американців: лінгвокультурологічний аналіз висловлювань письменників і поетів	45
ЧЕБОТАРЬОВА І. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Features of American Slang in Electronic Correspondence	47

ШАМАНСЬКИЙ Д. В. Наукове керівництво - МАРКОВА Ю. Р. Засоби відтворення облігаторності в англійській та українській мовах (на матеріалі політичних текстів)	48
ШКОДА С. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Особливості романо-германських та слов'янських мов в роботі з перекладом	50
ШУДИКІНА А. В. Наукове керівництво – КРАВЧЕНКО Н. К. Образи та символи в американському і українському репі: культурні паралелі та відмінності	51
ЯРМОЛЕНКО В. Р. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М Humour in British and American Cultures: A Linguistic and Cultural Analysis	52
ЯХНЕНКО В. Є. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Semantic Features of Artistic Terminology in the English Language	53
Anastasia HRECHENOK. Scientific supervision - Oksana TEPLA The Irish Language: Revival and Challenges in Contemporary Ireland	54
Anna HOLOVCHENKO. Scientific supervision - Liudmyla VEREMIUK Conceptualization of the World by Means of the English Language	56
Ilona CHEBOTARIOVA, Oksana ZAKHUTSKA Motion Metaphorized: the Case of <i>Run And Fall</i>	58
Marta PETRIVSKA. Scientific supervision - Oksana TEPLA The Role of Phraseological Expressions in Humour and Irony in the English Language	59
Olga DIELINI. Scientific supervisor -Indira RENSKA The Emergence of Neologisms in the English Language in the Context of the War in Ukraine	60
Sofiia SEVRUK, Oksana ZAKHUTSKA Trudności tłumaczenia polskiej poezji na język ukraiński	61
Victoria SOBCHUK. Scientific supervisor - Indira RENSKA The Influence of Historical and Social Factors on the Formation of the Linguistic Picture of the World in Different Language Families	62
Yana LEBIEDIEVA, Oksana ZAKHUTSKA Dynamika słownictwa języków angielskiego i ukraińskiego: aspekt porównawczy	63
Yaroslava BEZKROVNA Oksana ZAKHUTSKA The Difference in Worldview Depiction in Literary Works Written in Romance-Germanic and Slavic Languages	64

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ

КОМУНІКАЦІЇ

БАЛАБАН А. Р. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Paraphrasing as a strategic tool for effective translation and localization	66
БІРЮКОВИЧ В. П., Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Сучасні виклики перекладознавства та міжкультурного діалогу	67
БУЦЬКА О. О. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Some problems of translation in linguoculturology and intercultural communication	68
ВАЛЕНТЕНКО Д. А. Наукове керівництво - СИДОРУК Г. І. Translation of abbreviations from English	68
ВАСИЛЯКА Д. П. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Професія перекладача: сучасні виклики й стратегії їх подолання	70
ВОЛОЧАЙ Є. Д. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Precedent Asymmetry in Audiovisual Translation	71
ГОЛОВІЙ К. В. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Еволюція постредагування машинного перекладу	72
ГОЛУБ Дмитро Андрійович. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Translating Humor: Challenges of English-to-Ukrainian Translation	74
ГОРЕЛОВ Д. К. Наукове керівництво – МОСКАЛЕНКО О. І. Лінгвістичні стратегії перекладу ігрової термінології: від неологізмів до культурної адаптації	75
ДОЛЖЕНКО Д. С. Наукове керівництво – КРАВЧЕНКО Н. К. Способи відтворення синтаксичних стилістичних засобів в українських перекладах інавгураційних промов американських президентів	76
ДРУЖИНИНА В. Ю. Наукове керівництво - СИДОРУК Г. І. Мовна асиметрія як причина перекладацьких помилок в текстах аграрного спрямування: аналіз та способи усунення невідповідностей	77
ЗАДОРОЖНА Р. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Комплексні емоції як проблема перекладу	
КАРАУЛЬНА А. В. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Особливості відтворення назв страв і продуктів з англійських кулінарних відео українською мовою: структурно-семантичний підхід	80
КАРПЕНКО А. С. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Трансформація ролі перекладача/усного перекладача	81
КАРПЕЧЕНКО А. А. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Проблематика перекладу в контексті міжкультурної комунікації сьогодні	82

КЛИМЕНКО К. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. The Profession of Translation in a Comparative Perspective	83
КОЗІЙ К. Р. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Difficulties in translating an advertising text from English into Ukrainian	84
КОВАЛЬ А. І. Наукове керівництво - ПИЛИПЕНКО О. П. Класифікація синонімів у німецькій мові та виклики їх перекладу	85
КОВТУН О. М. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Функції чорного гумору в кіноперекладі	86
КОЛЕСНИКОВА О. К. Наукове керівництво - ТИМОФЄЄВ В. А. Current Issues in Translation Studies and Intercultural Communication	89
КОНОВАЛЕНКО Д. С. Наукове керівництво – КОНОНЧУК І. В. Übersetzung von Fachbegriffen	90
КСЕНЖЕНКО К. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Актуальні питання теорії перекладу й міжкультурної взаємодії	91
ЛАКАТОШ А. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Qualities of Translator and Interpreter	92
ЛЯШЕНКО Н. А. Наукове керівництво - КРАВЧЕНКО Н. К. Фразеологізми у міжмовній комунікації: перекладацькі рішення та труднощі	93
МАРКЕЛОВА С. А. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Peculiarities of the translation of medical texts	94
МАРКУШ Є. М. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Translation Industry	95
МАСАЛІТІН І. С. Наукове керівництво - МОСКАЛЕНКО О. І. Лексико-семантичні та граматичні особливості перекладу міжнародних морських документів українською мовою	96
МЕЛЬНИКОВА Д. Р. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Новітні тенденції в галузі перекладознавства та культурного обміну	97
НЕКРУТ М. К. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. Сучасні виклики перекладу та міжкультурної комунікації: моя перспектива	98
ОЗІМКОВСЬКИЙ Н. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Basic Principles of the Translation Theory	99
ОПРИЩЕНКО Д. О. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М. Уплив глобалізації на міжкультурну комунікацію: роль англійської мови	100

ОЧМАН К. Д. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. The Role of the Translator: Qualities of Translator/Interpreter	101
ПАЛІЙЧУК А. Наукове керівництво - МОСКАЛЕНКО О. І. Особливості перекладу англомовних документів щодо перевезення небезпечних вантажів	102
ПЛІЯЙ К. О. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Verbal excess and insufficiency as a translation problem	103
СИДОРЕНКО А. А. Наукове керівництво – ХАРЧУК Н. С. Проблеми перекладу культурно-специфічних понять: приклад українських ідіом в англійському перекладі	104
СИМОНОВ А. М. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. Machine translation and intercultural communication: advantages and disadvantages	105
СОНЬКО А. М. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Specific features of translating contemporary scientific and technical terminology	106
СОСНОВЧИК К. А. Наукове керівництво - РОЖКОВ Ю. Г. Роль контексту в перекладі: вплив культурних особливостей на переклад	108
ТАРАНОВИЧ М. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Primary and Secondary Slang	109
ТУЛУМБАСОВ Я. Ю. Наукове керівництво – КРАВЧЕНКО Н. К. Засоби відтворення інтертекстуальності в українському перекладі	110
ТУРЕВСЬКА І. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Contemporary Challenges in Translation Theory and Intercultural Exchange	110
УРЯДОВ О. О. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Features of the translation of multiple-meaning words	111
ФІЛОНЕНКО З. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Проблеми перекладу культурно маркованої лексики: мовний і культурний вимір	112
ЦИВЕНКО Д. В. Наукове керівництво – МОНАШНЕНКО А. М. The concept of computer games localisation in the domain of translation studies	113
ШТУКА С. Р. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М. Лінгвокультурні особливості перекладу сценаріїв англомовних фільмів	115
ЯМНИЧ Ю. В. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. Особливості перекладу дипломатичних та юридичних документів	116
ЯРМОЛЕНКО В. Р. Наукове керівництво - СИДОРУК Г. І. Відтворення емоційно забарвлених слів у перекладі: особливості аналізу	117

ЯРОВИЙ Д. С. Наукове керівництво - СИДОРУК Г. І. Precedent Asymmetry in Audiovisual Translation	119
Anastasiia CHULAKOVA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Translation of Proper Names in the NATO Vilnius Summit Communiqué (2023)	120
Anastasiia KONOVAL, Oksana ZAKHUTSKA Aktualne problemy translatsologii i komunikacji międzykulturowej	121
Anastasiia MYKHAILENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Translation of Ukrainian phraseology into English: localization experience	123
Anastasiia ZHURAVEL. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA The Impact of Cultural Factors on the Translation Process	124
Anna PASHTETSKA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Language as a Diplomatic Tool: The Impact of Translation on International Relations	125
Daria VALENTENKO. Scientific supervisor - Halyna SYDORUK Translation of abbreviations from English	127
Daryna MUDRENOK. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Linguistic Diplomacy: How Translation Shapes a Country's International Image	128
Dmytro TERIAIEV From Theory to Practice: Reflections on Teaching Legal Translation in a Globalized World	129
Iryna RYZHUK, Scientific supervisor - Indira RENSKA Automated and Machine Translation: Current Developments and Challenges	130
Ivanna BUSLO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA The Role of Literary Translation in Shaping a Nation`s Cultural Image on the Global Stage	131
Julia KHYZHNIAK Scientific supervisor - Oksana CHAIKA The Role of Machine Translation in International Relations: a Tool for Diplomacy or a Risk to Communication?	133
Kateryna DAVYDCHUK, Oksana ZAKHUTSKA Przekład a komunikacja międzykulturowa we współczesnym świecie	135
Karina TYMOSHCHUK. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Lexical Transformations in Rendering Stylistic Devices of Martin Luther King`s Speech “I Have A Dream”	136
Kateryna SEREBRIANSKA. Scientific supervisor - Halyna SYDORUK Translator`s Professional Challenges	137
Maksym BIELIAI. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA	138

Substitution in Ukrainian to English translations

Maksym NASTENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Borshch and Varenyky: Transliteration as a Tool for Preserving Ukrainian Cultural Identity	140
Mariana OLEKSIV, Oksana ZAKHUTSKA Rola sztucznej inteligencji we współczesnej translatoryce	142
Margaryta YERMAKOVA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA The Use of Artificial Intelligence in Translation: Perspectives in Intercultural Communication	143
Maryna PIKULINA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Linguistic Traps in the Translation of Geopolitical Terminology	144
Natalia ZVOLINSKA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Sectoral Translation as a Tool of Global Communication	146
Oksana LEVCHENKO. Scientific supervisor - Anna MONASHNENKO Reproduction of Verbalizers of Emotional Intelligence in The Ukrainian Translation Based on F. Scott Fitzgerald's Novel "The Great Gatsby"	147
Oksana SOPOCHKINA. Scientific supervisor - Halyna SYDORUK Modern Discourse and Communication Theory	148
Oleksandra ARTAMONOVA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA The Influence of Cultural Identity on Multilingual Communication	149
Olexandra SEREDYNA. Scientific supervisor - Halyna SYDORUK Translations of Youth Slang	151
Oleksandra SVYRYDENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Translation as a Tool of Manipulation in the Russian-Ukrainian Conflict	152
Semen DUBAS. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Transcription as a Technique of Transformational Strategy	153
Sofiia KOVALOVA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Transposition in Translation: a Case Study of President Donald Trump's 2025 Inaugural Address	155
Tetiana SHAKH, Scientific supervisor - Halyna SYDORUK Recent Developments and Debates in Translation Studies and Cross-Cultural Communication	156
Tetiana ZHOVNER. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Translator as an Invisible Diplomat: the Role of Linguistic Mediation in International Negotiations	157
Valeria MALIUKOVA, Oksana ZAKHUTSKA Translatoryka w Ukrainie: komunikacja międzykulturowa a tożsamość	158

narodowa

Varvara YARMOLENKO, Oksana ZAKHUTSKA
Adaptacja kulturowa w przekładzie filmów i seriali 160

Yaroslava BEZKROVNA. Scientific supervisor - Halyna SYDORUK
Topical Issues of Translation Studies and Intercultural Communication: Peculiarities of Translating English Film Titles into Ukrainian 161

Yelyzaveta PODOBIEDOVA. Scientific supervision - Oleksandr BEZLYUDNYI
Political translation as a specific form of institutional communication 162

СУЧАСНА ДИСКУРСОЛОГІЯ І ТЕОРІЯ КОМУНІКАЦІЇ

АКИМОВА А. О. Наукове керівництво - ЖУКОВА К. Є.
Формування емоційно забарвленої лексики під впливом традиційної символіки в китайській мові 163

БАГАТА Іванна Ігорівна, Наукове керівництво – старший викладач РОЗГОН І. Ю.
Intercultural business communication 165

БЕРЕСТОК О. В.
Language as one of the Most Effective Factors in the National Policy of the Sovereign State 166

БРЮХОВЕЦЬКИЙ О. О. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г.
Media text and cultural codes 167

ВАЛЕНТЕНКО Д. А. Наукове керівництво - ДРЕЙМАН А. І.
Postmodernism: General Characteristics of the Period, main representatives, and important texts. Kazuo Ishiguro – The Remains of the Day 168

ВАСИЛЕНКО А. О. Наукове керівництво – ДРЕЙМАН А. І.
Literatura kanadyjska: robertson davies i trylogia saltertońska 169

ВАСИЛЕНКО А. О. Наукове керівництво – ЗАХУЦЬКА О. В.
Aspekt kulturowy w Trylogii Saltertońskiej Robertsona Daviesa 170

КОВАЛЬ Л. О. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М.
Лінгвокультурний аспект гастрономічного дискурсу 171

КУЛАКЕВИЧ А. М. Наукове керівництво - СИДОРУК Г. І.
Contextual Understanding of Text: A Key Aspect of Language Learning and Communication 172

МАЛЯРЕНКО Р. М. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г.
Idiopolitical discourse as an object of research in modern linguistics 174

МУДРЕНОК Д. Г. Наукове керівництво – КОНОНЧУК І. В.
Übertragung der Symbolik in Kunstwerken 175

ПАСІЧНИК А. А. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Локалізація гумору та культурних відсилань у дубляжі та субтитрах: на прикладі «Шрека»	176
ПАСІЧНИК А. А. Наукове керівництво – ДРЕЙМАН А. А. Between consciousness and chaos: modernist roots and postmodernism voices in literature	177
СВИРИДЕНКО О. В. Наукове керівництво – КОНОНЧУК І. В. Wissenschaftslandschaft in Deutschland	178
ТАРАСЕНКО В. О. Наукове керівництво – ЖУКОВА К. Є. Семантична роль графем, які позначають явища природи, в китайських ієрогліфах	179
ЧЕБОТАРЬОВА І. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Features of American Slang in Electronic Correspondence	181
ЧУМАК А. Ф. Наукове керівництво - ГОЛЬЦОВА М. Г. Англійські та українські військові і суспільно-політичні неологізми у сучасному медіапросторі: творення, функціонування та особливості перекладу	181
Anastasiia POPOVA, Oksana ZAKHUTSKA Pragmatyczne aspekty tłumaczenia filmów	183
Anastasia SYDORYSHYNA. Scientific supervisor - Indira RENSKA Hate Speech on Social Media: Psychological Consequences and Ways to Overcome Them	184
Daria KONOVALENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Manipulation Through Language: how Propaganda Uses Lexical Traps in Diplomacy	185
Diana ZADOROZHNA, Oksana ZAKHUTSKA Wyzwania i strategie w tłumaczeniu kulturowo nacechowanych tekstów	187
Iryna SUSHKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA The Role of Bilingualism in Diplomatic Negotiations	188
Kseniia MEKHEDENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Linguistic Wars: How Russian Propaganda Shapes Geopolitical Narratives	189
Ksenia PYLYPONKO, Oksana ZAKHUTSKA Funkcje i znaczenie slangu w języku polskim na przykładzie komunikacji młodzieży	190
Maksym NASTENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA Cultural Markers in Place Names: ‘Kharkiv’ And ‘Kharkov’ in the Modern Information Space	192
Marta PETRIVSKA, Oksana ZAKHUTSKA	

Ironia jako narzędzie komunikacyjne i stylistyczne we współczesnym języku polskim	193
Nadiia NAZARENKO, Oksana ZAKHUTSKA	
Linguistic and stylistic features of the fantasy genre	194
Oleksandra SVYRYDENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA	
Translation as a Tool of Manipulation in the Russian-Ukrainian Conflict	195
Sofia NABOKA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA	
Linguistic features of propaganda in the context of hybrid warfare	197
Tetiana DONCHUK, Oksana ZAKHUTSKA	
The Role of Borrowings in Contemporary Polish	198
Valeriia VAKHIL. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA	
Using Authentic Texts in Vocabulary Acquisition	200
Veronika VEBER. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA	
Contextualization in Political Discourse: Analyzing President Zelensky's Speech at the 3rd European Political Community Summit	201
Veronika YAKHNENKO, Oksana ZAKHUTSKA	
Metaphorical Meaning of Food Idioms	202
Viktoriia HRYHURA, Oksana ZAKHUTSKA	
Slang jako problem tłumaczeniowy	204
Viktoriia PYSMENIUK, Oksana ZAKHUTSKA	
Intermedial Allusions in Literary Texts: Stylistic and Translation Aspects	205
Yevheniia ONYSECHKO, Oksana ZAKHUTSKA	
Trudności w tłumaczeniu humoru w filmie	206
Yevhenii KRAVETS. Scientific supervisor – Oleksandr BEZLYUDNYI	
The Monograph as an Academic Variety of Scientific Discourse	207
Yuliia HOPKALO. Scientific supervisor - Oksana TEPLA	
The importance of nonverbal gestures	209
Yuliia KRAVCHENKO. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA	
Lexical and Semantic Shifts in President Volodymyr Zelensky's Speech at the Chatham House Awards Ceremony	210
Yulia SOKOL. Scientific supervisor - Indira RENSKA	
Manipulative Strategies in Advertising Discourse	211
 <i>СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ І ЛІНГВІСТИКИ У СЬОГОДЕННІ</i>	
АРАМОХОВА О. О. Наукове керівництво – КОНОНЧУК І. В.	
Sicherheit Einer Gesunden Psychologischen Atmosphäre in Bildungseinrichtungen	213

ВАСИЛЕНКО Д. С. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Лінгвокультурна адаптація комерційної реклами	214
ГЕВОРКЯН Е. В. Наукове керівництво - ЄНА А. С. Вплив дистанційного навчання на психологічне благополуччя дітей підлікового віку	215
ЗІНЧЕНКО І. Наукове керівництво – ХАРЧУК Н. С. Motivational Strategies in Foreign Language Teaching: A Psychological and Linguistic Approach	216
ІЛЛАРІОНОВ М. І. Наукове керівництво – ЯМНИЧ Н. Ю. Психолінгвістичний аспект у мові та мовленні	217
ЛУКАШЕНКО-АВЕТІСЯН Р. К. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Optionality as an indicator of language dynamics	218
МІНЧУК М. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Some Insights into How to Become Word-conscious	219
ПАРТУТА В. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Resolving the problem of non-translation	220
ПЕТРЕНКО К. А. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Актуальні виклики на перетині психології та лінгвістики в умовах сучасності	221
ПОДАРЕВСЬКА В. В. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Проблемні аспекти сучасної психології й мовознавства	222
РЕВА К. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Сучасна психолінгвістика очима молодого науковця	223
СІРЕНКО С. М. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Психолінгвістичні аспекти віртуальної комунікації	224
ХАНЗЕЛКО Д. Р. Наукове керівництво – КАЧМАРЧИК С. Г. Counterculture in the context of information society	225
ЧАЙКОВСЬКА О. Ю. Локалізація відеоігор	226
Anastasia KOSHEVATSKA. Scientific supervisor - Oksana ШАЙКА Sociolinguistics in the Digital Age: the Impact of Social Media on Language Use	227
Iryna BRASLAVSKA/ Scientific supervisor- Indira RENSKA The problem of interlingual homonymy (on the example of the «false friends of the translator» of English and Ukrainian languages)	228

Oksana CHAIKA Linguistic and Psychological Aspects of Tolerance in Wartime: Focusing on the Russia-Ukraine War	229
Victoria PLUHATAR. Scientific supervisor- Indira RENSKA Modern psychological and linguistic challenges in the digital age	231
Valentina TROTSENKO. Scientific supervisor- Indira RENSKA The influence of social networks on the psychological state and speech behavior of young people: a challenge of our time	232
<i>ЛІНГВІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ</i> 233	
АКАВАНОВА Є. С. Наукове керівництво – ІВАНОВА Н. Г. Інноваційні лінгводидактичні підходи у вивченні іспанської мови: досвід YouTube-каналу “Ivanka Ispanka”	234
ЗІНЧЕНКО І. О. Наукове керівництво – ХАРЧУК Н. С. Мотиваційні стратегії у викладанні іноземних мов: психологічний та лінгвістичний підхід	233
КУРІННИЙ О. Критичне мислення на уроках іноземної мови	235
КУРІННИЙ О. Освітні стратегії змішаного навчання у викладанні іноземних мов у ЗВО	236
ЛІНІЧЕНКО Р. А. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов	237
	237
ТИМУШ К. А. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов	
ТОКМАНЬ В. В. Мотивація студентів при вивченні іноземної мови	238
ANNA LYTOVCHENKO. Scientific supervisor - Indira RENSKA Language as a tool of intercultural communication: methodological principles of the formation of language competence	239
Inna LITVINENKO, Oksana ZAKHUTSKA The Impact of Contemporary Problems of Psychology and Linguistics on Mastering a Foreign Language	239
Kateryna KSENZHENKO, Oksana ZAKHUTSKA Linguistic and Methodological Aspects of Teaching Foreign Languages	240
Oksana SOPOCHKINA, Oksana ZAKHUTSKA Formal, Non-Formal and Informal Learning in Mastering a Foreign Language	242

Oleksii KURINNYI Innovative Information-Communication Means of Foreign Language Learning	243
<i>ІСТОРИЧНА І ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА: СВІТОВА ПРАКТИКА</i>	
ВАСИЛЕНКО А. О. Наукове керівництво - ТЕПЛА О. М. History of the English Language	244
КРУПСЬКИЙ С. С., РИЛЄЄВ Д. Р. Наукове керівництво – ХАРЛАМОВ М. І. Проблеми боротьби з пожежами на Харківщині у 1920-х роках	244
Iryna TUREVSKA, Oksana ZAKHUTSKA Philosophical Aspects of Learning English	246
Olexandra SEREDYNA Scientific supervision - Oksana TEPLA English as a Global Lingua Franca: Legacy of the British Empire	247
Yelizaveta ARKHUROVA. Scientific supervisor - Indira RENSKA Language as a Law Instrument: Historical and Philisophical Aspects	248
<i>ПЕДАГОГІЧНІ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ</i>	
АФАНАСЕНКО В. Ю. Наукове керівництво – ТЕПЛА О. М. Великі мовні моделі в освіті: розширення можливостей для навчання	250
ВІТКІВСЬКА Д. С. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Pedagogical Theories and Practices in a Multicultural Educational Environment	251
ІСАЄНКО А. К. Наукове керівництво – ІВАНОВА Н. Г. Youtube-канал <i>SEÑOR JORDAN</i>: міжплатформена взаємодія як простір для вивчення іспанської мови	253
КОРНІЄВЕЦЬ П. О. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. The Role Of the Teacher in Fostering Tolerance and Respect for Cultural Differences	254
МАНОЛІЙ А. Т. Наукове керівництво – ІВАНОВА Н. Г. Інфотейнмент у навчанні іспанської мови: аналіз контенту каналу <i>Linahabla</i> на платформі Tiktok	255
МАРСАВІН І. В. Наукове керівництво – ІВАНОВА Н. Г. Лінгводидактичне осмислення досвіду Youtube-каналу «The Language Tutor – Spanish»	256
ПИСЬМЕНЮК В. А. Наукове керівництво – СИДОРУК Г. І. Distance Learning and the Global Pandemic	258
Anastasia NIKITINA. Scientific supervisor - Oksana CHAIKA The Role of Multilingualism in Global Education and Professional Development	259
Indira RENSKA Fostering Psychological Safety in Multicultural English Classrooms: Preventing	

Bullying Through Inclusive Pedagogy	260
Oleksii KURINNYI	
Creating a safe learning environment with blended education	261
Oleksii KURINNYI	
Increasing students' motivation in learning foreign languages in agricultural universities	262

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

ДОБРОСОЛ Альона Парвлівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ І ЛІНГВІСТИКИ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД

У сучасних умовах розвитку суспільства особливого значення набувають науки, що вивчають людину як мислячу, мовну та соціальну істоту. Серед них особливо актуальними є психологія та лінгвістика. Обидві ці галузі знань тісно пов'язані між собою, адже мова є не лише засобом комунікації, а й відображенням внутрішнього психічного світу особистості.

У психології однією з головних проблем сьогодення є збільшення кількості людей з психоемоційними розладами. Стрес, постійна тривожність, інформаційне перевантаження – усе це негативно впливає на психічне здоров'я. Особливо помітною ця тенденція стала після пандемії COVID-19, а також в умовах воєнного стану в Україні. Водночас психологічна допомога досі залишається малодоступною для значної частини населення, що потребує уваги як науковців, так і державних інституцій.

У лінгвістиці також постають нові виклики. Поширення інтернет-комунікації, соціальних мереж і вплив глобалізації призводить до спрощення мовлення, появи великої кількості запозичень і зменшення мовної культури. Крім того, спостерігається загроза

зникнення локальних мов і діалектів, що є важливою проблемою для збереження культурної спадщини. Сучасна лінгвістика прагне не лише дослідити ці явища, але й запропонувати шляхи їхнього подолання.

Отже, сучасні проблеми психології й лінгвістики мають не лише теоретичне, а й практичне значення. Їх вивчення дозволяє краще зрозуміти процеси, що відбуваються в суспільстві, та знайти ефективні шляхи вирішення актуальних проблем.

ГИЛЬЯРДІ Надія Віталіївна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИКИ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Цифрова реальність значною мірою формує нові комунікативні звички, у тому числі – мовні. Соціальні мережі стали не лише простором для спілкування, а й потужним чинником лінгвістичних трансформацій. Саме в онлайн-просторі найчастіше з'являються нові слова, змінюються значення вже наявних лексем, розмиваються межі між регістрами, стилями, жанрами. Ці зміни особливо помітні в англійській мові як основному генераторі цифрового словотворення, а також в українській, яка активно реагує на нові явища й адаптує глобальні тренди відповідно до своїх мовних закономірностей.

Лексика соціальних мереж характеризується передусім семантичним багат шаровим характером. У сучасному цифровому дискурсі одне й те ж слово може мати кілька значень залежно від платформи, аудиторії, інтонації чи навіть супровідного візуального контенту. Наприклад, англійське слово “*cringe*” традиційно описує реакцію на щось незручне або неестетичне, однак у середовищі соцмереж воно часто використовується як оцінка поведінки, що викликає певний сором. В українській мові лексема “*крінж*”, запозичена з англійської, не лише зберігає базове значення, а й набуває експресивного емоційного забарвлення, використовується як елемент іронії або гіперболи. Подібна варіативність демонструє, що сучасна лексика функціонує не лише як елемент мовної системи, а як засіб соціального реагування й самовираження, нерідко порушуючи традиційні семантичні межі.

Ще одним важливим аспектом є вплив англійської мови на формування нової лексики в українському цифровому просторі. Соціальні мережі стимулюють появу лексем-гібридів, утворених шляхом адаптації англомовних слів до української морфології. Прикладами таких одиниць є *лайкати*, *фоловити*, *шерити*, *репостити*, які з часом перестають сприйматися як запозичення, а інтегруються у внутрішню мовну систему. У процесі деривації вони набувають граматичних характеристик української мови, що свідчить про їхнє повноцінне функціонування в новому мовному контексті. Ці слова виконують не лише номінативну функцію, а й мають чітке прагматичне навантаження – позначають дії, пов'язані з цифровою взаємодією. У той же час, стилістичне забарвлення таких лексем є переважно розмовним або молодіжним, хоча в багатьох випадках вони поступово переходять у публіцистичний та навіть офіційний стиль.

Цікавим явищем у семантиці цифрової лексики є зв'язок між значенням слова та особливостями конкретної платформи. Так, наприклад, слово “*story*” в Instagram означає тимчасову публікацію, яка зникає через 24 години. У TikTok це саме слово може вживатися як позначення серії відео. В українському сегменті найчастіше вживається варіант “*сторіс*”, що майже повністю асоціюється з Instagram. Аналогічно, слово “*реакція*” у Facebook позначає емодзі-відгук (like, love, wow тощо), а в YouTube – це

відеожанр, в якому блогер коментує чужий контент. Усі ці приклади демонструють, що цифрова лексика формується під впливом технологічного функціоналу, а не лише мовної традиції.

Отже, лексика соціальних мереж – це мовний простір, у якому поєднуються інновації, адаптації, культурні коди та технологічні впливи. Її семантична структура надзвичайно гнучка: значення часто формуються ситуативно, змінюються швидко, а їхнє закріплення в мові залежить від соціальної активності користувачів. Англійська мова в цьому процесі виступає глобальним ініціатором термінологічних новацій, тоді як українська демонструє високий рівень адаптивності, трансформації та мовної гри.

КРАЖАНОВСЬКА Софія Денисівна,
студентка 1 курсу
факультету аграрного менеджменту,
Національний ніверситет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ПЕРЕКЛАДУ СУЧАСНОЇ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Проблема адаптації перекладу є доволі розповсюдженою в сучасному українськомовному середовищі, спотворюючи текст для читача іноді навіть із правильним за всіма канонами перекладом. Це часто може викликати збентеження та нерозуміння серед аудиторії, для якої першочергово і створюється переклад художніх творів.

1. Збереження стилю та мовні труднощі. Складності в перекладі виникають на багатьох етапах, особливо помітні для читача вони стають в той момент, коли перекладачу доводиться балансувати між якістю перекладу та автентичністю тексту, між буквальним перекладом та інтерпретацією. Але це є дуже важливим аспектом для адаптації тексту під потреби українськомовної аудиторії. В книзі «Розгадай мене» Тагере Мафі ми досить часто можемо помітити це в діалогах. Наприклад, початок третього розділу, коли головні герої зустрічаються після деякого часу розлуки і один з них говорить «Привіт, ти», що, очевидно для людини, яка знає англійську, в оригіналі було «Hi you». Американці часто використовують цю фразу в повсякденному мовленні, та українці, які не знаходилися в англійськомовному середовищі або погано знають англійську, просто не зрозуміють цього. Важливо пам'ятати, що деякі фрази, які використовуються наприклад в англійськомовному середовищі, в українськомовному будуть викликати лише збентеження та нерозуміння. Це стосується авторських неологізмів, діалектів, гри слів тощо.

2. Культурні розбіжності. Необхідність передати специфіку оригіналу, з урахуванням менталітету цільової аудиторії, часто може бути проблематичною для перекладачів. В таких випадках потрібно добре розуміти культуру не тільки українську, але й мови, з якої ведеться переклад, щоб мати змогу оцінити, що вважається прийнятним та зрозумілим для українськомовного читача. Події, які можуть здатися необґрунтованими або незрозумілими, слід адаптувати.

Теж саме з таким проблемним гумором. Наприклад, в серії книг про Гаррі Поттера, Дамблдор, поважний чарівник, на Різдво хотів отримати «a pair of thick woolen socks». Англійці посміються з цього, але для багатьох українців жарт буде сухим і незрозумілим. Тож тут робота цілком і повністю залежить від перекладача та його розуміння культур, менталітету своєї аудиторії. Але до адаптації тут також слід відноситися з обережністю, щоб повністю не змінити сенс, який, можливо, закладав автор у сцену.

3. Машинний переклад. З розвитком технології змінюється і система перекладу, з'являється більше можливостей для перекладача полегшити та пришвидшити свою роботу і машинний переклад дуже допомагає в цьому. Та треба розуміти, що це не є

ідеальним помічником, особливо в перекладі художніх текстів. Головна проблема машинного перекладу – дослівне відтворення тексту і, на жаль, наразі з цим нічого не поробиш. Користуючись таким способом перекладу слід пам'ятати про те, що доведеться у всякому разі перевірити кожне слово й речення, щоб переклад відповідав першочергово закладеному сенсу й був естетично привабливим.

Отже, ми розглянули лише деякі проблеми адаптації, які можуть виникнути у перекладачів на етапі роботи. Ця доповідь мала на меті нагадати перекладачам про те, що художні твори перекладаються для людей і що переклад слід підлаштовувати під менталітет та потреби цих людей, вашої цільової аудиторії.

*КУЛАКЕВИЧ Анастасія Михайлівна,
студентка 2 курсу
гуманітарнопедагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

PSYCHOLINGUISTIC ASPECTS OF BILINGUALISM: EFFECTS ON SPEECH AND DEVELOPMENT

Most scholars define bilingualism as the simultaneous or sequential use of two languages at the individual and societal levels. Bilingualism can arise as a voluntary choice of an individual or community, or as a result of certain historical circumstances. Scientific research distinguishes various types of bilingualism, such as individual, collective, coordinative, subordinative, active, and passive. There are opinions that bilingualism promotes intellectual development and spiritual enrichment of the individual. Bilingualism is also defined as a specific state of social life, in which the functioning and coexistence of two languages within a single state is observed and recognized. The source of bilingualism is often the ethnic heterogeneity of society, for example, the presence of two ethnic groups with different languages in one country. Given modern globalization and the absence of ethnically "pure" states, bilingualism is a fairly common phenomenon. The degree of language proficiency, the distribution of their usage, and attitudes towards them depend on social, economic, political, and cultural factors that affect an individual or group of people. Scientists are uncovering neurological secrets revealing that speaking more than one language offers cognitive benefits from childhood to old age. Research indicates that bilingualism, particularly when acquired early, enhances concentration and may protect against age-related cognitive decline like dementia. Brain scans of bilingual individuals show increased gray matter density in language-related areas of the brain's left hemisphere, especially in those proficient in a second language from a young age. This suggests early bilingualism alters brain structure. While language processing largely occurs in the same brain regions for bilinguals, switching between languages ("bilingual mode") triggers increased activity in the right hemisphere, particularly the dorso-lateral prefrontal cortex, which is linked to enhanced attention and control. This distinct neural activity serves as a "neurological signature" for bilingualism. Furthermore, research suggests that rehabilitation using both languages holds the most promise for bilingual individuals recovering communication skills after brain injury. Overall, these findings highlight the significant and positive impact of bilingualism on brain function and structure throughout life.

Here are some examples of bilingualism illustrating various aspects of it:

1. *Early family bilingualism:*

A child who grows up in a family where the father speaks Ukrainian and the mother speaks English. From birth, the child hears both languages in everyday communication. Usually such children become balanced bilinguals, fluent in both languages as native. A Ukrainian

family who moved to Poland, and their child simultaneously study Ukrainian at home and Polish in kindergarten. The child learns both languages naturally in different environments.

2. *Late bilingualism (learning a second language):*

A person who learned English at school and university, and then uses it in his work, communicating with foreign colleagues. This example illustrates the artificial bilingualism acquired through learning. A Ukrainian who moved to Germany and learned German for everyday life and integration into society. This is an example of natural late bilingualism, acquired as a result of living in a foreign-language environment.

3. *Bilingualism in different regions and countries:*

Canada, where English and French are official languages. Many Canadians speak both languages, especially in Quebec and New Brunswick. Switzerland, where there are four official languages: German, French, Italian and Romansh. Many Swiss speak two or more languages. India, where there are a large number of regional languages, and many people speak several of them, as well as English or Hindi. Border regions where people are often fluent in the languages of neighboring countries due to close social and economic ties. For example, people living on the border of Ukraine and Poland can speak Ukrainian and Polish.

Bilingualism, or bilinguality, is not merely the ability to speak two languages, but a complex cognitive phenomenon with a profound impact on the brain and a person's life. Scientific research convincingly demonstrates the numerous advantages of bilingualism, ranging from the improvement of cognitive functions such as attention and concentration to the potential protection against age-related cognitive decline. Therefore, bilingualism is a valuable asset that not only facilitates more effective communication in a globalized world but also positively influences cognitive development and the overall well-being of individuals throughout their lives. Supporting and encouraging bilingualism in society is an important step towards the development of a more flexible, tolerant, and intellectually enriched community.

References:

<https://studfile.net/preview/2424908/>
<https://www.brainfacts.org/archives/2008/the-bilingual-brain>
<https://www.staugustine.edu/2024/05/30/cognitive-benefits-of-bilingualism/>
<https://oxfordre.com/psychology/display/10.1093/acrefore/9780190236557.001.0001/acrefore-9780190236557-e-900?d=%2F10.1093%2Facrefore%2F9780190236557.001.0001%2Facrefore-9780190236557-e-900&p=emailAI.Xo.dRnisew>

ЛІСОВЕНКО Анна Сергіївна,
*студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF AMERICAN AND BRITISH ENGLISH

The English language has evolved into multiple regional varieties, with American English (AmE) and British English (BrE) being the two most widely recognized. Though they share a common linguistic foundation, their differences have developed due to historical events, cultural shifts, and geographical separation. This paper explores key distinctions in pronunciation, spelling, vocabulary, grammar, idioms, and the impact of globalization on both language variants.

According to historical background the divergence between British and American English began after the American Revolution (1776), as the newly independent United States sought to

establish its own identity. Noah Webster, an American lexicographer, played a significant role in standardizing and simplifying American spelling to make it more logical [1, p. 45]. British English maintained many influences from French, Latin, and Old English, whereas American English was shaped by immigrant languages (Dutch, German, Spanish) [1, p. 48].

There are many *pronunciation differences* between two languages. Rhotic vs. Non-Rhotic Accents:

American English is mostly rhotic (pronounces the "r" at the end of words: car, hard). British English (especially Received Pronunciation) is non-rhotic (the "r" is silent: cah, hahd) [2, p. 31]. T-Flapping in AmE:

In American English, the "t" sound often becomes a soft "d" (butter sounds like budder). British English retains a clearer pronunciation (butter is pronounced with a crisp "t") [2, p. 32].

Stress and Intonation Differences:

Words like schedule are pronounced /'skedʒu:l/ (AmE) vs. /'fedju:l/ (BrE) [3, p. 22].

Spelling Differences are as follows:

American spelling is often simplified: colour → color; theatre → theater; travelling → traveling; analyse → analyze. British English retains many historical spellings, reflecting its Latin and French influences [1, p. 51].

Vocabulary Differences:

Many everyday words differ between AmE and BrE:

BrE: boot (of a car) → AmE: trunk

BrE: holiday → AmE: vacation

BrE: petrol → AmE: gasoline

BrE: film → AmE: movie [3, p. 35]

Some words exist in both dialects but have different meanings:

BrE: public school = elite private school

AmE: public school = government-funded school [3, p. 36]

Grammar and Syntax differ in many ways:

Use of Tenses:

British English prefers the present perfect (I have just finished my work).

American English often uses the simple past (I just finished my work) [2, p. 40].

Prepositions:

BrE: at the weekend → AmE: on the weekend

BrE: different to → AmE: different from [2, p. 42]

Collective Nouns:

BrE: The team are winning.

AmE: The team is winning [2, p. 43].

Although American and British English have clear differences, they remain mutually intelligible. American English has gained dominance through global media and digital communication, but British English retains its influence in academic, legal, and Commonwealth contexts. Understanding these differences helps in global business, education, and cultural exchange [1, p. 55].

References:

1. Crystal, D. (2003). *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press.
2. Algeo, J. (2010). *The Origins and Development of the English Language* (6th ed.). Boston: Wadsworth.
3. Swan, M. (2005). *Practical English Usage* (3rd ed.). Oxford: Oxford University Press.

ЛЯШЕНКО Адріана Андріївна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і

CULTURE AND LOCALIZATION

Cultural localization is catering a product or platform for a specific market or region, which factors in the local language and its cultural diversities, beliefs, values, experiences, and social constructs. Why is this important? When culture is considered for localization strategies, people show more interest in the content or product. Further, cultural considerations create relatable products, increasing positive perceptions of the product and its sales.

Localization is an effective way to scale a business, but its importance is often underestimated and implemented when the product is already out in the world. However, localization is most effective, easiest, and cheapest if you start implementing it at the design stage of your app.

Adapting online resources is essential if your goal is to conquer a foreign market. According to CSA Research, 75% of customers prefer to buy goods in their native language. And 60% rarely or never buy from websites translated into English only. So don't think that the English version will be the “golden key” that opens all doors. Despite the fact that English is called the international language of communication, only 17% of the world's population speaks it.

The top ten most popular languages are Arabic, Hindi, Chinese, Korean, German, Japanese, Portuguese, Ukrainian, French, and Spanish.

What do we immediately face? Chinese, Japanese, and Korean need to support hieroglyphic writing, Ukrainian needs to support Cyrillic, Arabic needs to be written from right to left, Hindi has its specific alphabet, French has diacritics, and each line in German will be one-third longer than in English. Some countries have a 24-hour time format, while others have a 12-hour time format. You will also need to work on defining currencies, date formats, units of measurement, etc.

Each country has its own culture, history, and mentality, for example, the Germans ban swastikas, the Chinese do not understand the connection between the New Year and tangerines, and blue symbolizes reliability for Europeans and Americans, The Chinese consider blue to be a symbol of immortality, while in India blue is associated with the highest wisdom; white is a rather ambiguous color: Europeans perceive it as a symbol of purity, while in India, China, and Japan it is the color of mourning.

Localization is a sequential process that consists of several stages, such as: research of the target region, translation and adaptation, adaptation of the marketing strategy, localization of the service, and monitoring and adjustment.

To summarize, the nuances of using cultural adaptation in foreign markets differ depending on the size and type of business, the target market, and the level of competition in it. However, given the enormous benefits of localization, its role in the marketing strategies of companies seeking to enter international markets is becoming increasingly important.

Література

1. <https://into23.com/blog/reasons-why-culture-is-important-to-localization-french/>
2. <https://cases.media/article/lokalizaciya-yak-marketingovii-instrument-dlya-zavoyuvannya-inozemnikh-rinkiv>
3. <https://dou.ua/forums/topic/47985/>
4. <https://sendpulse.ua/blog/website-localization>

РІШНЯК Владислав Олександрович,
студент 2 курсу

CODE-SWITCHING AND BORROWINGS: ENGLISH WORDS IN UKRAINIAN AND VICE VERSA

Anglicism (англіцизм) is a borrowed lexical unit from the English language that is integrated into another language's vocabulary system—both in its original or modified form—to express new concepts, objects, or phenomena that often do not have native equivalents.

Borrowing from English into Ukrainian is a multifactorial process influenced by both linguistic and extralinguistic factors. These anglicisms not only fill lexical gaps but also reflect broader cultural, technological, and social transformations in Ukrainian society. Reasons of borrowing English lexicon into Ukrainian language are presented below:

a) Lexical Gap (Semantic Need) - English borrowings often appear when there is no native Ukrainian equivalent for a new concept, object, or phenomenon (стартап - startup, блогер - blogger, девайс - device);

b) Language Economy – many English terms are more concise or easier to use than their longer Ukrainian counterparts, so Ukrainian language prefer using anglicisms (контент - змістовне наповнення);

c) Globalization and International Integration - the global nature of communication, trade, and technology encourages the use of international, mostly English terminology. (фріланс – freelance);

d) Technological Progress - since most technological advances originate in English-speaking countries, the original English terms are often adopted directly (інтерфейс - interface);

e) Media and Pop Culture - the dominance of English-language content in media, films, music, and social networks accelerates borrowing. (інфлуенсер - influencer)[1].

English words of Ukrainian origin are words in the English language which were borrowed or derived from the Ukrainian language. They may have originated in another languages, but are used to describe notions related to Ukraine. Some are regionalisms, used in English-speaking places with a significant Ukrainian diaspora population, especially Canada, but all of these have entered the general English vocabulary. While English has borrowed heavily from many languages over time, loanwords from Ukrainian are relatively few compared to influences like French, Latin, or German.

However, there are a handful of Ukrainian-origin words that have made their way into. Most of these loanwords are realia – words and expressions that denote culturally specific objects, concepts, or phenomena that are unique to a particular people, country, or region. Here are examples: borscht (борщ) – traditional Ukrainian dish made of beetroot; steppe (степ) – an area similar to prairie or grassland, but with shorter grass; cossacks (козаки) – historic semi-military communities in Ukraine [2][3].

1. Molotkina, V. V. (2016). Linguistic and Non-Linguistic Reasons for Borrowing of Anglicisms into the Modern Ukrainian Language.

2. Katherine Barber, editor (2004). The Canadian Oxford Dictionary, second edition. Toronto: Oxford University Press.

3. Katherine Barber (2008). Only in Canada, You Say: A Treasury of Canadian Language. Toronto: Oxford University Press.

**ТИМОФЄЄВ Володимир
Анатолійович,
старший викладач кафедри**

REKONSTRUKTION DER MITTELHOCHDEUTSCHEN AUSSPRACHE (AUFGRUND DER GEDICHTE WALTHERS VON DER VOGELWEIDE)

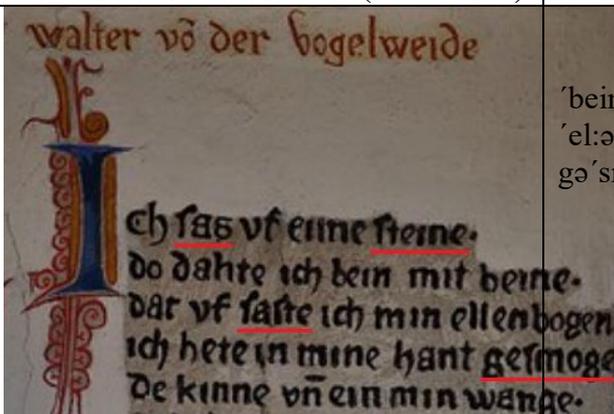
Unter dem „Mittelhochdeutschen“ soll man eine *höfische Dichtersprache* oder eine *Literaturkoiné* der klassischen mittelhochdeutschen Periode (Ende des 12. – Anfang des 13. Jahrhunderts) verstehen. Diese Sprache wurde von Minnesängern je nach der Aufführungssituationen gepflegt und sowohl aus althochdeutschen Tradierungen als auch dialektalen Formen bestand. In mhd. Zeit gab es keine Rechtschreibungsnormen, deshalb spiegeln die Handschriften viele regionale Besonderheiten wider und bestätigen unsere Hypothese, dass keine unifizierte Aussprache noch existierte. Auf dieser Grund geht es um eine klassische Kunstsprache als Grundlage der heutigen kritischen Ausgaben.

Unsere Rekonstruktion der *überregionalen klassischmittelhochdeutschen* Aussprache beruht also auf den konventionellen althochdeutschen Normen, oberdeutschen Mundarten (insbesondere dem Alemannischen, weil die Kultur des Minnesanges im Süden Deutschlands aufblühte) und einer sorgfältigen Analyse der Handschriften.

Jetzt möchten wir einige Ergebnisse unserer phonetisch-phonologischen Rekonstruktion im Vergleich zum Neuhochdeutschen vorstellen.

Neuhochdeutsch	Mittelhochdeutsch
Vokalismus (Diphthonge)	
[aɪ]: <i>ein</i> [au]: <i>Frau</i>	[ɛɪ]: <i>ein</i> [ɔu]: <i>vrowe</i>
Konsonanten (Sibilanten)	
[z]: <i>sind</i> [ʃ]: <i>Stein</i>	[s]: <i>sint</i> [ɛ]: <i>steine</i>
Halbvokale	
[ʊ] kommt nur in Fremdwörtern vor: <i>Situation</i>	althochdeutsches [ʊ] beibehalten: <i>zwei</i>

Illustrieren wir unsere Ergebnisse durch die phonetische Transkription eines Ausschnittes Walthers von der Vogelweide.

Manessische Handschrift (um 14. Jh.)	phonetische Transkription
	<p>[ih 'sas u:f 'eimə 'eteinə do: 'daht'ih 'bein mit 'beinə dar 'u:f sast'ih dən 'el:ən'bogən ih 'het'in 'mi:nə 'hant gə'smogən de: 'kin:'unt 'ein mi:n 'ʊangə]</p>

ЧЕРЕВАЧ Марія Андріївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

DIFFICULTIES IN TRANSLATING THE ADVERTISING TEXTS FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

Advertising text is not merely a set of words, but a powerful tool of influence aimed at persuading the consumer. Translating such text from English to Ukrainian is an extremely complex task, requiring not only linguistic knowledge but also a deep understanding of cultural differences, consumer psychology, and marketing strategies.

Cultural adaptation is more than just words. It is as follows:

- Advertising is often based on cultural associations and stereotypes. For example, American advertising may use the image of the "American dream," which is incomprehensible to a Ukrainian audience. The translator must not only translate the words but also convey the cultural context by finding appropriate Ukrainian analogues.
- What works in an English-speaking environment may be completely unacceptable or even offensive in Ukrainian. For example, humor that is popular in English-language advertising may be incomprehensible or inappropriate for a Ukrainian audience.
- Colors also have cultural significance. For example, white symbolizes purity in Western cultures and mourning in some Eastern cultures. The translator must consider these differences when translating advertising materials.
- It is necessary to consider the historical, social, and religious characteristics of Ukrainian society to avoid misunderstandings and negative reactions.

Wordplay and idioms are a real challenge for translators. They are as follows:

- English and Ukrainian have different grammatical structures, lexical units, and stylistic devices. Direct translation often leads to awkward and incomprehensible phrases. It is necessary to adapt the text to the norms of the Ukrainian language while maintaining its advertising effect. Special attention should be paid to the translation of slogans, which often contain wordplay, idioms, and other linguistic devices. English is rich in idioms and phrasal verbs that often do not have direct Ukrainian analogues. For example, the slogan "Just do it" (Nike) requires not a literal translation but a creative adaptation to preserve its motivational effect [1].
- Wordplay is a common technique in English-language advertising. For example, the slogan "The best things in life are free" (American Express) uses the double meaning of the word "free." The translator must find an equivalent wordplay in Ukrainian, which is an extremely difficult task.
- Also, for example, English language has more laconic expressions, than Ukrainian, that is why, during translating, there is need, either to make text shorter, or to add some words, for transfer of the required meaning.

Translating the slogan "Think different" (Apple) requires not a literal translation but a creative adaptation, for example, "Думай інакше" or "Будь собою" [1]. Adapting humor in advertising often requires replacing the joke entirely so that it is understandable and funny to a Ukrainian audience.

Localization of images may include replacing actors with Ukrainian celebrities or using Ukrainian landscapes.

The importance of emotions and values is undeniable. Advertising should evoke an emotional response from the consumer. However, the emotions evoked by the same text in

English-speaking and Ukrainian-speaking environments can differ significantly. For example, advertising that appeals to individualism in the United States may not work in Ukraine, where collective values are stronger. Ukrainians have their own unique values and needs that should be considered when translating advertising text. For example, advertising that emphasizes family values may be more effective in Ukraine. Considering the war, Ukrainians became more sensitive to patriotic topics, so using this, can have positive impact on advertising perception.

Translating advertising text from English to Ukrainian is an art that requires the translator to have not only linguistic knowledge but also a deep understanding of cultural differences, consumer psychology, and marketing strategies. Successful translation of advertising text is not just about conveying content, but about creating an effective tool of influence that meets the needs and expectations of the Ukrainian audience.

References:

1. https://www.researchgate.net/publication/358160156_ENGLISH_ADVERTISING_ITS_SPECIFICS_AND_FEATURES_OF_TRANSLATION_INTO_UKRAINIAN
2. <https://www.erudit.org/fr/revues/meta/2008-v53-n1-meta2114/017973ar/>

Alla RENSKA,
*3 year student, Educational
and scientific institute of
philology, Taras Shevchenko
National university of Kyiv
(Kyiv, Ukraine)*

MAKSYM RYLSKYI'S TRANSLATION MASTERY IN RENDERING HEINRICH HEINE'S POETRY: LINGUISTIC AND CULTURAL ASPECTS

The art of literary translation remains an enduring challenge in the context of intercultural dialogue and the preservation of aesthetic integrity. Maksym Rylskyi, a prominent Ukrainian poet, translator, and member of the neoclassicist movement, demonstrated remarkable skill in reproducing the poetic universe of Heinrich Heine.

The German Romantic's refined irony, complex lyrical tone, and nuanced interweaving of personal and historical motifs required a sophisticated linguistic and cultural approach. In Rylskyi's translations, not only was Heine's poetic rhythm recreated with exceptional accuracy, but also the cultural connotations and emotional subtleties embedded in the original German texts were rendered with remarkable sensitivity.

It has been observed that Rylskyi did not merely reproduce the semantic content of Heine's verse. Instead, the target-language texts were shaped with a deep understanding of both source and recipient cultures, enabling Ukrainian readers to experience the poetry as a living aesthetic phenomenon rather than as a mediated linguistic product. Special attention was given to metrical patterns, phonetic texture, and stylistic cohesion, ensuring that the musicality and structural elegance of the originals were preserved. Furthermore, Heine's ironic inflection, often rooted in socio-political subtext, was conveyed through carefully selected lexical and syntactic choices, which mirrored Rylskyi's own philosophical and poetic sensibility.

Rylskyi's philological education and his fluency in multiple European languages contributed significantly to the fidelity and artistry of his translations. His academic background allowed him to perceive the historical and literary dimensions of Heine's texts with uncommon clarity. Notably, his translations of *Buch der Lieder* and *Neue Gedichte* reveal not only a mastery of poetic form, but also an ability to transplant the cultural symbolism and psychological undertones into the Ukrainian literary space. By relying on functional equivalence and contextual adaptation rather than literal translation, Rylskyi avoided the mechanical reproduction of foreign imagery, instead offering interpretive renderings that maintained the integrity of the original while achieving resonance with the Ukrainian reader.

It is essential to acknowledge the political and cultural context in which Rylskyi worked. Translating a German Romantic poet during the Soviet era entailed both ideological constraints and aesthetic opportunities. Despite official demands for ideological alignment, Rylskyi managed to maintain a degree of intellectual autonomy, allowing Heine's voice to be heard in its authentic complexity. In this regard, Rylskyi's work may be viewed as an act of cultural diplomacy, a means of preserving European literary values within a system that often demanded their simplification or suppression.

Through his translations, Rylskyi contributed to the development of Ukrainian poetic language, enriching its expressive resources and strengthening its capacity to articulate universal human experiences. The Heine–Rylskyi intertextual dialogue exemplifies how translation may serve as a space for cultural synthesis, where linguistic mastery becomes a vehicle for empathy, memory, and artistic communion. The meticulous choices evident in Rylskyi's translations—at the level of diction, rhythm, and intertextual reference—demonstrate his belief in the translator's ethical responsibility to both the source text and the target audience.

In conclusion, Maksym Rylskyi's renderings of Heinrich Heine's poetry should be recognized not only as significant achievements of translation practice, but also as acts of cultural preservation and transformation. His work reveals how linguistic and cultural sensitivity, combined with poetic talent, can transcend temporal and ideological boundaries, allowing the enduring voice of a foreign poet to find a home in another literary tradition.

Anastasia GRIP,
2nd year PhD student,
Department of Medical Cell Biology,
Uppsala University
(Uppsala, Sweden)

THE HISTORY AND DEVELOPMENT OF THE SWEDISH LANGUAGE: FROM THE VIKINGS TO THE MODERN AGE

The human experience is unique amongst all animals due to our ability to communicate using languages. With over seven thousand languages spoken across the globe, it is understandable that many languages rarely become of widespread interest. However, this does not make them any less important, or any less fascinating. One such language that does not often see the spotlight is Swedish.

The Swedish language underwent a long process of evolution to reach its current form. It has its roots in Old Norse, which was common to the Nordic countries prior to the 9th century AD. Around the year 800 began what is considered the first differentiation of Swedish as a language from Old Norse. With the advent of the Viking Age, dialects of Old Norse developed across Scandinavia. One dialect found in Sweden became Runic Swedish (*runsvenska*), and was spoken between the years 800 to 1225. The reason for its name is that most texts from the era are written in the runic alphabet.

During the Middle Ages, the runic alphabet was progressively abandoned in favor of the Latin alphabet, a change that was brought by the introduction of Christianity to the Nordic countries. At the start of the era, most texts were written in Latin. This would be changed by King Magnus Eriksson, who introduced a law which dictated that legal and trade documents be written in Swedish. As a result, an increasing number of texts began to be written in Swedish. Thus began "Old Swedish" (*fornsvenska*), the further development of which was influenced by a particular external factor, the popularity of the German language. Words such as *Arbeit* (work) or *bleiben* (become), were quickly adopted from German and adapted to Swedish forms (*arbete*, *bli*). It was also during this period that the Swedish alphabet gained three letters that today fascinate learners of the language: Å, Ä, and Ö.

Old Swedish was followed by Modern Swedish (*nysvenska*). Modern Swedish began with the first translation of the New Testament from Latin to Swedish in 1526. With this change,

Swedish became the official language of religion in the country. In 1732 Olof von Dalin began publishing the newspaper *Then Swänska Argus*, which was written in a simpler language more closely related to the spoken form, allowing it to be read by a wider audience. These texts played an important role in establishing a more casual form of written Swedish. Similar to the way German influenced Old Swedish, the French language had its impact on Modern Swedish, gifting it words such as *enorm* (enormous), *mamma* (mom), and *vag* (vague).

Since the beginning of the 20th century, Swedish has increasingly been influenced by the English language, particularly following the Second World War. A multitude of words have been borrowed and adapted to fit the Swedish pronunciation, such as e-mail which has become *mejl*, tough which has become *tuff*, and date which has become *dejt*. Due to changing patterns of immigration to Sweden, Swedish has in recent years been increasingly influenced by languages such as Arabic, with particularly slang words used by younger generations being adopted from these new language influences. An additional pattern in modern years has been the change from formal to informal language, where direct and familiar conversation is the norm. This started in the 1960s with ‘du-reformen’ (the you-reform), where *du* (you) began to be used instead of formal address – comparable to the Ukrainian ‘ти’ versus ‘ви’.

As described, the Swedish language has a rich history with many external influences. With every step of its evolution, Swedish has accumulated borrowed words from foreign languages. Each of these adopted words has in turn enriched the language and pushed its development forward. With such a fascinating history, what the future holds for the development of Swedish language is exciting to imagine.

Karina KOZIL,
1st year student of Philology
, Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE INFLUENCE OF THE HISTORY AND CULTURE OF GREAT BRITAIN ON THE NAMES OF CITIES

Since the names in Britain do not change with each new government, all of them can be traced back to the Norman-Scandinavian-Anglo-Saxon-Roman-Celtic periods of British history.

The history of Great Britain is quite long. It dates back to ancient times – as early as the eighth century BC, the British Isles were inhabited by Celtic tribes. In the first century AD, Britain became the object of Roman conquest and then began the invasion of the Anglo-Saxon tribes.

Over centuries of clumsy pronunciation and inconsistent spelling, many original words have undergone significant distortion, though this often just enhances their appeal. Some city names also have Celtic origins. The word *Pen* in place names like Penge, Pendleton, and Penrith typically derives from the Celtic word for hill or cape. *Coombe* or *combe* comes from the word *cym* meaning ‘valley’ and is common in the southwest – for example, Ilfracombe, Salcombe, Castle Combe and Crowcombe.

The Romans established numerous new towns, typically assigning them fresh names. When renaming existing locations, however, they occasionally merged Latin and Celtic elements. Lincoln comes from the Celtic *lindo*, meaning ‘pool’ and the Latin *colonia* meaning ‘colony’.

Today, this is reflected in places with *-chester*, *-cester* or *-caster* in the name, for instance Leicester, Chester, Bicester, Cirencester, Caister, Colchester, Gloucester, Manchester, Tadcaster and Winchester.

Anglo-Saxons left many names. The Angles gave East Anglia the name we know today as *England*, and Sussex, Middlesex and Wessex were named after the southern Middle and West Saxons.

Place names from this time include a variety of terms. Here are some common elements: names of animals – *Oxford* means ‘ford for Oxen’; *Swinton* in Greater Manchester means ‘pig village’; *Gateshead* means ‘goat’s promontory’; Exmouth, Plymouth, and Yarmouth come from ‘river mouths’.

In conclusion, the names of cities in Great Britain serve as a fascinating mosaic of the nation’s rich and diverse history. Each name, whether influenced by the Romans, Anglo-Saxons, Vikings, or Normans, carries with it the echoes of past cultures, migrations, and events. Cities of Great Britain are not just locations, but living evidence of the past.

Maryna LOZAN,
*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

GAMING SLANG IN MODERN ENGLISH

Gaming slang is a set of simple words and phrases that gamers use to talk about specific actions, roles, or events in games. This special way of speaking helps players communicate quickly and clearly during gameplay. It also helps create a sense of teamwork and belonging to the gaming community. For example, saying *aggro* means drawing the enemy’s attention, and *camping* denotes staying in one place to get an advantage. These terms make it easier to explain things without long sentences, and they help form a unique gaming culture.

It started in the early days of video games and online chats, when players needed fast ways to talk during intense games. Words like *noob* (short for *newbie*) appeared to describe new or badly experienced players. As gaming became more popular and moved to big platforms like Twitch and YouTube, the slang also grew and changed. Now, terms like *GG* (‘good game’) and *AFK* (‘away from keyboard’) are used not just by gamers, but also by people in everyday life.

Common examples of gaming slang include: *noob* ‘a new or unskilled player’ – often used in a negative way; *GG* ‘good game’ – a polite way to end a match, though it can also be sarcastic; *AFK* ‘away from keyboard’ – means the player is not at their computer or not active; *nerf* – when something in the game becomes weaker to keep things fair; *OP* ‘overpowered’ – when something is too strong and unbalances the game.

Gaming slang has become part of everyday speech, especially among teenagers. Phrases like *level up* are now used to mean self-improvement, and *boss fight* can describe a tough challenge in real life. This shows how gaming is now a big part of modern culture. Even newspapers like *The Washington Post* have noted how terms like *noob* and *OP* are used by many people today.

Gaming slang is not just about fun words – it also shows changes in culture. As more of our lives happen online, the language we use there affects how we talk in real life. Knowing gaming slang can help different generations understand each other better. Also, because gamers come from all over the world, this shared language helps them feel connected globally.

Even though gaming slang helps gamers talk easily, it can be confusing for people who don’t play games. For instance, *kiting* means ‘attacking while keeping distance from the enemy’ but that is confusing if you have never played. This shows how gaming language can feel like a private code, and context is important when using it outside gaming circles.

Gaming slang is always changing. As new games come out, they bring new situations and ideas – so new words are created. For example, games like *Fortnite* have made terms like *battle pass* and *revive* popular. Because of this, gaming slang stays fresh and continues to grow, just like the gaming world itself.

Olesia MORENKO,

studentka IV roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

ZRÓŻNICOWANIE REGIONALNE WSPÓŁCZESNEJ POLSZCZYZNY

Dialekty języka polskiego to regionalne odmiany języka polskiego, używane na terenie Polski i tak zwanych Dawnych Kresów Wschodnich, czyli dzisiejszej Ukrainy, Białorusi i Litwy. Wyróżnia się kilka głównych dialektów, które różnią się fonetyką, słownictwem oraz gramatyką.

Dialekt małopolski obejmuje Małopolskę, Podkarpacie i część Lubelszczyzny. Charakteryzuje się mazurzeniem, czyli zastępowaniem spółgłosek *sz*, *cz*, *ż*, *dż* przez *s*, *c*, *z*, *dz*, na przykład zamiast *żaba* → *zaba*, *szyja* → *syja*, *czapka* → *capka*. Często występuje też udźwięcznianie międzywyrazowe, gdzie np. *kot leci* wymawia się jako *kod leci*, *brat ojca* → *brad ojca*. W niektórych obszarach Podhala można spotkać asynchroniczną wymowę samogłosek nosowych. Wpływy wschodniosłowiańskie i węgierskie są widoczne w leksyce, co świadczy o dawnych kontaktach międzykulturowych.

Dialekt wielkopolski dominuje w Wielkopolsce, na Kujawach i w części Ziemi Lubuskiej. W przeciwieństwie do dialektu małopolskiego nie występuje tu mazurzenie. Charakterystyczne jest udźwięcznianie międzywyrazowe oraz dyftongiczna wymowa niektórych samogłosek, przykładowo zamiast *Idziemy do domu, bo robi się ciemno* wymawia się *Idziem do doma, bo się ściemnia*. Samogłoski nosowe są tu wąskie i rozłożone, co odróżnia ten dialekt od standardowego języka polskiego.

Dialekt mazowiecki obejmuje Mazowsze, część Podlasia i Lubelszczyzny. Wyróżnia się mazurzeniem oraz nieudźwięcznianiem międzywyrazowym. Charakterystyczne jest również twarde *l* przed *i*, np. *lyst* zamiast *list*, a także monoftongiczna wymowa samogłosek.

Dialekt śląski, używany na Górnym Śląsku i w części Opolszczyzny, posiada wiele cech odróżniających go od pozostałych odmian polszczyzny. Wśród nich można wymienić szeroką wymowę *ę*, brak przejścia *ch* w *k* oraz silne wpływy języka niemieckiego: *gruba* ~ *kopalnia*, *szolka* ~ *filiżanka*, *karlus* ~ *chłopak*, *frela* ~ *dziewczyna*, *maszkety* ~ *słodycze*. Dialekt ten charakteryzuje się również archaicznymi formami gramatycznymi oraz specyficzną fonetyką, np. wymową *ja* jako *jo*: *Co robisz dzisiaj wieczorem?* brzmi jako *Kaj robisz dzisio wieczór?*

Za regionalną odmianę języka polskiego uznaje się język kaszubski, używany na Kaszubach i Pomorzu. Wpływy niemieckie i skandynawskie są tu bardzo widoczne, podobnie jak odmienność słownictwa i gramatyki, na przykład: *bùlë* ~ *ziemiaki*, *drëszka* ~ *droga*, *mësk* ~ *mëzczyzna*, *kùń* ~ *koń*, *młëko* ~ *mleko*. Fonetyka kaszubska wyróżnia się twardym *ł* i dźwięcznym *g*, co odróżnia ją od języka ogólnopolskiego.

Współcześnie dialekty polskie ulegają stopniowej standaryzacji pod wpływem języka ogólnopolskiego. Media, system edukacji oraz migracje wewnętrzne przyczyniają się do zanikania wielu cech charakterystycznych dla poszczególnych dialektów. Jednak w niektórych regionach, zwłaszcza na Śląsku i Kaszubach, gwary wciąż stanowią ważny element tożsamości kulturowej i są pielęgnowane przez mieszkańców.

Bibliografia

1. Fisiak Barbara, *Historia języka polskiego*, PWN, 1999.

2. Miodek Jan, *O języku polskim*, Wydawnictwo Dolnośląskie, 2004.
3. Strona naukowa Nauka Słówek [Zasób elektroniczny]:
<https://naukaslowek.pl/dialekty-jezykowe-w-polsce>
4. Urbańczyk Stanisław, *Zarys dialektologii polskiej*, PWN, 1984.
5. Wikipedia – Dialekty języka polskiego [Zasób elektroniczny]:
https://pl.wikipedia.org/wiki/Dialekty_języka_polskiego

Vlada SAMARCHUK,
2 year student,
Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Science of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

MANIPULATIVE STRATEGIES IN THE POLITICAL DISCOURSE OF MASS MEDIA

In contemporary mass media, political discourse often takes on a manipulative nature, complicating the formation of objective public opinion and distorting the perception of political reality. Nowadays people have broad although unreliable access to the news. Humanity has a basic need to understand current global events. Mass media is a tool by which the news is being distorted and spread. The stronger emotions a piece of news evokes, the more profit and audience a certain branch of mass media will attract. How do news industry representatives influence us to interpret news not as an objective reality, but through an emotional perspective? There are manipulative strategies used by them. Manipulative strategy can be considered as a form of persuasive strategy aimed at influencing hearers and making them accept beliefs or do things advocated by the manipulator. Manipulation can be considered effective when the hearer doesn't recognize the intentions of the speaker to influence him[1]. Avram Noam Chomsky and Edward Herman have investigated and explained this problem. Their first message was that the media are not independent, they operate within an economic system. The second idea is that the media is a tool of distraction. Instead of discussing deep social issues, the media focuses on scandals, entertainment, and sports. In Chapter 5 the authors represented this idea by analyzing the actions of the U.S. media coverage of the Vietnam War primarily from the government's point of view. The article from the 1965 New York Times presents the U.S. government as a defender of democracy fighting the communist threat in Vietnam. This made people see the war in a way that hid many catastrophes. Thus Leonard Sussman, of Freedom House, observes that "U.S. intervention in 1965 enjoyed near-total. The intervention in 1965 included the deployment of U.S. combat forces in Vietnam, the regular bombing of North Vietnam, and the bombing of South Vietnam at triple the scale in a program of "unlimited aerial warfare inside the country at the price of literally pounding the place to bits." [2] The New York Times, in its articles, presented this information without any significant analysis of government policy. They highlight how journalists, often trying to avoid conflict with the authorities, presented the news in such a way that the mass media served only as channels for official messages, which distracted attention from the less convenient aspects of the war. They have also studied some key aspects of mass media's political discourse. Such as covering events only when it is politically convenient. In the book, it is called Selective Coverage and the example of this is condemning enemies of democracy but ignoring the crimes of U.S. allies. Own crimes are often shown softly in the news or omitted altogether. As a supplement to it, the strategy of shifting focus was explored. Repeatedly, the focus is on the suffering of the American soldiers rather than on civilian casualties by the Vietnamese or the mass destruction. As a result, we understand that the use of such manipulation in those media led to people's ignorance, and baseless emergence of feelings

like stress, anxiety, fear, or complacency. Manipulation in political discourse is a powerful tool for influencing and shaping political preferences. They can significantly impact citizens' perceptions and decisions. To reduce their adverse effect, media literacy and critical thinking should be promoted, encouraging deeper analysis.

1. Persuasive message production as strategy selection. (2002). Seeking and Resisting Compliance: Why People Say What They Do When Trying to Influence Others, 85-132. <https://doi.org/10.4135/9781452233185.n4>

2. Herman, E. S., & Chomsky, N. (2010). Manufacturing consent: The political economy of the mass media. Random House. 172 p.

СЕКЦІЯ КАРТИНИ СВІТУ В РОМАНО-ГЕРМАНСЬКИХ І СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВАХ

***ВАЛЕНТЕНКО Дарія Андріївна,**
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
**Наукове керівництво - доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна***

ENGLISH AND UKRAINIAN CULTURAL DIFFERENCES

Culture is an essential aspect of every nation, shaping its traditions, customs, and way of life. The cultural differences between English and Ukrainian societies stem from historical, geographical, and social factors. While both cultures value politeness and respect, they differ in communication styles, attitudes toward hospitality, traditions, and social norms. Understanding these differences can help foster better intercultural communication and appreciation.

One of the most noticeable differences between English and Ukrainian cultures is the way people communicate. The English tend to be polite and indirect, often using euphemisms and softening phrases to avoid confrontation. For instance, they frequently say "Would you mind...?" or "I'm afraid that..." instead of direct refusals. On the other hand, Ukrainians are more direct in expressing their thoughts and emotions. They are less likely to use indirect language and often prefer straightforward conversations.

Punctuality is a significant aspect of English culture. Arriving on time is considered a sign of respect, and being late can be seen as impolite. In contrast, Ukrainians generally have a more relaxed attitude toward time, especially in social settings. While punctuality is expected in professional environments, informal gatherings may start later than planned, reflecting a more flexible approach to time management.

Hospitality is a crucial element of Ukrainian culture. Guests are warmly welcomed, often with an abundance of food and drinks. It is common for Ukrainians to insist that their guests eat and enjoy themselves, as generosity is highly valued. In contrast, English hospitality tends to be more reserved. While the English are polite and welcoming, social visits often follow certain formalities, such as arranging meetings in advance and offering light refreshments like tea or biscuits.

Both English and Ukrainian cultures have unique traditions and holidays. In England, Christmas and Easter are widely celebrated, often with family gatherings and special meals. Traditional English customs include Christmas crackers, carol singing, and afternoon tea. Ukraine, on the other hand, has a rich heritage of folk traditions, including vibrant celebrations like Christmas with "koliadky" (carols), Easter with "pysanky" (decorated eggs), and the unique Malanka festival. Ukrainian celebrations are often deeply rooted in folklore and religious customs.

Despite some similarities in valuing politeness and respect, English and Ukrainian cultures exhibit significant differences in communication, time perception, hospitality, and traditions. Understanding these distinctions can help individuals from both cultures interact more effectively and appreciate each other's unique ways of life. By embracing cultural diversity, people can foster mutual respect and develop stronger international relationships.

ЗАДОРОЖНА Діана Богданівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

THE SIGNIFICANCE OF DIALECTS IN THE UNITED KINGDOM

The United Kingdom is home to an incredibly diverse range of dialects, each carrying traces of historical, social, and cultural influences. Unlike many nations where a single standardized language dominates, the UK continues to embrace regional speech variations. Dialects not only preserve linguistic history but also serve as a badge of identity, influencing perceptions and social interactions.

Despite increasing globalization, dialects in the UK remain an essential part of the country's cultural fabric, reflecting deep-rooted regional pride.

Historical Development of British Dialects

British dialects have evolved over centuries, shaped by multiple waves of migration and conquest. The influence of Old Norse from Viking settlers can still be seen in words like “bairn” (child) in Northern England and Scotland. Similarly, Norman French left its mark on legal and aristocratic vocabulary. The Great Vowel Shift, occurring between the 15th and 18th centuries, dramatically changed English pronunciation, yet some regions retained older sounds. Industrialization led to rapid urbanization, mixing different dialects and creating new urban accents.

Dialects and Social Identity

Accents and dialects are powerful indicators of regional and class identity in Britain. A Geordie speaker from Newcastle, a Scouser from Liverpool, and a Cockney from East London can be recognized instantly by their distinct speech patterns. Linguistic studies show that people subconsciously judge accents—Received Pronunciation (RP) is often associated with authority and education, while regional dialects may evoke warmth, humor, or even distrust. The rise of Estuary English, a hybrid of RP and regional accents, highlights how speech adapts to social mobility and media influence.

The Role of Dialects in Linguistic and Cultural Diversity

Dialects are more than just pronunciation differences; they include unique vocabulary, idioms, and grammar. The Yorkshire phrase “While I’ve cleaned up, the pot needs washing” (meaning “although I’ve cleaned up, the pot still needs washing”) showcases distinct syntax. Words like “clarty” (muddy) in Northern dialects or “guddle” (a mess) in Scottish English have no direct equivalents in Standard English. Interestingly, some dialect words predate modern English and have remained unchanged for centuries. The ability to switch between dialect and Standard English is a skill that many Britons develop naturally.

Modern Challenges and Preservation Efforts

The dominance of mass media and digital communication has led to dialect leveling, with generations often modify their speech to fit social and professional settings, leading to concerns that some dialects may disappear. However, efforts to document and revive dialects have gained

momentum—linguists compile digital archives, local radio stations promote regional speech, and social media users proudly showcase their accents. Music and literature also help sustain dialects, with artists like The Proclaimers (Scottish) and The Arctic Monkeys (Yorkshire) embracing local speech in their lyrics.

British dialects are living reflections of the nation's history and cultural diversity. While linguistic evolution is natural, preserving dialects is crucial for maintaining the country's unique heritage. In an increasingly standardized world, dialects remain a reminder of regional identity and local traditions. Whether through storytelling, music, or everyday conversation, they continue to shape the linguistic landscape of the UK.

КЛІЩ Владислава Михайлівна,

студентка I курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

СИДОРУК Галина Іванівна

РІЗНОВИДИ СЛЕНГУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА ЇХ ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА (НА ПРИКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ СЕРІАЛІВ)

Сленг є динамічним елементом мовної системи, що відображає сучасні тенденції у спілкуванні молоді та окремих соціальних груп. Сучасна англійська мова багата на різновиди сленгової лексики, яка активно використовується в засобах масової інформації, соціальних мережах, а особливо – в англомовних телесеріалах. У тезах розглядаються основні типи сленгу: молодіжний, професійний, кримінальний та інші, а також їх особливості функціонування у контексті популярних серіалів, таких як 'Stranger Things', 'Breaking Bad', 'Euphoria' тощо. Порівняльний аналіз виявляє, як різні соціальні групи формують власну ідентичність через мову. Особлива увага приділяється лексичним та стилістичним особливостям сленгу, способам його перекладу українською мовою, а також труднощам, з якими стикаються перекладачі при адаптації культурно маркованих слів і виразів. Результати дослідження свідчать про важливість врахування соціокультурного контексту при аналізі та перекладі сленгової лексики.

Отже, сленг виступає не лише засобом комунікації, а й маркером соціальних змін, впливу глобалізації та культурної ідентичності. Подальші дослідження у цій галузі можуть сприяти глибшому розумінню міжкультурної комунікації та розвитку лінгвістичної компетенції. У процесі аналізу мови героїв серіалів можна простежити, як сленг виконує функції соціальної адаптації, ідентифікації та емоційного вираження. Наприклад, у серіалі 'Euphoria' персонажі використовують молодіжний сленг, який відображає проблеми підліткового віку, залежностей, статевої ідентичності та психологічних переживань. Слова на кшталт 'vibe', 'lit', 'lowkey', 'flex' стали не лише модними виразами, а й засобами вираження особистих емоцій та ставлення до оточення. Інший приклад – серіал 'Breaking Bad', де кримінальний сленг ('meth', 'cap', 'snitch', 'cook') тісно пов'язаний з темами злочинності та незаконної діяльності. Це демонструє, як мова може бути відображенням соціального середовища та способу життя героїв. Професійний сленг також широко використовується у серіалах на кшталт 'Grey's Anatomy' або 'Suits', де відображаються реалії медичної та юридичної сфер. Важливо відзначити, що сленг постійно оновлюється, що є викликом для лінгвістів та перекладачів. Адаптація таких лексем потребує не лише знань мови, а й розуміння культурного

контексту. Наприклад, слово 'ghosting' має культурно зумовлене значення, пов'язане з поведінкою у соціальних мережах і не має прямого еквіваленту в українській мові.

У підсумку, дослідження сучасного англomовного сленгу на прикладі серіалів дозволяє глибше зрозуміти культурні процеси, які впливають на формування мови. Це сприяє розвитку навичок міжкультурної комунікації, а також збагачує методичку викладання англійської мови як іноземної. Надалі варто зосередити увагу на інтеграції таких досліджень у навчальні програми, що дозволить студентам ефективніше орієнтуватися в мовному середовищі сучасного світу.

КОВАЛЬ Юлія Олександрівна,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет

біоресурсів і природокористування України,

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво- доцент

РОЖКОВ Юрій Григорович

МОВНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКТІВ М'ЯСНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ»

М'ясна промисловість — галузь харчової промисловості, підприємства якої здійснюють заготівлю та забій худоби, птиці, кролів та виготовляють м'ясо, ковбасні вироби, м'ясні консерви, напівфабрикати (котлети, пельмені та інші кулінарні вироби).

М'ясо та м'ясні продукти належать до найважливіших продуктів харчування. Людина одержує з м'ясом і м'ясними продуктами всі необхідні йому мінеральні речовини. Особливо багата м'ясна їжа фосфором, сіркою, залізом, натрієм, калієм; крім того, в м'ясі містяться мікроелементи — мідь, кобальт, цинк, йод. Харчова цінність м'яса характеризується кількістю і співвідношенням білків, жирів, вітамінів, мінеральних речовин і ступенем засвоєння цих з'єднань організмом людини. Основною метою м'ясної та промисловості є задоволення потреб населення у високоякісних м'ясних продуктах розширення асортименту продукції та впровадження ресурсощадних технологій, спрямованих вирішення проблеми збалансованого здорового харчування людини.

Термінологія м'ясної промисловості — це сукупність спеціалізованих слів та виразів, що використовуються для опису процесів, технологій, обладнання та стандартів у сфері переробки м'яса.

Вплив науково-технічного прогресу на розвиток термінології (наприклад, впровадження нових технологій сприяє появі нових термінів, таких як *high-pressure processing (HPP)*, *modified atmosphere packaging (MAP)*).

Класифікація термінів у м'ясній промисловості, їхнє функціональне призначення: технологічні (*slaughtering, butchering, grinding, smoking*); обладнання (*grinder, smokehouse, vacuum sealer*); стандарти та контроль якості (*HACCP, ISO 22000, FDA regulations*); маркетингові (*organic meat, grass-fed beef, free-range pork*). За походженням: запозичення з французької (*sausage, bacon*); Латинські та грецькі корені (*carnivore від лат. caro — м'ясо*); Англійські слова, що утворюють терміни методом словоскладання (*meat processing, food safety*).

Важливі способи творення термінів — афіксація: префіксація (*pre-cooked, unprocessed*); суфіксація (*grind-er, meat-y*); комбінування слів: *cold storage, smokehouse, meat preservation*; скорочення та акроніми: *HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points)*; *FSIS (Food Safety and Inspection Service)*; калькування: переклад іншомовних термінів дослівно (*meat substitute — м'ясний заміник*).

Також треба звертати увагу на вплив глобалізації на термінологію м'ясної промисловості:

Уніфікація термінів через міжнародні стандарти (ISO, FDA, USDA).

Використання англіцизмів у професійному середовищі інших мов (*steakhouse, burger, dry-aging*).

Варіативність назв у різних країнах (*ground beef* у США, *minced beef* у Великій Британії).

Синоніми: *ground meat = minced meat, pork belly = bacon cut*.

Омоніми: *cure* – означає і «консервування м'яса», і «лікування».

Особливості перекладу термінів м'ясної промисловості: прямий переклад (*vacuum packaging* – вакуумне пакування); адаптація термінів (*jerky* – в'ялене м'ясо, хоча дослівно перекладається як «різкий»); використання транскрипції (*steak, burger*).

Термінологія м'ясної промисловості – це мова, що об'єднує виробників, науковців, регуляторів та споживачів. Чітке розуміння та правильне використання термінів допомагає уникати помилок, забезпечувати якість продукції та розвивати галузь у відповідності до сучасних технологій та споживчих трендів.

Література

1. Технологія м'яса і м'ясних продуктів. URL: <https://library.nuft.edu.ua/inform/myaso2015.pdf> (дата звернення 10.03.25)
2. Linguistic representation of the property category in the english terminology of the food industry. URL: <https://philologicalscience.com.ua/en/journals/tom-28-2-2024/lingvistichna-reprezentatsiya-kategoriyi-vlastivosti-v-angliyskiy-terminologiyi-kharchovoyi-promislovosti> (дата звернення 14.03.25)
3. Codex Alimentarius - міжнародні стандарти харчової промисловості. URL: <https://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/en/> (дата звернення 23.03.25)
4. FDA (Food and Drug Administration) – регулювання харчових продуктів у США. URL: <https://www.fda.gov/> (дата звернення 26.03.25)

МИКОЛАЄНКО Вікторія Валентинівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

PICTURES OF THE WORLD IN ROMANCE-GERMANIC AND SLAVIC LANGUAGES

The linguistic picture of the world reflects the way in which a language community perceives and interprets reality through the prism of its language. The study of these pictures in different language families allows us to identify both common features and unique features of the ideas about key concepts and values. The aim of this study is to analyze and compare linguistic pictures of the world in Romance, Germanic and Slavic languages, focusing on the concepts of “home”, “work”, “family” and “freedom”. The methodology is based on the approaches of cognitive ethnolinguistics, in particular on the works of Jerzy Bartmiski [1]. The study is based on the materials of the EUROJOS project [2], which is engaged in the comparative analysis of axiological concepts in Slavic and neighboring languages. Within the

framework of this project, the concepts of “home”, “work”, “honor” and “Europe” were analyzed, which made it possible to identify the specifics of their perception in different cultures. In particular, the concept of “home” in Slavic languages is often associated with family comfort and traditions, while in Germanic languages it can emphasize individuality and personal space. Similarly, the concept of “work” in some cultures can be perceived as a duty, and in others as a means of self-realization. Thus, a comparative analysis of linguistic worldviews helps to understand cultural differences and common features between different language communities more deeply [3]. The conducted study of linguistic worldviews in Romance, Germanic, and Slavic languages, focusing on the concepts of “home,” “work,” “family,” and “freedom,” revealed both common features and unique features in their perception by different language communities. These differences emphasize the importance of taking into account cultural and linguistic features in intercultural communication and translation. The results of the study also confirm the effectiveness of cognitive ethnolinguistic methods for analyzing linguistic worldviews and the need for further interdisciplinary research in this area.

Література:

1. Bartmiński, J. (2006). *Językowe podstawy obrazu świata*. Lublin.
2. EUROJOS Project. (n.d.). The linguistic and cultural worldview of Slavs and their neighbours in a comparative perspective. Retrieved from
3. Heeringa, W., Gooskens, C., & van Heuven, V. J. (2023). Comparing Germanic, Romance and Slavic: Relationships among linguistic distances. *Lingua*, 287, 103512.

НАЗАРЕНКО Надія Олексіївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

METAPHORICAL MEANING OF MOTION VERBS IN ENGLISH

Our conceptualization of reality is greatly influenced by motion through the use of language. When an entity changes its location, we perceive it as being in motion. We can also describe certain emotions through the movement.

Humans perceive motion as one of the earliest and most basic experiences. Also, the verbs that describe movement are the initial ones that are learned and the most frequently used, so they are likely to be a source of metaphor. Motion metaphors are certainly well-motivated, and they also describe such basics as external events, e.g. *How are things going?*; actions, e.g. *Let's move on*; forces, e.g. *He was pushed for money*; and time, e.g. *Time flies* [1]. Each metaphor only works for one specific meaning of the verb.

Many motion verbs may be connected to a feeling or state. The choice of verb indicates knowledge of either a particular emotion felt by the person or their current state. For instance, the verb *strut* ‘to walk in a proud way trying to look important’ is attributed *pride* which implies that it can be used metaphorically; thus, the sentence *He strutted along* would easily be interpreted by most readers/hearers as *He was proud* [2].

The verbs of motion visualizing a movement associated with a certain emotion describe a movement we sometimes make while experiencing this emotion. It can be said that they display the manifestation of an emotional state, which is movement. The metaphor is used to represent the emotion, despite whether the person actually performed the movement. For instance, *run – make your blood run cold*; *hop – hopping mad*; *jump – be jumping up and down* [2]. One of the major functions of metaphors is to express abstract concepts, for example emotions. Following

the human tradition of expressing the abstract in terms of the concrete, verbs of motion become a tool for understanding emotions.

In conclusion we may aver that by using metaphors with verbs of motion, humans can express and describe emotions in a more realistic way than just naming them. Only humans tend to conceptualize motion verbs, and when using them in metaphors we are able to describe or picture something that is basically abstract and difficult to explain. The motion verb also facilitates the embodiment of the emotion. Understanding of metaphor requires some pre-understanding and capability of thinking in abstract terms. This means that the human mind can perform complicated processes in a few seconds based on experience, intelligence and language skills.

References

1. Cognitive Linguistics in the Redwoods: The Expansion of a New Paradigm in Linguistics. Edited by Eugene H. Casad. Mouton de Gruyter Berlin • New York, 1996. 1011 p.
2. Sandström Karin. When Motion Becomes Emotion. A Study of Emotion Metaphors Derived from Motion Verbs. URL: [<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1027700/FULLTEXT01.pdf>]

ОНИСЕЧКО Євгенія Владиславівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

WORLDVIEWS IN ROMANCE-GERMANIC AND SLAVIC LANGUAGES: A LINGUOCULTURAL ANALYSIS

The linguistic worldview reflects national mentality, historical traditions, and cultural values. A comparative analysis of Romance-Germanic and Slavic languages reveals both commonalities and differences in how different cultures perceive and categorize the world. This study explores key aspects of linguocultural variation, focusing on metaphorical expressions, cultural concepts, and communication patterns.

Key Aspects of the Study

1. Conceptual Worldview in Different Linguistic Traditions The role of historical and sociocultural contexts in shaping linguistic concepts.

Differences in the perception of time, space, and emotional states.

2. Verbal Worldview: A Comparative Analysis

Specific features of metaphors, symbols, and idiomatic expressions in Romance-Germanic and Slavic languages.

Examples of unique cultural concepts (e.g., "saudade" in Portuguese, "Gemütlichkeit" in German).

3. Reflection of Cultural Values in Languages

How proverbs and idioms reflect national mentality. Verbal and non-verbal communication patterns in different linguistic traditions.

4. Linguocultural Aspects of Intercultural Communication

The influence of linguistic worldviews on translation and intercultural communication.

Challenges of adapting culturally specific elements in foreign language teaching.

Studying linguistic worldviews enhances our understanding of the relationship between language, culture, and national identity. Identifying similarities and differences between Romance-Germanic and Slavic languages contributes to effective intercultural communication, translation, and foreign language education.

References:

1. Wierzbicka, A. (1997). *Understanding Cultures through Their Key Words: English, Russian, Polish, German, and Japanese*. Oxford University Press.
2. Sapir, E. (1929). The Status of Linguistics as a Science. *Language*, 5(4), 207-214.
3. Whorf, B. L. (1956). *Language, Thought, and Reality: Selected Writings of Benjamin Lee Whorf*. MIT Press.

ПАЩЕНКО Надія Дмитрівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна);
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

STYLISTIC, GRAMMATICAL AND SYNTACTICAL PECULIARITIES OF IDIOMS

The interesting fact about most of these idioms is that they can easily be identified with the familiar parts of speech. Thus some idioms are clearly verbal in nature, such as *get away with*, *get up*, *work out*, and *turn in*. It's appropriate here to speak about phrasal verbs. The postposition they acquire makes them idiomatic. An equally large number are nominal in nature. Thus *hot dog* (*бутерброд з гарячою сосискою, здорово!*) and *cool cat* are nouns or noun groups. Many are adjectivals (parts of speech in the function of adjective), as in pepper and salt meaning *black hair mixed with grey*. Many are adverbial, as the examples *like the breeze - easily*, *without effort*, *hammer and tongs - violently* (as in *she ran after him hammer and tongs*). These idioms which correlate with the familiar parts of speech can be called *lexemic idioms*.

The other most important group of idioms is of larger size. Often these idioms are an entire clause in length: *fly off the handle - lose control over oneself – розгніватись, розлютитись*, and *to blow one's stack - to become very angry – розгніватися*.

Some of the most famous ones are: *to kick the bucket - to die*, *to be up the creek - to be in a predicament or a dangerous position*, *to be caught between the devil and deep blue sea - to have to choose between two equally unpleasant alternatives*, *to seize the bull by the horns - to face the problem and deal with it squarely*. Idioms of this kind have been called *turnures* (from French), meaning *turns of phrases*, or simply *phrasal idioms*. What they have in common is that they do not readily correlate with a given grammatical part of speech and require a paraphrase longer than a word.

Their form is set and only a limited number of them can be said or written in any other way without destroying the meaning of the idiom. Many of them are completely rigid and cannot show up in any other form whatever. Consider the idiom *kick the bucket*, for example. In the Passive Voice, we get an unacceptable form such as *the bucket has been kicked by the cowboy*, which no longer means that the "cowboy died". Rather it means that he struck a pail with his foot. Idioms of this type are regarded as **completely frozen forms**. Notice, however, that even this idiom can be inflected for tense, e.g., it is all right to say *the cowboy kicked the bucket*, *the cowboy will kick the bucket*, *he has kicked the bucket*, etc. Speakers disagree as much as do grammarians whether or not, for example, it is all right to use this idiom in the Gerund form in *His kicking the bucket surprised us all*. It is best to avoid this form.

There are a great number of grammatical restrictions for idioms. A large number of idioms contain a verb and a noun, but although verb may be placed in the past tense, the number of the noun can never be changed. We have *spilled the beans*, but not *spill the bean* and equally there is no *fly off the handles*, *kick the buckets*, *put on good faces*, *blow one's tops*, etc. Similarly, with *red herring* the noun may be plural, but the adjective cannot be comparative (the *-er* form). Thus we find *red herring* but not *redder herring*.

ПИЛИПОНЬКО Ксенія Юрїївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ENGLISH AND UKRAINIAN CULTURAL DIFFERENCES

The cultural characteristics of each nation really affect how a person behaves, speaks, acts in different situations, and even greets others. My theses are dedicated to delving into the main cultural differences between Ukraine and Britain, from communication to celebrations in these countries.

The first and most noticeable difference is in communication. The British, as a rule, are accustomed to using indirect speech, relying on politeness and understanding to express their own opinion or object to someone. Ukrainians are more direct in their statements, especially in informal conversations. They are also more expressive, emotional, and use additional gestures to add sharpness to the dialogue.

When it comes to personal space and social behavior, the British are more reserved and keep their distance from acquaintances. In Britain, personal boundaries are a priority and are clear to others. Ukrainians, on the other hand, usually stand close to each other and have wider comfort zones, even with less familiar people. Greetings in Ukraine can include hugs and kisses on the cheek among close acquaintances, whereas the British usually prefer a handshake or a simple nod to each other.

Time perception is also an important cultural marker. Punctuality is one of the key qualities of the British and their culture — being late is equated with complete disrespect. In contrast, the attitude of Ukrainians to time is more relaxed. Punctuality is mandatory in the professional sphere, but in informal settings and communication, it is not so strict.

Traditions, customs, and celebrations are also different. British celebrations are more formal, relaxed, and orderly, such as afternoon tea or royal family ceremonies. Traditional Ukrainian holidays are more family-oriented, uniting people in a community, with a focus on national music, clothing, and food, such as Easter or Ivan Kupala.

Another important aspect is the role of individualism and collectivism. British society is more individualistic, where people are encouraged to pursue personal goals and independence. Ukraine, in contrast, maintains stronger collectivist traits, with close family ties and community support playing a vital role in everyday life.

In conclusion, the cultures of Britain and Ukraine differ greatly in many aspects. Therefore, understanding and studying these differences is very important for intercultural communication, which brings tolerance and mutual understanding between peoples. We should not only study languages but also appreciate the cultural identities behind them.

ПОВАЖНЮК Софія Сергіївна,
студентка 3 курсу

ТИПОЛОГІЯ АБРЕВІАТУР В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ

Абревіація є одним із ключових способів словотворення в сучасних мовах, спрямованим на економію мовних ресурсів та оптимізацію комунікації. Вона широко використовується в науковій, технічній, діловій та повсякденній сферах, що зумовлює різноманітність її типів. Абревіатури не містять традиційних структурних елементів, таких як корінь, префікс чи суфікс [2, с.31], що робить їх унікальними.

Абревіатури класифікуються за різними критеріями, що визначають їхню структуру, вимову, семантичну прозорість та використання. За структурною подільністю виділяють подільні та неподільні абревіатури. Подільні абревіатури складаються з частин, які можуть поєднуватися з іншими словами або морфемами, наприклад, *агропром* (*аграрно-промисловий*) або *«теплоком»* (*теплокомунікації*). Неподільні абревіатури не розбиваються на складові частини, які мають самостійне значення, наприклад, *ЮНЕСКО* (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization*) або *НАТО* (*North Atlantic Treaty Organization*).

За способом вимови абревіатури поділяються на літерні (ініціалізми), акроніми та графічні. Літерні абревіатури читаються окремими літерами, наприклад, *ВВС* («бі-бі-сі» – *British Broadcasting Corporation*) або *МВС* («ем-ве-ес» – *Міністерство внутрішніх справ*). Акроніми вимовляються як єдині слова, наприклад, *ОПЕК* («опек» – *Організація країн-експортерів нафти*) або *СМД* («смід» – *Рада міністрів закордонних справ*). Графічні абревіатури використовуються лише на письмі, а в усному мовленні розгортаються до повної форми, наприклад, *Dr.* (*Doctor*) або *кг* (*кілограм*).

За семантичною прозорістю розрізняють прозорі та непрозорі абревіатури. Прозорі легко розшифровуються навіть без додаткового пояснення, наприклад, *ВООЗ* (*Всесвітня організація охорони здоров'я*). Непрозорі абревіатури складні для розуміння без контексту або додаткових знань, наприклад, *СЕАТО* (*Southeast Asia Treaty Organization* – *Організація договору Південно-Східної Азії*).

Омонімія також є важливою характеристикою абревіатур. Омоакроніми (гомоакроніми) збігаються з уже існуючими загальноживаними словами, наприклад, *CRISP* (*Clustered Regularly Interspaced Short Palindromic Repeats*) – біологічний термін, який водночас означає «хруст» у загальному вжитку [3, с.83]. Омонімічні ініціалізми можуть мати кілька значень залежно від контексту, наприклад, *IT* (*Information Technology* – інформаційні технології або *Italy* – *Італія*). Деякі акроніми настільки закріпилися в мовленні, що їх більше не сприймають як скорочення, а як повноцінні слова (наприклад, *лазер* – *laser* від *Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation*) [1, с.64]

За графічним оформленням абревіатури можуть записуватися прописними літерами без крапок (*UN, NASA*), початковими великими літерами (*Unesco*) або містити крапки між буквами (*U.S. – United States, D.C. – District of Columbia*) [3, с.82].

Окрему групу становлять цифрово-літерні абревіатури, які містять як літери, так і цифри, наприклад, *3D* (тривимірний), *F1* (Формула-1), *H₂O* (вода).

Новітнім типом скорочень є *textese* (цифровий сленг), який поширився в інтернет-комунікації. Цей тип скорочень створений для швидкого набору тексту, наприклад, *GR8*

(*great – чудово*), *CUL8R* (*see you later – побачимося пізніше*), *LOL* (*laughing out loud – сміюся вголос*).

Література

1. Денисюк Л. Аббревіація сучасної англійської мови. Нова педагогічна думка. 2015. № 1. С. 63–65.
2. Зацний, Ю. А. (2001). Розвиток словникового складу англійської мови в 80-ті та 90-ті роки ХХ ст. (32 с.). Київ.
3. Ніколаєва, Т. М. (2020). Лексико-семантичні особливості акронімів сучасної англійської мови. Нова філологія, 2(80), 73-77.

РУБАН Софія Олександрівна,
студентка 3 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України,
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

РОЗВИТОК АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИКИ ЧЕРЕЗ НЕОЛОГІЗМИ ТА ОКАЗІОНАЛІЗМИ. ПОНЯТТЯ СЕМАНТИЧНИХ І СТИЛІСТИЧНИХ НЕОЛОГІЗМІВ

Неологізми - це нові слова або значення слів, що виникають у мові внаслідок різних соціальних, технічних, наукових або культурних змін. Неологізми можна розподілити на:

Семантичні неологізми - нові значення в уже наявних словах.

Стилістичні неологізми - це новоутворені слова, які з'являються в мові з метою вираження нових ідей, концептів чи культурних явищ.

Оказіоналізми - це слова або вирази, які створюються в одиничних випадках для певної ситуації, зазвичай для досягнення експресивного або стилістичного ефекту.

Класифікація неологізмів та оказіоналізмів є важливою, адже вона дозволяє краще зрозуміти їх функціонування в мові та роль у мовному процесі. Класифікування може допомогти зрозуміти мовні зміни, дати змогу проаналізувати лексичне збагачення мови та надати ґлиблене розуміння комунікації, але також потенційно прогнозування розвитку мови. Зазвичай виділяють такі типи класифікації неологізмів.

-За способом утворення -афіксація, словоскладання, запозичення

-За сферою вживання- художній стиль, науковий стиль

-За ступенем новизни мовної одиниці - абсолютні неологізми (сильні) ,відносні неологізми (слабкі)

Оказіоналізми можна поділити на:

Егологізми - створюються за незвичайними або малопродуктивними моделями мови і відрізняються індивідуально-авторською своєрідністю і помітною новизною.

Потенціалізми - нові лексичні одиниці, які створюються в процесі спілкування на основі високопродуктивних словотворчих моделей.

Незважаючи на наявність неологізмів та оказіоналізмів у всіх мовах вони мають як спільні так і відмінні риси притаманні лексиці кожної мови. Ми можемо це прослідкувати в українській та англійській мовах.

Спільні риси неологізмів в англійській та українській мовах:

Вплив глобалізації: Обидві мови активно запозичують слова з інших мов, зокрема з технологій, соціальних мереж та культурних трендів.

Реакція на нові явища: Неологізми виникають у відповідь на соціальні, культурні та технологічні зміни, такі як нові пристрої, явища або тренди.

Адаптація до потреб мовців: Слова, що описують нові реалії або емоції, з'являються і в англійській, і в українській мовах, заповнюючи лексичні прогалини.

Відмінні риси неологізмів в англійській та українській мовах:

Кількість запозичень: Англійська мова має більшу кількість запозичень з різних мов через глобальний вплив. Українська ж переважно запозичує терміни з англійської та європейських мов.

Соціально-культурний контекст: В англійській мові неологізми та okazіоналізми часто відображають інновації та популярні течії в суспільстві. Ці слова часто використовуються для позначення змін у соціальних, культурних та політичних тенденціях. В Україні неологізми мають слова, пов'язані з політичними змінами або соціальними реформаціями, набувають великого значення в українському контексті. З початку повномасштабного вторгнення військові неологізми та okazіоналізми витісняють більшу кількість слів та охоплюють інші прошки мови.

Природа неологізмів: В англійській мові неологізми часто стосуються технологій, бізнесу та медіа, що відображає роль англійської як мови міжнародного бізнесу та технологій. В українській мові неологізми часто пов'язані з військовою сферою, соціальними змінами та національною ідентичністю, що відображає специфічний історичний та соціальний контекст.

СЕВРУК Софія-Магдалена Андріївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

PLACE NAMES OF THE UK OF CELTIC ORIGIN

Toponymy, the science of geographical names, plays an important role in the study of the history, culture and linguistic development of peoples. The toponyms of Great Britain are extremely rich and varied, mainly due to changes in language and culture. For example, the toponyms of this country contain elements that have their roots in the languages of at least five different peoples - the Celts, the Romans, the Anglo-Saxons, the Scandinavians and the French. All of these peoples have made their contribution to the toponymy of the country, creating the English toponyms as they are today.

The Celtic toponyms of Britain are traditionally regarded as the oldest layer of geographical names. They are found mainly in the northern and western regions of the British Isles, especially Wales, Cornwall, Scotland and parts of southern and central England. Because of the complex history of conquest and linguistic influence, the Celtic component of British toponymy is fragmentary, but has deep historical and cultural significance.

The greatest concentration of names of Celtic origin can be found in Wales, Cornwall, Scotland and parts of northern England. This is explained by the fact that after the Anglo-Saxon colonisation of the 5th and 6th centuries, a significant part of the Britons (Celts of the island) retreated to less accessible regions. However, traces of this stratum remained in England. Especially in Middle English "walas" meant "Britons", therefore areas with the presence of the repeating element wal- in the names (Walton, Walcott, Walworth, Walden, Walpole, Walbrook) can be places with a relatively large preservation of the Celtic component. The names of the counties of Devon and Kent derive from the ancient tribes of the Britons, Dumnonii and Cantii.

Toponyms of Celtic origin include both the names of settlements and natural objects. The layer of hydronyms is particularly important: Avon, Don, Exe, Esk, Thames, Severn, Dee - most of these names are of Celtic origin and have survived almost unchanged.

Two Celtic words for 'hill', 'bre' and 'pen', have survived in a number of geographical names: Brill (Buckinghamshire), Bredon (Herefordshire and Worcestershire), Breedon on the Hill (Leicestershire), Brewood (Staffordshire), Pendle Hill, Penhill, Pencoyd, Penge, Penketh, Penrith.

The Celtic component 'ced' means 'wood' and is found in the following geographical names: Chute Forest (Wiltshire), Chetwode (Buckinghamshire), Lytchett (Dorset). A component like "kumb" means "valley": Combe, Coombe, Butcombe, Thorncombe.

The Anglo-Saxon conquest of Britain was not accompanied by the total destruction of the Celts, but by gradual assimilation. As a result, many Celtic toponyms were adapted by the Anglo-Saxons and retained in modified form.

Celtic place names are living evidence of an ancient cultural and linguistic layer that predates the Anglo-Saxon era. Their study allows us to better understand the processes of ethnolinguistic contact, as well as revealing hidden depths in the modern landscape of Britain. Despite the small lexical influence of Celtic languages on English, toponymy retains its vivid cultural echo.

Literature:

1. Cameron K. English Place-Names/K. Cameron. – London: Batsford, 1961.
2. Mills A.D. A Dictionary of English Placenames/A.D. Mills. – New York: Oxford University Press, 1991.

СОЛТИС Аліна Максимівна,

студентка 2 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

КОНЦЕПТ «ЖИТТЯ» У МОВНИХ КАРТИНАХ СВІТУ УКРАЇНЦІВ ТА АМЕРИКАНЦІВ: ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ВИСЛОВЛЮВАНЬ ПИСЬМЕННИКІВ І ПОЕТІВ

Концепт «життя» є одним із ключових у мовних образах світу різних народів. Він відображає не лише біологічний, а й культурний, філософський і моральний виміри людського існування. Мова як засіб вираження думки несе в собі ідеї та оцінки життя, які суттєво різняться залежно від мовних і культурних традицій. Метою цієї роботи є простежити, як концепт «життя» відображається у висловлюваннях українських та американських письменників і порівняти сформовані в їхніх текстах уявлення про життя як культурно обумовлений феномен.

Для дослідження слов'янської картини світу звернемося до висловлювань українських авторів. Зокрема, Василь Симоненко у своєму вірші зазначає: «На світі той наймудріший, хто найдужче любить життя.» Це висловлювання акцентує увагу на значущості ставлення до життя, підкреслюючи, що саме любов до нього є джерелом справжньої мудрості. Для українського письменника життя постає як безцінна цінність, яку слід берегти і шанувати. У цьому контексті мудрість тісно пов'язується з умінням цінувати моменти та можливості, які дарує життя.

У творчості Григорія Тютюнника простежується інтерпретація життя як складного, але водночас пізнавального явища. У висловлюванні «Життя справді складне, і єдиний у ньому підручник — досвід» акцент зроблено на ролі індивідуального досвіду як головного

джерела знань і життєвої мудрості. Автор представляє концепт «життя» як процес, що не піддається уніфікованому осмисленню, а потребує постійного особистісного засвоєння через конкретні ситуації та випробування. Така інтерпретація відображає притаманну українській культурній традиції орієнтацію на практичний розум, здатність до рефлексії та цінування здобутого досвіду. Життя в українській мовній картині світу постає не лише як факт існування, а як простір для самопізнання та самовдосконалення.

Погляди на життя в американській культурі мають свої особливості. Ліліан Діксон порівнює життя з монетою, стверджуючи: «Життя — як монета. Ви можете витратити її як завгодно, але витрачаєте лише один раз.» У цьому висловлюванні авторка акцентує увагу на цінності часу та важливості кожної миті, підкреслюючи, що життя — це обмежений ресурс, який не можна повернути. Діксон наголошує на необхідності обачно витрачати час, робити зважені вибори й не упускати можливостей. Водночас Хелен Келлер, відома американська письменниця та активістка, висловлюється ще радикальніше: «Життя — це або відчайдушна пригода, або взагалі нічого.» Келлер підкреслює, що життя має бути сповнене емоціями, діями та досягненнями, а відсутність цих елементів робить його позбавленим сенсу. Такий погляд на життя відображає важливість активності, рішучості й прагнення до великих досягнень. Для американців життя повинно бути динамічним і насиченим подіями, де кожен день є шансом для нових звершень і здобутків. Порівнюючи уявлення про життя в українській та американській культурах, можна виявити глибокі відмінності у ціннісних орієнтирах. Для української традиції характерне розуміння життя як складного, глибоко особистісного процесу, що вимагає осмислення, внутрішнього зростання і морального самовдосконалення. Натомість в американському контексті переважає прагматичне бачення: життя сприймається як простір для дії, досягнень і самореалізації, де особлива увага приділяється ефективному використанню часу й можливостей.

Підбиваючи підсумки, можна стверджувати, зіставлення культурних інтерпретацій цього концепту демонструє не лише мовну різницю, а й глибше розуміння світоглядних установок, сформованих історією та соціальними умовами. Отримані результати можуть мати практичне застосування у таких сферах, як міжкультурна комунікація, перекладознавство, лінгвокультурологія, літературознавчий аналіз, викладання іноземних мов, культурна антропологія, міжнародна освіта, дипломатія та глобальні медіа. Розуміння того, як різні культури трактують базові поняття, зокрема концепт «життя», сприяє налагодженню глибшого діалогу між культурами та ефективнішій взаємодії в умовах глобалізованого світу.

Список літератури:

1. Симоненко В. Найогидніші очі порожні. URL: <https://virshi.com.ua/vasyl-symonenko-najogydnishi-ochi-porozhni/>
  2. URL: <https://hvilya.com/news/culture/30-tsyat-grygora-tyutyunnyka.html>
  3. URL: <https://www.goodreads.com/quotes/123313-life-is-like-a-coin-you-can-spend-it-any>
- Keller, Helen. The Open Door. Doubleday, 1957. URL: https://en.wikiquote.org/wiki/Helen_Keller#:~:text=It%20does%20not%20exist%20in%20nature%2C%20nor%20do,often%20contracted%20into%3A%20Security%20is%20most%20a%20superstition

ЧЕБОТАРЬОВА Ілона Володимирівна,
*студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
Наукове керівництво – доцент

FEATURES OF AMERICAN SLANG IN ELECTRONIC CORRESPONDENCE

Modern communication in the Internet environment is characterized by high speed and a specific style. American slang has become an integral part of such communication, performing the function of assigning an emotional charge and shortening the text.

1. Definition of slang and its features. Slang in the context of American culture is an informal language that is often used in everyday communication. In electronic correspondence, slang enhances the atmosphere of trust and reduces the formality of communication.

2. Common slang expressions. American slang is characterized by abbreviations, acronyms and metaphors:

LOL ('laughing out loud') - laugh out loud; BRB ('be right back') - I'll be back; BTW ('by the way') - by the way.

3. The influence of slang on the structure of correspondence. Slang often shortens the text, ensures the speed of communication and is often used to express emotions.

4. Influence on Youth and Intercultural Communication. Slang is especially popular among young people, who are actively shaping new language trends. Moreover, American slang is spreading to other cultures, blending with local linguistic features and contributing to the development of a global digital dialect.

5. Risks and Drawbacks of Using Slang. Despite its advantages, excessive use of slang can make communication difficult for non- native speakers or those unfamiliar with certain expressions. Additionally, in formal writing or professional communication, slang is often considered inappropriate.

In conclusion, American slang has become an integral part of modern electronic communication. It helps create an informal atmosphere and makes it easier to find a common language between different groups of users, but it should be used thoughtfully depending on the context and audience.

Література:

1. <https://thevisualcommunicationguy.com/2024/11/21/how-internet-slang-is-transforming-modern-communication/amp/>
2. <https://habr.com/en/sandbox/179062/>

ШАМАНСЬКИЙ Денис Валентинович,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

МАРКОВА Юлія Русланівна

ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ ОБЛІГАТОРНОСТІ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ (на матеріалі політичних текстів)

У політичному дискурсі облігаторність — тобто мовне вираження необхідності, обов'язковості або примусу — відіграє ключову роль. Через облігаторні конструкції політики формулюють директиви, вимоги, обіцянки та очікування, впливаючи на громадську думку, регулюючи поведінку аудиторії. В обох мовах — англійській та українській — існують як граматичні, так і лексичні засоби для реалізації цієї категорії, проте їх уживання має низку особливостей.

Одним з найпоширеніших засобів вираження обов'язковості в англійській мові є модальні дієслова:

- must — виражає сильний примус: "We must act now to ensure peace."
- have to — вказує на зовнішню необхідність: "Governments have to respond to the people's needs."
- should, ought to — менш категоричні, натякають на бажану чи очікувану дію: "Leaders should respect democratic values."

В українській мові подібну функцію виконують такі конструкції:

- повинен, мусить — високий рівень обов'язковості: "Уряд повинен реагувати на виклики."
- слід, варто — м'якше вираження, що позначає доцільність: "Слід підтримати цю ініціативу."
- необхідно, потрібно — нейтральні форми з офіційним відтінком: "Необхідно вжити відповідних заходів."

Дослідження політичних виступів та офіційних заяв показує, що англійські тексти частіше використовують модальні дієслова, тоді як українські тяжіють до безособових конструкцій або дієприкметникових форм:

- "It is necessary to implement reforms." → "Необхідно впровадити реформи."
- "The President is required to approve the motion." → "Президент зобов'язаний схвалити рішення."

Ці особливості є не лише мовними, а й прагматичними, адже стиль політичного дискурсу в різних культурах може акцентувати увагу або на особистій відповідальності, або на безособовому зобов'язанні.

Також у політичному дискурсі активно функціонують лексичні засоби вираження облігаторності:

- Англійська: obligation, duty, necessity, requirement, mandatory
- Українська: зобов'язання, обов'язок, вимога, необхідність, примусовий

Наприклад:

- "This is a mandatory step for national security." → "Це примусовий крок для забезпечення національної безпеки."
- "We are under the obligation to support our allies." → "Ми зобов'язані підтримувати наших союзників."

Такі слова підсилюють ефект впливу, створюють офіційно-зобов'язальний контекст, а в певних випадках — легітимізують політичні рішення.

У перекладі політичних текстів важливо враховувати ступінь категоричності, оскільки неправильна передача модальності може призвести до спотворення комунікативного наміру. Наприклад:

- "States should protect human rights." не варто перекладати як "Держави зобов'язані захищати права людини", адже це надає вислову надмірної обов'язковості, якої в оригіналі немає.

Таким чином, засоби відтворення облігаторності в англійській та українській мовах мають спільні граматичні категорії, але відрізняються у вживанні, прагматиці та стилістичній забарвленості. Розуміння цих відмінностей є важливим як для лінгвістичного аналізу, так і для якісного перекладу політичної комунікації.

ШКОДА Сніжана Віталіївна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент

ОСОБЛИВОСТІ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКИХ ТА СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ В РОБОТІ З ПЕРЕКЛАДОМ

Романські та германські мови є двома найпоширенішими мовними групами Європи. Вони включають такі мови, як французька, іспанська, німецька та англійська. Переклад між цими мовами передбачає врахування не лише лінгвістичних відмінностей, але й культурних особливостей, які часто накладають суттєві обмеження та впливають на точність і адекватність перекладу.

Романські мови походять від латини і мають спільні граматичні та лексичні риси. Для перекладача важливими аспектами є синтетичність та аналітичність. Романські мови мають більше синтетичних форм порівняно з германськими, що впливає на структуру речень. Словотворення та морфологія також відіграють важливу роль. Наприклад, іспанська та французька мають розвинену систему суфіксів для творення нових слів, що часто вимагає адаптації під час перекладу.

Германські мови, включаючи англійську та німецьку, мають свої унікальні особливості, зокрема складність синтаксичних конструкцій. У німецькій мові характерним є використання довгих складно-підрядних речень із суворим порядком слів, тоді як англійська мова більше тяжіє до аналітичної будови. Лексичні запозичення також є важливим аспектом. Англійська мова містить багато запозичень з французької, латини та інших мов, що може ускладнити переклад особливо в художніх текстах. Слов'янські мови (польська, українська та інші) мають високо розвинену систему відмінювання, що суттєво відрізняється від романських та германських мов.

Кожна мовна група має свої культурні коди, які потребують особливої уваги під час перекладу. Культурно забарвлена лексика є важливим аспектом. Наприклад, багато французьких ідіом тісно пов'язані з французьким побутом і соціальними звичаями, що робить їх переклад викликом. Слов'янські мови мають багату систему виразних засобів і ідіоматичних виразів, які можуть бути малозрозумілими для носіїв інших мовних груп.

Перекладач також має враховувати стилістичні особливості текстів у різних мовах. Формальність та рівень ввічливості є важливими аспектами. Наприклад, в романських мовах (як-от французька) існує складна система звертань і рівнів ввічливості, що не завжди легко передати в германських мовах. Переклад поезії або літературних текстів між романо-германськими мовами потребує збереження ритму, рими та метафоричного значення, що може вимагати суттєвих трансформацій.

Переклад між романськими, германськими та іншими мовами є складним процесом, який вимагає врахування лінгвістичних, культурних та стилістичних особливостей кожної мовної групи. Успішний переклад залежить не лише від знання мови, але й від розуміння контексту, в якому функціонує кожна з цих мов, а також від уміння адаптувати тексти так, щоб вони звучали природно і зрозуміло для нової аудиторії.

Список використаних джерел:

Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: «Довкілля-К», 2008.

ШУДИКІНА Анастасія Валеріївна,
здобувач другого (магістерськог) рівня
вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)

**Наукове керівництво – професор
КРАВЧЕНКО Наталія Кимівна**

ОБРАЗИ ТА СИМВОЛИ В АМЕРИКАНСЬКОМУ І УКРАЇНСЬКОМУ РЕПІ: КУЛЬТУРНІ ПАРАЛЕЛІ ТА ВІДМІННОСТІ

Реп у США є не лише музичним жанром, а й виразником соціальних і культурних реалій. Ключовими для текстів реп-лірики, особливо у стилі gangsta rap, є образи криміналу, вуличного життя, боротьби за виживання. Протестний характер текстів та соціальна критика є визначальними рисами жанру, що обумовлює такі частотні теми і мотиви реп-лірики, як боротьба з системою, протидія дискримінації, боротьба за рівність, що втілюються за допомогою численних політичних та соціальних метафор. Водночас, для американського репу, що за своєю природою є у значній частині егоцентричним, характерним є підкреслення успіху та статусу виконавців, з зображенням символів багатства - брендового одягу, дорогих автомобілей, ювелірних прикрас тощо.

Український реп формує власну ідентичність, спираючись на культурні, історичні та соціальні реалії. На відміну від американського репу, центральне місце в українській реп-ліриці посідає національна, в тому числі патріотична символіка, етнічні мотиви і мотиви козацтва, теми боротьби за незалежність та історичні алюзії.

Визначальною рисою українського репу є використання фольклорних елементів та народної символіки, що створює унікальне поєднання традиційного й сучасного звучання.

Спільні риси американського і українського репу полягають у їх протестному характері, наявності соціальної критики, мотивах боротьби за самоствердження. У текстах як українських, так і американських виконавців зустрічаються теми політичної нестабільності, корупції, проблеми еміграції. Водночас, для художнього зображення соціо-політичних проблем американські і українські виконавці використовують різні джерела метафоризації і символізації.

Суттєві відмінності між маніфестаціями одного жанру у двох різних лінгвокультурах зумовлені різними історичними і культурними контекстами. Американський реп акцентує увагу на расових і класових питаннях, у той час як український фокусується на національній самосвідомості та боротьбі за ідентичність. Використання мови впливає на сприйняття репу: англомовний є глобальним явищем, тоді як український звертається до локальних проблем.

Американський та український реп розвиваються у різних культурних умовах, що визначає їхні особливості. Американський реп став глобальним, комерціалізованим продуктом, тоді як український залишається важливим засобом культурного протесту та самоусвідомлення. Відображення соціальних реалій, використання символіки та історичних алюзій є ключовими складовими обох напрямів, що підкреслює їхню значущість у сучасному суспільстві.

ЯРМОЛЕНКО Варвара Русланівна,
*студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана
Миколаївна**

HUMOUR IN BRITISH AND AMERICAN CULTURES: A LINGUISTIC AND CULTURAL ANALYSIS

Humour plays an important role in communication as it helps people build social connections, reduce tension, and express opinions in a light way. British and American humour,

while similar in some aspects, differ significantly in style, linguistic forms, and cultural context. Understanding these differences is essential for effective communication and accurate translation between cultures. [1, p. 217].

British humour is often subtle, ironic, and self-deprecating. It relies heavily on wordplay, understatement, and sarcasm. One of its key features is "dry humour," where the speaker makes a humorous statement with a serious facial expression, which can confuse listeners unfamiliar with this style. For example, when someone in Britain says "Lovely weather, isn't it?" during heavy rain, the irony creates humour through contrast with reality. British jokes often involve everyday situations and play with the absurdity of social norms.

In contrast, American humour tends to be more direct, energetic, and sometimes exaggerated. It often includes physical comedy, bold expressions, and clear punchlines. American comedians frequently use personal stories and cultural references that reflect individualism and openness. For instance, in a typical American sitcom, a character might trip over furniture and exclaim dramatically, "I'm too young to die!" – combining physical humour and exaggeration. Sitcoms and stand-up comedy are popular forms of American humour, and they often use slang and informal speech to create a relaxed, friendly atmosphere. [2, p. 78]. From a linguistic point of view, humour involves various devices such as puns, idioms, exaggeration, and cultural allusions. Translating humour can be a real challenge because it requires not only knowledge of language but also cultural sensitivity. A joke that is funny in English may lose its meaning or even sound offensive in another language if the cultural context is ignored.

British sarcasm may be misunderstood in cultures where directness is valued, and irony is not commonly used. Similarly, American pop culture references may be unknown to people from other countries, making the joke unclear. In such cases, translators often use adaptation to replace the original joke with a culturally appropriate one, keeping the same humorous effect.

Humour also reflects national character. British people value politeness and understatement, which is why their humour is often quiet and clever. Americans, on the other hand, enjoy open expression and entertainment, which is why their humour is more emotional and vivid. Both types of humour have their own beauty, and learning them can help us better understand not only the language but also the people who speak it.

Humour is not just a form of entertainment. It is a linguistic and cultural phenomenon that shows us how people think, feel, and interact. Studying humour in British and American cultures allows us to explore how language can be playful, how it can reflect social values, and how it can connect or divide people.

References:

1. Crystal, D. (2003). The Cambridge Encyclopedia of the English Language. Cambridge University Press. URL: <https://surl.li/emrvoo>. 491 p.
2. Ross, A. (1998). The Language of Humour. Routledge. URL: <https://surl.li/dankpo>. 128 p.

ЯХНЕНКО Вероніка Євгеніївна

*студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

SEMANTIC FEATURES OF ARTISTIC TERMINOLOGY IN THE ENGLISH LANGUAGE

Artistic terminology in English is a complex and dynamic system that reflects the evolution of art, cultural exchange, and technological advancements. Many terms have been borrowed from Latin, French, and Italian, demonstrating the deep historical connections between English and other languages in the artistic sphere. Words such as fresco, chiaroscuro, and avant-garde have retained their original meanings, while others have undergone semantic shifts over time.

The semantics of artistic terms are often polysemous, meaning their interpretations depend on the specific field of art. For example, composition in painting refers to the arrangement of visual elements, while in music, it denotes the process of creating a piece. Similarly, perspective in visual arts relates to depth representation, but in literature, it refers to narrative point of view. These variations highlight the interdisciplinary nature of artistic language.

Another significant aspect of artistic terminology is its adaptation to modern technologies. Digital media has introduced new terms and redefined traditional ones. For instance, canvas once strictly referred to a physical surface for painting but now also describes a digital workspace in graphic design software. Additionally, terms like filter and render have gained new meanings in the digital art world, reflecting the influence of technology on artistic expression.

Overall, the semantic characteristics of English artistic terminology illustrate how language evolves alongside artistic practices. The continuous development of new techniques and styles ensures that artistic vocabulary remains dynamic, adapting to cultural, social, and technological changes.

Anastasia HRECHENOK,

*2nd year student of the Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life Resources and Environmental
Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)*

Scientific supervision - Associate Professor

Oksana TEPLA

THE IRISH LANGUAGE: REVIVAL AND CHALLENGES IN CONTEMPORARY IRELAND

The Irish language, also known as Gaeilge, is one of the oldest living languages in Europe. It has deep historical roots in Ireland, and for many centuries, it was the primary language spoken by the majority of the population. However, the dominance of English, especially following the English colonization of Ireland, led to a severe decline in the number of Irish speakers. Today, Irish is recognized as the first official language of Ireland, yet it is not widely spoken in daily life.

Historically, the decline of Irish began with the English conquest of Ireland, which saw the imposition of English as the language of governance, education, and the military. As English became the language of power, Irish was gradually marginalized. The Great Famine of the 1840s, which decimated the Irish-speaking population, further accelerated this decline. By the end of the 19th century, Irish had become a minority language, with only a small fraction of the population still speaking it regularly. However, despite these setbacks, the language remained an important symbol of Irish cultural identity and resistance against English domination.

In the late 19th century, the establishment of the Gaelic League marked a significant effort to revive the Irish language. The League sought to promote Irish as a national language and as a cornerstone of Irish cultural pride. This movement spurred interest in the language and laid the groundwork for the language's revival in the 20th century. However, even with these

efforts, Irish continued to lose ground to English as the dominant language in both urban and rural Ireland.

In modern Ireland, the situation is complex. While Irish is the first official language of the Republic of Ireland, English remains the primary language spoken by the majority of the population. Despite being a compulsory subject in schools, fluency in Irish is relatively low among the Irish public. Students often learn the language in a formal educational context but struggle to use it effectively in real-life situations. The Irish language is also seen in public signage, official documents, and in the media, with Irish-language radio stations like RTÉ Raidió na Gaeltachta and the television channel TG4 offering programming in Irish. However, these efforts are often insufficient to reverse the dominance of English.

The government of Ireland has made various attempts to revitalize the language. One of the most significant initiatives was the **Official Languages Act 2003**, which required public services to provide communications in both Irish and English. The government has also provided funding for Irish-language media and education, and **Gaeltacht regions**, areas where Irish is traditionally spoken, have received special support. These regions remain vital to the preservation of the language, although their populations are dwindling as young people increasingly leave these rural areas in search of work or education in cities where English is predominantly spoken.

The revival of the Irish language faces several challenges. The most significant of these is the **dominance of English**. English is not only the global lingua franca but also the everyday language of business, media, and daily life in Ireland. As a result, Irish often remains a language of culture, literature, and heritage, rather than one used for practical, everyday communication. Another challenge is the **migration** from Gaeltacht regions to urban centers, which further weakens the presence of Irish in daily life. In many areas, Irish is no longer passed down from generation to generation, and younger people in these areas often grow up speaking only English.

Furthermore, while **education** plays a central role in the language's revival, it has not yet been fully effective in producing fluent Irish speakers. The focus of Irish education in schools tends to be on grammar and literature rather than conversational fluency, meaning that many students leave school with limited ability to use the language in practical settings. This gap in language education contributes to the perception that Irish is an outdated language with little relevance to modern life.

However, despite these challenges, there have been positive developments in the Irish language's revival. **Technology** has played a crucial role in making the language more accessible. Apps like **Duolingo**, along with online resources and social media, have provided new opportunities for language learners, both in Ireland and abroad. Additionally, Irish-language films, music, and literature have gained greater recognition in recent years, helping to bring the language to a wider audience, particularly younger people. Social media has also helped to create communities of Irish speakers and learners, with platforms like Twitter and Instagram being used to share content in Irish.

The **Irish diaspora** has also been instrumental in preserving and promoting the language. Irish-language classes are now offered in many countries, particularly in the United States, Canada, and Australia, where there are large Irish communities. These diaspora communities have maintained a connection to Irish culture and language, and their support has been invaluable to the language revival efforts in Ireland.

In conclusion, while the Irish language faces significant challenges in contemporary Ireland, there are also many efforts being made to revitalize it. The key to its future lies in creating environments where Irish can be used on a daily basis, whether in homes, schools, or public spaces. Continued government support, educational reforms, and the growing role of technology in language learning all contribute to the preservation and promotion of Irish. The survival of the language is crucial not just for cultural reasons, but also for maintaining a strong

sense of national identity and pride. The future of Irish may still be uncertain, but with ongoing efforts from all sectors of society, there is hope that it will continue to thrive.

The Irish Language: Revival and Challenges in Contemporary Ireland

The Irish language, also known as Gaeilge, is one of the oldest living languages in Europe. It has deep historical roots in Ireland, and for many centuries, it was the primary language spoken by the majority of the population. However, the dominance of English, especially following the English colonization of Ireland, led to a severe decline in the number of Irish speakers. Today, Irish is recognized as the first official language of Ireland, yet it is not widely spoken in daily life.

Historically, the decline of Irish began with the English conquest of Ireland, which saw the imposition of English as the language of governance, education, and the military. As English became the language of power, Irish was gradually marginalized. The Great Famine of the 1840s, which decimated the Irish-speaking population, further accelerated this decline. By the end of the 19th century, Irish had become a minority language, with only a small fraction of the population still speaking it regularly. However, despite these setbacks, the language remained an important symbol of Irish cultural identity and resistance against English domination.

In the late 19th century, the establishment of the Gaelic League marked a significant effort to revive the Irish language. The League sought to promote Irish as a national language and as a cornerstone of Irish cultural pride. This movement spurred interest in the language and laid the groundwork for the language's revival in the 20th century. However, even with these efforts, Irish continued to lose ground to English as the dominant language in both urban and rural Ireland.

In modern Ireland, the situation is complex. While Irish is the first official language of the Republic of Ireland, English remains the primary language spoken by the majority of the population. Despite being a compulsory subject in schools, fluency in Irish is relatively low among the Irish public. Students often learn the language in a formal educational context but struggle to use it effectively in real-life situations. The Irish language is also seen in public signage, official documents, and in the media, with Irish-language radio stations like RTÉ Raidió na Gaeltachta and the television channel TG4 offering programming in Irish. However, these efforts are often insufficient to reverse the dominance of English.

The government of Ireland has made various attempts to revitalize the language. One of the most significant initiatives was the **Official Languages Act 2003**, which required public services to provide communications in both Irish and English. The government has also provided funding for Irish-language media and education, and **Gaeltacht regions**, areas where Irish is traditionally spoken, have received special support. These regions remain vital to the preservation of the language, although their populations are dwindling as young people increasingly leave these rural areas in search of work or education in cities where English is predominantly spoken.

The revival of the Irish language faces several challenges. The most significant of these is the **dominance of English**. English is not only the global lingua franca but also the everyday language of business, media, and daily life in Ireland. As a result, Irish often remains a language of culture, literature, and heritage, rather than one used for practical, everyday communication. Another challenge is the **migration** from Gaeltacht regions to urban centers, which further weakens the presence of Irish in daily life. In many areas, Irish is no longer passed down from generation to generation, and younger people in these areas often grow up speaking only English.

Furthermore, while **education** plays a central role in the language's revival, it has not yet been fully effective in producing fluent Irish speakers. The focus of Irish education in schools tends to be on grammar and literature rather than conversational fluency, meaning that many students leave school with limited ability to use the language in practical settings. This gap in language education contributes to the perception that Irish is an outdated language with little relevance to modern life.

However, despite these challenges, there have been positive developments in the Irish language's revival. **Technology** has played a crucial role in making the language more accessible. Apps like **Duolingo**, along with online resources and social media, have provided new opportunities for language learners, both in Ireland and abroad. Additionally, Irish-language films, music, and literature have gained greater recognition in recent years, helping to bring the language to a wider audience, particularly younger people. Social media has also helped to create communities of Irish speakers and learners, with platforms like Twitter and Instagram being used to share content in Irish.

The **Irish diaspora** has also been instrumental in preserving and promoting the language. Irish-language classes are now offered in many countries, particularly in the United States, Canada, and Australia, where there are large Irish communities. These diaspora communities have maintained a connection to Irish culture and language, and their support has been invaluable to the language revival efforts in Ireland.

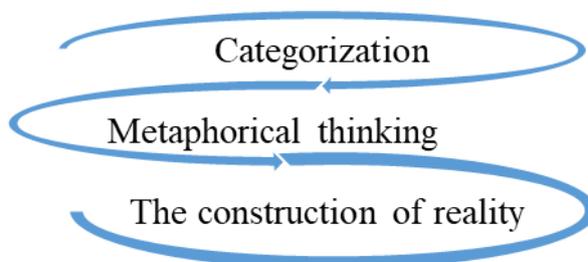
In conclusion, while the Irish language faces significant challenges in contemporary Ireland, there are also many efforts being made to revitalize it. The key to its future lies in creating environments where Irish can be used on a daily basis, whether in homes, schools, or public spaces. Continued government support, educational reforms, and the growing role of technology in language learning all contribute to the preservation and promotion of Irish. The survival of the language is crucial not just for cultural reasons, but also for maintaining a strong sense of national identity and pride. The future of Irish may still be uncertain, but with ongoing efforts from all sectors of society, there is hope that it will continue to thrive.

Anna HOLOVCHENKO,
*Master student of the 1st year of study
of the Faculty of Foreign Languages,
Pavlo Tychyna Uman State
Pedagogical University
(Uman, Ukraine)*

**Scientific supervision - Associate Professor
Liudmyla VEREMIUK**

CONCEPTUALIZATION OF THE WORLD BY MEANS OF THE ENGLISH LANGUAGE

The English language plays a fundamental role not only as a communicative tool, but also as a main cognitive mechanism through which individuals conceptualize, interpret, and structure their understanding of the world. As it may be seen from the scheme No. 1, we tend to explore the role of this language in shaping human cognition and cultural worldview, highlighting its central function in categorization, metaphorical thinking, and the construction of reality.

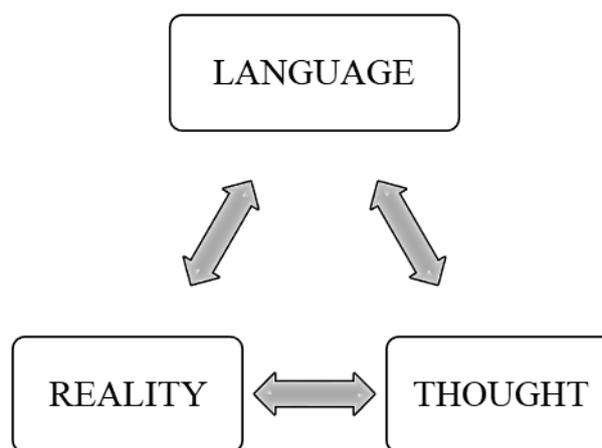

Scheme No. 1. The role of language in shaping human cognition and cultural worldview

The language is deeply embedded in human cognition. It is not simply a vehicle for transmitting messages, but a system that enables us to conceptualize our experiences. The ways in which we speak reflect and determine how we think, categorize, and interact with the surrounding world. From a cognitive and linguistic perspective, language may be seen as a means of world-modeling, according to which thought and speech co-evolve to form complex systems of representation.

The process of conceptualization involves a mental organization of sensory data and abstract ideas into coherent structures. Language provides the categories (such as time, space, motion, emotion) through which these concepts are organized.

The language also reflects cultural values and priorities. It constructs a culturally embedded worldview in which reality is interpreted through culturally specific lexemes.

Scheme No. 2. A close connection between phenomena

The language is more than a passive medium of communication. It is an active tool for conceptualizing and organizing experience. It provides mental understanding for how individuals understand and relate to the world, shaping cognitive structures and cultural perceptions. As it may be seen from the scheme No. 2, understanding language as a means of conceptualization enhances our appreciation of linguistic diversity and deepens our insight into the profound connection between language, thought, and reality.

Iona CHEBOTARIOVA

*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA

*PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

Motion verbs play a significant role in the English language as they describe different types of movement. However, many of these verbs are not only used in their literal sense but also have metaphorical meanings. This phenomenon allows speakers to express complex ideas in a more vivid and engaging way.

The metaphorical use of motion verbs is a common linguistic feature that reflects how people conceptualize abstract ideas through physical experiences. Since movement is a fundamental part of human life, these verbs help create connections between tangible actions and intangible concepts. This usage makes language more dynamic and allows for greater expressiveness in both spoken and written communication.

For example, the verb *run* usually refers to physical movement, as in the sentence *She runs every morning*. However, it is often used metaphorically, for instance *The program is running smoothly*. In this case, *running* means that the program is functioning well, not that it is physically moving. Another example is *His emotions ran high*, which suggests strong emotions rather than actual motion.

Another interesting example is the verb *fall*. In its literal sense, it means ‘moving downward’, but it is also commonly used in phrases like *fall in love* or *fall apart*. These expressions do not describe actual falling but refer to emotional states or situations that are breaking down. Similarly, *prices are falling* means that they are decreasing, not that they are physically falling.

These examples show how motion verbs can be used metaphorically to enrich the English language. Understanding these meanings is useful for students learning English, as it helps them grasp the deeper nuances of the language. Recognizing and using metaphorical motion verbs correctly can improve communication and make speech and writing more expressive.

References

1. Cognitive Linguistics in the Redwoods: The Expansion of a New Paradigm in Linguistics. Edited by Eugene H. Casad. Mouton de Gruyter Berlin • New York, 1996. 1011 p.
2. Sandström Karin. When Motion Becomes Emotion. A Study of Emotion Metaphors Derived from Motion Verbs. URL: [<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1027700/FULLTEXT01.pdf>]

Marta PETRIVSKA,

second-year student

of the Faculty of Humanities and Pedagogy,

National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervision - - Associate Professor

Oksana TEPLA

THE ROLE OF PHRASEOLOGICAL EXPRESSIONS IN HUMOUR AND IRONY IN THE ENGLISH LANGUAGE

Phraseological expressions, including idioms, proverbs, and fixed collocations, play a crucial role in shaping the humor and irony of the English language. These expressions, deeply embedded in linguistic and cultural traditions, add layers of meaning, wit, and stylistic richness to communication. The use of phraseology in humor and irony enhances expressiveness, creates comic effects, and allows for subtle social commentary. This paper explores how phraseological units function in humor and irony, providing illustrative examples and examining their impact on communication.

Humor in language often relies on the unexpected manipulation of familiar phrases. Phraseological expressions contribute to humor in several ways:

1. **Wordplay and Puns** Many humorous effects arise from altering idioms or blending multiple phraseological units. For instance, the pun "Time flies like an arrow; fruit flies like a banana" plays on the idiomatic and literal meanings of "flies."

2. **Absurdity and Hyperbole** Some idiomatic expressions appear amusing due to their exaggerated or absurd imagery. For example, "to have a frog in one's throat" (meaning to have a hoarse voice) presents a comical mental image, making it effective in humorous contexts.

3. **Misinterpretation for Comic Effect** Humor often emerges when non-native speakers or fictional characters misunderstand idiomatic phrases. For example, in sitcoms, characters might take "spill the beans" literally rather than understanding its idiomatic meaning of revealing a secret.

4. **Parody and Subversion** Comedians and writers frequently manipulate well-known phrases for comic effect. For example, modifying proverbs like "If at first, you don't succeed, skydiving is not for you" creates an unexpected twist that provokes laughter.

Irony, a key element of sophisticated communication, often employs phraseological expressions to convey meanings opposite to their literal interpretations. Some common ways in which irony interacts with phraseological expressions include:

1. **Contrast Between Literal and Intended Meaning** Irony frequently arises when an expression is used in a way that contradicts reality. For example, saying "Oh, great weather!" during a storm ironically contrasts expectation with reality.

2. **Sarcastic Use of Idioms** A speaker may use a phraseological unit sarcastically to highlight absurdity. For instance, telling someone who failed an exam "Well, that went swimmingly!" employs irony to emphasize failure rather than success.

3. **Understatement and Overstatement** Irony often involves exaggeration or understatement through idiomatic expressions. For example, describing a disastrous event as "not the end of the world" downplays its severity, creating an ironic effect.

4. **Cultural References and Satire** Irony frequently appears in satirical writing, where phraseological expressions are used to mock societal norms. For example, "The customer is always right" may be used ironically in situations where customers behave unreasonably.

Phraseological expressions are powerful tools in English humor and irony, allowing speakers to convey wit, subtext, and cultural commentary effectively. Their fixed yet flexible nature provides a rich linguistic resource for creativity, whether through puns, sarcasm, or exaggeration. Understanding these expressions enhances language comprehension and appreciation of humor, making them a vital aspect of communication.

Olga DIELINI,

1 year student,

faculty of agricultural management,

National university of life and

environmental sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - senior lecturer

Indira RENSKA

**THE EMERGENCE OF NEOLOGISMS IN THE ENGLISH LANGUAGE IN THE
CONTEXT OF THE WAR IN UKRAINE**

The development of language occurs simultaneously with the development of other sciences and components of society. One of such factors, which introduces new changes to both the Ukrainian and English languages, was the full-scale war. The emergence of new words in the Ukrainian language necessitates their reproduction in English, since English is the language of international communication, it is the language of dialogue of our authorities with the whole world and partners, in particular.

As Velyka A. and Kyrychuk N. note in their work: “a neologism is a term that is in the process of entering general use and has not yet been included in the commonly used language” [1]. It is also worth noting that their life cycle may not be long either, they can lose their relevance very quickly, even without getting into dictionaries [2]. That is, when it comes to neologisms, we should understand that these are new words, categories, terms that begin to be used in the language under the influence of various factors and can have as a short life cycle as well get into dictionaries. In Ukraine, such a factor is currently the full-scale war of Russia against Ukraine and the appearance of new words in the Ukrainian language as a consequence of this

Thus, such words as ork (orks), rusnya, rashism, obnulyty (to zero), zadvokhsotity (two hundred), etc have appeared in our usage [2]. Ivanenko N/, in general, cites semantic neologisms with a pejorative meaning, dividing them into groups.

Here are the main concepts and their meaning, which have entered both the Ukrainian and English languages during full-scale invasion: bavovna - explosion in enemy territory; Chornovaivka – spawn kill; eyes – night vision device; macronite - to be very concerned but actually refuse to help; orcs – a lexical innovation created by analogy with the monsters that appear in the Lord of the Rings trilogy by John Tolkien, which emphasizes that enemies are not considered people; pixel – the uniform; rushism - Russian version of Nazism; rushist - used in Ukraine to describe followers of the expansionist ideology of Putin's Russian government; the two hundred – the killed; Tiktok troops – Russian soldiers; to be Ukrainianized – to be humiliated on a global level in response to aggression; to zero - to kill; Vanka – Russian soldier etc [3].

As we can see, since 2022, a lot of neologisms have been emerged that have a military connotation and relate to this very topic. These words reflect the realities of this war and are used in Ukraine and abroad. Some dictionaries are already starting to include them in their vocabulary.

References:

1. Velyka A.M., Kyrychuk N.V. Viys'kovo-politychni neolohizmy v suchasnykh anhliys'kykh ta ukrayins'kykh movakh. In: V Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiya “Innovations and prospects in modern science”, 8-10.05.2023, Stok·hol'm, Shvetsiya. P. 294-300.
2. Ivanenko N.V. Doslidzhennya anhliys'kykh neolohizmiv v realiyakh viyny (ukrayins'kyy ta brytans'kyy dosvid). *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Filolohiya.* №65. 2024. P. 41-44. <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2024.65.10>
3. Zhulins'ka M., Kruhlyy O. Neolohizmy yak movne vidobrazhennya viyny. *Mizhnarodni vidnosyny, suspil'ni komunikatsiyi ta rehional'ni studiyi.* № 3(14), 2022. P. 103-110. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-03-103-110>

Sofia SEVRUK,
studentka II roku
Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego
Narodowy Uniwersytet Wykorzystania
Zasobów Biologicznych Ukrainy
Oksana ZAKHUTSKA,
PhD (doktor nauk humanistycznych)

TRUDNOŚCI TŁUMACZENIA POLSKIEJ POEZJI NA JĘZYK UKRAIŃSKI

Tłumaczenie poezji to złożony proces, ponieważ język poetycki wymaga zachowania nie tylko treści, ale także formy, rytmu i „muzyki” słów. Wymaga to od tłumacza nie tylko kompetencji językowych, lecz także wiedzy kulturowej, kreatywnego podejścia i umiejętności oddania poetyckich elementów oryginału. Mimo że języki polski i ukraiński są ze sobą blisko spokrewnione, istnieje wiele aspektów gramatycznych i leksykalnych, które mogą sprawiać tłumaczowi znaczne trudności.

Pierwsze próby tłumaczenia poezji polskiej na język ukraiński sięgają XIX wieku. Znaczący wkład w tę dziedzinę wnieśli tacy ukraińscy twórcy, jak Pantelejmon Kulisz, Iwan Franko czy Łesia Ukrainka. W ich przekładach polską poezję często adaptowano do ukraińskich form folklorystycznych, co pomagało przybliżyć ją świadomości ówczesnych czytelników.

Jednym z głównych wyzwań jest zachowanie równowagi między dokładnością a estetyką. Język ukraiński, z wolnym akcentem i bogactwem synonimów, różni się od polskiego, co wpływa na rytm i brzmienie przekładu. Różnice leksykalne, jak krótsze słowa w języku polskim, mogą wymuszać zmiany rytmiczne w tłumaczeniu.

Kolejnym istotnym problemem są różnice w składzie leksykalnym i kategoriach gramatycznych obu języków. W języku polskim często stosuje się krótsze wyrazy, co stwarza trudności przy tłumaczeniu na ukraiński, gdzie czasem trzeba użyć kilku słów, by zachować rytm. Na przykład polski przymiotnik *gęsi* wymaga zastosowania dłuższego odpowiednika w języku ukraińskim – *гусячий*. W niektórych przypadkach tłumacz musi zastąpić krótkie słowo polskie synonimem o podobnym znaczeniu, ale innej liczbie sylab. Ma to wpływ na brzmienie i rytm tekstu, co jest istotne dla zachowania „muzyki” wiersza.

Dodatkową trudnością są formy zdrobniałe, często używane w języku polskim, które nadają wyrazowi emocjonalne zabarwienie. Tworzone za pomocą przyrostków (*-ek*, *-ik*, *-eczek*), znacząco zmieniają brzmienie i wydźwięk słowa. Na przykład *pies* może się przekształcić w *pieseczek*, a *okno* w *okieneczko*. W przekładzie takich form na język ukraiński często konieczna jest adaptacja, ponieważ nie zawsze istnieje forma odpowiadająca pod względem emocjonalnym.

W języku polskim partykuła zwrotna *się* może występować daleko od czasownika, do którego się odnosi. Utrudnia to tłumaczenie, ponieważ w języku ukraińskim czasowniki zwrotne mają bardziej spójną strukturę. Na przykład w wierszu Juliusza Słowackiego *Ostatnie wspomnienie* fraza o znaczeniu „spotkaliśmy się” tłumaczona jest jako *зустрілися*, ale partykuła *się* jest oddzielona od czasownika kilkoma wyrazami: *Їзмы сія нігдыс в крају омамієн на једнєј дродзє споткали?*. Wymaga to od tłumacza nie tylko dokładnego zrozumienia kontekstu, ale także umiejętnego dostosowania składni, by zachować rytm i brzmienie.

Tłumaczenie realiów kulturowych, zwłaszcza religijnych, także stanowi wyzwanie. Obrazy związane z katolicyzmem często wymagają adaptacji, by były zrozumiałe dla ukraińskiego odbiorcy.

Problem tłumaczenia poezji polskiej na język ukraiński polega na trudności w zachowaniu zarówno dokładności, jak i piękna oryginału. Tłumacz musi być nie tylko językoznawcą, lecz także artystą, zdolnym oddać emocje, rytm i ton utworu, przy jednoczesnym zachowaniu jego cech kulturowych i znaczeniowych. Tłumaczenie poezji to wymagająca praca, która często wymaga kompromisu między wiernością a artystycznym

wyrazem. Mimo to dzięki wysiłkom tłumaczy polska poezja wpisuje się w ukraińską tradycję literacką, wzbogacając ją o nowe obrazy i środki stylistyczne.

Bibliografia

1. Mickiewicz Adam. Poezje. Ballady i romanse. Sonety. Inne wiersze. Kraków : Eventus, 1994. 243 s.
2. Słowacki Juliusz. Ostatnie wspomnienie. Do Laury [Zasoby elektroniczne]. Tryb dostępu: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/ostatnie-wspomnienie-do-laury.html>
3. Васьків М. Ритміка польських віршів у перекладах українською мовою (на прикладі творів Адама Міцкевича). “Spheres of culture. Journal of Philology, History, Social and Media Communication, Political Science, and Cultural Studies”, volume VIII. 2014. S. 36–45.

Victoria SOBCHUK,

1year student,

faculty of agricultural management,

National university of life and

environmental sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - senior lecturer

Indira RENSKA

THE INFLUENCE OF HISTORICAL AND SOCIAL FACTORS ON THE FORMATION OF THE LINGUISTIC PICTURE OF THE WORLD IN DIFFERENT LANGUAGE FAMILIES

Language is viewed not only as a tool of communication but also as a reflection of a people's way of thinking, culture, and historical experience. The linguistic picture of the world is shaped under the influence of numerous historical and social processes. Conquests, migrations, colonization, economic transformations, and cultural or religious contacts have left a lasting imprint on the structure, vocabulary, and semantics of languages across various linguistic families.

Throughout history, significant transformations in languages have been caused by military conquests and geopolitical shifts. For example, following the Norman Conquest of England in 1066, numerous French lexical items were introduced into English, particularly in the legal, political, and artistic domains. In the Slavic context, the Tatar-Mongol invasion resulted in the borrowing of Turkic terms, especially those connected to warfare and daily life. Similarly, during colonial expansion, Romance languages such as Spanish and Portuguese were spread across continents and influenced by indigenous tongues. In Latin America, the Spanish lexicon was enriched with native terms, including those related to flora, fauna, and food culture.

Globalization and colonization also contributed to the diffusion and hybridization of languages. While the Slavic languages were less directly affected by colonialism, Russian was widely imposed in the USSR, significantly influencing the languages of Central Asia and the Caucasus.

Social factors have played an equally important role in shaping linguistic worldviews. With industrialization and urbanization, new lexical fields – related to finance, transportation, and administration – were developed. English, due to its role in global commerce and technology, has served as a source of numerous international borrowings. In many Slavic languages, such borrowings have also been adopted. Moreover, the spread of mass media in the 20th century led to increased standardization and the decline of regional dialects.

Religion has historically served as a powerful influence on language. Latin, for centuries used by the Catholic Church, affected the development of many Romance and Germanic

languages. In the Slavic world, the adoption of Christianity and the development of Church Slavonic influenced not only the script but also the religious and literary lexicon.

In recent decades, language change has been driven by shifting social norms. Movements for gender equality and inclusivity have led to the emergence of gender-neutral forms and pronouns. These tendencies have been observed not only in English and French but increasingly in Slavic languages as well, where feminine forms for professional titles are being normalized, reflecting evolving social attitudes.

Although historical and social influences are common across linguistic families, their manifestations differ. In Romance-Germanic languages, Latin legacy and global interaction have led to analytic structures and openness to borrowing. In contrast, Slavic languages have retained synthetic grammar and have been more strongly influenced by regional history, religion, and socio-political changes in Eastern Europe.

Thus, languages evolve under the pressure of time and context, and their structures mirror collective experience. While globalization continues to foster linguistic convergence, each language still preserves unique elements that represent the worldview of its speakers. Thus, language serves not only as a communicative instrument but also as a cultural code shaped and reshaped by history and society.

Yana LEBIEDIEVA,

studentka III roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA,

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

DYNAMIKA SŁOWNICTWA JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO I UKRAIŃSKIEGO: ASPEKT PORÓWNAWCZY

Arnold Hryszczenko w swoim podręczniku *Сучасна українська літературна мова* definiuje historyzmy jako słowa oznaczające przedmioty, zjawiska i pojęcia, które wyszły z użycia w wyniku zmian w systemie państwowym i sposobie życia społeczeństwa [2, s. 193]. Nie mają one synonimów, co jest typowe zarówno dla języka ukraińskiego i angielskiego. Anatolij Mojsienko zauważa, że historyzmy są wykorzystywane do tworzenia przede wszystkim historycznego smaku w literaturze i dokładnego odzwierciedlenia przeszłości. Niektóre historyzmy mogą powrócić do aktywnego użycia, na przykład *гривня*, *лицей*, *мана* [3, s. 15]. Znany przypadek propozycji Narodowego Banku Ukrainy zastąpienia waluty ukraińskiej *копійка* na *шаг*. To potwierdza trend odradzania się historyzmów. Tak więc historyzmy nie są całkowicie utracone i mogą stać się istotne w zależności od potrzeb językowych społeczeństwa.

Historyzmy dzieli się na grupy w zależności od ich semantyki. Iwan Juszczyk wyróżnia następujące kategorie: nazwy realiów społeczno-politycznych (ukr. *гетьман*, *князь*, ang. *thane*), dawne zawody (ukr. *чумак*, *лакей*, ang. *candler*), przestarzałe narzędzia i broń (ukr. *мушкет*, *рало*, ang. *halberd*), elementy odzieży (ukr. *жупан*, *плахта*, ang. *doublet*), jednostki monetarne (ukr. *дукат*, *пуд*, ang. *ell*) i zniknięte ludy (ukr. *гуни*, *варяги*, ang. *Saxons*) [4, s. 224-225]. Klasyfikacje semantyczne są wspólne zarówno dla języka angielskiego i ukraińskiego, ponieważ wszystkie odnoszą się do obiektów i zjawisk z minionych epok.

Do przestarzałych elementów leksykalnych zalicza się również archaizmy – słowa, które utraciły swoje zastosowanie i zostały zastąpione współczesnymi odpowiednikami. W zależności

od stopnia archaizacji dzieli się je na archaizmy leksykalne, fonetyczne, słowotwórcze, morfologiczne i semantyczne [3, s. 116]. Wyróżnia się także częściowe archaizmy (partial archaisms), czyli przestarzałe formy słów, które wciąż pełnią inne funkcje w języku, np. dawne imiesłowy w funkcji przymiotników (ang. *a drunken man* 'a man has drunk'), w złożeniach (ang. *nightwatch*) czy idiomach (ang. *wend one's way*). Są one typowe tylko dla języka angielskiego.

Neologizmy to nowe słowa, frazy, jednostki frazeologiczne. Bogdan Walczak wskazuje na szerokie rozumienie tego terminu – nie tylko jako jednostki słowotwórczej, a także jako każdą innowację leksykalną, w tym i zapożyczenia. Podkreśla on, że trudność w klasyfikacji neologizmów wynika z arbitralności granic czasowych ich nowości, co prowadzi do licznych przypadków błędnej kwalifikacji wyrazów jako nowe ze względu na przeoczenie ich starszych użyć. Współcześnie próbuje się unikać tego problemu, wprowadzając pojęcie osobliwości leksykalnych, które pozwala uchwycić różnorodność nowych jednostek w języku [1]. Jako przykłady można wymienić *binge-watch* 'oglądanie wielu odcinków programu telewizyjnego lub serii w krótkim czasie'; *ghosting* 'nagle zerwanie kontaktu z kimś, bez wyjaśnienia, zazwyczaj w kontekście randkowym'; *hangry* – połączenie słów *hungry* 'głodny' i *angry* 'zły', oznaczające, że ktoś jest zły z powodu głodu. W języku ukraińskim z kolei rozpowszechniają się neologizmy, zwłaszcza zapożyczone z angielskiego, np. *фейсбукер* 'osoba aktywna na Facebooku, uczestnicząca w interakcjach w sieci'; *краудфандинг* – termin używany w kontekście pozyskiwania funduszy od szerokiego grona ludzi (*crowdfunding*).

Historyzmy, archaizmy oraz neologizmy odzwierciedlają zmiany kulturowe i technologiczne w społeczeństwie, a ich użycie często pokazuje, jak język ewoluuje w odpowiedzi na nowe zjawiska i potrzeby komunikacyjne.

Bibliografia

1. Walczak B. Co to są „dawne słowa”? [Zasoby elektroniczne] Tryb dostępu: <http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-b65d69b1-f353-4d4d-af18-73263319db2d>
2. Грищенко А.П., Мацько Л. І., Плющ М.Я. та ін. Сучасна українська літературна мова: Підручник. 3-тє вид., допов. К.: Вища школа, 2002. 440 с.
3. Мойсієнко А.К., Бас-Кононенко О.В., Бондаренко В.В. та ін. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика. К.: Знання, 2010. 270 с.
4. Ющук І.П. Українська мова. К.: Либідь, 2004. 640 с.

Yaroslava BEZKROVNA
*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA
*PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**THE DIFFERENCE IN WORLDVIEW DEPICTION IN LITERARY WORKS
WRITTEN IN ROMANCE-GERMANIC AND SLAVIC LANGUAGES**

Introduction. Literature serves as a reflection of the worldview shaped by linguistic, historical, and cultural factors. The contrast between literary works written in Romance-Germanic and Slavic languages is particularly striking. While Romance-Germanic literature is often associated with rationalism, individualism, and structured storytelling, Slavic literature emphasizes emotional depth, collective identity, and a more fluid perception of reality. This paper explores the key differences in how these linguistic traditions depict the world in literature, with a focus on Ukrainian authors as representatives of the Slavic tradition.

Structural and Linguistic Features. Romance-Germanic languages, such as English, French, German, and Spanish, have well-defined grammatical structures that facilitate clarity and logical progression. Their literary tradition often follows linear plots, with a strong emphasis on character development and cause-and-effect relationships. For instance, English and French novels frequently center around personal struggles, ambitions, and the triumph of the individual.

Slavic languages, including Ukrainian, Polish, and Serbian, possess flexible syntax and rich inflectional systems, allowing for poetic and emotionally nuanced storytelling. This linguistic fluidity enables a more lyrical, symbolic, and sometimes fragmented narrative structure. Ukrainian literature, for example, frequently employs folkloric elements, deep metaphors, and cyclical representations of time. The works by Taras Shevchenko and Mykhailo Kotsiubynskyi often blur the boundaries between reality and myth, reflecting a worldview in which history and nature are deeply intertwined.

Philosophical and Cultural Dimensions. The philosophical foundations of Romance-Germanic literature stem from Enlightenment ideals, rationalism, and humanism. Western European authors, such as Voltaire, Goethe, and Dickens, present protagonists who shape their destinies through intellect, reason, and individual choice. Their works reflect societies where personal agency plays a defining role in shaping one's fate.

By contrast, Slavic literature, especially Ukrainian, is deeply influenced by folklore, oral traditions, and historical struggles for identity and freedom. Ukrainian authors often emphasize themes of destiny, collective memory, and the spiritual connection between humans and nature. The poetry of Lesia Ukrainka and the prose of Ivan Franko explore existential dilemmas, national consciousness, and the resilience of the human spirit. Their works do not simply depict individual struggles but integrate them into broader historical and social contexts.

Emotional and Psychological Depth. Romance-Germanic literature tends to express emotions through structured dialogues, character actions, and psychological realism. The emotional world of characters is often explored within the constraints of social norms, as seen in the novels of Jane Austen and Gustave Flaubert, where feelings are carefully controlled and subtly conveyed.

In contrast, Ukrainian literature often embraces raw, unfiltered emotions, presented in poetic and symbolic ways. The works by Olha Kobylianska and Vasyl Stefanyk capture deep psychological struggles, existential crises, and the inner turmoil of characters facing oppression, love, or personal despair. Their narratives do not always follow strict logical structures but instead create an immersive emotional experience, where nature, fate, and history merge into one.

Conclusion. The differences between Romance-Germanic and Slavic literary traditions, particularly in Ukrainian literature, are deeply rooted in linguistic, philosophical, and cultural distinctions. Romance-Germanic literature is characterized by rational structure, individual agency, and a clear sense of progression, whereas Ukrainian literature embraces emotional depth, national identity, and a more symbolic worldview. These contrasts highlight the richness of global literature and the diverse ways in which human experience is portrayed.

БАЛАБАН Анастасія Русланівна,
студентка 4 курсу факультету
аграрного менеджменту,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
КАЧМАРЧИК Світлана
Григорівна

PARAPHRASING AS A STRATEGIC TOOL FOR EFFECTIVE TRANSLATION AND LOCALIZATION

In today's interconnected world, the role of translators is becoming increasingly vital. The ongoing exchange between diverse cultures highlights the need for efficient intercultural and interlingual communication. Translation is no longer a supplementary activity; it has become a central element of global information exchange, enabling people across nations to access and understand essential content.

One of the core responsibilities of a translator is to deliver the meaning of the original text with authenticity and clarity. Unlike other forms of language mediation, translation aims to fully replace the source text, making the target version feel original to its readers. While achieving perfect equivalence is rarely feasible, professional translators strive for optimal fidelity by employing various techniques – one of the most effective being paraphrasing.

Paraphrasing is not random rewriting, but a conscious and strategic method of recreating the original message in a form that resonates with the target audience. It allows the translator to preserve meaning while adjusting stylistic, cultural, or idiomatic elements. This is especially important when working with phraseological units, cultural references, or idioms, which often lack direct equivalents in another language. When a literal translation would hinder understanding or naturalness, localization becomes crucial. Localization involves not only linguistic transformation but also cultural adaptation – reshaping the message so that it fits naturally within the social and cultural context of the target audience. Paraphrasing plays a key role in this process, as it gives the translator the flexibility to reshape the structure, tone, or expression of the original text while keeping its core intact. For example, using local proverbs or commonly used idioms in the target language helps render the text more relatable and authentic. Paraphrasing also enables translators to tone down potentially offensive or culturally inappropriate phrases, ensuring sensitivity and relevance.

This technique is especially useful when dealing with phraseological expressions, where the literal structure often cannot be preserved due to differences in semantic compatibility and grammatical norms between languages. In Ukrainian, for instance, the norms of phraseological compatibility require the translator to recreate the expression in a way that sounds natural and idiomatic – a task that paraphrasing facilitates effectively. Moreover, paraphrasing helps maintain the stylistic integrity of the source material. Whether working with legal, literary, journalistic, or marketing texts, translators must not only transfer factual content but also replicate the tone, emotional impact, and rhetorical strategies of the original. A well-crafted paraphrase allows these subtle elements to be reflected accurately, even when the original structures must be altered.

Paraphrasing is also closely connected to audience awareness. An experienced translator must always consider who will read the translated text: their age, education level, cultural background, and expectations. A message that works well in one language community might confuse or even offend another. By paraphrasing strategically, the translator ensures that the content is appropriately tailored without losing its original intent.

Ultimately, paraphrasing is a powerful instrument in the translator's toolkit. It bridges linguistic and cultural gaps, fosters clarity and naturalness, and ensures that the translated text fulfills its communicative function in a new context. As global communication expands, the relevance of paraphrasing as both a linguistic and cultural strategy only continues to grow. Its thoughtful application strengthens translation as a creative, adaptive, and audience-oriented act of meaning-making.

БІРЮКОВИЧ Валерія Павлівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА МІЖКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ

У сучасному глобалізованому світі, де щодня відбувається колосальний обмін інформацією між представниками різних мов і культур, перекладознавство та міжкультурна комунікація стають не просто лінгвістичними дисциплінами, а ключовими інструментами міжнародного діалогу, дипломатії, науки, освіти та бізнесу. Проте, разом із розвитком цих галузей, виникає низка складних і актуальних проблем, які потребують особливої уваги.

Однією з головних проблем перекладознавства є збереження семантичної, прагматичної та культурної еквівалентності при передачі тексту з однієї мови на іншу. Досі не існує універсального рецепту «ідеального перекладу», адже кожна мова — це не просто набір граматичних правил і лексичних одиниць, а відображення специфічного світогляду народу, його менталітету, історії, асоціативних зв'язків. Саме тому переклад культурно забарвлених елементів (реалій, ідіом, гумору, алюзій) часто стає справжнім викликом. Наприклад, фраза “it’s raining cats and dogs” викличе нерозуміння, якщо її перекласти буквально українською, тож перекладач має знайти стилістично та семантично доречний відповідник.

Ще однією проблемою є вплив машинного перекладу, зокрема таких інструментів, як Google Translate, DeepL чи штучний інтелект. З одного боку, вони значно полегшують процес обробки інформації, особливо у технічних текстах, однак з іншого — не здатні глибоко враховувати контекст, стилістику, підтексти. І саме тут роль перекладача як культурного посередника не зникає, а навпаки — посилюється.

У тісному зв'язку з перекладознавством перебуває ще одна важлива сфера — міжкультурна комунікація. Вона досліджує процеси спілкування між людьми, які належать до різних культур, і виявляє потенційні бар'єри — мовні, поведінкові, соціальні, психологічні. Часто нерозуміння виникає не через поганий переклад, а через різне культурне кодування повідомлень. Наприклад, у західній культурі прямота вважається чеснотою, тоді як у східних культурах вона може сприйматись як грубість. У міжкультурній взаємодії важливо не лише знати мову, а й володіти так званою «культурною компетентністю» — розуміти жести, етикет, традиції, мовні табу.

Сучасна освіта також стикається з викликами: як навчити майбутніх перекладачів і лінгвістів не лише працювати з текстом, а й мислити критично, адаптуватися до контексту, бачити світ через призму культурної різноманітності? Як зберегти баланс між академічною теорією та практичними навичками? Як розвивати емоційний інтелект у фахівця, чия головна місія — будувати мости між людьми?

Проблеми перекладознавства й міжкультурної комунікації сьогодні не можна розглядати окремо від ширших глобальних процесів — міграції, цифровізації, війни, екологічних криз. Зараз, коли українська мова набуває нової ваги у світі, перекладачі відіграють особливу роль — вони формують образ України за кордоном, адаптують нашу літературу, мистецтво, правову й політичну мову до глобального дискурсу. І в цьому — не просто мовна, а культурна і стратегічна відповідальність.

Отже, перед перекладознавцями та міжкультурними комунікаторами стоїть завдання не лише правильно передати зміст, а й зберегти дух культури, побудувати розуміння між народами, запобігати конфліктам і руйнувати стереотипи. У цьому полягає не лише виклик, а й велич професії перекладача в XXI столітті.

БУЦЬКА Ольга Олександрівна,
студентка 2 курсу
факультету інформаційних технологій,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
КАЧМАРЧИК Світлана Григорівна

SOME PROBLEMS OF TRANSLATION IN LINGUOCULTUROLOGY AND INTERCULTURAL COMMUNICATION

A new stage of intercultural communication, vividly illustrated by the integrative processes in modern Western Europe, involving the creation of a new European Community with the establishment of European citizenship and all the ensuing consequences, is being actively discussed in the political and public circles of the West, and especially those countries that are most directly related to the legal formation of the New Europe. Culturology as a science defines common Greco-Roman origins for Europeans, concretizing also the great importance of a common religious motive (Christianity). The cultural component in the course of the integration of European people seems to be a necessary minimum capable of uniting and strengthening modern European thinking. Thus, representatives of the English, French and German-speaking countries, despite the common language, will not necessarily belong to the same culture. In this regard, we can already talk about intercultural communication, for example, between the Americans and the British, the French and the Walloons.

The processes of globalization and democratization of public life, the openness and accessibility of the latest achievements in science, culture, and art allow a huge number of people to receive and exchange information. Currently, both translation theory and translation practice are being transformed into a broader discipline – the theory of intercultural communication. Translation as a special kind of speech activity is one of the main and generally accepted means in intercultural communication, since very often it is the translator who becomes an intermediary in the exchange of information. Hence, the problem of translation is presented in two forms – in the proper linguistic (translational) sense, translation from one language to another; and also, in the sense of understanding, transcoding content through a communication channel between the speaker and the addressee. The practical solution of translation problems leads to the need to take into account, first of all, quantitative transformations. The most valuable linguistic heritage is the phraseology of any language, as it reflects the vision of the world, national culture, customs, beliefs, history of the people speaking it.

Problems of phraseology are extremely important for both practice and theory of translation; they are often of great practical interest, since they are associated with the difference in the semantic and stylistic functions performed in different languages by words of the same real meaning, and with the difference in the combinations that such words enter in different

languages. The difficulty of translation lies in the need to preserve the colorfulness of the phraseological unit, to convey to the reader or listener its stylistic function, which depends on the context, the style of the author, and the nature of the entire message. For all the originality and originality of the systems of the English and Ukrainian languages, a significant part of them coincides, and although, much less than in vocabulary, phraseological units can reflect coinciding fragments of the picture of the world, while their uniqueness is explained by the mismatch of cultures and way of life. The translator should use the following translation techniques when dealing with phraseological units with transparent motivation: monoequivalent – the only possible correct translation for a given phraseological unit; descriptive translation, which can be represented by a variable combination or tracing. In the absence of full or partial equivalents, they resort to verbal ones: the translator translates the phraseological unit in one word or uses a combined translation (tracing and descriptive translation). These main ways of translating phraseological units cover all possible approaches to the translation of different types of phraseological units.

ВАЛЕНТЕНКО Дарія Андріївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво - доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

TRANSLATION OF ABBREVIATIONS FROM ENGLISH

The topic "Translation of English abbreviations" is relevant and important in the context of modern international communication and globalization. English abbreviations are not only convenient means of saving time and space in written texts, but also key elements of terminology in many fields, such as technology, medicine, science, business and others. The translation of English abbreviations reflects important aspects of cultural, linguistic and professional communication.

Translators of English abbreviations face the need to preserve the meaning and accuracy of the original term in the translation, as well as its adaptation to the language and culture of the target audience. This requires not only a deep knowledge of both languages, but also an understanding of the context of the use of the abbreviation in the original text. For example, technical abbreviations may have different translations depending on the context in which they are used.

An additional challenge is the variety of English abbreviations and their widespread use on an international scale. This means that translators must be flexible and able to choose the optimal translation options depending on the specific situation. At the same time, it is important to adhere to known and recognized terminological standards in each specific field in order to avoid misunderstandings and ensure the unity of terminology in translated texts.

The topic also examines different approaches to translating English abbreviations, including using target language equivalents, adapting original abbreviations, and interpretive translation. The importance of using standards and quality control to ensure translation consistency and accuracy is discussed.

The topic examines the practical applications of translating English abbreviations in various contexts, such as scientific research, business communication, technical documentation, and more. Strategies to help ensure efficient translation of abbreviations in different fields and types of texts are discussed.

One of the key strategies when translating English abbreviations is to maintain the clarity and comprehensibility of the text for the target audience. This requires not only the selection of an appropriate translation, but also a possible explanatory annotation or decoding of abbreviations in the text. This approach helps to avoid misunderstandings and ensure correct understanding of information.

ВАСИЛЯКА Дар`я Павлівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ПРОФЕСІЯ ПЕРЕКЛАДАЧА: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ Й СТРАТЕГІЇ ЇХ ПОДОЛАННЯ

У роботі ми розглянемо основні виклики, з якими стикаються сучасні перекладачі, та стратегії, що дозволяють їх успішно долати. Особливу увагу буде приділено лінгвістичним аспектам перекладу, включаючи проблеми передачі культурних реалій, термінології та стилістичних особливостей текстів різних жанрів.

1. Розширення ролі перекладача в сучасному світі:

Сучасний перекладач – це не лише лінгвіст, а й експерт з міжкультурної комунікації. Він повинен володіти навичками письма, редагування та критичного мислення, щоб забезпечити якісний переклад текстів будь-якої складності.

Розуміння культурних нюансів, соціальних відмінностей та історичного контексту є ключем до успішного перекладу. Сучасні технології, включаючи системи машинного перекладу та програмне забезпечення для управління термінологією, стають незамінними помічниками в роботі перекладача.

2. Лінгвістичні виклики та стратегії їх подолання:

Кожна мова має свою унікальну структуру, граматику та лексику, що створює певні труднощі при перекладі.

Перекладачі часто стикаються з проблемою неоднозначності, коли одне слово або фраза може мати кілька значень. Важливим аспектом є збереження стилістичних особливостей тексту, включаючи тон, регістр та емоційне забарвлення. Розробка ефективних стратегій перекладу, таких як трансформації, компенсація та адаптація, є необхідною умовою для створення якісного кінцевого продукту.

3. Етичні аспекти перекладацької діяльності:

Перекладач несе відповідальність за точність, об'єктивність та неупередженість перекладу. Дотримання конфіденційності та повага до авторських прав є обов'язковими професійними нормами. Уникання упередженості та маніпулювання інформацією є ключем до збереження довіри клієнтів та суспільства.

4. Українська мова у вимірі перекладу:

Українська мова має багату історію, унікальну фонетику, граматику та лексичний склад, що робить її цікавим об'єктом для дослідження в контексті перекладу. Перекладачі повинні враховувати діалектні відмінності, стилістичні регістри та соціолінгвістичні аспекти української мови, щоб забезпечити адекватний переклад.

Особливості перекладу з української на інші мови та навпаки, включаючи передачу власних назв, реалій та культурних концепцій, є важливою сферою дослідження.

ВОЛОЧАЙ Євгеній Дмитрович,
студент I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

PRECEDENT ASYMMETRY IN AUDIOVISUAL TRANSLATION

The major task of the translator is to find a minimum language unit in the original text (this does not mean the simplest one), which must be translated. In translation theory this unit is called the unit of translation and corresponds to language levels in linguistics. It is a unit in original language (source language, SL), which has an adequate equivalent in target language (TL). Such unit may have a complicated form, i.e. it may be composed of simpler language units in the original text. But its parts, if taken separately, are not translated. It means that in TL one can not find equivalents to them, even if in the SL they have their own, relatively independent meanings. Each word, taken separately in word-combinations, given below, does not mean what the entire expression does. Here a word-for-word translation is inadmissible. It means we must not descend here to the word level, but consider the expression on the level of word-combinations; otherwise we will get nonsense, unreadable literal translation:

On cloud nine – very happy: When he got his promotion, he was on cloud nine.

At loose ends – restless, unsettled, unemployed: Jane has been at loose ends ever since she lost her job.

To be at sea (about smth.) – confused, lost and bewildered (as if one were lost at sea): Mary is all at sea about getting married.

To be at sixes and sevens – disorderly, lost and bewildered: Mrs. Smith is at sixes and sevens since the death of her husband.

Begin to see the daylight – to begin to see the end of a long task: I've been so busy. Only in the last week have I begun to see daylight.

Every level of language hierarchy assumes a certain (ascending) position in the language hierarchy and includes the previous levels. Each language level has its own translation units.

In linguistics we used to think, that a morpheme is a minimum meaningful unit. Even phoneme as a minimum meaningful unit, counts for nothing, though we dare prove the contrary. In translation theory the level of intonation (interpretation) is also a unit of translation. The following units of translation are distinguished by scholars:

1. level of intonation in oral translation (interpretation);
2. level of phonemes (for written language – graphemes);
3. level of morphemes;
4. level of words;
5. level of word-combinations;
6. level of sentences;
7. level of text.
8. Situational level (Trust me. – Це я вам точно кажу, Don't ask me. – Я вас дуже прошу. Are you kidding me? – За що це мені?, Forget it! – Відчепись!)

Accordingly, we are interested in the translation on the level of intonation, phonemes (graphemes), morphemes, words, word-combinations, sentences and a text

Translation is a complex and multilayered process that goes far beyond the simple substitution of words from one language into another. A key concept in translation theory is the "unit of translation", which refers to the smallest segment of the source text that carries meaning and can be adequately translated into the target language. Importantly, this unit is not

necessarily the smallest linguistic element like a word or morpheme—it can be a word-combination, sentence, or even an entire situation or intonation pattern.

The levels of translation reflect the levels of the language hierarchy, including:

Intonation (interpretation) – crucial in oral translation, conveying emotions, attitude, or emphasis.

Phonemes/Graphemes – significant in transliteration, phonetic translation, and stylistic nuances.

Morphemes – the smallest meaningful parts of words, important in preserving grammatical and semantic structures.

Words – often used as translation units, though not always sufficient to carry the intended meaning alone.

Word-combinations (phrases/idioms) – frequently function as translation units since their overall meaning often cannot be derived from individual words (e.g., “on cloud nine,” “at loose ends”).

Sentences – where meaning depends on syntax, word order, and context.

Text – considers cohesion, coherence, and context throughout the entire message.

Situational level – involves translating implied cultural or emotional meanings, often idiomatic or context-bound.

Effective translation requires the translator to identify the appropriate level of meaning for each unit of text. Translating idioms or phrases like “on cloud nine” word-for-word results in meaningless or awkward expressions. Therefore, the translator must work flexibly across multiple language levels, always aiming for adequacy and equivalence in meaning, not just form.

In short, translation is not just about words, but about meaning in context—and understanding which level of language best conveys that meaning is the translator’s primary task.

ГОЛОВІЙ Катерина Вікторівна,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ЕВОЛЮЦІЯ ПОСТРЕДАГУВАННЯ МАШИННОГО ПЕРЕКЛАДУ

Машинний переклад (МП) – це одна з ключових технологій, що сприяє глобалізації та інтеграції різних культур. Сучасні системи машинного перекладу допомагають долати мовні бар’єри та отримувати доступ до інформації будь-якою мовою. Однією з провідних переваг МП є можливість миттєвого перекладу, що значно спрощує роботу перекладачів. Це сприяє економії часу та ресурсів, робить процес ефективнішим та сприяє розвитку науки, культури та освіти. Проте, навіть найсучасніші технології не гарантують максимально точного перекладу. Саме тому і виникає потреба у постредагуванні – процесі корегування автоматично перекладеного тексту людиною. Еволюція постредагування пройшла шлях від просто виправлення помилок до комплексного використання сучасних нейромережових моделей для підвищення якості і точності перекладу.

У науковій розвідці розглянуто еволюцію постредагування від перших моделей до нинішніх підходів.

1. Ранній етап : Класичне постредагування машинного перекладу.

Це початковий етап розвитку МП (1950-1990 роки). Тоді використовувалися системи на основі правил та статистичних моделей. Тодішні версії МП часто робили помилкові та неприродні переклади, що робило процес постредагування просто необхідним для отримання прийнятної якості тексту.

Характеристики класичного постредагування :

- а) переклад за допомогою правил був обмежений жорсткими алгоритмами, що призводило до помилок у структурі речень та синтаксисі;
- б) редакторам доводилося виправляти кожне речення щоб зробити текст максимально зрозумілим;
- в) велику увагу було приділено саме правильному вибору лексики для збереження контексту;
- г) перехід до статистичного машинного перекладу.

У середині 1990-х років відбулося характерне вдосконалення систем МП шляхом переходу до статистичних методів. Ці методи базувалися на аналізі великих корпусів текстів для вибору правильних слів та фраз. Прикладом є Google Translate, який використовував статистичний метод.

Особливості постредагування в епоху статистичного перекладу:

- з'явилися рівні постредагування, що дозволяло вибирати між легким і повним постредагуванням;
- можливість оцінити якість перекладу за допомогою нових методик, таких як BLEU.

2. Етап нейромережевого МП.

На початку 2010-х років відбувся перехід від статистичних методів до нейромережевого машинного перекладу, що використовується у таких системах, як Google Translate та DeepL.

Основні особливості нейромережевого машинного перекладу:

- забезпечує більш природний переклад, адже вони враховують глобальний контекст речень, а не лише окремі слова;
- фахівцям не потрібно виправляти кожну помилку, а варто лише скоригувати невеликі неточності.

3. Сучасні тренди в постредагуванні МП.

Нині процес постредагування МП поєднує людський інтелект та автоматичні системи. Ключовим моментом є використання ШІ для аналізу якості перекладу. Нейромережі все більше тренуються на специфічних корпусах текстів, що дозволяє досягти високої точності перекладу в різних галузях.

Загалом еволюція постредагування МП відображає значні зміни в технологіях, використовуваних для створення автоматичних перекладів, починаючи з класичних методів, які потребували клопіткої роботи з боку перекладача, до сучасних моделей на основі нейромереж, які значно полегшили цей процес та зробило його більш швидким та ефективним. Фахівці тепер працюють лише з високоякісними результатами та зосереджуються винятково на знаходженні помилок, спричинених недосконалістю технологій. Надалі розвиток нейромереж зможе забезпечити ще більшу автоматизацію процесу постредагування.

ГОЛУБ Дмитро Андрійович,
*студент 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
Наукове керівництво – доцент

TRANSLATING HUMOR: CHALLENGES OF ENGLISH-TO-UKRAINIAN TRANSLATION

Translating humor is one of the most complex endeavors for linguists and translators. Unlike technical or simple literary translation, humor frequently relies on cultural background, language structure, and emotional shades. English and Ukrainian vary considerably in idiomatic expressions, wordplay, and social context, rendering the process of conveying jokes particularly delicate. A successful translation of humor must not only retain the meaning but also reproduce the emotional and comedic impact for the target audience.

This overview examines main obstacles encountered when translating humor from English into Ukrainian, with examples illustrating the complexity of each aspect:

a) **Cultural References and Realia:** References to people, institutions, or cultural phenomena that are well-known in the source culture but not in the target culture. Strategy: Substitution or explanation.

EN: “He was acting like Gordon Ramsay in the kitchen.”

UKR: “Він поводився як Ектор Хіменес-Браво на кухні.”

(Substitution with a culturally known celebrity) [1]

b) **Wordplay and Puns:** English puns rely on phonetics or double meanings that are often untranslatable. Strategy: Compensation, substitution, or creative rewording.

EN (pun): “I used to be a banker but I lost interest.”

UKR (rewritten pun): “Я працював у банку, але з часом знецінився — як гривня.”

(New pun with Ukrainian relevance and humor)

c) **Idioms and Slang:** Idioms are culturally fixed expressions and can't be translated literally. Strategy: Equivalent idiomatic substitution.

EN: “He kicked the bucket.”

UKR: “Він відкинув копита.”

(Similar idiom in both languages; retains informal tone)

EN (slang): “This party is lit!”

UKR: “Ця вечірка — просто вогонь!”

(Slang adapted to Ukrainian informal register) [2]

d) **Sarcasm and Irony:** Tone and delivery are key; sarcasm may be misunderstood if tone is lost.

EN: “Oh great, another Monday...” Source: Common sarcastic expression in media. UKR: “О, чудово, знову понеділок...” — relies heavily on delivery and context.

e) **Double Meanings and Ambiguity:** Many jokes play on words with more than one meaning.

EN: “I used to be a banker but I lost interest.” Source: Classic pun. UKR: “Раніше я був банкіром, але втратив інтерес.” — retains humor due to lexical overlap.

f) **Tone and Delivery:** The effectiveness of humor often depends on subtlety in tone.

EN: “Very well then. Carry on.” Source: Typical of British dry humor.

UKR: “Ну що ж, продовжуйте...” — may convey seriousness rather than wit if not carefully placed.

Translating humor is not simply about transferring words from one language to another. It is about capturing the essence of a joke — its timing, cultural weight, emotional tone, and linguistic structure — and reinterpreting it in a way that resonates with a different audience. In English-to-Ukrainian translation, the translator often needs to be not only a linguist but also a cultural mediator and creative writer. The goal is not a literal translation, but an equivalent experience — one that makes the Ukrainian reader or viewer laugh just as the original did.

Reference

1. Sofiienko, I. (2015). Translation of Comedy Films into Ukrainian: Through Hardships to Laughter.

2. Bondarenko, K. (2021). Translating English Slang into Ukrainian: A Study of Pulp Fiction and Once Upon a Time in... Hollywood.

ГОРЕЛОВ Дмитро Костянтинович,
*здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

ЛІНГВІСТИЧНІ СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ ІГРОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ: ВІД НЕОЛОГІЗМІВ ДО КУЛЬТУРНОЇ АДАПТАЦІЇ

Відеоігрова індустрія характеризується специфічними термінами, які описують багато аспектів індустрії, такі як ігрові механіки, жанри, елементи інтерфейсу, назви дій, та дії гравців. Оскільки ця індустрія все ще відносно молода, у порівнянні з театром чи кіно, то і термінологія повсякчас змінюється додаючи, змінюючи та видаляючи нові і нові терміни.

Метою цієї роботи є аналіз, систематизація та розгляд проблем перекладу англійської ігрової термінології українською мовою, що в кінцевому підсумку сприятиме укладанню вичерпного українського словника ігрових термінів.

Багато англійських ігрових термінів не мають прямих еквівалентів в українській мові, що вимагає від перекладачів пошуку найближчого семантичного відповідника або створення нових термінів.¹ Вирішення проблеми відсутності прямих еквівалентів вимагатиме дослідження різних стратегій перекладу, таких як запозичення, калькування, описовий переклад та адаптація, з урахуванням цільової аудиторії та контексту використання.

Переклад новостворених англійських ігрових термінів українською мовою вимагає творчого підходу та лінгвістичної експертизи.² Необхідно приймати рішення щодо запозичення, адаптації або створення нових українських неологізмів.³ Переклад неологізмів є значним викликом, що вимагає глибокого розуміння процесів словотворення обох мов та специфічного контексту гри. Корпусний аналіз існуючого українського ігрового контенту може надати цінну інформацію про усталені моделі запозичення та адаптації.

Переклад технічних термінів, пов'язаних з розробкою ігор та технологіями (наприклад, рендеринг, двигун, API), вимагає точності та стандартизації з вживаними і звичними еквівалентами в українській мові, які використовуються технологічній сфері. Забезпечення точного перекладу технічної термінології вимагатиме консультацій з існуючими українськими IT-господарями та ресурсами для підтримки узгодженості та уникнення неоднозначності.

Підсумовуючи, переклад ігрової термінології українською мовою є складним і динамічним процесом, що вимагає постійного оновлення та адаптації термінів відповідно до змін в індустрії. Врахування відсутності прямих еквівалентів, культурних відмінностей та специфіки ігрових механік потребує творчого підходу та гнучкості при перекладі. Використання стратегій запозичення, калькування та адаптації, а також залучення геймерської спільноти до процесу створення словника є важливими аспектами, що допоможуть забезпечити точність і релевантність перекладу.

Список використаних джерел:

1. Comunidade Steam :: Guia :: How I created the Ukrainian localization for Eternal, доступ отримано квітня 6, 2025, <https://steamcommunity.com/sharedfiles/filedetails/?l=portuguese&id=3026033381>
2. Ukrainian Language in Games: Statistics - Articles - SBT Localization, доступ отримано квітня 6, 2025, <https://sbt.localization.com.ua/en/article/ukrainian-language-in-games-statistics/>
3. Borrowings in Ukrainian: Etymological, semantic, and orthographic issues, доступ отримано квітня 6, 2025, https://www.researchgate.net/publication/308382924_Borrowings_in_Ukrainian_Etymological_semantic_and_orthographic_issues

ДОЛЖЕНКО Дмитро,
*здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – професор
КРАВЧЕНКО Наталія Кимівна**

СПОСОБИ ВІДТВОРЕННЯ СИНТАКСИЧНИХ СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДАХ ІНАВГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВ АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ

Ніхто у сучасному світі не буде заперечувати, що політика Сполучених Штатів Америки, як одного з світових гегемонів, має вплив на весь світ. Події, що відбуваються всередині американської держави, можуть мати значний вплив на інші країни, що ми бачимо сьогодні. Обличчям будь-якої держави є її президент і ніщо так промовисто, як інавгураційна промова, не демонструє наміри майбутнього президента, що можуть принести зміни по всьому світу. Промова майбутнього лідера — це не просто політична заява, а текст, насичений глибоким символічним, ідеологічним і риторичним навантаженнями. Такі промови мають чітко окреслену мету — не лише озвучити програму дій нового очільника держави, а й надихнути націю, об'єднати суспільство довкола спільних цінностей. Особливу роль у досягненні цього ефекту відіграють синтаксичні стилістичні засоби. Вміле використання даних засобів додає тексту емоційної насиченості і допомагає зрозуміти риторичну силу оригіналу.

Одним з засобів є так званий синтаксичний паралелізм, що полягає у повторенні схожих синтаксичних конструкцій, сприяє підсиленню ритму та мелодики промови. Перекладаючи промову, варто зберігати цю паралельність, щоб передати структурну гармонію та підкреслити ключові повідомлення, які намагався донести майбутній президент. Наприклад, у промові Джозефа Байдена використано конструкції з повторенням, які в українському перекладі відтворюються шляхом збереження аналогічних синтаксичних структур.

Ще два засоби, які часто використовуються у перекладі, — це анафора та епіфора. Перша використовується як інструмент для повторення слів саме на початку речення, а друга — наприкінці фрази. Головна ціль мовців у застосуванні анафори та епіфори полягає у підкресленні важливих ідей та створення емоційного впливу на цільову аудиторію. В українському перекладі ці засоби зберігаються шляхом точного відтворення повторюваних елементів, що дозволяє зберегти риторичну силу оригіналу.

Іншим інструментом, що також може бути залучений до перекладу інавгураційних промов, служать так звані риторичні запитання. Вони використовуються для залучення аудиторії та її стимулювання до роздумів. При перекладацькому відтворенні риторичних

запитань важливо зберігати форму та інтонацію, які підтримують інтерактивний характер звернення. Риторичні запитання можна помітити у промовах Дональда Трампа, він використовує їх для підкреслення певних тез, а тому їхнє збереження в перекладі сприяє передачі оригінального стилю спікера.

Наступним засобом є інверсія, або змінений порядок слів. Інверсія застосовується для акцентування певних частин висловлювання. В українському перекладі цей засіб відтворюється шляхом зміни звичного порядку слів, що дозволяє зберегти експресивність та підкреслити значущість інформації.

Ще одним з інструментів, що застосовується перекладачами, є парцеляція, тобто розділення речення на кілька самостійних синтаксичних одиниць. Даний інструмент використовується для створення драматичного ефекту та підвищення емоційного впливу. Використовуючи парцеляцію, важливо зберігати паузи та розділення, котрі передають динаміку та напруженість оригіналу. Перекладаючи ж промови американських президентів, перекладачеві слід враховувати, що парцеляція допомагає підкреслити важливі моменти, що в перекладі відтворюється через аналогічне структурування тексту.

Також варто згадати про еліпсис, або пропуск одного або кількох слів, що легко відновлюються з контексту. Еліпсис сприяє стислості та динамічності висловлювання. В українському перекладі його бажано зберігати для передачі лаконічності та енергійності оригінального тексту. Наприклад, у промові Джорджа Буша-молодшого еліптичні конструкції використовуються для створення відчуття невимушеності, що в перекладі передається шляхом збереження пропусків лексичних одиниць.

Останніми засобами є полісиндетон та асиндетон. Полісиндетон виражається надмірним використанням сполучників, тоді як асиндетон їх відсутністю. Вони застосовуються для створення певного ритму та емоційного забарвлення. При перекладі важливо зберігати ці стилістичні прийоми, щоб передати оригінальний темп та інтонацію промови. У промовах американських президентів полісиндетон підсилює урочистість, а асиндетон додає динаміки.

Підсумовуючи, можна сказати, що для того, аби відтворити синтаксичні стилістичні засоби при перекладі інавгураційних промов, перекладач має розуміти, з якою метою і для увиразнення яких концептів вони застосовуються в оригінальному тексті. Від того, наскільки вдалим і адекватним є переклад, залежить точність передачі змісту, емоційної насиченості, а також стилістичної виразності оригіналу у цільовому тексті, що є ключовими факторами для ефективного сприйняття промови українською аудиторією.

ДРУЖИНИНА Валерія Юрївна,
*здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

МОВНА АСИМЕТРИЯ ЯК ПРИЧИНА ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ПОМИЛОК В ТЕКСТАХ АГРАРНОГО СПРЯМУВАННЯ: АНАЛІЗ ТА СПОСОБИ УСУНЕННЯ НЕВІДПОВІДНОСТЕЙ

Протягом історії письмовий і усний переклад, а також тлумачення відігравали важливу роль у міжкультурній комунікації, зокрема у забезпеченні доступу до значущих текстів у галузях освіти, науки, а також релігії. Проте системне вивчення перекладу як окремої академічної дисципліни почалося лише близько шістдесяти років тому. У

сучасному англomовному академічному середовищі ця сфера отримала назву “перекладознавство”

Сьогодні розвиток світу у XXI столітті відбувається в умовах глобалізації, інтеграції та посилення міждержавної співпраці. Жодна країна не може існувати в ізоляції: економічні, наукові та технологічні процеси взаємопов'язані. Особливо це стосується аграрного сектору, де міжнародний обмін знаннями та інноваціями є необхідним. Оскільки кожна країна використовує власну мову, зростає потреба в перекладі, зокрема професійному, що дозволяє долати мовні бар'єри. Переклад виконує роль мосту між мовними системами, забезпечуючи точну передачу інформації.

Сфера перекладу, особливо у фахових текстах аграрного спрямування, набуває дедалі більшої актуальності. Це пов'язано з активним розвитком аграрних технологій, наукових розробок та міждисциплінарних досліджень. Проте сам процес перекладу є складним і виходить за межі простої заміни слів з однієї мови на іншу. Йдеться про збереження змісту, точної термінології та культурних особливостей. У цьому контексті поняття “мовної асиметрії” відіграє важливу роль – тобто різниця у лінгвістичній структурі, лексичному складі, граматиці та концептуальному мисленні мов-учасниць перекладу.

Переклад визначається як процес передачі змісту з мови-джерела до мови-реципієнта шляхом трансформації лінгвістичних структур. Однак складність полягає не лише у граматичних або лексичних відмінностях, а у глибинних мовних асиметриях, що можуть спотворювати зміст. Це особливо відчутно у текстах аграрної тематики, де специфічні терміни мають вузьке значення і часто не мають прямих еквівалентів в іншій мові.

Процес перекладу вимагає дотримання певних етапів. Передусім перекладач має проаналізувати лексику, граматичну структуру, ситуаційний контекст та культурні особливості тексту мови-джерела. Далі – визначити точне значення тексту, й лише потім здійснити адекватну передачу цього значення відповідними засобами мови-цілі з урахуванням її культурної специфіки.

Попри фахову підготовку перекладачів, мовна асиметрія продовжує бути джерелом численних помилок. До типових проблем належать: багатозначність лексичних одиниць, відсутність прямого відповідника, лексико-семантична невідповідність та контекстуальні зміни значення. У результаті досліджень з перекладознавства виявлено поширені типи помилок і їх основні причини. Це дослідження фокусується саме на вивченні типів перекладацьких помилок, зумовлених мовною асиметрією, а також на аналізі причин їх виникнення в аграрних текстах. Оскільки переклад у цій галузі забезпечує доступ до технологій, інновацій та знань, розуміння природи помилок є необхідним. Крім того, визначення шляхів подолання мовної асиметрії сприятиме підвищенню якості фахового перекладу, що, своєю чергою, забезпечить ефективніший міжкультурний діалог у сфері аграрної науки та виробництва.

ЗАДОРОЖНА Ріана Вячеславівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

КОМПЛЕКСНІ ЕМОЦІЇ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

Коли мова йде про внутрішній світ людини — психічний і духовний, то тут «перекладацькі муки» може провокувати той факт, що у вихідній мові навіть її носії часто не можуть провести чітку межу між подібними поняттями, тобто синонімічними термінами, які за ними криються. Особливою мірою це стосується надзвичайно складного й дифузного емоційного світу людини, у якому остання не завжди може зорієнтуватися та точно назвати ту емоцію або той емоційний стан, які вона переживає. І якщо відтворення базових емоцій не створює особливих перешкод, оскільки такі емоції є чітко визначеними, то з передачею комплексних емоцій виникають справжні «перекладацькі муки». Наприклад, протягом сорока років так і не з'явилося точного перекладу українською мовою тих емоцій, які входять до відомої адаптаційної моделі емоцій Р. Плутчика “*Wheel of emotions*”. Проблема виникла через численні терміни-синоніми комплексних емоцій, а її розв’язання вимагає залучення не лише психологів, але й фахових перекладачів. Ще краще — і психолога, і фахового перекладача в одній особі, бо «наївні» перекладачі — психологи, психотерапевти, соціологи та інші — вибирають, як правило, перше значення багатозначного слова.

Наївний підхід простежується і до перекладу самого поняття *wheel of emotions*, де коло майже в усіх українських перекладах стало *колесом*, бо у двомовних словниках першим значенням іменника *wheel* фіксується саме *колесо*. Однак поза увагою наївних перекладачів залишилися такі значення цього слова, як *коло* та *рух по колу*. Так, правильними перекладами назви збірника “*Circumplex Models of Personality and Emotions*” можуть бути, на нашу думку, два варіанти: «Циркумплексні моделі особистості та емоцій» або «Колові моделі особистості та емоцій». Але жодним чином не *колісні моделі*.

У випадку, коли самі носії мови не можуть розібратися з емоціями та їхніми назвами, потрібно зробити верифікацію наївних даних науковими. Так, Г. Доррен, який не є носієм німецької мови, до того ж, він не є і психологом, зробив висновок, що протилежною до німецької емоції *Neid* (*зздрість*) є специфічна емоція *Gönnen* (*незздрість*), лексичного відповідника якій не існує в англійській мові. Утім, якщо ознайомимося з думкою носіїв німецької мови на спеціальних форумах, де вже маємо справу з не зовсім «наївним» уявленням про аналізовані емоції, але ще й не повністю фаховим, то вони визначають антонімом до *Neid* лексему *Gunst* (*доброзичливість*), яка є етимологічно спорідненою з іменником *Gönnen*. Причина тут криється в тому, що, на відміну від дієслова *gönnen*, представники німецькомовних лінгвокультур рідко вживають цей іменник. При цьому деякі учасники цих форумів антонімом до *Gunst* називають уже не *Neid*, а *Missgunst* (*недоброзичливість*), що є абсолютно логічним з точки зору форми й змісту. Вони також указують на той факт, що не лише лексема *Missgunst* є близьким синонімом *Neid*, але і *Schadenfreude* (*зловтіха*). Очевидно, ті емоції, що називають ці синоніми, є дуже близькими, однак, усе ж таки, вони відрізняються певними характеристиками. Прикметно, що протилежними до *Schadenfreude* є, на їхню думку, аж три емоції *Mitgefühl* (*снівчуття*), *Mitleid* (*жалість*) та *Mitfreude* (*сніврадість*). Як бачимо, без залучення надійних словників і довідників, а також наукових джерел із різних галузей знань у таких випадках не обійтися.

Отже, проблеми перекладу емоційної лексики зумовлені як мовними, так і культурно-психологічними особливостями. Часто навіть носії мови не здатні чітко розрізнити емоційні стани або підібрати точні відповідники, що ускладнює завдання для перекладачів. Переклад таких складних термінів, як у моделі емоцій Р. Плутчика, потребує не лише лінгвістичної майстерності, а й глибоких психологічних знань. «Наївний» переклад, що базується виключно на словникових значеннях, може призвести до викривлення змісту. Тому якісний переклад емоційної лексики потребує міждисциплінарного підходу та верифікації знань за допомогою наукових джерел і спеціалізованих словників.

Література:

1. Dorren, G. *Lingo: Around Europe in Sixty Languages*. New York: Atlantic Monthly Press, 2015.
[<https://archive.org/details/lingoaroundeurop0000dorr/page/n9/mode/2up?view=theater>]

2. Mizin, K., Letiucha, L. *The Lingo-cultural Concept TORSCHLUSSPANIK as the Representative of Ethno-specific Psycho-emotional State of Germans*. *Психолінгвістика. Психолінгвістика. Psycholinguistics*, 25(2), 2019, 234–249 [<https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/521/174>]

3. Plutchik, R. *A General Psychoevolutionary Theory of Emotion*. [In:] R. Plutchik & H. Kellerman (Eds.) *Emotion: Theory, Research and Experience, Theories of Emotion*. New York: Academic Press, 1980, Vol. 1, 3–33. [<https://forum.quantifiedself.com/uploads/short-url/36NZwTBILK48AmprX11kCrCrzsq.pdf>]

КАРАУЛЬНА Анна Володимирівна,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ НАЗВ СТРАВ І ПРОДУКТІВ З АНГЛОМОВНИХ КУЛІНАРНИХ ВІДЕО УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: СТРУКТУРНО- СЕМАНТИЧНИЙ ПІДХІД

Кулінарний дискурс у сучасному комунікативному просторі виступає особливою формою фахового дискурсу, що поєднує елементи професійного, розмовного, емоційно забарвленого й іноді навіть художнього мовлення. Його дослідження є актуальним у контексті стрімкого зростання популярності відеорецептів на платформах типу YouTube, де кулінарна мова стає не лише засобом передачі інструкцій, але й способом створення довіри, естетики й національної ідентичності.

Номінація — це процес надання імен об'єктам дійсності, який у мовознавстві вивчається як лексико-семантична й когнітивна категорія. У межах кулінарного дискурсу номінація часто реалізується через вторинну номінацію, метафоричне перенесення (наприклад, “cloud eggs”, “devil’s toast”), та креативні назви, що апелюють до культурного досвіду аудиторії.

Назви харчових продуктів та страв в англomовному кулінарному дискурсі умовно класифікуються за кількома ознаками:

Етимологічне походження: автохтонні (наприклад, milk, bread) та запозичені (croissant, kimchi).

Морфологічна структура: прості (soup), складні (cheesecake, strawberry jam), багатокomпонентні назви (slow-roasted garlic chicken).

Семантичні особливості: терміни (broil, sauté), фразеологізми (to butter someone up), метафори (fluffy eggs, naked cake).

Також спостерігається активне утворення неологізмів та гібридних лексем: brunch, cronut, zoodles.

Мовні особливості англomовного кулінарного відеоконтенту на YouTube включають:

Імперативність : “Chop the onions finely”, “Let it simmer for 10 minutes”.

Прагматична спрямованість: мотивація, емоційність, створення довіри до автора рецепта.

Мультиmodalність: поєднання вербального, візуального й аудіального каналів.

Мовна економія та просторіччя: “a pinch of salt”, “super creamy”, “go-to snack” (Мелех; Залужна).

Крім того, в англomовному кулінарному дискурсі спостерігається значний вплив етнокультурного чинника, що зумовлює специфічність лексем (tandoori, gnocchi, bento box) й ускладнює процес перекладу.

У результаті аналізу англomовного кулінарного дискурсу можна зробити висновок, що процес номінації страв та продуктів є динамічним, культурно обумовленим і структурно складним. Він реалізується через цілий спектр лінгвістичних механізмів: від традиційної термінології до інноваційних слів. Усе це створює додаткові виклики для перекладача, зокрема при передачі емоційно-оцінних, культурно забарвлених або новітніх лексем українською мовою.

КАРПЕНКО Анна Сергіївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ТРАНСФОРМАЦІЯ РОЛІ ПЕРЕКЛАДАЧА/УСНОГО ПЕРЕКЛАДАЧА

Сучасний перекладач/усний перекладач – це більше, ніж просто лінгвіст; це культурний посередник, дипломат і спеціалізований експерт. Професія вимагає поєднання лінгвістичної майстерності, культурної чутливості та знання предметної області.

Виклики у збереженні вірності та читабельності

Перекладачі постійно стикаються з напругою між вірністю вихідному тексту та створенням читабельного цільового тексту. Це балансування є ключовим викликом у перекладі, що вимагає вміння узгодження та спілкування з клієнтом.

Уплив технологій на переклад

Технології, включаючи машинний переклад і програмне забезпечення для управління перекладами, значно змінюють професію перекладача. Перекладачі повинні адаптуватися до цих технологічних досягнень, визнаючи як їхній потенціал, так і обмеження.

Міжкультурна компетентність як ключова навичка

Ефективний переклад та усне перекладання вимагають глибокого розуміння культурних і соціальних відмінностей. Перекладачі виступають мостами між культурами, що зумовлює необхідність сильних навичок міжкультурної комунікації.

Перекладач як бізнес-професіонал

Перекладачі, особливо фрілансери, повинні володіти діловою хваткою, включаючи маркетинг, управління фінансами та відносини з клієнтами. Професіоналізм у поведінці та діловій практиці є важливим для успіху в цій галузі.

Подолання "неперекладного"

Проблема перекладу концепцій і термінів, які не мають прямих еквівалентів в іншій мові та культурі, залишається центральним питанням у перекладознавстві. Потрібні творчі рішення та стратегії для подолання цих лінгвістичних і культурних розривів.

Ці тези висвітлюють деякі з ключових актуальних проблем, обговорюваних у наданому тексті, що мають відношення як до перекладознавства, так і до міжкультурної комунікації.

КАРПЕЧЕНКО Аніта Анатоліївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ПРОБЛЕМАТИКА ПЕРЕКЛАДУ В КОНТЕКСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СЬОГОДЕННЯ

Найважливішою задачею для сучасного перекладача є створення та підтримання міжмовної та міжкультурної комунікації. Для початку пропоную почати з визначень для подальшого розгортання цієї теми. *Перекладознавство* – самостійна галузь прикладної лінгвістики, присвячена найважливішим поняттям, проблематиці, термінології перекладознавства. *Міжкультурна комунікація* – комунікація між представниками окремих культур, коли один учасник виявляє культурну різницю іншого. Це обмін інформацією, почуттями, думками представників різних культур. Виділяють наступні проблеми перекладу, на яких варто зупинитись:

Проблема адекватності та еквівалентності перекладу. Адекватність перекладу передбачає збереження змісту, стилю, прагматичного ефекту та комунікативного наміру оригінального тексту. Еквівалентність же стосується точності відображення значення вихідної одиниці мовлення. Як зазначає І. Ткачук, "перекладач постійно змушений обирати між формальною точністю й досягненням комунікативного ефекту". Приклад: Оригінал: Break a leg! Дослівно: Зламай ногу! Адекватний переклад: Ні пуху, ні пера! [1]

Переклад неологізмів та термінології. Типові бар'єри: Ідіоматичні вирази, прислів'я; Реалії (історичні, релігійні, соціальні); Мовні табу; Манера звернення, стилістичні особливості. Поліщук і Бамбура зауважують, що "без глибокого знання культури носіїв мови перекладач ризикує спотворити або спрощено подати зміст". Приклад: Оригінал: Thanksgiving dinner. Це культурна подія з контекстом у США. Адаптація: Святкова вечеря на День подяки.

Етичні аспекти перекладу. Перекладачі часто стикаються з етичними дилемами, особливо при роботі з чутливими текстами. Необхідно зберігати баланс між вірністю оригіналу та врахуванням культурних особливостей цільової аудиторії, щоб уникнути можливих образ чи непорозумінь. О. Новицька підкреслює важливість розуміння міжкультурних відмінностей для забезпечення ефективної комунікації [2].

Отже, сучасний переклад виходить за межі мовної трансформації і перетворюється на інструмент міжкультурної взаємодії. Основними викликами для перекладача сьогодні є досягнення адекватності та еквівалентності, коректна передача неологізмів та культурних реалій, а також дотримання етичних норм. Щоб забезпечити ефективну комунікацію між мовами та культурами, він має дбати про адекватність, точність і етичність перекладу.

Література:

1. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77174>
2. https://philologicalscience.com.ua/uk/journals/tom-5-3-2020/mizhmovni-ta-mizhkulturni-problemi-suchasnogo-perekladu?utm_source=chatgpt.com

КЛИМЕНКО Катерина Василівна,
студентка 1 курсу гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України

(м. Київ, Україна)

**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

THE PROFESSION OF TRANSLATION IN A COMPARATIVE PERSPECTIVE

Much time has been spent discussing what profession is most similar to translation. Some would liken translators to physicians, but given the rigid and structured nature of medical training, the historical reverence for doctors, and the nature of their daily practice, this seems inappropriate. Others would compare translators to lawyers, architects, engineers, or dentists, but for reasons which include the required academic background, historical precedent, and role in society, these comparisons also fail.

Therefore a new metaphor is proposed: translators are most similar to computer programmers. Both professions have no formalized body of knowledge and limited theoretical underpinnings, which mostly stem from other areas of knowledge and research. Programming finds some of its underpinnings in mathematics; translation in linguistics. Both professions admit practitioners from all backgrounds, be they graduate-educated or self-taught. Both professions have freelancers and in-house people. Both professions are currently in a state of complete disarray, with practitioners arguing over qualifications, pay, benefits, long – term outlook, industry surveys, regulation, and a host of all too familiar issues.

Truly talented, dedicated programmers find homes with major prestigious companies. They usually have considerable academic training and work experience. Many program for a few years and then become project managers or leaders, software engineers, or systems analysts. Some even start their own software development firms. Sound familiar?

Anyone can claim to be a programmer. Employers look for experience and perhaps formal academic training, want programmers with well developed knowledge in certain area specialization (networking, client/server technology, etc.), aren't willing to pay what the programmer wants, and regularly decry the lack of good programmers. Conversely, programmers struggle to keep up with an ever-changing marketplace and constantly improving technology, fight for reasonable salaries, benefits, and working conditions, and complain about the lack of job security. Sound familiar?

Moreover, the average person in the street understands little about what programming is and how it's done. Some view it as an arcane art performed by strange but talented people. Others consider it a science or vocational skill that anyone can master. Still others claim that computer science is not a science, but an engineering discipline without much discipline. Sound familiar?

The government went through its phase of cracking down on independent computer consultants and small consulting firms a few years back. Software firms are now creating packages which let anyone do basic programming, using graphical elements and mouse-clicks to create simple software. Some people claim that in ten or twenty years, computers will program themselves, leaving all but the most highly trained and experienced programmers without jobs. Sound familiar?

This metaphor works, not only because the situation of the translator and programmer is so similar, but because each can learn a great deal from it.

We can learn about the value of respecting and cooperating with our colleagues. Translators should not consider their brethren as competition. If you are truly a competent, qualified, and responsible professional, then you have nothing to worry about. If you aren't, then another translator is the least of your problems. Cooperation among translators would bring not only a sense of order and coherency to the translation industry, but also a feeling of professionalism.

We can learn about the value of education and experience. Computer programmers, like translators are both born and bred. It takes a certain personality to program or translate, but it

also takes a lot of education and training. But, we should be aware that there is no universal system for training programmers, just as there is none for translators.

The greatest lesson to be learned from this metaphor is the value of market forces. A computer programmer who creates unstable, buggy code is quickly eliminated just as a translator who creates inaccurate and sloppy work is (or should be). Just as a software firm which releases poor products is quickly shunned by the consumer, so is a translation agency which provides bad service or incorrect materials. The translator, the agency (or client) and the consumer all have a responsibility to choose the best available. Translators should choose the agencies they work with, staying close with those that give them lots of material and treat them well. Agencies and clients should cherish those translators who perform accurate, high-quality work on time and support them as much as possible. And consumers should praise the agencies or translators who provide good translations, and shun the others.

The translation profession is a very free market. But like any free market, it assumes that the participants take the time and responsibility to choose wisely, make the effort to reward those who do well and shun the others, and make informed, intelligent decisions about those they buy from and sell to. More openness and cooperation among translators, agencies, clients, and consumers would help us realize such a marketplace. And, it would require neither regulation nor standardization.

КОВТУН Ольга Миколаївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ФУНКЦІЇ ЧОРНОГО ГУМОРУ В КІНОПЕРЕКЛАДІ

Здійснення адекватного перекладу кінофільмів з елементами комічного передбачає збереження інтенції автора, а, отже, перлокутивного ефекту тексту оригіналу. Завдання перекладача значно ускладнюється, якщо комічне репрезентоване через чорний гумор, який виконує певне функційне навантаження.

За О. К. Лобовою, до функцій стендапу як жанру комічного інституційного дискурсу належать аксіологічна (зображення етичних, духовних та естетичних цінностей суспільства), оглядова (виокремлення резонансних ситуацій, неприйнятної поведінки людей), критична (вистіювання певних соціальних стереотипів) та функція детабуїзації (зняття заборони на обговорення тем неприйнятних з точки зору моралі та релігії) [2]. До того ж, всі їх пов'язує гедоністична метафункція, оскільки основним завданням комічного є позитивний вплив на емоційний стан адресата. Ми погоджуємось із дослідницею і вважаємо, що в контексті аналізу чорного гумору зазначені функції актуалізуються так само, але його функційна значущість у кінотексті більш варіативна, і наведений перелік варто доповнити іншими функціями, а саме:

1) пряма або опосередкована оцінка персонажа. Услід за В. В. Конкульовським [1], вважаємо за необхідне враховувати при перекладі лексичний портрет персонажа, що полягає в аналізі семантики вербальних одиниць, що віддзеркалюють особливості характерологічного контексту кінофільму;

2) психологічно-нормувальна функція. Для кінотекстів з елементами комічного часто характерні довгі кінодіалоги, з поступовим, нарощуваним емотивним напруженням. При цьому реалізація комічного може бути зосереджена не тільки в одній сцені, але відбуватися через кілька сцен тому. Разом із О. М. Шпортун [3] ми погоджуємось, що

гумор допомагає знизити рівень психологічної напруги, і ця проекція можлива також і в розрізі аналізу чорного гумору як прийому зниження стресу від перегляду сцен насильства в кінематографі;

3) пейоративна функція. О. В. Кульчицька та інші дослідники аналізують пейоративну лексику, і зазначають, що вона виконує емотивну і прагматичну функції, що характеризуються оцінністю та відбором підвищено експресивних лексичних одиниць для більшого ілюкативного ефекту. Про пейоративну функцію треба говорити тому, що чорний гумор *a priori* характеризується зверхнім ставленням до явищ, подій, моральних та етичних норм та нівелюванням людських цінностей для реалізації комічного.

Адекватність відтворення чорного гумору в кінотексті має свої особливості і тісно пов'язана з особистим сприйняттям реципієнта. Отже, чорний гумор потребує комплексної оцінки контексту разом із паралінгвальними факторами для адекватного перекладу. Тому, з огляду завдань перекладознавства убачається релевантною розробка алгоритму оцінки функційності кінотексту для того, щоб створити адекватний/еквівалентний йому за перлюкативним ефектом переклад.

Література:

1. Конкульовський В. В. Кінокомедія як об'єкт перекладу (на матеріалі англійських скриптів та їх українських, російських перекладів): автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство». Херсон, 2015. 22 с. [<https://foreign-languages.karazin.ua/resources/1d0b11a9fb78751de5c18e0a270a1652.pdf>]

2. Кульчицька О. В. Мовні засоби реалізації пейоративності в романах С. Майер: автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови». Львів, 2019. 20 с. [<https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/02/Kulchytska-O.V.-Pejoratives-as-verbalization-means-of-expression-of-the-negative-emotional-state.pdf>]

3. Шпортун О. М. Психологія та патопсихологія гумору: модель, діагностика, корекція: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора психол. наук : спец. 19.00.04. «Медична психологія». Київ, 2018. 42 с. [http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/shportun_disertaciya_ch.1_1528097448.pdf]

КОВАЛЬ Анна Ігорівна,

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
ПИЛИПЕНКО Олена Петрівна**

КЛАСИФІКАЦІЯ СИНОНІМІВ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ ТА ВИКЛИКИ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ

У сучасному мовознавстві не існує єдиної загальноприйнятої класифікації синонімів, що стосується німецької мови. Німецькі лінгвісти розглядають синонімію як складне явище, яке не обмежується простою заміною слів. Синоніми відрізняються між собою відтінками значень, контекстуальним вживанням, стилістичним забарвленням. Як і в інших мовах вкрай рідко, адже слова зазвичай мають певні відтінки значення, стилістичні або регіональні особливості. Проблема абсолютної синонімії є однією з ключових у перекладознавстві. Абсолютні синоніми — це слова, які мають повністю однакове значення та можуть взаємозамінюватися у всіх контекстах. Абсолютна синонімія трапляється не часто, так як слова, навіть якщо вони синоніми, вони можуть відрізнятися

за стилістичними, емоційними нюансами. Перекладачі мають уважно аналізувати контекст, культурні аспекти та їх особливості, аби передати значення як найточніше.

У німецькій мові є слова, які використовуються у різних країнах, наприклад, «Brötchen» у Німеччині, «Semmel» в Австрії обидва слова у перекладі означають «булочка», слово має регіональні відмінності. Щодо емоційного забарвлення, слова можуть мати різні значення, але відрізнятися емоційною складовою, наприклад «arbeiten» означає сам процес роботи, де «schaffen» підкреслює позитивне «виконання» роботи.

Отже, вибір неправильного синоніма може змінити стиль тексту, відсутність абсолютного еквівалента в українській мові ускладнює переклад. Культурний контекст може мати додаткові конотації, які потрібно чітко передати. Слова можуть мати однакове значення, але відрізнятися емоційною складовою, наприклад, fröhlich це загальне слово для вираження радості, яке має нейтральне емоційне забарвлення. «Maria ist ein fröhliches Mädchen» (Марія радісна дівчинка), vergnügt також означає радісний, але це слово більш позитивне, іноді грайливе або вишукане емоційне забарвлення, часто вказує на внутрішнє задоволення чи гармонію, наприклад «Er ist immer so vergnügt» (Він завжди такий радісний). У цьому випадку різниця між «fröhlich» і «vergnügt», полягає в тому, що друге слово має дещо більше емоційного забарвлення та може звучати більш вишукано, ніж нейтральне «fröhlich». Деякі синоніми мають різні сфери використання. Наприклад, «machen» і «tun» перекладаються як «робити», але «machen» найбільш універсальне, тоді як «tun» обмежується певними конструкціями. Вибір неправильного синоніма може змінити стиль або тон тексту. Відсутність абсолютного еквівалента в українській мові ускладнює переклад. Врахування культурного контексту – деякі слова можуть мати однакові конотації, які потрібно правильно передати. Семантичні синоніми це слова, що мають дуже схоже значення, але можуть варіюватися за відтінками значень. Наприклад, «schnell» та «rasch» в перекладі означає «швидкий», але «rasch» вживається в більш офіційному контексті, а «schnell» вживається в розмовній мові. При перекладі семантичних синонімів перекладач стикається з низкою складнощів: стилістичні формальності, тобто один синонім може бути більш формальним інший – розмовним. Перекладач мусить зберегти тон оригіналу, що вимагає тонкого почуття стилю в обох мовах. Культурні конотації: деякі слова несуть специфічні культурні або історичні відтінки, які не завжди мають відповідник у мові перекладу. Це може змусити шукати перекладача креативні рішення або додавати певні пояснення. Стилiстичні синоніми це синоніми, які мають схоже значення, але їхнє використання обмежується певним стилем мови. Наприклад, «Auto» (автомобіль) та «Wagen» (машина) обидва слова означають транспортний засіб, «Auto»- це більш нейтральний термін та «Wagen» звучить більш застаріло та формально. Перекладач повинен уважно обирати синоніми, щоб зберегти відповідний стиль мови. Використання синонімів, які не відповідають стилю, може призвести до невідповідності в контексті, що змінить тон тексту.

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <https://vtssum.wdbk.org/c/синонім>
2. Служинська, Л. Синонімія в сучасній німецькій мові. URL: [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19496/1/sluzhynska_kafnim\(1\)%20st.PDF](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/19496/1/sluzhynska_kafnim(1)%20st.PDF)
3. Ogden, C., Richards, I. The Meaning of Meaning. Internet Archive. URL: https://archive.org/details/meaningofmeaning0000unse_k8y3_2/2
4. Duden: Rechtschreibung, Bedeutung, Definition, Herkunft. URL <https://www.duden.de/rechtschreibung/machen>
5. Плотко А. Є. Синонімія та класифікація синонімів. Київський національний лінгвістичний університет, 2023. URL <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/4852/%d0%9f%d0%bb%d0%be%d1%82%d0%ba%d0%be%2c%20%d0%bc%d0%bb%d1%96%d1%82%2010-20.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

КОВТУН Ольга Миколаївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ,
Україна)

**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

ФУНКЦІЇ ЧОРНОГО ГУМОРУ В КІНОПЕРЕКЛАДІ

Здійснення адекватного перекладу кінофільмів з елементами комічного передбачає збереження інтенції автора, а, отже, перлокутивного ефекту тексту оригіналу. Завдання перекладача значно ускладнюється, якщо комічне репрезентоване через чорний гумор, який виконує певне функційне навантаження.

За О. К. Лобовою, до функцій стендапу як жанру комічного інституційного дискурсу належать аксіологічна (зображення етичних, духовних та естетичних цінностей суспільства), оглядова (виокремлення резонансних ситуацій, неприйнятної поведінки людей), критична (висміювання певних соціальних стереотипів) та функція детабуїзації (зняття заборони на обговорення тем неприйнятних з точки зору моралі та релігії) [2]. До того ж, всі їх пов'язує гедоністична метафункція, оскільки основним завданням комічного є позитивний вплив на емоційний стан адресата. Ми погоджуємось із дослідницею і вважаємо, що в контексті аналізу чорного гумору зазначені функції актуалізуються так само, але його функційна значущість у кінотексті більш варіативна, і наведений перелік варто доповнити іншими функціями, а саме:

1) пряма або опосередкована оцінка персонажа. Услід за В. В. Конкульовським [1], вважаємо за необхідне враховувати при перекладі лексичний портрет персонажа, що полягає в аналізі семантики вербальних одиниць, що віддзеркалюють особливості характерологічного контексту кінофільму;

2) психологічно-нормувальна функція. Для кінотекстів з елементами комічного часто характерні довгі кінодіалоги, з поступовим, нарощуваним емотивним напруженням. При цьому реалізація комічного може бути зосереджена не тільки в одній сцені, але відбуватися через кілька сцен потому. Разом із О. М. Шпортун [3] ми погоджуємось, що гумор допомагає знизити рівень психологічної напруги, і ця проекція можлива також і в розрізі аналізу чорного гумору як прийому зниження стресу від перегляду сцен насильства в кінематографі;

3) пейоративна функція. О. В. Кульчицька та інші дослідники аналізують пейоративну лексику, і зазначають, що вона виконує емотивну і прагматичну функції, що характеризуються оцінністю та відбором підвищено експресивних лексичних одиниць для більшого іллокутивного ефекту. Про пейоративну функцію треба говорити тому, що чорний гумор *a priori* характеризується зверхнім ставленням до явищ, подій, моральних та етичних норм та нівелюванням людських цінностей для реалізації комічного.

Адекватність відтворення чорного гумору в кінотексті має свої особливості і тісно пов'язана з особистим сприйняттям реципієнта. Отже, чорний гумор потребує комплексної оцінки контексту разом із паралінгвальними факторами для адекватного перекладу. Тому, з огляду завдань перекладознавства убачається релевантною розробка алгоритму оцінки функційності кінотексту для того, щоб створити адекватний/еквівалентний йому за перлокутивним ефектом переклад.

Література:

1. Конкульовський В. В. Кінокомедія як об'єкт перекладу (на матеріалі англомовних скриптів та їх українських, російських перекладів): автореф. дис. На

здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.16 «Перекладознавство». Херсон, 2015. 22 с. [<https://foreign-languages.karazin.ua/resources/1d0b11a9fb78751de5c18e0a270a1652.pdf>]

2. Кульчицька О. В. Мовні засоби реалізації пейоративності в романах С. Майер: автореф. дис. На здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови». Львів, 2019. 20 с. [<https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/02/Kulchytska-O.V.-Pejoratives-as-verbalization-means-of-expression-of-the-negative-emotional-state.pdf>]

3. Шпортун О. М. Психологія та патопсихологія гумору: модель, діагностика, корекція: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора психол. наук : спец. 19.00.04. «Медична психологія». Київ, 2018. 42 с. [http://psychology-naes-ua.institute/files/pdf/shportun_disertaciya_ch.1_1528097448.pdf]

КОЗІЙ Каріна Русланівна,

*студентка 1 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

DIFFICULTIES IN TRANSLATING AN ADVERTISING TEXT FROM ENGLISH INTO UKRAINIAN

Translating advertising texts from English into Ukrainian is a complex and multifaceted process that requires a deep understanding of both linguistic and cultural aspects. English and Ukrainian belong to different language groups: English is analytical and Ukrainian is inflectional. This means that the structure of sentences, the use of grammatical forms, and the construction of phrases can differ significantly, making it difficult to translate directly without losing the meaning and emotional coloring.

One of the main challenges in translating advertising texts is the transfer of stylistic devices that are widely used in original English-language slogans. English advertising texts often contain metaphors, alliteration, wordplay, and other figurative expressions that may be difficult to understand or have no analogues in Ukrainian. For example, alliteration, which is typical in English, can be difficult to reproduce in a Ukrainian translation. In such cases, translators often opt for adaptation, changing the structure of the phrase or using other stylistic devices to convey the original meaning and emotional impact.

In general, translating advertising texts requires not only language skills but also a deep understanding of cultural, social, and psychological aspects. Only taking into account all these factors will allow you to create an effective advertising text that will be perceived by the target audience as it was intended in the original.

КОЛЕСНИКОВА Олена Костянтинівна,

*студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – сарший викладач
ТИМОФЄЄВ Володимир Анатолійович**

CURRENT ISSUES IN TRANSLATION STUDIES AND INTERCULTURAL COMMUNICATION

In the modern, rapidly globalizing world, issues of translation studies and intercultural communication are gaining particular relevance. Translation is not merely the process of conveying information from one language to another; it is a complex cultural and social process that requires a deep understanding of context, cultural realities, and the emotional nuances of language.

Translation, in turn, is a key element in intercultural communication as it allows people from different linguistic and cultural backgrounds to exchange ideas, knowledge, and values. However, intercultural communication often faces numerous challenges, particularly due to cultural barriers, differences in social norms, traditions, and worldviews. Translators need to be not only linguistic experts but also cultural mediators who are able to account for the subtleties of each culture and language.

One of the biggest problems in contemporary translation studies is the lack of universal approaches to translation in specific contexts, such as technical, legal, or medical translation. Each of these fields has its own requirements and peculiarities, demanding a high level of professionalism and flexibility from translators.

In general, current issues in translation studies also include the absence of standard translation methodologies in specialized fields such as culture, science, technology, and law. In each of these cases, the translator faces the challenge of maintaining accuracy while adapting the content to the cultural realities and language of the target audience. One of the main challenges is transferring cultural contexts, which are difficult to convey due to the peculiarities of linguistic structures or traditions.

An important issue is intercultural communication in the context of modern digital technologies, which are changing the approaches to interaction between cultures. Social networks, online platforms, and machine translation significantly affect the mutual understanding between people from different cultures, as it is difficult to account for all the nuances and intonations inherent in live communication. At the same time, the automation of translation processes opens up new opportunities, although it also creates new problems related to preserving cultural uniqueness.

Given these aspects, it is important to develop new approaches and methods in the field of translation studies to ensure translation accuracy while maintaining intercultural tolerance and mutual understanding. Therefore, the integration of traditional translation approaches with new technologies and methods is essential to better convey cultural and linguistic nuances.

Література:

1. Вендинга, С. В. (2020). Основи перекладознавства. Київ: Видавництво “Академія”.
2. Микитенко, О. Л. (2019). Міжкультурна комунікація: теорія і практика. Харків: Видавництво “Промінь”.
3. Бекешкіна, І. М. (2021). Переклад і культура: взаємодія мовних систем. Київ: Видавництво “Наукова думка”.

КОНОВАЛЕНКО Дарина Сергіївна,
*студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування
України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – старший викладач
КОНОНЧУК Інна Валеріївна**

ÜBERSETZUNG VON FACHBEGRIFFEN

Im Vokabular der Sprache gehört ein großer Platz dem terminologischen Vokabular, dessen Zahl ständig wächst. Terminologisches Vokabular umfasst alle Wörter, die in der Sprache unter dem gemeinsamen Namen Begriffe zusammengefasst werden. Ein Begriff ist ein spezielles Wort oder eine Phrase, die verwendet wird, um ein Konzept in jedem Wissensgebiet genau auszudrücken - Wissenschaft, Technologie, gesellschaftspolitisches Leben, Kunst, Recht und so weiter.

Aufgrund der ständigen Entwicklung der modernen ukrainischen Sprache tauchen immer mehr Begriffe auf, nicht nur technische und naturwissenschaftliche, sondern auch wirtschaftliche, juristische usw.

Das Thema der Studie ist angesichts der Anzahl der daraus resultierenden Probleme relevant. In erster Linie handelt es sich um einen Überblick über die Besonderheiten des pädagogischen Fachübersetzens, der Fachliteratur in verschiedenen Bereichen der Wissenschaft und Technik sowie spezielle Zeitungs- und Zeitschriftenartikel zu technisch-wirtschaftlichen, rechtlichen Fragen, Übersetzung technischer Dokumentationen und Recht bereitstellt Dokumente, Akte, Gesetze und mehr.

Wird ein Wort als Begriff im System eines anderen speziellen Wissensgebietes verwendet, dann ist es auch eindeutig, semantisch klar getrennt von denen seiner Bedeutungen, die sich im nichtterminologischen Funktionieren sowie in der Terminologie manifestieren, aber in einem anderen Wissensgebiet.

Daher können Begriffe mehrdeutig sein, obwohl eine der Anforderungen an den Begriff seine Eindeutigkeit ist, weil der Wissenschaftler dem Begriff eine einzige Definition geben muss, die alle wesentlichen Merkmale, dh diejenigen, die regulatorischer Natur sind, eine bestimmte Bedeutung haben. Äquivalent ist eine konstante lexikalische Entsprechung, die genau der Bedeutung eines Wortes entspricht. Begriffe, die Entsprechungen in der Muttersprache haben, spielen eine wichtige Rolle bei der Übersetzung. Sie dienen als Bezugspunkte im Text, die Offenlegung der Bedeutung anderer Wörter hängt von ihnen ab, sie bieten Gelegenheit, die Natur des Textes zu verdeutlichen. Daher sollten Sie in der Lage sein, das Äquivalent der Muttersprache zu finden und das Wissen über äquivalente Begriffe zu erweitern.

Aufgrund des Aufkommens neuer Wissenschaften und der Entdeckung neuer Phänomene gibt es erhebliche Schwierigkeiten bei der Definition allgemeiner wissenschaftlicher, allgemeiner technischer, industrieller und spezialisierter Terminologien: allgemeine wissenschaftliche und allgemeine technische Begriffe sind Begriffe, die in mehreren Bereichen von Wissenschaft und Technik verwendet werden. Fachbegriffe sind Begriffe, die nur in einem Wissensgebiet verwendet werden. Eng spezialisierte Begriffe sind Begriffe, die für jedes Fachgebiet auf diesem Gebiet charakteristisch sind.

Unter Bedingungen, in denen es notwendig ist, neuen und neuen Phänomenen und Konzepten Namen zu geben, erhalten viele häufig verwendete Wörter eine gewisse Spezifität; Es gibt eine Spezialisierung ihrer Bedeutung, wenn sie in eine andere Sprache übersetzt wird, die Vereinheitlichung von Übersetzungsäquivalenten.

Begriffe sollten Merkmale wie Abstraktheit, Eindeutigkeit und Systematik beibehalten. Viele Begriffe und terminologische Systeme, wie z Fremdbegriffe etc. e. Am schwierigsten zu übersetzen sind Begriffe, die nicht nur in verschiedenen Bereichen der Wissenschaft und Technik, sondern sogar in einem Bereich unterschiedliche Bedeutungen haben.

Ein solches Wort, das mehrere Vokabularkorrespondenzen hat, Varianten, die ihm in der Bedeutung ähnlich sind, wird übersetzt, indem die analoge Variante ausgewählt wird, die die Bedeutung des Begriffs in Abhängigkeit von den Wörtern, die eng mit dem Wort verwandt sind, am genauesten wiedergibt.

*студентка І курсу
гуманітарно-педагогічного факультету
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ПЕРЕКЛАДУ Й МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Translation studies and intercultural communication play a crucial role in our globalized world. However, despite technological advancements, several challenges persist in these fields. This report discusses the main issues faced by professionals and researchers in translation and intercultural communication today.

1. Accuracy and Equivalence One of the primary concerns in translation studies is achieving accuracy and equivalence between source and target texts. Languages have unique structures, idiomatic expressions, and cultural references that make it difficult to find exact equivalents. Literal translation often fails to convey the intended meaning, leading to misunderstandings or loss of nuance.

2. Machine Translation and Human Intervention. The rise of artificial intelligence (AI) and machine translation (MT) tools such as Google Translate and DeepL has revolutionized the field. However, these technologies still struggle with contextual understanding, idiomatic expressions, and cultural nuances. While MT can assist human translators, complete reliance on AI can lead to errors and misinterpretations.

3. Cultural Sensitivity and Adaptation. Intercultural communication involves not only language translation but also cultural adaptation. Translators and interpreters must be aware of cultural norms, values, and taboos to avoid offending audiences or distorting messages. The challenge is even greater when translating texts related to politics, religion, or humor, where cultural differences are most evident.

4. Ethical and Legal Issues/ Ethical dilemmas often arise in translation and interpretation, especially in legal, medical, and diplomatic settings. Professionals must ensure confidentiality, neutrality, and fidelity to the original message. Additionally, legal frameworks differ across countries, making it difficult to standardize translation practices in legal and business documents.

5. The Role of Technology and New Media. With the increasing use of social media, audiovisual content, and digital platforms, translation has expanded to new domains. Subtitling, dubbing, and localization are in high demand, requiring professionals to adapt their skills to modern communication channels. The fast-paced nature of digital content presents challenges in maintaining quality and consistency.

Despite significant progress, translation studies and intercultural communication continue to face challenges in accuracy, cultural sensitivity, technology integration, and ethical considerations. Addressing these issues requires a combination of human expertise, technological advancements, and ongoing research to enhance cross-cultural understanding and effective communication in the globalized world.

ЛАКАТОШ Анастасія Володимирівна,
*студентка І курсу
гуманітарно-педагогічного факультету.
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

Наукове керівництво – доцент

QUALITIES OF TRANSLATOR AND INTERPRETER

Translators serve as multifaceted language experts, embodying roles such as applied linguists, skilled writers, cultural diplomats, and informed enthusiasts. They must adeptly perceive and interpret subtle nuances within languages, conduct thorough research into terminology and colloquial expressions, and stay abreast of linguistic evolutions. Their profession often entails solitary, extended periods of work on specialized subjects that may not captivate widespread interest, utilizing languages that are not commonly spoken in their immediate environment. Sensitivity to cultural and social disparities is paramount, enabling translators to address these elements effectively in their work. Additionally, a foundational understanding, along with detailed insights into the topics they translate, is essential. This portrayal represents an aspirational standard within the translation profession, one that practitioners aim to reach with varying levels of success. While not every translator may embody all these attributes to the fullest extent, possessing them to a sufficient degree is crucial to delivering translations that meet client expectations.

Throughout the translation process, professionals encounter these multifaceted challenges. Engaging with technical or medical documents necessitates navigating the complexities inherent in specialized writing styles across different languages, as well as investigating obscure or newly coined terms - occasionally even formulating terms themselves. The objective is to refine the target language to ensure the translation reads naturally, devoid of indicators suggesting it was rendered from another language. Translators must also navigate cultural distinctions, which is particularly pertinent when translating literary works or instructional materials, as the conventions for delivering instructions can vary significantly between cultures.

Maintaining expertise in their respective fields is imperative for translators. This commitment involves dedicating substantial time to perusing specialized publications and staying informed about advancements in areas such as medicine and computer science.

A cardinal principle in translation is to seek clarification when uncertainty arises. An old Japanese adage encapsulates this ethos: posing a question may cause momentary embarrassment, but refraining from asking results in enduring ignorance. When doubts emerge regarding a translation, it is advisable to consult the client for clarification. Should uncertainties persist, annotating the final translation with notes is prudent. Clients often appreciate such annotations and may become wary in their absence, recognizing that complete mastery of every subject, especially intricate medical procedures, is an unreasonable expectation for any translator.

For aspiring interpreters, the responsibility of articulating another's voice is a profound privilege that demands respect and diligence. Conveying meaning extends beyond words to include vocal tones and body language. Appropriate attire is essential; neglecting professional appearance can detract from the interpreter's role. Cultural sensitivities, such as aversions to certain scents, should be acknowledged, as factors like the lingering smell of cigarette smoke can influence hiring decisions. Attire should be tailored to the context of the event, whether it be a medical conference or a sports competition, with the aim of remaining unobtrusive and allowing the focus to remain on the communication at hand.

ЛЯШЕНКО Назарій Андрійович,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво- професор
КРАВЧЕНКО Наталія Кимівна

ФРАЗЕОЛОГІЗМИ У МІЖМОВНІЙ КОМУНІКАЦІЇ: ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ РІШЕННЯ ТА ТРУДНОЩІ

Фразеологізми є важливим складником національно-культурної специфіки мови та одним із найбільш складних елементів для адекватного перекладу. Вони відображають менталітет народу, його історичний досвід, соціальні уявлення, традиції, гумор тощо. Саме тому при їх передачі іноземною мовою перекладач стикається з низкою труднощів, що мають не лише лінгвістичний, а й культурологічний характер. Збереження образності, емоційного забарвлення та стилістичної функції фразеологічної одиниці — головна мета перекладу таких конструкцій.

Фразеологізми поділяються на дві великі групи: загальноживані (універсальні) та культурно марковані. Перші можуть мати прямі чи близькі відповідники у різних мовах (наприклад, англ. *to burn bridges* — укр. спалити мости), а другі є унікальними для конкретної культури (наприклад, англ. *to rain cats and dogs*, що не має прямого еквівалента в українській мові).

Однією з головних проблем є те, що буквальный переклад фразеологізмів часто несе ризик втрати змісту або викликає непорозуміння у реципієнта. Наприклад, фраза *kick the bucket* у буквальному перекладі (вдарити по відру) не передає ідіоматичного значення — померти. Тому перекладач має враховувати не лише значення, але й прагматичний та культурний контекст.

Серед найпоширеніших стратегій перекладу фразеологізмів виокремлюють: еквівалентний переклад (за наявності повного відповідника в мові перекладу), частковий переклад (зі збереженням основного смислу, але з частковою трансформацією), описовий переклад (передача значення через опис), калькування (буквальний переклад складових частин), заміну аналогом (інша фразеологічна одиниця, яка виконує ту ж функцію).

Кожна з цих стратегій має свої переваги та недоліки і вибирається в залежності від контексту, жанру тексту та аудиторії. Наприклад, у художньому тексті важливо зберегти емоційну та стилістичну насиченість, тоді як у публіцистиці — точність і зрозумілість.

У контексті міжкультурної комунікації переклад фразеологізмів є не просто лінгвістичним завданням, а актом інтерпретації культурних кодів. Недостатнє розуміння фонових знань та культури адресата може призвести до помилок або невірної тлумачення тексту. Саме тому перекладач має виступати не лише як мовний посередник, а й як культурний інтерпретатор.

Варто зазначити, що в умовах глобалізації та активного використання машинного перекладу проблема перекладу фразеологізмів набуває особливої актуальності. Автоматизовані системи часто не здатні розпізнати ідіоматичні вирази та їхню функцію в тексті, що веде до буквального, а отже — помилкового перекладу. Людський переклад у цьому випадку залишається незамінним, особливо коли йдеться про художні, публіцистичні або культурологічні тексти.

Отже, переклад фразеологізмів вимагає глибоких знань не лише лексики і граматики, але й культури, менталітету, стилістики. Це завдання, яке виходить за межі лінгвістики і тісно пов'язане з міжкультурною комунікацією. Адекватний переклад фразеологічних одиниць є запорукою якісного міжмовного діалогу та взаєморозуміння у глобальному світі.

МАРКЕЛОВА Сніжана Андріївна,
студентка 2 курсу
факультету інформаційних технологій,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент

PECULIARITIES OF THE TRANSLATION OF MEDICAL TEXTS

Medical translation, translation of medical and pharmaceutical texts is a highly specialized type of translation, which requires a translator who knows not only the relevant foreign language, but also the special terminology of the translated text. In addition, a characteristic feature of modern medicine is the growth in the number of narrow specialties, the emergence of new treatment options and the development of specialized equipment and materials. Medical translation is characterized by such features as specialized medical terminology, medical abbreviations and abbreviations. In addition, illegible handwriting is found in medical documents. A particularly large number of names appear to refer to new methods of diagnosis and treatment of patients. The lexicon of specialized fields of medicine (radiology, radiology, immunology, oncology) is actively expanding. The number of new names of medicines and materials is also increasing. The translator must consider for whom the information he translates is intended. In particular, the requirements for translations, which are provided along with documents to regulatory authorities, may be slightly reduced. If the translation is intended for patients, incomprehensible places and specialized terms and abbreviations (except for widely known and generally accepted ones) should be avoided. The Latin names and abbreviations used in the documents are addressed primarily to medical specialists and traditionally make it possible to unambiguously clarify definitions. Also in modern medical texts, due to the integration of medical specialists, there are numerous terms borrowed from different languages in unchanged form or adapted to the language of the document. Such words and expressions are often found in the documents received by patients in international clinics and medical centers, which employ multinational teams of doctors. Such joint work leads to the emergence of sometimes very peculiar terms and expressions that are used only in a particular institution. In such cases, it is the Latin names that are generally accepted at the international level that acquire special significance. Of particular difficulty in translations intended for patients are handwritten documents. In case of difficulties in reading handwriting, in addition to professional medical knowledge, the use of search in electronic dictionaries by mask helps. Mask search is a software feature for searching for words or phrases in the headings of dictionary cards using wildcard characters. It is performed in all included dictionaries of the selected group in the forward translation direction only among words and phrases from a certain list of words. Mask search can be used in cases where the exact spelling of a word is not known. For example, find a list of words if only a part of the word, the root, the ending, or several different letters of the word are known. But even if you can find a suitable word or expression, you cannot guarantee that it was used in the original document. Therefore, the issue of special professional training of a translator remains relevant. Of particular difficulty for translation are abbreviations in the original language, as well as abbreviations of Latin origin.

Deciphering abbreviations when translating from European languages, the alphabet of which is the same as Latin, may lead to a misunderstanding of the abbreviated expression. Abbreviations of Latin origin are common in both official written and informal colloquial speech of medical professionals. Some of them have acquired the status of symbols, they are used as independent lexical units, without thinking about deciphering. Here, too, confusion must be avoided. For example, the abbreviation OD, commonly used by ophthalmologists, stands for oculus dexter (праве око), in other cases it can mean both "професійне захворювання" and "пацієнт з передозуванням ліків" (patients with overdosage of some drug). In scientific texts, experts try to give a transcript of the abbreviations used. The problem of accuracy and unambiguity of abbreviations in medicine is vital.

МАРКУШ Єлизавета Миколаївна,
студентка 1 курсу гуманітарно-

*педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

TRANSLATION INDUSTRY

Technology will have a huge impact on the translation profession. Practical and reliable desktop machine translation systems are being created, greatly impacting on translators and their profession.

Machine-assisted translation systems have the impact and prior significance for translators. Technology which keeps track of terminology, neologisms, and specialized vocabularies is just around the corner, at hand. Reliable dictation software is here, though still not reliable enough. Translation management software has arrived. All these products, plus others will make a translator more productive, but will also require translators to learn more and invest more.

The future of the translator is uncertain. Whether the profession is suddenly wiped into oblivion by computers in 20 years or becomes more and more automated over the coming decade remains to be seen. The translation profession is constantly changing in so many ways that dwelling on an uncertain future some 10 or 20 years away is not terribly productive.

The impact of computers on translators cannot be underestimated. Computers now or soon will allow us to send and receive jobs instantly, to do reference work and glossary and terminology research without leaving our keyboards, to provide desktop published documents ready for final printing, and to translate large projects more efficiently and accurately, using software which tracks our terminology and phraseology.

Regulation of translators and the translation industry seems almost inevitable at this point, though like machine translation, there is much debate concerning how and when it will occur. Regulation may benefit translators in their daily struggle to find work, secure fair contracts and agreements, get paid, and pay taxes.

The marketplace is also changing, both as a result of the ongoing changing in the world economy and political structure and the availability of inexpensive computer software and hardware. Gone are the days when a translator would produce raw text on a typewriter. Translators now have to produce polished text in a word processor or desktop publishing package, manage fonts and formatting, and then deliver the finished product via modem. Now more than ever, translators have to develop a host of ancillary skills in order to secure work. And, they have to invest heavily in hardware and software in order to remain competitive.

МАСАЛІТІН Іван Станіславович,
*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – професор
МОСКАЛЕНКО Олена Іванівна**

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ МІЖНАРОДНИХ МОРСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Переклад міжнародних морських документів з англійської на українську мову є складним та важливим процесом, оскільки ці документи поєднують юридичні та технічні

аспекти, що вимагають від перекладача високого рівня лінгвістичних та спеціалізованих знань. Морські документи регулюють міжнародні відносини у сфері транспортування, торгівлі та безпеки на морі, тому точний і правильний переклад має критичне значення для забезпечення ефективної комунікації між різними сторонами, зокрема, для морських фахівців, юристів, портових адміністрацій та компаній.

Однією з основних проблем перекладу є лексико-семантичні труднощі. Морська термінологія має специфічні значення, часто пов'язані з технічними чи юридичними аспектами, і не завжди існує прямий еквівалент у цільовій мові. У таких випадках перекладачі використовують методи калькування, описового перекладу або адаптації термінів до українських умов. Наприклад, терміни на кшталт *bow* (ніс судна) чи *stern* (корма) мають чіткі відповідники в українській мові, але інші спеціалізовані терміни можуть потребувати пояснення або використання транскодування.

Грамматичні трансформації також є важливим аспектом у процесі перекладу таких документів. В англійській мові часто використовуються пасивні конструкції для підкреслення об'єктивності або безособовості, які в українському контексті можуть бути передані активними конструкціями або безособовими формами. Наприклад, англійське речення *The vessel was inspected by port authorities* в українському перекладі може звучати як *Портовою владою було оглянуто судно*, однак в українській мові така конструкція є менш природною, тому часто використовуються активні або безособові структури.

Іншим важливим аспектом є адаптація синтаксичної структури речень. В англійській мові часто використовуються складні багатокомпонентні конструкції, тоді як українська мова схильна до більш гнучких структур, що дозволяє перекладу бути менш громіздким і більш зрозумілим для українського читача. Це часто вимагає розширення або скорочення речень, зміни порядку слів, щоб зберегти точність і зрозумілість переданого змісту.

Особливу увагу при перекладі міжнародних морських документів необхідно приділяти правовим аспектам. Деякі юридичні терміни мають різні значення в залежності від правової системи країни, що вимагає від перекладача не тільки глибокого знання термінології, але й здатності правильно адаптувати текст до українських юридичних реалій.

Для забезпечення точності і послідовності перекладу необхідно використовувати спеціалізовані ресурси, такі як англо-українські морські словники та глосарії, що дозволяють перекладачам мати доступ до перевірених термінів і формулювань. Крім того, важливим є постійний професійний розвиток перекладачів, оскільки морська термінологія та юридичні вимоги постійно змінюються.

У підсумку, переклад міжнародних морських документів вимагає від перекладача не тільки високих лінгвістичних навичок, але й розуміння специфіки технічних і правових аспектів морської діяльності. Застосування правильних лексико-семантичних і граматичних трансформацій є основою для точного та зрозумілого перекладу, що має важливе значення для безпеки і ефективності міжнародних морських операцій.

Література:

1. Biel, Ł. (2021). *Translation of Legal and Institutional Texts in the EU*. Palgrave Macmillan.
2. Gambier, Y., & van Doorslaer, L. (Eds.). (2020). *Handbook of Translation Studies. Vol. 4*. John Benjamins Publishing Company.
3. Šarčević, S. (2022). *Legal Translation and Translation Theory: New Approaches*. In *Research in Language and Law*. De Gruyter.
4. Cao, D. (2020). *Problems of Legal Translation and Legal Terminology: Perspectives from Translation Studies*. *International Journal for the Semiotics of Law*, 33(3), 627–642.
5. Ukrainian Sea Ports Authority (2023). *Glossary of Maritime Terms* [Офіційний глосарій морських термінів]. Київ: Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України.

МЕЛЬНИКОВА Дар'я Романівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ГАЛУЗІ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА ТА КУЛЬТУРНОГО ОБМІНУ

У сучасному світі, де комунікація між культурами ми набуває безпрецедентної інтенсивності, актуальність досліджень у сфері перекладознавства та міжкультурної комунікації постійно зростає. Глобалізаційні процеси, технологічні інновації, міграційні потоки та культурна мобільність зумовлюють нові виклики перед фахівцями з міжмовної та міжкультурної взаємодії.

Однією з ключових проблем перекладознавства є неперекладність культурно специфічних елементів, таких як реалії, фразеологізми, гумор, іронія та алюзії, що нерідко втрачають свій первинний зміст у процесі трансляції іншою мовою. Виникає потреба у глибокому культурному зануренні перекладача, що дозволяє не лише зрозуміти оригінальний контекст, а й віднайти адекватні засоби для його відтворення у мові перекладу.

Важливим аспектом є також баланс між дослівністю та адаптацією перекладу. Надмірна буквальність може призвести до втрати змісту або комунікативного ефекту, тоді як надмірна адаптація може спотворити авторське послання. Ця дилема особливо актуальна у художньому, публіцистичному та рекламному перекладі.

Сучасні технології, зокрема машинний переклад і системи штучного інтелекту, суттєво трансформують перекладацьку діяльність. Попри високий рівень автоматизації, такі системи досі не здатні повноцінно відтворити стилістичну гнучкість, емоційну забарвленість чи прагматичний зміст висловлювань, що залишає за перекладачем функцію постредактора.

Не менш важливою є проблема гендерної чутливості у перекладі, особливо в умовах зростання уваги до інклюзивної мови. Перекладачі дедалі частіше стикаються з необхідністю дотримання гендерного балансу при трансляції текстів із мов, де граматичний рід не є маркованим, до мов, де ця категорія має вирішальне значення.

У сфері міжкультурної комунікації гостро постають питання культурних бар'єрів і комунікативної некомпетентності. Вербальні та невербальні особливості, норми ввічливості, мовленнєві стратегії можуть суттєво відрізнитися у представників різних культур, що призводить до непорозумінь, конфліктів і комунікативних збоїв.

Особливе значення мають також питання медіа-впливу на культурну ідентичність, мовного змішування (кодеміксинг, креольські мови, суржик) та культурної апропріації, які постають у контексті глобальної інтеграції та культурного обміну. Відбувається не лише взаємозбагачення культур, а й стирання меж між ними, що може сприйматися як загроза для збереження національної ідентичності.

Таким чином, перекладознавство та міжкультурна комунікація постають як тісно пов'язані міждисциплінарні галузі, що вимагають нових теоретичних підходів, практичних навичок та глибокого міжкультурного розуміння. Подолання сучасних викликів у цих сферах можливе лише за умов поєднання лінгвістичних, соціокультурних, когнітивних і технологічних знань.

НЕКРУТ Михайло Костянтинівич,
студент 2 курсу,
факультету інформаційних технологій,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – старший викладач
ЯМНИЧ Наталія Юрївна

MODERN CHALLENGES IN TRANSLATION AND INTERCULTURAL COMMUNICATION: MY PERSPECTIVE

Modern translation studies and intercultural communication face a number of urgent problems caused by globalization, the development of technology, and the change of the socio-cultural environment.

With the growing popularity of machine translation (Google Translate, DeepL, ChatGPT), the traditional role of the translator is changing. Although automated systems have greatly improved the quality of translation, they still cannot adequately convey cultural shades, context, and stylistic features. This raises the question of adapting to new realities and developing competencies in the field of post-editing machine translation.

Translation is not a simple transfer of words from one language to another. It also includes adapting the text to the cultural norms of the target audience. Localization of video games, websites, software, and marketing campaigns requires not only knowledge of the language but also an understanding of the socio-cultural context.

Globalization contributes to the spread of English as an international means of communication, which leads to the displacement of national languages in certain areas. In translation studies, this gives rise to challenges related to the preservation of lexical, stylistic, and grammatical features of languages, especially rare and little-used.

Translators often face ethical dilemmas, especially when dealing with politically sensitive texts, legal documents, or works of art that contain culturally specific or potentially controversial elements. It is important to strike a balance between the accuracy of the translation and its acceptability for the target audience.

In intercultural communication, it is important to take into account differences in the worldview, traditions, and language codes of different peoples. Errors in translation can lead to misunderstandings or even conflicts. For example, some neutral words or gestures in one culture may be offensive in another.

The modern market requires translators with a narrow specialization - in the fields of medicine, law, information technology, finance, etc. High-precision translation in these areas requires not only language competence but also deep knowledge in a particular field.

Translation studies and intercultural communication remain dynamic and complex industries that are constantly evolving. Challenges related to technological progress, cultural differences, and ethical aspects require specialists to be flexible, constantly learn, and adapt to changes in the modern world.

ОЗІМКОВСЬКИЙ Назар Володимирович,
студент 1 курсу гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент

BASIC PRINCIPLES OF THE TRANSLATION THEORY

The process of translation is a set of interlanguage transformations; it is transforming the text written in one language into the text – in another.

Linguistic theory of translation aims at constructing a definite translation process model, a scientific scheme, which more or less exactly reflects the existing issues of the given process.

Translation theory does not aim at analyzing every single correlation between the texts of source language (SL) and target language (TL), but just routine, typical correlations, repeated on a regular basis. But apart from these phenomena in comparative analysis of both texts, usually a great many correlations emerge – single and irregular, peculiar for a specific case.

These *irregular* correlations represent the most embarrassing complications in the translation practice. In the ability to find individual variants, single and “not foreseen” by the theory, there is a creative character of interpretation activity. On the other hand, many phenomena that first are considered as individual and irregular, gradually blend into a general picture, obtain explanation and are included into the objective consideration of the TT. In other words, the same way as in any other science, the translation process consists, specifically, of the fact, that behind the multitudes of the imaginary, fictitious exceptions and irregularities some regularity, pattern, rule, general conformity to natural laws, which controls them and determines their character are gradually revealed. Therefore, the translation process may be regarded as an art and not just mechanical arts or occupation.

During language transformation (as well as during any other transformation) inevitable losses take place, i.e. the full translation of meanings, expressed in original text is impossible. Hence, sometimes a translated text cannot be totally and absolutely equivalent to the original one. The task of a translator is to try and do the best to make this equivalence more precise and allow minimal losses.

We should keep in mind that the most essential thing in translation is rather equivalence of meanings, than of isolated words or even isolated sentences, the equivalence of the entire text translated.

To support the idea let us take two examples. In the story of the well-known English writer Somerset M. “*A Casual Affair*” there is such a sentence:

*He'd always **been** so spruce and smart; he **was** shabby and unwashed and wild-eyed.*

Ukrainian translation of this passage is as follows:

Раніше він був таким чепурним, таким ошатним. А тепер блукав по вулицях Сінгапуру брудний, жалюгідний, з диким поглядом.

At the first sight the Ukrainian text seems not quite equivalent to the English one: here we encounter the words *раніше*, *тепер*, *блукав по вулицях Сінгапуру*, which have no direct equivalents in the original text.

But in fact the *semantic equivalence* is precisely preserved and well-kept here, though the vocabulary equivalence, i.e. the word equivalence is absent.

The issue is that the Ukrainian words *раніше* and *тепер* convey here the meanings, which in the English text are not expressed by words, but grammatical forms: opposition of verb forms *to be* – *had been* and *was* expressing antecedence of the first event or action to the second one, which in Ukrainian are expressed by lexical means, with the help of the adverbs of time. Hence, some grammatical forms in one language are expressed by lexical means in another.

In the story of the American writer Harper Lee “*To Kill a Mockingbird*” there is such a sentence *Mr. Raymond sat **up** against the **tree-trunk**.*

In Ukrainian it sounds as follows *Містер Реймонд **сів** і притулювся до **дуба**.*

In the translation there is a word *притулювся*, which is absent in the original text, the English adverb *up* in the phrasal verb *sat up* indicates the fact, that the subject of the verb, assumed a sitting position after lying (compare: *sat down*) when in the Ukrainian sentence this

information is absent. The English word *tree-trunk* does not mean *oak* but *стовбур дерева*. From the previous sentence it is clear, that he had been in a lying position under the oak.

Semantic equivalence may not exist between separate elements of these texts, but it exists between the whole texts. Besides, in the text itself multiple regroupings, transpositions and redistribution of separate meaningful elements are not only admissible, but frequently inevitable.

ОПРИЩЕНКО Дарія Олександрівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно- педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України,
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МІЖКУЛЬТУРНУ КОМУНІКАЦІЮ: РОЛЬ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Глобалізація значно змінила спосіб, у який відбувається міжкультурна комунікація. Вона сприяє інтеграції економік, культур та суспільств, роблячи світ більш взаємопов'язаним. Одним із головних чинників, що забезпечують ефективну міжкультурну взаємодію, є мова, і в сучасному світі англійська виконує роль глобальної лінгва франка. Це означає, що вона стала основним засобом спілкування між людьми з різних країн та культур. У цій роботі розглянуто, як глобалізація впливає на міжкультурну комунікацію та яку роль у цьому відіграє англійська мова.

Англійська мова стала домінуючою в багатьох сферах міжнародного спілкування. Історично вона поширювалася через колоніальну експансію Великої Британії, а в сучасну епоху її популярність зросла завдяки економічному та культурному впливу англійських країн, особливо США, що закріпило її глобальне значення. Сьогодні англійська мова є офіційною або широко використовуваною у багатьох країнах, включаючи міжнародні організації, такі як ООН, ЄС і НАТО.

Англійська відіграє ключову роль у бізнесі, освіті, науці та масовій культурі. Великі міжнародні компанії використовують її для комунікації між співробітниками з різних країн. Більшість наукових статей, технічних інновацій та академічних програм публікуються англійською мовою, що робить її важливою для професійного розвитку.

Глобалізація англійської мови має як позитивні, так і негативні наслідки. З одного боку, вона сприяє взаєморозумінню між культурами, полегшуючи спілкування та обмін знаннями, надає доступ до великої кількості інформації, спрощує міжнародну співпрацю. Це дозволяє людям з різних куточків світу отримувати освіту в найкращих університетах, знаходити роботу за кордоном і брати участь у міжнародних дослідженнях.

З іншого боку, домінування англійської мови може загрожувати культурному різноманіттю, оскільки воно сприяє витісненню національних мов і змушує людей адаптуватися до англійського дискурсу. Це може призвести до втрати культурної ідентичності та зменшення мотивації до збереження рідної мови. Крім того, люди, які не володіють англійською, можуть стикатися з труднощами у доступі до глобальної інформації та можливостей.

Глобалізація суттєво вплинула на міжкультурну комунікацію, зробивши англійську мову головним засобом міжнародного спілкування.

Вона служить містком між різними культурами, забезпечуючи спільну платформу для обміну ідеями та інформацією, але також викликає суперечки щодо впливу на культурне розмаїття. Незважаючи на всі виклики, знання англійської мови є важливим

інструментом для участі у глобалізованому світі, тому варто шукати баланс між використанням міжнародної мови та збереженням рідних мов і культур.

ОЧМАН Катерина Дмитрівна,
*студентка I курсу гуманітарно-
педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*
**Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна**

THE ROLE OF THE TRANSLATOR: QUALITIES OF TRANSLATOR/INTERPRETER

Translators are language professionals. They are applied linguists, competent writers, diplomats, and educated amateurs. Like linguists, translators have to be capable of discerning subtleties and nuances in their languages, researching terminology and colloquialisms, and handling new developments in their languages. Like writers, translators have to be accustomed to working long hours alone on a subject which interests few people and with a language that few people around them know. Like diplomats, translators have to be sensitive to the cultural and social differences which exist in their languages and be capable of addressing these issues when translating. And like educated amateurs, translators have to know the basics and some of the details about the subjects they deal with.

The above is an idealization of the translator, an image which professional translators aspire to and achieve with varying degrees of success. Not all translators need to overflow with these qualities. They must, however, have them in sufficient measure to be able to translate their material in a manner acceptable to their clients.

Somewhere in the process of translating something, the translator will come across all these issues. When working with technical or medical documents, we have to deal with the intricacies of technical writing in Ukrainian and English and research new or obscure terms (and sometimes invent our own). We struggle with Ukrainian to polish and hone it so that the client sees the material as natural, without the tell-tale signs that it was translated from English. We deal with the differences between Ukrainian and American culture, especially when translating fiction or computer manuals. We give instructions and explanations in Ukraine very differently from how people give them in the U.S.

Like any professional, translators have to stay on top of their areas of expertise. I devote a lot of my time to browsing through specialized magazines and newspapers, as well as reading numerous books on developments in medicine and computer science.

The fundamental rule when you are not sure of a term or phrase is to ask. There is an old Japanese adage which goes: to question and ask is a moment's shame, but to question and not ask is a lifetime's shame. When you have doubts or questions about a translation, call the client, ask your question, and then get the answer. If you're still not sure, make a note of it in the final translation. Clients are surprisingly tolerant of such notes and often expect them. Clients are sometimes suspicious when they don't see these notes. After all, how much can a translator know about new surgical procedures to clear a pulmonary embolism?

As future interpreters you will have much entrusted to you – there is power in being a voice for another, a very privileged position that you must treat with respect. Who ever said you would convey only words? You convey impressions with sounds and body language. Appropriate appearance should be observed – do not neglect dressing for the job. Some Americans don't like the smell of cigarette smoke – so if you are a smoker pay particular attention to the fact that this will be detected in your clothing. This alone may exclude you from

being hired. You would dress differently for a medical convention versus a dog show competition or athletic event. It is important that you do not draw attention to yourself. You should be basically invisible – sight unseen.

You bring your limitations with you and you must know them. It's okay to have them, we all do. We all have limitations but don't say you can do something that you cannot. If your language/interpretive skills are limited – say so and specify.

ПАЛІЙЧУК Артем,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м.Київ, Україна)

Наукове керівництво – професор
МОСКАЛЕНКО Олена Іванівна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНИХ ДОКУМЕНТІВ ЩОДО ПЕРЕВЕЗЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ

Переклад англomовних документів щодо перевезення небезпечних вантажів є складним процесом, який вимагає застосування різних видів трансформацій. У роботі розглядаються основні лексичні та граматичні зміни, що відбуваються у процесі перекладу таких документів українською мовою.

Одним із ключових аспектів є адаптація термінології, що регламентується міжнародними стандартами. Англomовні тексти часто містять терміни, що не мають точного відповідника в українській мові, що потребує використання калькування, описового перекладу або узвичаєних термінологічних еквівалентів.

Також значну роль відіграють граматичні трансформації, серед яких зміна частини мови, перебудова речення, додавання або вилучення слів для забезпечення еквівалентності змісту. Наприклад, пасивні конструкції в англійській мові часто передаються активними структурами в українській.

Окрім термінологічних та граматичних трансформацій, важливим аспектом є синтаксична адаптація. У процесі перекладу юридичних та технічних документів нерідко виникає необхідність розширення або скорочення структури речень для кращого розуміння. Наприклад, складнопідрядні конструкції в англійській мові можуть бути перетворені на простіші речення в українській мові задля забезпечення чіткішої передачі змісту.

Ще однією особливістю перекладу транспортних документів є врахування культурних і правових аспектів. Деякі юридичні терміни можуть мати різні значення залежно від правової системи певної країни, що вимагає детального аналізу та правильного вибору перекладацьких стратегій. Використання глосаріїв та стандартних довідкових матеріалів допомагає забезпечити коректність і послідовність перекладу.

Дослідження цих трансформацій дозволяє визначити оптимальні стратегії перекладу та підвищити якість україномовних версій транспортних документів. Практична значущість полягає в можливості вдосконалення нормативної бази перекладу документації з урахуванням сучасних лінгвістичних підходів.

Таким чином, переклад документів щодо перевезення небезпечних вантажів вимагає не лише глибокого знання мови, але й розуміння специфіки правових і технічних норм. Використання відповідних трансформацій сприяє точності та зрозумілості перекладених текстів, що має важливе значення для безпечного міжнародного транспортування небезпечних вантажів.

Список використаних джерел

1. Munday, J., Ramos Pinto, S., & Blakesley, J. (2022). *Introducing Translation Studies: Theories and Applications* (5th ed.).
2. Venuti, L. (Ed.). (2021). *The Translation Studies Reader* (4th ed.).

ПЛЯЙ Катерина Олегівна,
студентка 1 курсу факультету
інформаційних технологій,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво –доцент
КАЧМАРЧИК Світлана
Григорівна

VERBAL EXCESS AND INSUFFICIENCY AS A TRANSLATION PROBLEM

Interacting in the speech chain, redundancy and insufficiency function in the system, being at the same time competing tendencies of verbalization of the same meaning. Redundancy and insufficiency are not additively interconnected; their conjugation is not reducible to their literal sum. As a result of coherence (simultaneous implementation based on mutual exclusion and mutual penetration), an integral system is created that has new properties (not collectively equal to the particular properties of redundancy and insufficiency in an isolated consideration).

Thus, redundancy and insufficiency determine the emergence of communication. The problem of adequate transmission of redundancy and insufficiency is unresolved and relevant. The first step in solving a translation problem is the choice of a translation strategy that determines the general direction and, to a large extent, communicative success or failure in bilingual communication. Currently, there is a crisis in the field of translation studies, which precedes the emergence of a new paradigm. A new synergetic approach allows us to combine the achievements of the previous paradigms of the theory of translation, without denying the need for their optimization, to offer diversification ways for application in research activities. In the field of translation studies, synergy is a natural consequence of the development of transformations and interpretations, leveling the shortcomings of two main translation paradigms and extracting their advantages. In translation studies, it is customary to confront interpretative and transformational approaches. However, a careful analysis reveals their mutual contradiction, which is not so significant. It seems that in the practice of translation, the rejection of the rigid dichotomy of the transformational and interpretive approaches makes it possible to achieve more adequate communication, and in the theory of translation, to reveal their complementary relationship. Understanding the advantages of holism as a necessary methodology for the cognition of emergent systems (over reductive interpretations and transformations) opens up new perspectives in translating coherent redundancy and insufficiency in the emergent system of verbal communication.

Based on the results of the analysis of translation studies literature, it is possible to single out the following types of macro strategies: 1) adequate transmission; 2) reinsurance in the form of the ambivalence or the simultaneous use of several techniques; 3) refusal to transfer. In relation to the practice of translation, the coherent pairing of redundancy and insufficiency that make up the emergent system determines the use of the following translation technologies (presented in order of their importance and sequence of implementation: 1) a holistic approach, understood as a complementarity of interpretations and transformations; 2) adequacy macro strategies; 3) special micro strategies (normalization, simplification, explication).

Linguodidactics of translating redundancy and insufficiency in bilingualism requires the introduction of new teaching technologies. The importance of the skills of speech linearity,

compression and decompression, explication, simplification and normalization for oral and written translation seems to be quite obvious and does not need additional comments. In this regard, in the process of forming the language competence of translators, students' attention should be drawn to the distinctive properties of the English and Ukrainian language systems, and speech norm. Training of language and translation skills should be organized in accordance with professional requirements and using modern technologies.

СИДОРЕНКО Анастасія Антонівна,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету аграрного менеджменту,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – старший викладач
ХАРЧУК Наталія Сергіївна

CHALLENGES OF TRANSLATING CULTURE-SPECIFIC CONCEPTS: A CASE STUDY OF UKRAINIAN IDIOMS IN ENGLISH TRANSLATION

Language and culture are inextricably linked, and one of the most striking illustrations of this connection is the use of idioms in everyday speech. Idioms are expressions whose meanings cannot be deduced from the literal definitions of the words they contain. They reflect the culture, worldview, traditions, and history of a nation, and therefore pose a special problem when translating from one language to another, especially when these languages belong to different linguistic and cultural families. This article aims to explore the problems of translating Ukrainian idioms into English, with particular attention to their cultural specificity and the strategies that translators can use to overcome such difficulties. The study of idioms is crucial for understanding the subtle but profound ways in which language encodes values, norms, and collective experience, making idiomatic translation not only a linguistic but also a cultural task.

Ukrainian idioms are deeply rooted in the country's folk traditions, religious rituals, agricultural customs, and collective historical experience. Many of them relate to daily village life, traditional holidays, family values, and the collective mentality of the people. For example, the idiom «вискочити, як Пилип із конопляного поля», literally «to pop out like Philip from a hemp field», is incomprehensible without an understanding of the cultural reference. It refers to someone who suddenly appears or interrupts without context or preparation. This expression has historical origins and folklore overtones that are familiar to Ukrainian speakers but completely alien to English speakers. A literal translation would confuse the target audience, depriving the idiom of its cultural resonance and functional clarity. A suitable equivalent in English might be «to come out of the blue», which captures the same idea of surprise in a culturally accessible way.

Translators often rely on several basic strategies when dealing with idioms. These include using an idiom of similar meaning and form, using an idiom of similar meaning but in a different form, paraphrasing, or, in rare cases, omitting the idiom altogether. The choice of strategy depends on the context, the function of the idiom, and the expectations of the target audience. For example, the Ukrainian idiom «не все коту масляна», literally «not every day is Maslenitsa for the cat», refers to the idea that good times do not last forever. Since the cultural holiday of Maslenitsa is unknown to most English speakers, a translator might translate this idiom as “every day is not a holiday” or «you can't have sunshine every day», which conveys the meaning without relying on culture-specific references. In doing so, the translator loses some of the cultural flavor but gains clarity and relevance for the audience.

Another example is the idiom висіти на телефоні, literally «hang on the phone», which means to talk on the phone for a long time. Although the image may seem strange in English, it can be translated using functional equivalents such as «to be glued to the phone» or «to be on the

phone forever», while maintaining the meaning in a natural and fluent way. Similarly, the idiom «де тонко, там і рветься», literally «where it's thin, there it breaks», is used to indicate that problems arise where things are already weak. This can be translated as «a chain is only as strong as its weakest link», a culturally acceptable and semantically accurate expression. However, not all idioms require significant adaptation; there is some overlap between Ukrainian and English that does not pose any particular difficulties. For example, «брати бика за роги» — «to take the bull by the horns» — exists in both languages and cultures and can be translated directly without loss of meaning or impact.

Despite the availability of these strategies, cultural losses often occur in translation. Ukrainian idioms with religious, historical, or regional references may not evoke the same emotional response in English-speaking audiences. One such idiom is «як у Божий день народжений», literally «born like on God's day,» which means someone is pure or innocent. The religious connotation, however, might not resonate with an English-speaking audience that may lack the cultural or spiritual background to interpret the idiom fully. In such cases, the translator may opt for a more neutral equivalent such as «as innocent as a lamb» or «pure as snow», which preserves the general sense but loses some of the metaphorical and spiritual imagery embedded in the original. These choices underscore the broader tension between fidelity to the source culture and comprehensibility for the target audience.

This brings us to the broader implications for intercultural communication. Idioms are not just stylistic features or decorative elements of speech, they are deeply embedded reflections of how a society sees the world. They encapsulate national character, humor, philosophy, and sometimes even taboos. When idioms are translated poorly or too literally, communication can break down or sound awkward and unnatural. In professional translation—whether literary, diplomatic, academic, or journalistic—preserving the tone and context of the idiom is essential. Ukrainian idioms often reveal a collective mentality, such as in the expression «моя хата скраю, нічого не знаю», literally «my house is on the edge, I know nothing», which implies a desire to remain uninvolved or to avoid responsibility. While this idiom may be paraphrased as «I mind my own business», the cultural nuances and connotations may require additional explanation, especially in literature or scholarly work where the context and depth of meaning matter greatly.

Furthermore, translators serve as cultural mediators who not only decode language but also interpret meaning and intent. This requires an awareness of both source and target cultures, as well as a sensitivity to how idiomatic expressions may carry emotional or rhetorical weight. A failure to adequately translate idioms can lead to a flattening of the text, making it less engaging or even misleading. At the same time, too much cultural explanation can interrupt the flow of a translated work, which is why balance is key. Sometimes footnotes or translator's comments may be appropriate, especially in academic translations where maintaining the cultural depth is vital.

In conclusion, translating idioms is a task that demands not only linguistic knowledge but also deep cultural competence. Ukrainian idioms present a rich field of metaphors, expressions, and meanings that reflect the national character and collective memory of its people. The translator's role is to bridge the cultural gap, finding creative and meaningful ways to convey the same tone, meaning, and emotional impact without losing the essence of the original expression. Through strategies such as paraphrasing, cultural adaptation, substitution, or functional equivalence, translators can make these cultural gems accessible to a broader audience while respecting their origins. Each idiom is a small window into a culture, and through thoughtful and sensitive translation, we can preserve these unique perspectives and promote richer intercultural dialogue.

СИМОНОВ Артем Михайлович,
*студент 2 курсу,
факультету інформаційних технологій,
Національний університет
біоресурсів і природокористування*

MACHINE TRANSLATION AND INTERCULTURAL COMMUNICATION: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

In today's interconnected world, translation is a key tool for bridging linguistic and cultural gaps. However, the growing reliance on automated translation presents both opportunities and challenges. While machine translation has made communication more accessible, it still struggles with accuracy, particularly in recognizing contextual meaning. Words and phrases often change their meaning depending on the situation, yet automated systems frequently misinterpret them, leading to misunderstandings. Additionally, these tools have significant difficulties with idiomatic expressions, cultural references, and metaphors, which do not always have direct equivalents in other languages. As a result, translations may lack the depth and nuance needed for effective communication.

The influence of machine translation on intercultural communication is complex. On the one hand, it enables individuals to access information in foreign languages with unprecedented speed. On the other hand, it does not always facilitate meaningful dialogue between cultures. The loss of emotional tone and subtle meanings in translation can lead to confusion, misinterpretation, or even offense. There have been numerous cases where poor translations have caused problems in business negotiations, diplomatic discussions, and international media. When language barriers are not properly managed, they can contribute to stereotypes and reinforce cultural misunderstandings rather than eliminate them.

Despite the advances in artificial intelligence, human translators remain indispensable in ensuring accurate and culturally sensitive communication. Unlike machines, human translators have the ability to understand context, tone, and unspoken implications. They can make ethical decisions when dealing with sensitive topics and adapt translations to different cultural backgrounds. To enhance cross-cultural communication, professional translators use adaptation, localization, and cultural mediation strategies. They ensure that a message is not only linguistically correct but also culturally appropriate.

In conclusion, while automated translation continues to develop and plays a significant role in global communication, it cannot fully replace human expertise. The ideal approach is a combination of machine efficiency and human critical thinking, which together can help maintain the accuracy and integrity of intercultural exchange. Only by balancing technology and human insight can we achieve true understanding between cultures.

References:

1. Vadim V. Sdobnikov. Translation Studies Today: Old Problems and New Challenges. ResearchGate. URL: https://www.researchgate.net/publication/368097975_Translation_Studies_Today_Old_Problems_and_New_Challenges (date of access: 31.03.2025).
2. WIRED. Pro Interpreters vs. AI Challenge: Who Translates Faster and Better? | WIRED, 2023. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pwOxlpGYJAY> (date of access: 31.03.2025).

СОНЬКО Анна Михайлівна,
*студентка 4 курсу факультету
аграрного менеджменту,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
(м. Київ, Україна)*

SPECIFIC FEATURES OF TRANSLATING CONTEMPORARY SCIENTIFIC AND TECHNICAL TERMINOLOGY

Translating scientific and technical language presents considerable challenges, particularly in the context of modern developments. As scientific and technological progress accelerates, the accurate and effective translation of specialized terminology becomes increasingly important for the global dissemination of new knowledge and innovations. This issue concerns many linguists and researchers, as translation plays a critical role in making advanced information accessible to speakers of other languages. Experts typically categorize the difficulties encountered in scientific and technical translation into several types: lexical, metaphorical, semantic, syntactic, and those related to proper names. Lexical challenges arise when a word in the target language seems to be a direct equivalent of the source term but does not suit the context. In such cases, the translator must grasp the author's intended meaning and ensure it is conveyed precisely, avoiding misinterpretation.

Metaphorical expressions pose another common issue. Translators must first recognize whether a phrase is metaphorical or literal. Since the meaning of metaphors can shift based on context, careful analysis is required to select an equivalent that retains the original sense without altering the message. Semantic difficulties include the occurrence of *lacunae* – situations where a term in the source language has no direct counterpart in the target language. This often happens when translating newly introduced devices, tools, or innovations that have yet to gain recognition in the target culture or market, even if they are already widely used elsewhere. To address these and other challenges, translators rely on a range of strategic approaches. These translation strategies are defined by several key characteristics: they guide the translator throughout the entire process, allow text manipulation as needed, are consciously chosen, goal-oriented, and problem-focused, and should ideally be intersubjective (understandable and justifiable to others). Translation scholar Mona Baker identifies eight specific strategies frequently used by translators to handle such challenges:

1. *Generalization* – using a more general term when a direct equivalent is unavailable.
2. *Neutralization* – selecting a less emotionally or culturally loaded word.
3. *Cultural substitution* – replacing a culturally specific concept with a more familiar one, depending on the purpose of the translation.
4. *Loan words with explanation* – borrowing the original term and providing an explanatory note.
5. *Paraphrasing using a different word form* – reformulating the concept while preserving the meaning.
6. *Paraphrasing when no dictionary equivalent exists* – essential for unique concepts not recorded in reference materials.
7. *Omission* – strategically leaving out non-essential terms that do not impact the overall message.
8. *Visual representation* – using an image or illustration when the concept refers to a tangible object.

In conclusion, translating scientific and technical texts involves a range of complex issues, many of which remain unresolved in theory. However, with the thoughtful use of appropriate translation strategies, professionals can effectively manage terminology-related difficulties and ensure that essential scientific information is communicated clearly and accurately across languages.

*студентка 3 курсу
гуманітарно- педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
РОЖКОВ Брій Григорович*

РОЛЬ КОНТЕКСТУ В ПЕРЕКЛАДІ: ВПЛИВ КУЛЬТУРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ПЕРЕКЛАД

Переклад не є простою заміною слів однієї мови на слова іншої мови. Він також вимагає глибокого розуміння контексту та культурних особливостей обох мовних спільнот. Роль контексту в перекладі є вирішальною, оскільки контекст визначає значення слів, виразів і навіть стилістичні особливості мови.

Під час перекладу важливо враховувати не лише лексичне значення слів, а й культурні, соціальні та емоційні нюанси, які можуть сильно відрізнятися між мовами. Наприклад, слово «семестр» в українській та англійській мовах має схоже значення, але через різні навчальні системи його значення може не збігатися у всіх контекстах. Тому перекладач має враховувати специфіку освітніх систем обох країн, щоб передати точне значення.

Крім того, особливості культур можуть суттєво змінювати інтерпретацію тексту. Наприклад, в американській культурі часто використовується фраза «to break the ice» для позначення розмови, що допомагає розпочати знайомство або полегшити атмосферу, тоді як у деяких інших культурах для цього існують інші образні вирази.

Існують кілька підходів до вирішення проблем, пов'язаних з контекстом:

- Порівняння культурних кодів: перекладач має бути знайомий з культурними традиціями та соціальними звичаями двох мовних спільнот, щоб точніше передати значення тексту.

- Динамічний переклад: це підхід, при якому перекладач орієнтується на ефективність комунікації, а не на дослівний переклад, щоб забезпечити точність смислу в іншому культурному контексті.

- Культурна адаптація: переклад, що враховує специфіку культури цільової мови, допомагає зберегти природність та адекватність тексту в новому мовному середовищі.

Переклад з урахуванням контексту є необхідною умовою для забезпечення точності та культурної відповідності тексту. Від цього залежить не тільки ефективність перекладу, а й успіх міжкультурної комунікації.

Література:

1. Баранова, Т. (2020). Переклад і культурні аспекти: роль контексту.
2. Савченко, М. (2019). Контекст і його значення в сучасному перекладі.
3. Реброва, Л. (2018). Культура і мова: вплив на переклад текстів.

ТАРАНОВИЧ Максим Володимирович,
*студент 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна*

PRIMARY AND SECONDARY SLANG

This new emphasis in the fortunes of American slang, by the way, points to one of its important distinctions, that between what we call “primary” and “secondary” slang. Primary slang is the pristine speech of subculture members, so very natural to its speakers that it seems they might be mute without it. Of course they would not be, since we know that slang is by definition always an alternative idiom, to be chosen rather than required. Much of teenage talk, and the speech of urban street gangs, would be examples of primary slang. Secondary slang is chosen not so much to fix one in a group as to express one’s attitudes and resourcefulness by pretending, momentarily, in a little shtick of personal guerilla theater, to be a member of a street gang, or a criminal, or a gambler, or a drug user, or a professional football player, and so forth – and hence to express one’s contempt, superiority, and cleverness by borrowing someone else’s verbal dress.

Secondary slang is a matter of stylistic choice rather than true identification. The increasing currency of the “Washington-Los Angeles-Houston, etc.,” sort of slang may mean that in the future secondary or acquired slang will be our major variety. That is, the old disreputable groups will blend gradually into the mass, and slang will become more a matter of individual wit and self-advertisement, with its sources no more apparent than those of, say, a dirty joke. In fact it may be conjectured that even now the strong influence of black slang and gay slang has less to do with those subcultures per se than with the fact that both put a very high premium on verbal skill. Blacks, for example, are particularly given to rhyme and other prosodic features that seem to be increasingly prominent in slang.

ТУЛУМБАСОВ Ярослав Юрійович,

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво –професор
КРАВЧЕНКО Наталія Кимівна**

ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Інтертекстуальність є важливим явищем у літературі, оскільки забезпечує взаємодію тексту з культурним середовищем та попередніми творами. Вона проявляється через цитати, алюзії, ремінісценції, стилістичні запозичення та інші форми літературних зв’язків. У перекладі важливо не лише зберегти ці елементи, а й зробити їх зрозумілими для іншої мовної аудиторії. Це завдання потребує врахування культурного контексту, текстових особливостей та очікувань читачів.

Перекладач може використовувати різні засоби для збереження інтертекстуальності. Один із них — буквально відтворення оригінальних цитат. Якщо вони належать до загальновідомих творів, їх можна перекладати за усталеними українськими версіями. Якщо ж цитата менш відома, її зміст передають адаптованим перекладом або супроводжують приміткою.

Алюзії можуть залишатися без змін, якщо вони зрозумілі читачеві, або ж їх адаптують через пояснення чи пошук аналогів у цільовій культурі. Наприклад, якщо алюзія посилається на англomовну поезію, перекладач може використати відомий український вірш, що передає подібну ідею або стиль.

Ремінісценції, які є менш очевидними зв'язками з іншими текстами, часто відтворюються шляхом стилістичної або змістової адаптації. Це може бути збереження загальної атмосфери або натяку на першоджерело через гру слів, подібний образ чи фразу. Іноді збереження інтертекстуальних зв'язків вимагає стилістичної компенсації. Якщо буквальний переклад алюзії не працює, можна передати її функцію за допомогою іншого літературного прийому. Наприклад, гра слів може бути замінена іншою грою слів, а культурний натяк — на більш знайомий українському читачеві образ.

Ще одним засобом є пояснювальні примітки. Вони особливо корисні для складних інтертекстуальних відсилань, які не можна передати без додаткової інформації. Водночас надмірне використання приміток може порушити природний ритм читання, тому перекладач має знайти баланс між поясненням та збереженням художньої цілісності тексту.

Підсумовуючи, збереження інтертекстуальності в перекладі є складним, але важливим завданням. Використання різних підходів — буквального відтворення, адаптації, стилістичної компенсації та приміток — дозволяє передати літературні зв'язки, не спотворюючи задум автора. Вибір конкретного засобу залежить від культурного контексту та читацького сприйняття. Комплексний підхід до відтворення інтертекстуальності сприяє точнішій передачі змісту та збереженню літературної багатозначності оригіналу.

ТУРЕВСЬКА Ірина Олександрівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

CONTEMPORARY CHALLENGES IN TRANSLATION THEORY AND INTERCULTURAL EXCHANGE

The modern world of globalization and integration requires translation professionals to have a deep understanding of not only linguistic aspects but also cultural specifics. This paper examines the main challenges faced by translators in intercultural communication, as well as possible solutions.

One of the key issues is translation equivalence. Often, words and expressions do not have direct counterparts in partner languages, making it difficult to convey meaning. Various strategies are used to address this problem, such as adaptation, transcreation, and contextualization.

Another important issue is the influence of cultural context. For example, non-verbal communication, which is highly significant in one culture, may be misinterpreted in another. Translators must consider such aspects to ensure accuracy and adequacy in translation.

Additionally, a crucial aspect is the use of modern translation technologies. Automated translation systems significantly facilitate work, but they are not always capable of accurately conveying language and cultural nuances. Therefore, a combination of automated and human translation is the optimal solution.

Thus, modern translation studies face numerous challenges that require in-depth analysis and innovative approaches. Successfully overcoming these issues will contribute to effective intercultural communication and mutual understanding between nations.

УРЯДОВ Олексій Олексійович,
студент 2 курсу
факультету інформаційних технологій,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
КАЧМАРЧИК Світлана Григорівна

FEATURES OF THE TRANSLATION OF MULTIPLE-MEANING WORDS

In recent decades in linguistics there has been a shift of emphasis in research interests from the study of language as an internal system in which everything is interconnected to the study of language-broadcasting as activity or action. Polysemy is the ability of a word to have two or more meanings. This phenomenon is widespread in many languages of the world and can sometimes cause significant difficulties both among experts and among translators, since in some cases, despite the identical spelling of words, their semantics turn out to be completely different. The limitation of the language system and the difference between the information that needs to be learned and the volume of a person's memory is the reason for the emergence of polysemy as a way to describe a large number of diverse phenomena with one word. Approximately 40 % of English words are polysemantic. Some lexical units have more than 30 different meanings, for example: get, set or run. Among the variants of their interpretation are both more and less common in use. Polysemantic words lead to complications that in the context their original meaning is more often translated, because the translation process is not a simple replacement of units of one language with units of another, but, on the contrary, it is a complex process containing a whole series of operations, the knowledge of which by the translator is the key to an adequate translation. It implies the association of a word with a concrete image of a concept or phenomenon that first appeared during its study in the speaker's mind. Each type of translation has its own peculiarities and nuances. Taking oral synchronous as an example, it is immediately obvious that the interpretation of multi-meaning words may be incorrect, because the speaker's opinion is not fully completed, so the translator must provide for the further development of the sentence. In oral translation, homophones can also be attributed to multi-meaning words, which in some cases are difficult to interpret. Sometimes it is impossible to fully determine the situation and the linguistic environment in which multi-meaning words are used. It is important to understand its content and translate its terms. If this information in the text is not enough, you should learn more about the topic yourself in order to choose the right version of the translation of the technical definitions. Terms are used in certain fields of science; therefore, they must have one specific meaning for a clear description and representation of a phenomenon or subject. However, there are opinions about the possibility of their multiple meanings, namely about the presence of two meanings. In this case, polysemy in terminology can be explained by the fact that the first meaning characterizes the phenomenon in its general features, and the second defines it in more detail and gives the word specifics. With the help of such a system of translation of terms, the chance of an adequate translation in accordance with the context increases. With the passage of time and the development of the language, new meanings are added to already existing words (its nominative function increases), which especially causes difficulties when this happened recently and certain innovations are widely used by native speakers. An example of this is the word "snowflake", whose common meaning is "сніжинка", but according to "Oxford Learner's Dictionaries", its new second meaning can also be interpreted as an easily offended person who is vulnerable like a "сніжинка". Having analyzed the information on the topic raised, we would like to note that in some cases machine translation systems can be used to facilitate and assist in the process of translating multi-meaning words.

This, without a linguistic environment (context) in which polysemantic lexical units are directly used, the ability to perform an adequate translation is unlikely or absent.

ФІЛОНЕНКО Зоряна Олексіївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і
природокористування України
(м.Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ КУЛЬТУРНО МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ: МОВНИЙ І КУЛЬТУРНИЙ ВИМІР

У сучасному глобалізованому світі переклад відіграє ключову роль у міжкультурній комунікації. Однією з найбільш складних проблем, з якою стикаються перекладачі, є передача **культурно маркованої лексики** — мовних одиниць, які відображають специфіку певної національної чи соціальної культури.

Культурно маркована лексика охоплює слова та вирази, що позначають специфічні для певної культури поняття, предмети або явища. До неї належать реалії, ідіоми, фразеологізми та інші мовні одиниці, які несуть культурне забарвлення. Наприклад, українське слово "вишиванка" не має прямого відповідника в багатьох мовах, оскільки описує традиційний одяг, характерний для української культури.

Що таке культурно маркована лексика?

Це слова або вирази, які мають глибокий культурний підтекст і є зрозумілими лише представникам певної культури. До них належать:

- Етнографічні реалії (борщ, самовар, кімоно);
- Соціальні явища (панщина, кастовість);
- Релігійна лексика (іконостас, шабат);
- Фольклорні елементи (козак Мамай, літаюча голова в японській міфології).

Основні труднощі перекладу:

1. **Відсутність еквівалентів:** Багато культурно маркованих слів не мають прямих відповідників у мові перекладу, що ускладнює передачу їхнього значення без додаткових пояснень.
2. **Культурні відмінності:** Поняття, звичні для однієї культури, можуть бути незрозумілими або навіть відсутніми в іншій, що потребує адаптації або пояснення при перекладі.
3. **Збереження стилю та емоційного забарвлення:** Культурно маркована лексика часто несе емоційне або стилістичне навантаження, яке важливо зберегти в перекладі для адекватного сприйняття тексту.

Стратегії та методи перекладу

Для подолання зазначених труднощів перекладачі використовують різні стратегії:

- **Транскрипція та транслітерація:** Передача звучання або написання слова з мови оригіналу. Наприклад, "самурай" з японської мови.
- **Калькування:** Дослівний переклад складових частин слова або виразу. Наприклад, англійське "skyscraper" перекладено українською як "хмарочос".
- **Описовий переклад:** Пояснення значення слова або виразу за допомогою опису. Наприклад, англійське "Thanksgiving" можна перекласти як "американське свято подяки, що відзначається в четвертий четвер листопада".
- **Доместикація:** Адаптація реалій оригіналу до культури мови перекладу, заміна на аналогічні поняття, зрозумілі носіям мови перекладу.

- **Форенізація:** Збереження культурних особливостей оригіналу, введення читача в контекст іншої культури.

Переклад культурно маркованої лексики є складним процесом, що вимагає від перекладача не лише глибокого знання мов, але й розуміння культурних контекстів обох мов. Вибір стратегії перекладу залежить від типу тексту, цільової аудиторії та мети перекладу. Успішний переклад культурно маркованої лексики сприяє збереженню культурної ідентичності тексту та забезпечує адекватне сприйняття його змісту читачами іншої культури.

Список літератури:

1. Шелякіна А. В. Культурно маркована лексика як когнітивний компонент міжкультурної комунікації (на матеріалі американського варіанту англійської мови). <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/524792.pdf>
2. Лука А. Особливості перекладу українських національно маркованих мовних одиниць англійською мовою (на матеріалі академічних текстів). URL: <https://www.lingstud.od.ua/archive/2021/33/28.pdf>.
3. https://ukrsense.dp.ua/index.php/USENSE/article/download/406/383/?utm_source=chatgpt.com

ЦИВЕНКО Да'я В'ячеславівна,
*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
 гуманітарно-педагогічного факультету,
 Національний університет біоресурсів і
 природокористування України (м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
 МОНАШЕНКО Анна Миколаївна**

ПОНЯТТЯ ЛОКАЛІЗАЦІЇ КОМП'ЮТЕРНИХ ІГОР У ГАЛУЗІ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Локалізація – це багат шаровий процес, ціллю якого є адаптувати під певний ринок будь-який продукт, наприклад, комп'ютерну гру, програмне забезпечення або сайт з урахуванням лінгвістичних, культурних та правових норм згідно з очікуваннями регіону, де цей продукт буде продаватися або використовуватися.

Вичерпні дослідження у галузі локалізації комп'ютерних ігор, вивчення особливостей та викликів цього процесу проводилися низкою закордонних фахівців зі сфери комп'ютерних ігор, науковців, лінгвістів та перекладачів, зокрема М. А. Бернал Меріно, М. О'Хаган, К. Манжірон, Г. М. Чендлер, С. О'Меллі Демінг, А. Фернандез Косталес та ін. Питання розрізнення понять «локалізація» та «переклад» є цікавим та важливим, оскільки поверхове уявлення про явище локалізації (у цьому випадку – у контексті комп'ютерних ігор) призводить до хибних висновків, де думають, що локалізація займається виключно питаннями перекладу і виділяється лише залученням культурної адаптації, коли ж насправді переклад є одним зі складників цього комплексного процесу. В цей процес також входять технічні, функціональні та правові питання. Б. Есселінк у своїй праці «A Practical Guide to Localization» пояснив різницю між локалізацією і перекладом, де саме і підкреслив, що «переклад є лише одним з низки видів діяльності в рамках локалізації». Цими іншими видами діяльності є: проектний менеджмент, програмна інженерія, тестування продукту і комп'ютерна верстка. Власне кажучи, попри спорідненість процесів локалізації комп'ютерних ігор і програмного забезпечення, обидва вони мають суттєві відмінності. У праці «The Localisation of Video Games» М. А. Бернал Меріно висловив думку, згідно з якою термін «локалізація» у галузі перекладознавства доцільніше було б вживати не тоді, коли йдеться лише про переклад тексту у комп'ютерних програмах, а коли описується власне весь технічний процес

адаптації продукту для певного регіону. Оскільки комп'ютерна гра є багатошаровим продуктом, де під багатошаровістю мається на увазі об'єднання трьох систем у вигляді тексту, аудіо та зображення, завдяки чому і створюється реальність комп'ютерної гри, запропонована М. А. Бернал Меріно думка щодо тлумачення локалізації у перекладознавстві є чіткою і релевантною у своїй меті фундаментально розрізнити два поняття, хоч у перекладознавстві й не розглядається питання адаптації аудіовізуальної складової. За словами М. А. Бернал Меріно, термін «локалізація» створює двозначність, при якій іноді він ототожнюється з цільовим перекладом та іноді із загальним виробничим процесом, що плутає як фахівців, так і неспеціалістів. Так як визначення локалізації вже закріпилося, науковець наголошує, що «слід розрізнити всеосяжну локалізацію продукту, що охоплює повний спектр локалізаційних заходів (технічних, функціональних, правових та лінгвістичних), і її вужчу гілку – лінгвістичну, яка власне і зосереджується лише на мовних аспектах».

Мета лінгвістичної локалізації – надати гравцям з інших регіонів, відмінних від вихідного регіону-розробника гри, унікальний досвід завдяки перекладу текстів гри з урахуванням локальних лінгвістичних та культурних особливостей.

Локалізація комп'ютерних ігор це комплексний процес, перекладацькі заходи якого розширюються впровадженням низки інших видів діяльності впродовж усього процесу адаптації гри для цільової аудиторії, що робить переклад не основою проєкту локалізації, а компонентом, завдяки якому і створюється цілий пазл у вигляді локалізованого продукту. Важливість розрізнення понять локалізації і перекладу допоможе уникнути хибних уявлень про процес локалізації і його роль у галузі перекладознавства.

Література:

1. Bernal-Merino, M. A. (2013). *The Localisation of Video Games* [Thesis, Imperial College London]. URL: <http://hdl.handle.net/10044/1/39333>
2. Esselink, B. (2000). *A Practical Guide to Localization*. John Benjamins Publishing Co.

ШТУКА Софія Русланівна,

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ СЦЕНАРІЇВ АНГЛОМОВНИХ ФІЛЬМІВ

У сучасному світі фільми англомовного виробництва займають значну частку в міжнародному кінопрокаті. Їх переклад українською мовою, зокрема у вигляді дубляжу, виконує важливу функцію — не лише полегшити розуміння змісту, але й зберегти культурну цінність, гумор, соціальні конотації та стилістичне забарвлення оригінального тексту. Проте переклад сценаріїв — це надзвичайно складне завдання, адже перед перекладачем постає завдання не просто передати зміст діалогів, а адаптувати їх до іншої культури, не втрачаючи при цьому глибини сенсу, характеру персонажів та національного колориту.

Український дубляж останніми роками значно виріс у якості та популярності. Такі фільми, як «Тачки», «Мадагаскар», «Король Лев» чи «Пірати Карибського моря» отримали справжнє «друге життя» завдяки якісному перекладу, який не лише зберіг дух оригіналу, а й адаптував гумор та культурні відсилання для українського глядача. Водночас виникають й певні труднощі, котрі свідчать про лінгвокультурну специфіку цієї діяльності.

Переклад кіносценаріїв — це форма міжкультурної комунікації, котра передбачає як мовну трансформацію, так і культурну адаптацію.

Одним з важливих завдань є збереження ідіоматичності: багато фраз англійською мають суто культурне або ж гумористичне значення, і вимагають не буквального, а адаптивного перекладу.

Як приклад можна розглянути банально — «Гаррі Поттер та філософський камінь». Перший фільм із серії про Гаррі Поттера є цінним матеріалом для аналізу перекладацьких стратегій, адже він містить багато авторських неологізмів, власних назв та стилістичних особливостей. Один з прикладів — переклад фрази «*He'll be famous. Every child in our world will know his name.*» як «*Це хлоп'я прославиться, у нашому світі навіть діти знатимуть його ім'я.*». Хоч переклад не дослівний, він зберігає сенс і звучить природно в українській мові.

Однак трапляються і перекладацькі промахи. Наприклад, фраза «*She needs to sort out her priorities*» була передана як «*Дивно, що це більше її лякає*», що спотворює іронічний зміст оригіналу. Окрім цього в українському дубляжі можна визначити проблеми з перекладом власних назв, назв шахових фігур, звучання різних назв. Те, що дійсно засмучує, що «*The four Houses*», назвали «*Братствами*». Таке визначення не досить доречно для опису шкільних (як звучить в книзі за редакцією видавництва «Абабагаламага») факультетів. Факультет Грифіндору, Слизерину та інші, звучить набагато вдаліше, ніж Братство Грифіндору. Навіть, якщо здавалось, що «факультет» не доречно, що заважало назвати Дім Грифіндору, звучить не погано, та й підходить для історії, оскільки їх «братства» жили в окремо виділених гуртожитках і були наче сім'я. Окрім зміни такої важливої сюжетної фігури постраждали й власні назви: «*Diagon Alley*» озвучили як «Діалональний завулок», не сказати, що такий переклад більш художній чи вдаліший, можна було просто транслітерувати назву й вийшло б милозвучніше й доречніше «Алея Діагон». Ще декілька прикладів таких «перлів»: летюча мітла «*Nimbus*» стала «Німбом», головний антагоніст «*Voldemort*» став «Вольдеморт» або інше його ім'я «*HE-WHO-MUST-NOT-BE-NAMED*» озвучили як «Той кого називати не вільно», «*bezoar*» - «везаровий камінь» та багато інших повних заміни котрі лише шкодять. Хоча за весь фільм таки була одна досить вдала заміна (напевне таки скористались перекладом з книги, як джерелом): «*Mirror of Erised*» та «Дзеркало Яцрес» таємниця цього слова досить проста варто прочитати задом наперед, тоді в українському варіанті виходить слово «серце», а в англійській версії «*desire*», що означає бажання. Така заміна сюжетно виправдана і передає всю сутність оповіді.

Переклад англійських кіносценаріїв українською мовою — це не тільки мовна, але й культурна інтерпретація. Дубляж має зберігати характер героїв, гумор, емоційну насиченість і, найголовніше, смислове навантаження. Деякі адаптації в українському дубляжі заслуговують на похвалу за точність і креативність, інші ж — навпаки, позбавляють глядача важливих деталей або спотворюють оригінальний сюжет. Таким чином, лінгвокультурна компетентність перекладача є запорукою якісного дубляжу. Переклад не повинен ставати авторською версією сценарію, а навпаки — бути мостом між культурами, який дозволяє українському глядачеві повноцінно пережити історію, збережену в оригіналі.

ЯМНИЧ Юлія Володимирівна,
студентка 3 курсу ННІ міжнародних відносин,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка (м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – старший викладач
ЯМНИЧ Наталія Юрївна

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДИПЛОМАТИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ

Переклад – це не просто заміна слів еквівалентами в цільовій мові. Це значно складніший процес, який потребує точності, чіткості, майстерності та врахування культурних особливостей носіїв цільової мови. А коли йдеться про трансформацію юридичних та дипломатичних документів, то важливість точності та правильності перекладу неможливо переоцінити. Проте, під час цього процесу фахівці зіштовхуються з низкою проблем, які треба подолати, щоб переклад вийшов якісним.

Першим викликом, з яким має працювати перекладач, є різниця у назвах державних установ у різних країнах, що пояснюється відмінними правовими традиціями та історичним розвитком. Наприклад, у США усі міністерства мають назву «Department»: State Department (Міністерство закордонних справ), Treasury Department (Міністерство фінансів), Department of Justice (Міністерство юстиції), Department of Education (Міністерство освіти) тощо – тому дослівний переклад «департамент» буде недоречним та незрозумілим для українського читача, адже для нас характерним є вживання терміну «міністерство». Так само це працює в перекладі англійською мовою, коли перекладач має бути обізнаний про те, що в контексті виконавчих органів США термін «ministry» не вживається.

Другою проблемою, з якою може зіштовхнутись перекладач, це різна термінологія, яка використовується у вихідній та цільовій мовах, відсутність прямого відповідника в мові, якою перекладають, адаптація ідіом та сталих виразів, а також латинських словосполучень, які досить часто вживаються у дипломатичних та юридичних текстах. Щодо останнього, то поширеною є практика залишати латинські вирази без перекладу, адже, як правило, латинська мова використовується у дипломатичних та юридичних колах, тому ці вирази є зрозумілими для фахівців у цих сферах. Стосовно ідіом та сталих виразів, то тут перекладач має бути дуже уважним та перевіряти значення тих чи інших словосполучень у спеціальних юридичних словниках, щоб правильно підібрати аналог у цільовій мові. Наприклад, такий вид дипломатичного листування як «memorandum of understanding» українською перекладається сталим виразом – «меморандум про взаєморозуміння». Якщо ж потрібно перекласти слово чи словосполучення, яке не має аналога в цільовій мові, то потрібно використовувати описовий переклад, який би максимально точно передавав значення такого терміну. Наприклад, в англійській мові є поняття «indeterminate sentence», яке означає призначення покарання у вигляді позбавлення волі без встановлення певного строку при винесенні вироку. В українській мові немає точного еквівалента для цього терміну, тому варіантом перекладу, який би передавав його значення, може бути «позбавлення волі на невизначений строк».

Наостанок, третьою проблемою на шляху до якісного перекладу можуть бути терміни, які можуть мати різне значення залежно від контексту. Наприклад, слово «party» українською мовою може перекладатись і як «сторона», і як «учасник», і як «партія», тому перекладач має чітко знати, як правильно інтерпретувати цей термін у різних випадках. Зазвичай термін «сторона» використовують щодо спору, а «учасник» щодо міжнародних договорів.

Отже, переклад юридичних і дипломатичних текстів потребує не лише лінгвістичної майстерності, а й глибокого розуміння теми документів, переклад яких здійснюється. Щоб забезпечити якісний переклад, фахівець повинен бути дуже уважним до деталей і застосовувати різні техніки – від адаптації до описового тлумачення. Тільки так можна досягти високої точності в перекладених текстах, що є критично важливим у міжнародних правових і дипломатичних відносинах.

ЯРМОЛЕНКО Варвара Русланівна,

студентка 2 курсу гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ВІДТВОРЕННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНИХ СЛІВ У ПЕРЕКЛАДІ: ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ

Емоційне забарвлення мови є невід’ємною складовою людської комунікації, адже воно дозволяє не лише передавати інформацію, а й викликати цілу гаму емоційних реакцій у реципієнта. Розуміння і точна передача цих емоцій при перекладі мають критичне значення для збереження задуму автора.

Переклад слів з емоційним забарвленням є непростим завданням, оскільки емоції можуть виражатися по-різному в різних культурах. Те, що в одній мові сприймається як комплімент, в іншій може здатися образливим. Це створює особливі труднощі в області перекладознавства та робить тему дослідження особливо актуальною.

Основною метою роботи є дослідження особливостей перекладу емоційно забарвлених слів з англійської на українську мову, враховуючи збереження емоційного і культурного контексту оригіналу.

Емоційно забарвлені слова, також відомі як емоційно марковані лексеми, є важливими елементами будь-якої мови, оскільки передають не лише значення, але й емоційний стан мовця. Такі слова можуть виступати як окремі лексеми *чудовий*, *жахливий*, так і частиною сталих виразів чи фразеологізмів.

Емоційне забарвлення охоплює різні вирази: позитивні та негативні емоції, вигуки, пестливі форми і оцінні прикметники. Кожна з цих категорій виконує специфічну функцію у вираженні ставлення мовця до об’єкта або явища. Культурна специфіка емоційних виразів значно ускладнює їх переклад. Наприклад, англійське слово *cute* має позитивне, злегка пестливе забарвлення, яке в українській мові не завжди можна передати еквівалентом *милий*, адже це слово має більше відношення до людських стосунків і несе інший емоційний заряд. В одній культурі певний вираз може сприйматися позитивно, тоді як в іншій він може викликати нейтральні або навіть негативні асоціації.

Деякі емоційно забарвлені слова просто не мають аналогів в іншій мові, що призводить до втрати певної частини емоційного змісту при перекладі.

Емоційне забарвлення слова може суттєво змінюватися залежно від контексту, у якому воно використовується. Тому перекладачам необхідно враховувати ширший контекст, а не обмежуватися лише словниковими значеннями. Розглянемо, як перекладачі передають складні емоційні відтінки цих творів: д, опис посмішки Гетсбі – “*He smiled understandingly – much more than understandingly*” — містить тонку емоційну характеристику, яку не завжди легко передати в перекладі. Український варіант може звучати як «Він посміхнувся розуміючи – набагато більше, ніж просто розуміючи», проте для досягнення такого ж емоційного ефекту необхідне глибоке розуміння контексту і символізму тексту. Поезія Ліни Костенко, з її багатошаровими емоційними підтекстами і глибокими культурними відсиланнями, створює унікальні виклики для перекладу. Так, переклад її вірша «*Страшні слова, коли вони мовчать*» англійською мовою потребує не лише збереження змісту, а й тонкого відтворення емоційної глибини. “*Words are terrifying when they’re silent*” добре відтворює оригінальність. Використання слова “*terrifying*” точно передає страх і напругу, які відчуває автор перед нерозкритими словами. Однак в оригіналі слово “страшні” може мати як емоційний, так і філософський підтекст – тут

відчувається дещо більше, ніж просто «жах». В англійській мові це важко передати, але обраний варіант близький за настроєм. [1, с. 113-115].

Переклад емоційно забарвлених слів є складним завданням, яке вимагає від перекладача не лише володіння мовними навичками, але й глибокого розуміння культурних особливостей обох мов.

Для збереження емоційного змісту важливо використовувати різні методи перекладу, такі як еквівалентність, транспозиція та адаптація. Кожен із цих методів має свої переваги і застосовується залежно від контексту та жанру тексту. [2, с. 34-56].

Практичні приклади з літературних творів демонструють, що збереження емоційної глибини є ключовим фактором у створенні точного і адекватного перекладу. Особливо це помітно у поетичних та літературних текстах, де емоційне вираження часто пов'язане із символікою та культурними асоціаціями.

Майбутні дослідження можуть зосередитися на специфічних жанрах літератури або інших формах комунікації, де емоційне забарвлення відіграє вирішальну роль, таких як драма, поезія чи особисті листи. Це допоможе глибше розуміти, як різні культури сприймають і виражають емоції, що, в свою чергу, сприятиме розвитку теорії та практики перекладу.

Ці тези висвітлюють основні аспекти дослідження, підкреслюючи значущість емоційно забарвленої лексики у перекладацькій діяльності та демонструють складність передачі емоційного змісту між різними мовами.

Список використаних джерел:

1. Костенко, Л. (1989). *Вибране*. Київ: Дніпро. URL: <https://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0001860>. 558 с.
2. Vinay, J.-P., & Darbelnet, J. (1995). *Comparative Stylistics of French and English: A Methodology for Translation*. Amsterdam: John Benjamins Publishing. URL: https://www.researchgate.net/publication/307725092_Vinay_J_P_J_Darbelnet_Comparative_Stylistics_of_French_and_English_A_Methodology_for_Translation. 359 р.

ЯРОВИЙ Денис Сергійович,

студент 1 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

СИДОРУК Галина Іванівна

PRECEDENT ASYMMETRY IN AUDIOVISUAL TRANSLATION

The level of intonation is not considered by linguists as a constituent part of the language hierarchy, but in the translation theory it should be paid attention to and analyzed. The level of intonation does exist and has a specific, if not great, influence on our speech. Intonation can impart more information, than our words. Vibration of vocal cords – membranes, says sometimes more, than words. Intonation is capable of exacerbating or exaggerating things said, to neutralize or even distort them, disfigure words said – to change their meaning into something absolutely contrary. Intonation reflects our sub-consciousness. It is the very thing, which unites us with the fauna – world of animals. Animals do not understand meanings of words; they identify intonation and react to it. Different groups of animals produce monotonous sounds, their set being limited. Cocks crow, cows – moo, pigs – grunt. Can anyone say much by means of these sounds? But the set, pallet of intonation is infinite in them. The main thing is not *what* pigs

“pronounce” while grunting, but *how*? In the newspaper “Komsomolskaya Pravda” there was an article “*Who Killed Kennedy?*” Its main idea is following: it does not matter what a man tells his dog, but how he says it, with what intonation. One man had a dog, which did not react to any of his commands, though it was of a high pedigree. Just because nobody trained it. Still it reacted to the only command and hearing it approached its master and sat down beside him. This happened every time when its master in tone, which did not stand any arguing or negations, asked his dog, “*Who killed Kennedy?*” It sounds funny, but the article proves the fact that animals understand intonation and not the words said.

The sound “O” can be pronounced with at least forty different intonations, and each of them will have a definite meaning, sometimes much information, which is impossible to compress into one sentence. Intonation and music have much in common. Musical composition can be small, but explanation to it, a critical analysis, may cover dozens of pages. Music and intonation are difficult to explain by words, when we just listen to them we feel how they pronounce to our mind and our heart.

Intonation says much more, than words. We have the expression “to read behind the text” or “between the lines”. A person says something, but his intonation, the way he says it, says something different, it unveils the true meaning of words. It is intonation, and not words, which discloses character of a person, his attitudes, true emotions, etc. So, what is said and how it is said are two big differences, as they say in Odessa. Regarding Odessa and its humour, which is in general is based on a specific Odessa intonation, which might say soooo much. We remember in one of Kartsev’s monologues there is an old a bit naughty joke: *Two very old men are passing by a very old house, in which before the revolution there had been a brothel. One of the elderly sighs heavily (specific intonation). Another old man interrupts him impatiently, “Oh, the hell, stop reminding me, as if I do not remember!!!”*

Tone of voice is a powerful, though often underestimated, means of communication that in many cases conveys more meaning than the words themselves. It can amplify, neutralise or completely distort what is said, revealing the true emotions, intentions and sometimes subconscious states of the speaker. Intonation is a universal language that is understood not only by humans but also by animals, which react to the tone rather than the meaning of words. In the context of audiovisual translation, it is important to be aware of this role of intonation, because without it, a significant part of the original meaning is lost. The translator must be able to ‘read between the lines’ and convey not only words, but also the mood, emotions, and character of the characters - everything that sounds like it is said, not just what is said.

Anastasiia CHULAKOVA,
*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

TRANSLATION OF PROPER NAMES IN THE NATO VILNIUS SUMMIT COMMUNIQUÉ (2023)

The translation of proper names in political and diplomatic discourse presents unique challenges, especially in the context of international summits where terminology carries not only linguistic but also symbolic and political weight. The *Vilnius Summit Communiqué* issued by NATO Heads of State and Government on July 11, 2023, serves as a valuable case study for examining the strategies used in the Ukrainian translation of proper names and their implications for international communication. Proper names in this communiqué include personal names,

institutional names, geopolitical toponyms, and names of strategic programs and initiatives. These names often require careful treatment to preserve both their referential meaning and cultural significance.

In the Ukrainian version of the communiqué, several dominant strategies can be observed. The first is transliteration, which is applied to personal names to preserve pronunciation while respecting Ukrainian phonetic rules, e.g. EN *Stoltenberg* is rendered as UA *Столтенберг*, and EN *Zelensky* as UA *Зеленський*. This method ensures recognisability while maintaining linguistic consistency. Institutional names, such as EN *European Commission*, EN *NATO*, and EN *United Nations*, are translated using official equivalents that have been standardised by Ukrainian governmental and academic bodies. These equivalents, UA *Європейська комісія*, UA *НАТО*, UA *Організація Об'єднаних Націй*, contribute to terminological uniformity and help avoid confusion among readers. A specific challenge arises with hybrid names that combine institutional identity with functional description. In these cases, calque (loan translation) is frequently employed, e.g., EN *Comprehensive Assistance Package* becomes UA *Комплексний пакет допомоги*. This approach allows for semantic transparency but may risk losing the connotative nuances embedded in the original English term. Another area that demands attention is the translation of strategic programs and concepts, e.g., EN *Peace Formula*, introduced by President Zelensky, is translated as UA *Формула миру*, which reflects a literal meaning but also maintains the rhetorical strength of the original. Similarly, e.g., EN *Strategic Concept* is rendered as UA *Стратегічна концепція*, a term widely used in Ukrainian security discourse.

The translation of geographical names in the communiqué is largely standardised, yet still loaded with political significance, e.g., EN *Crimea* is translated as UA *Крим* without any modifying language, reinforcing Ukraine's sovereignty over the peninsula. The consistent use of EN *Ukraine* as UA *Україна*, without the Russian-influenced locative form “*на Україні*”, aligns with the modern Ukrainian language norm and carries strong nation-affirming connotations. This reflects the broader socio-political shift discussed by Chaika (2024), who notes that linguistic choices in translation often reinforce or resist forms of cultural suppression and ideological narratives imposed by aggressive actors. Translators must also handle the names of countries whose political status or alignment might be sensitive, e.g., EN *Belarus* is translated as UA *Білорусь* rather than the outdated Soviet-era form UA *Білорусія*. This change, while minor on the surface, reflects a conscious decolonisation of language use and a reorientation toward Ukrainian national and geopolitical identity, as explored in Chaika, Sharmanova, and Makaruk (2024). In the context of the *Vilnius Summit Communiqué*, the use of appropriate translation strategies not only ensures accuracy but also contributes to the broader diplomatic message being conveyed. Every proper name in such documents functions as a node of meaning and symbolism. As Chaika (2023) argues, cultural sensitivity in translation is crucial for maintaining international understanding and mutual respect. This is particularly true when the document addresses sensitive issues such as NATO expansion, Russia's aggression, or international legal norms.

In conclusion, the translation of proper names in political documents like the NATO communiqué is a task that extends beyond technical equivalence. It requires awareness of political context, cultural nuance, and audience expectations. By examining real examples from the Ukrainian translation, it becomes evident that translators serve not only as linguistic mediators but also as agents of meaning in geopolitical discourse.

References

1. Chaika, O. (2023). *Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers*. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396–410.
2. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). *Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications*. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38–61.

3. Chaika, O. (2024). *The Impact of Russian Cultural Suppression on Ukrainian National Unity*. *International Journal of Philology*, 28(3), 41–56.
4. NATO. (2023). *Vilnius Summit Communiqué: Issued by NATO Heads of State and Government participating in the meeting of the North Atlantic Council in Vilnius 11 July 2023*.

Anastasiia KONOVAL

studentka III roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

AKTUALNE PROBLEMY TRANSLATOLOGII I KOMUNIKACJI MIĘDZYKULTUROWEJ

Tłumaczenie odgrywa niezwykle istotną rolę w procesie komunikacji międzykulturowej, stanowiąc pomost między różnymi językami i tradycjami. Jak zauważają Basil Hatim i Jeremy Munday, przekład nie jest tylko procesem technicznym, ale interakcją kulturową, która obejmuje zrozumienie kontekstu, idei i wartości w różnych systemach językowych [1]. W erze globalizacji i postępującej cyfryzacji przekład stał się nie tylko narzędziem ułatwiającym interakcje międzynarodowe, ale również kluczowym elementem w budowaniu zrozumienia i współpracy między narodami. Niemniej jednak, tłumaczenie nie jest procesem prostym – wiąże się ono z szeregiem wyzwań natury językowej, technologicznej, kulturowej i etycznej.

Współczesne wyzwania w translatoologii, jak zauważa Anthony Pym, dotyczą nie tylko kwestii lingwistycznych, ale również niuansów kulturowych i politycznych, które zmieniają sposób, w jaki komunikujemy się na poziomie międzynarodowym [2]. Zmieniające się realia społeczne i rozwój nowych technologii sprawiają, że tradycyjne podejście do tłumaczenia wymaga rewizji i dostosowania do aktualnych potrzeb komunikacyjnych.

Jednym z najistotniejszych wyzwań w tłumaczeniu jest konieczność przekładania idiomatycznych wyrażeń, frazeologizmów oraz slangu, które często mają specyficzne konotacje w jednej kulturze, które mogą być trudne do zrozumienia w innej. Jak podkreśla Maria Tymoczko, tłumacz musi nie tylko znać język docelowy, ale także posiadać zdolności interpretacyjne, by znaleźć odpowiednie ekwiwalenty kulturowe [3]. Słowa i zwroty, które w jednej kulturze mają określone konotacje, w innej mogą być niezrozumiałe lub wręcz błędnie interpretowane.

Równie istotnym problemem jest adaptacja neologizmów i terminologii specjalistycznej, które często pojawiają się w tekstach naukowych, technicznych czy medialnych. Według Wiktora Andruszczenki, technologia i postęp naukowy wprowadzają nowe pojęcia, które nie zawsze mają jednoznaczne odpowiedniki w innych językach, co stawia tłumaczy w trudnej sytuacji [4]. Współczesny świat, charakteryzujący się szybkim rozwojem technologii, generuje nowe pojęcia, które nie zawsze znajdują swoje jednoznaczne odpowiedniki w innych językach.

Z rozwojem sztucznej inteligencji i tłumaczenia maszynowego pojawia się pytanie o przyszłość zawodu tłumacza. Jednakże, jak zauważa Tetiana Wenedyktowa, chociaż narzędzia takie jak Google Translate czy DeepL oferują coraz bardziej zaawansowane

funkcje, nadal nie są w stanie zastąpić ludzkiego tłumacza, który potrafi uchwycić niuanse kulturowe i kontekstowe [6]. Jednym z głównych problemów związanych z automatyzacją tłumaczenia jest kwestia precyzji i kontekstu. Algorytmy tłumaczeniowe często nie uwzględniają subtelnych różnic stylistycznych i pragmatycznych, co prowadzi do błędów i zniekształceń w przekładzie.

Kwestie etyczne w translatoologii stanowią jeden z najczęściej dyskutowanych problemów współczesnej komunikacji międzykulturowej. T. Wenedyktowa wskazuje, że tłumacze muszą balansować pomiędzy wiernością oryginałowi a oczekiwaniami społecznymi i kulturowymi odbiorców, co niejednokrotnie prowadzi do konfliktów etycznych [6]. Tłumacze, zwłaszcza ci pracujący w obszarze literatury, mediów czy polityki, często muszą stawiać czoła dylematom związanym z wiernością wobec oryginału a dostosowaniem treści do oczekiwań odbiorców. Cenzura i autocenzura w tłumaczeniu to kolejne zagadnienia budzące kontrowersje. W niektórych krajach tłumacze zmuszeni są do modyfikowania treści, aby dostosować je do oficjalnych wytycznych lub unikać tematów uznawanych za kontrowersyjne.

Rola tłumacza nie ogranicza się jedynie do przenoszenia treści z jednego języka na drugi – jest on również pośrednikiem między kulturami. Jak zauważa A. Pym, skuteczna komunikacja międzykulturowa wymaga od tłumacza nie tylko znajomości języka, ale także głębokiej wiedzy o normach, wartościach i tradycjach obu kultur [2]. Język nie funkcjonuje w oderwaniu od kontekstu kulturowego, dlatego skuteczna komunikacja międzykulturowa wymaga znajomości norm, wartości i tradycji obu stron dialogu.

Problematyka współczesnej translatoologii i komunikacji międzykulturowej wymaga interdyscyplinarnego podejścia, łączącego lingwistykę, technologię, socjologię i etykę. Nowoczesne narzędzia tłumaczeniowe mogą wspomagać pracę tłumaczy, jednak nie zastąpią ich umiejętności interpretacyjnych i kulturowej wrażliwości. Znajomość kontekstu kulturowego, precyzja językowa oraz etyczna odpowiedzialność pozostają kluczowymi elementami pracy tłumacza. W dobie cyfryzacji i rosnącej liczby interakcji międzykulturowych, rola tłumacza jako mediatora i kreatora znaczeń jest bardziej istotna niż kiedykolwiek.

Bibliografia

1. Hatim B. & Munday J. Translation: An Advanced Resource Book. Routledge. 2019.
2. Pym A. Exploring Translation Theories. London: Routledge. 2010.
3. Tymoczko M. Translation, Resistance, Activism. Amherst: University of Massachusetts Press. 2007.
4. Андрущенко В.П. Переклад і міжкультурна комунікація: теоретичні та практичні аспекти. Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2016.
5. Венгерська О.В. Машинний переклад та його вплив на розвиток професії перекладача. Одеса: Астропринт, 2018.
6. Венедиктова Т.О. Міжкультурна комунікація у глобалізованому світі: виклики та перспективи розвитку. Львів: Світ, 2020.
- 7.

Anastasiia MYKHAILENKO,
*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

**TRANSLATION OF UKRAINIAN PHRASEOLOGY INTO ENGLISH:
LOCALIZATION EXPERIENCE**

The translation of Ukrainian phraseology into English, particularly within the context of localization, presents both challenges and opportunities. Ukrainian phraseology, deeply rooted in the cultural and historical context of Ukraine, often incorporates unique metaphors, idioms, and expressions that are difficult to translate directly. In these cases, translators frequently rely on strategies such as explication, adaptation, and equivalence to render the original meaning while ensuring the phraseology is comprehensible and relevant to an English-speaking audience. One of the significant findings of the study is that translators often use explication as a strategy to bridge cultural and linguistic gaps. Explication involves providing additional context to clarify phrases that may be unfamiliar or culturally specific. This strategy is particularly crucial when translating politically charged or culturally embedded expressions, such as those related to national identity or historical events. For example, when translating UA *Вишиванка — це не просто сорочка, це частина нашої душі* / EN *A vyshyvanka is not just a shirt, it is a part of our soul*, translators often provide an explanation of the cultural significance of the embroidered shirt, which serves as a symbol of Ukrainian identity and pride. Such explication ensures that the emotional and cultural undertones of the phrase are preserved for the target audience (Chaika, 2024).

Another key finding highlights the importance of localization in making Ukrainian phraseology resonate with English-speaking audiences. Localization involves adapting language to fit the cultural norms and expectations of the target audience. This strategy is especially useful when translating idiomatic expressions or proverbs that may not have direct equivalents in English. For instance, UA *Скільки вертитимеш, а всередині пусто* / literally EN *No matter how much you spin, it's empty inside* may be translated as EN *All style, no substance* to capture the essence of the meaning, even though the literal translation would not have the same impact. The use of culturally relevant equivalents ensures that the message is understood and appreciated by the target audience while preserving the original's communicative intent (Chaika, 2023). Additionally, the study emphasized the challenge of maintaining the emotional appeal of Ukrainian phraseology when translating into English. Ukrainian, like many languages, contains a rich emotional and rhetorical component in its expressions. When translating phrases that evoke strong emotions, such as those related to war, national struggle, or patriotism, translators must carefully select words and phrases that preserve the emotional weight of the original. This is particularly significant in the context of the ongoing geopolitical tensions between Ukraine and Russia, where language plays a critical role in shaping public perception and international support. For example, expressions like UA *Ми за Україну, ми за свободу!* / EN *We are for Ukraine, we are for freedom!* must be translated in a way that captures the fervor and urgency of the original, often requiring creative and dynamic translation strategies (Chaika, 2024; Chaika, 2023). Furthermore, the findings suggest that translating Ukrainian phraseology into English requires a deep understanding of both the cultural and historical contexts of the source and target languages. Translators need not only linguistic proficiency but also cultural awareness to accurately convey the meaning behind idiomatic expressions and culturally specific terms. As scholars emphasize in their research, understanding the historical and political context of both the source and target cultures is essential when translating sensitive and politically charged phrases. Inaccurate translations can lead to misunderstandings or misinterpretations, which may undermine the effectiveness of communication.

The research also revealed that translation strategies are often context-dependent. The choice between literal translation, adaptation, or explication depends on the nature of the phraseology, the intended audience, and the specific communicative goals of the translation. Translation is not just about conveying words but about transferring meaning across cultural boundaries in a way that preserves the original's persuasive power. Translating Ukrainian phraseology into English involves complex decisions regarding the use of explication, localization, and emotional appeal. Ongoing research in this field will continue to shed light on the best practices for translating culturally rich and politically sensitive content, especially in the context of current global events.

References

1. Chaika, O. (2024). Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)
2. Chaika, O. (2023). Multicultural Education in Foreign Language Teaching: Task-Based Approach. *International Journal of Social Science and Human Research*, 06(03), 1476–1482. <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v6-i3-18>
3. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>
4. Chaika, O. (2023). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.396-410>

Anastasiia ZHURAVEL,
*Bachelor student at
Department of International
Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental
Sciences of Ukraine*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

THE IMPACT OF CULTURAL FACTORS ON THE TRANSLATION PROCESS

Translation is a complex process influenced by the cultural contexts of both the source and target languages. Cultural factors affect not only the meaning of words but also the tone, style, and intent of the message. Understanding these cultural dimensions is essential for creating an accurate and effective translation. Language and culture are deeply connected, with many words rooted in specific cultural contexts. Terms that lack direct equivalents in other languages present challenges for translators. The decision whether to retain the foreign word, paraphrase it, or find a culturally appropriate equivalent is a key issue in translation. Communication styles vary across cultures. High-context cultures rely on implicit communication, while low-context cultures value directness. These differences can lead to challenges in conveying the intended meaning, as a polite request in a high-context culture might be misinterpreted in a low-context one. Translators must recognize and adapt messages accordingly to ensure accurate cross-cultural communication.

Religious and historical factors further complicate translation. Concepts like the "Good Samaritan" may require explanation for audiences unfamiliar with Christian teachings. Similarly, references to historical events may need adaptation for different cultural contexts to avoid misinterpretations or unintended biases (Chaika, 2024). Humor and idiomatic expressions are among the most challenging elements of translation. Jokes and wordplay are culture-dependent and often lose their impact when translated directly. Translators must carefully adapt humor to correspond with the cultural norms of the target audience. This process often involves restructuring sentences, replacing cultural references, or even rewriting jokes to maintain their intended effect. In business translation, localization is essential to ensure that products and messages align with local cultural norms. For instance, Coca-Cola's initial translation in China resulted in a negative meaning, leading to rebranding. Cultural sensitivity also extends to issues of political correctness, where gendered language or racial terminology must be carefully navigated to avoid offense.

To overcome these challenges, translators employ strategies such as domestication, which adapts the text to the target culture, and foreignization, which retains foreign cultural elements. The choice of strategy depends on the purpose of the translation and the expectations of the target audience. Cultural factors play a crucial role in translation, influencing meaning, tone, and reception. Translators must balance linguistic proficiency with cultural competence to bridge the gap between languages and promote cross-cultural understanding. As global interactions continue to expand, the need for culturally aware translation practices becomes even more essential, especially in the context of technological advancements and AI-driven translation tools (Chaika, 2023).

References

1. Chaika, O. (2023). The Role of Artificial Intelligence in Higher Education. *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 6-7(214-215), 69-74. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287898>
2. Chaika, O. (2024). The Impact of Russian Cultural Suppression on Ukrainian National Unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>
3. Chaika, O. (2023). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.396-410>
4. Chaika, O. (2023). Translanguaging in Multilingual Classrooms: A Case Study Analysis. *Philological Review*, 1 (21), 127-135, <https://doi.org/10.31499/2415-8828.1.2023.281366>

Anna PASHTETSKA,

Bachelor student at Department of International Relations and Social Sciences, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

LANGUAGE AS A DIPLOMATIC TOOL: THE IMPACT OF TRANSLATION ON INTERNATIONAL RELATIONS

Language plays a fundamental role in diplomacy, serving as both a bridge and a barrier in international relations. Throughout history, diplomatic exchanges have relied on precise language to foster understanding between nations. However, translation, while facilitating communication, also introduces the risk of misinterpretation, potentially altering political outcomes. This paper explores the significance of language in diplomacy, the complexities of translation, and its impact on international relations. Diplomatic negotiations hinge on the careful selection of words. The phrasing of treaties, agreements, and official statements can determine the success or failure of negotiations. Furthermore, multilingualism is a strategic asset in contemporary diplomacy, with organizations like the United Nations and the European Union relying on translation services to ensure accessibility and inclusivity among member states.

While translation enables dialogue between nations, it also presents challenges. Even minor translation discrepancies can lead to significant diplomatic misunderstandings. The legal and political ramifications of translation errors are profound, as mistranslated treaty clauses or official documents can result in international disputes. Consequently, diplomatic translators must possess both linguistic expertise and an in-depth understanding of international law. The wording of diplomatic documents influences political interpretations. A term that appears neutral in one language may carry political connotations in another, impacting how agreements are perceived and implemented. Diplomatic statements are meticulously crafted to balance persuasion and

neutrality; however, translation may subtly shift their tone, thereby altering their diplomatic impact.

Diplomatic translation extends beyond linguistic accuracy—it necessitates cultural and historical awareness. A phrase deemed acceptable in one culture may be offensive or misleading in another. Skilled translators and interpreters must navigate these nuances to preserve the intended meaning and avoid diplomatic friction. Throughout history, translation mistakes have led to international disputes. Misinterpreted diplomatic notes, inaccurately translated speeches, or ambiguous treaty language have escalated tensions between nations. Such instances underscore the critical responsibility of language specialists in diplomatic affairs. Multilingual communication enhances diplomatic relations by fostering cooperation and preventing misunderstandings. International institutions standardize political and legal terminology to ensure consistency across languages. However, the dominance of certain languages in diplomacy—historically Latin, French, and now English—creates power imbalances, often disadvantaging nations that rely on translation.

Diplomatic interpreters are pivotal in high-stakes negotiations. Their ability to maintain the speaker's intent and emotional tone can influence the course of discussions. Given the impact of their word choices, interpreters play a crucial, albeit often unrecognized, role in shaping international diplomacy. Translation shapes global perceptions of political events. Media coverage of diplomatic affairs is influenced by subtle differences in word choice, which can either strengthen diplomatic ties or fuel controversy. Strategic translation choices can thus be employed to reinforce alliances or challenge political narratives.

While international organizations operate in multiple languages, ensuring consistency and fairness in translation remains a challenge. Beyond linguistic accuracy, diplomatic translation must maintain the intended meaning and avoid shifts in tone that could affect diplomatic relations. The reliance on translation in negotiations also raises concerns about the potential loss or distortion of nuances. Historical examples highlight the dangers of translation errors in diplomacy. Mistranslated peace agreements, trade negotiations, or political declarations have sometimes escalated conflicts. These cases demonstrate the indispensable role of diplomatic translators in safeguarding accurate communication and preserving international stability.

Language is a powerful diplomatic tool that shapes international relations. While translation fosters communication, it also presents risks that require careful management. Diplomatic translators, interpreters, and policymakers must recognize the intricate relationship between language, politics, and culture to ensure that diplomacy remains a tool for cooperation rather than conflict.

References

1. Chaika, O. (2024). Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)
2. Chaika, O. (2024). Legal and political discourse in translation via an intercultural lens. Conference Proceedings, The 7-th international scientific and practical conference “Cross-cultural communication and translation studies: common issues and development prospects” (May 3, 2024). <https://www.researchgate.net/publication/380575231>
3. Chaika, O. (2022). Polycultural tolerance in international business and law. III International Conference, Languages for Specific Purposes and Ways of Instruction and Acquisition: *Innovative Approach*, Kyiv, Ukraine, 6 - 7 April 2022. <https://www.researchgate.net/publication/377845467>
4. Chaika, O. (2023). Key Advantages of Multiculturalism for Foreign Language Teaching and Learning. *Humanitarian Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy*, 14 (1).

Daria VALENTENKO,
2nd year student of Philology,

*Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine;
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervision - Associate Professor
Halyna SYDORUK**

TRANSLATION OF ABBREVIATIONS FROM ENGLISH

The topic "Translation of English abbreviations" is relevant and important in the context of modern international communication and globalization. English abbreviations are not only convenient means of saving time and space in written texts, but also key elements of terminology in many fields, such as technology, medicine, science, business and others. The translation of English abbreviations reflects important aspects of cultural, linguistic and professional communication.

Translators of English abbreviations face the need to preserve the meaning and accuracy of the original term in the translation, as well as its adaptation to the language and culture of the target audience. This requires not only a deep knowledge of both languages, but also an understanding of the context of the use of the abbreviation in the original text. For example, technical abbreviations may have different translations depending on the context in which they are used.

An additional challenge is the variety of English abbreviations and their widespread use on an international scale. This means that translators must be flexible and able to choose the optimal translation options depending on the specific situation. At the same time, it is important to adhere to known and recognized terminological standards in each specific field in order to avoid misunderstandings and ensure the unity of terminology in translated texts.

The topic also examines different approaches to translating English abbreviations, including using target language equivalents, adapting original abbreviations, and interpretive translation. The importance of using standards and quality control to ensure translation consistency and accuracy is discussed.

The topic examines the practical applications of translating English abbreviations in various contexts, such as scientific research, business communication, technical documentation, and more. Strategies to help ensure efficient translation of abbreviations in different fields and types of texts are discussed.

One of the key strategies when translating English abbreviations is to maintain the clarity and comprehensibility of the text for the target audience. This requires not only the selection of an appropriate translation, but also a possible explanatory annotation or decoding of abbreviations in the text. This approach helps to avoid misunderstandings and ensure correct understanding of information.

Daryna MUDRENOK,
*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

LINGUISTIC DIPLOMACY: HOW TRANSLATION SHAPES A COUNTRY'S INTERNATIONAL IMAGE

In an era of globalization, where international relations are increasingly shaped by communication, linguistic diplomacy has emerged as a critical tool for nations to construct and maintain their global image. Translation, as an essential component of linguistic diplomacy, plays a pivotal role in how a country is perceived on the international stage. The accurate and culturally sensitive translation of political statements, legal documents, literature, and media content can significantly influence diplomatic relations, trade negotiations, and global reputation (House, 2014). Translation in diplomacy is not merely about linguistic accuracy; it involves cultural adaptation and contextual sensitivity. Diplomatic language is often nuanced, requiring careful consideration to avoid misunderstandings or unintended offense. A well-translated political speech can foster goodwill and strengthen international ties, while a poorly translated one can lead to diplomatic crises. For example, in 2009, a translation mishap during a meeting between U.S. Secretary of State Hillary Clinton and Russian Foreign Minister Sergey Lavrov resulted in a miscommunication when the "reset" button was mistranslated as "overcharge," momentarily creating diplomatic tension.

As Chaika (2024) points out, translating legal and political texts requires not only linguistic expertise but also a deep understanding of cultural and ideological nuances. Misinterpretations can lead to unintended diplomatic consequences or even political conflicts. In international organizations like the United Nations or the European Union, where multiple languages are used, translators play a crucial role in ensuring effective communication among member states. Any misinterpretation can lead to policy misunderstandings or even conflict. Skilled translators act as cultural mediators, ensuring that messages are conveyed accurately and respectfully.

Soft power, a term coined by political scientist Joseph Nye, refers to a country's ability to influence others through cultural appeal rather than coercion. Translation plays a crucial role in projecting a nation's soft power by making its literature, films, and historical narratives accessible to international audiences. Countries like France and South Korea have leveraged linguistic diplomacy effectively by promoting their culture through translation. For instance, the widespread translation of French literature, from Victor Hugo to contemporary authors, has reinforced France's image as a center of intellectual and artistic excellence. Similarly, South Korea's investment in translating *K-pop* lyrics, *K-dramas*, and literature has significantly boosted its global cultural influence, contributing to the Korean Wave (*Hallyu*) phenomenon. These efforts not only enhance national prestige but also stimulate tourism and international collaboration.

Despite its benefits, translation in linguistic diplomacy comes with challenges. Nuances in language, idiomatic expressions, and cultural differences can lead to misinterpretations that affect international relations. Machine translation, while advancing rapidly, often fails to grasp the subtleties of diplomatic or cultural language, sometimes resulting in embarrassing or misleading translations. Furthermore, biased translations can be used as tools of propaganda or misinformation. Selective translation of political statements or historical documents can distort a country's image, influencing public opinion in other nations. For example, during the Cold War, both Western and Soviet media often translated and presented each other's political messages in ways that reinforced ideological divides.

Intercultural communication plays a crucial role in overcoming these challenges. As Chaika (2024) notes, developing strategies for effective multilingual communication in multicultural contexts can help mitigate misunderstandings and build stronger international relationships. Linguistic diplomacy, with translation at its core, is a powerful instrument in shaping a nation's international image. Whether through diplomatic discourse, economic exchanges, or cultural influence, effective translation fosters understanding, cooperation, and positive perception on the global stage. As international communication continues to evolve, nations that prioritize linguistic diplomacy will maintain a strategic advantage in shaping global narratives and building fruitful international relationships.

References

1. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/32024.41>
2. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
3. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>
4. Chaika, O. (2023). International Cultural Ecology: Multicultural and Multilingual Risks (based on the surveys and materials from the Russia-Ukraine war), in: *Ekologia w dyskursie. Krajobraz naturalny i kulturowy*, Słupsk, s. 31-64. <https://www.researchgate.net/publication/380040285>

Dmytro TERIAIEV,
*Phd, associate professor,
 Educational and scientific
 institute of philology, Taras
 Shevchenko National
 university of Kyiv (Kyiv,
 Ukraine)*

FROM THEORY TO PRACTICE: REFLECTIONS ON TEACHING LEGAL TRANSLATION IN A GLOBALIZED WORLD

Over the course of more than three decades of teaching translation disciplines, including Translation Theory, Introduction to Translation Studies, and Legal (Court) Translation, a number of methodological and practical observations have been accumulated and analyzed. The focus of this paper is placed on the specific challenges that are encountered in the process of teaching legal translation within the context of growing globalization and intercultural interaction.

Legal translation is widely recognized as one of the most complex types of specialized translation. It is characterized by terminological precision, structural rigidity, and significant cultural and legal divergence between source and target systems. Therefore, particular attention must be paid to the development of students' ability to identify and interpret legal terms within their appropriate socio-legal context.

In the teaching process, a competency-based approach has been applied, and the integration of authentic legal documents has been actively encouraged. In addition, a contrastive analysis of legal systems has been regularly introduced to highlight discrepancies in legal concepts across jurisdictions. For instance, special emphasis has been placed on the challenges caused by non-equivalence in legal terms, such as equity, consideration, or plea bargain, which may not have direct counterparts in Ukrainian law.

Moreover, considerable difficulties have been observed in the translation of culturally embedded legal language, which often requires pragmatic adaptation rather than literal equivalence. These aspects have been illustrated through real-life cases and student practice within the classroom setting.

Significant importance has also been given to the ethical dimension of legal translation. Future translators are to be made aware of the high level of responsibility placed upon them when dealing with sensitive legal content, especially in courtroom settings where their work may directly affect the outcome of a case.

Additional attention has been directed toward the role of digital technologies in the legal translation classroom. The implementation of computer-assisted translation tools (CAT tools),

online corpora of legal texts, and terminology management software has been found beneficial in enhancing students' efficiency and precision. However, the risks associated with overreliance on machine translation, particularly in sensitive legal contexts, have also been discussed and critically evaluated during the learning process.

Furthermore, the didactic value of simulation-based learning has been explored, wherein students are assigned roles in mock legal proceedings involving translation and interpretation. Such practices have proven to be effective in cultivating situational awareness, reinforcing terminology acquisition, and fostering confidence in high-stakes communication scenarios. These classroom simulations are frequently supported by feedback from both linguistic and legal professionals, providing learners with multifaceted perspectives on the complexity of legal discourse.

It is argued that the teaching of legal translation must be constantly updated and aligned with current trends in both legal practice and translation theory. Professional training should be enriched by interdisciplinary cooperation with specialists in law and comparative linguistics.

In conclusion, it is emphasized that the formation of a qualified legal translator requires not only the acquisition of linguistic competence but also the development of legal awareness, intercultural sensitivity, and ethical responsibility. These skills are best cultivated through a well-balanced combination of theoretical instruction and practical training.

Iryna RYZHUK,
*1year student, faculty of agricultural
management,
National university of life and
environmental sciences of Ukraine (Kyiv,
Ukraine)*
**Scientific supervisor - senior lecturer
Indira RENSKA**

AUTOMATED AND MACHINE TRANSLATION: CURRENT DEVELOPMENTS AND CHALLENGES

Machine translation (MT) has been significantly transformed since its inception in the mid-20th century. From early rule-based systems to contemporary neural models, the evolution of MT has been shaped by advances in computational linguistics and artificial intelligence. In this paper, the current state of MT is examined, with a focus on recent developments, ongoing challenges, and implications for translation studies and intercultural communication.

MT systems have been developed through several paradigms. Initially, rule-based machine translation (RBMT) was employed, relying on extensive grammatical rules and bilingual dictionaries. These systems, although accurate in narrow domains, were challenged by ambiguity and linguistic variability.

A shift occurred with the advent of statistical machine translation (SMT), in which parallel corpora were used to train probabilistic models. Translation patterns were learned automatically, minimizing the need for handcrafted rules. However, SMT was still limited in fluency and context awareness.

The emergence of neural machine translation (NMT) has marked a new era. Artificial neural networks have been used to process entire sentences, greatly improving fluency and coherence. The introduction of the Transformer architecture has further enhanced translation quality through the use of self-attention mechanisms.

Despite considerable progress, MT continues to face persistent challenges: low-resource languages are poorly translated due to a lack of sufficient training data; domain-specific texts such as legal or medical documents are not accurately handled by general-purpose systems; discourse phenomena, including coherence and coreference, are inadequately addressed;

culturally-bound expressions, idioms, and implicit meanings remain difficult to interpret correctly; these limitations highlight the gap between computational models and the holistic, culturally informed practices used by human translators.

In professional settings, MT is increasingly used in conjunction with human post-editing. Machine-generated output is revised by human translators to improve accuracy and style. This process has raised important questions about the role of translators in technology-mediated environments.

Rather than being replaced, human translators are positioned as essential collaborators. While machines perform routine translation tasks, human expertise is required to manage cultural nuance and communicative intent.

Several promising directions are being explored to address current limitations:

- Document-level translation is being developed to improve contextual understanding.
- Multimodal translation aims to combine textual and visual inputs.
- Explainable MT is being pursued to make machine decisions more transparent for users.
- Techniques for low-resource languages, such as transfer learning, are being applied to broaden language coverage.

Although machine translation has achieved notable success, many linguistic, cultural, and contextual challenges remain unresolved. The most effective translation strategies are expected to result from a hybrid model in which automated systems are supported by human insight. As communication becomes increasingly globalized, MT will need to be adapted not only technologically but also culturally to meet the demands of intercultural understanding.

Ivanna BUSLO,
Bachelor student at
Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)
Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA

THE ROLE OF LITERARY TRANSLATION IN SHAPING A NATION'S CULTURAL IMAGE ON THE GLOBAL STAGE

Literary translation plays a key role in shaping a nation's cultural image on the international stage. Through translation, national literature becomes accessible to the global community, promoting mutual understanding and cultural exchange among nations. Translating literary works allows other peoples to become familiar with unique aspects of a nation's culture, history, and mentality. For example, translations of Taras Shevchenko's works into English reveal the richness of Ukrainian poetry and national spirit to foreign readers. This contributes to the formation of a positive image of Ukraine and increases interest in its cultural heritage.

Literary translation helps break stereotypes and prejudices by providing an authentic view of another culture's life and values. Literary translation, in turn, can counteract such tendencies by offering a deeper understanding and fostering intercultural dialogue, because modern media often shape stereotypes about different cultures. Translation not only enriches other cultures with knowledge about the nation but also helps the nation itself preserve its cultural identity in a globalized world. For instance, Ukrainian literary works translated into foreign languages help maintain Ukrainian cultural heritage within the diaspora. Translations of Lina Kostenko and Yuri Andrukhovych's works into English not only introduce foreigners to Ukrainian literature but also maintain the connection of Ukrainians abroad with their native

culture.

An important example of successful literary translation is Mykhailo Kotsiubynsky's novel "Shadows of Forgotten Ancestors", translated into English. This work introduced the world to the uniqueness of Hutsul culture and Ukrainian folklore, thereby increasing interest in Ukrainian literature and culture as a whole. Similarly, translations of contemporary Ukrainian authors, such as Serhiy Zhadan and Oksana Zabuzhko, shape a modern image of Ukraine in the eyes of the international community.

Literary translation also plays a significant role in the political context. For example, the translation of Ukrainian war diaries, particularly those highlighting the events of the Russo-Ukrainian war, helps the international community better understand the realities faced by Ukrainians. Such translations strengthen support for Ukraine among other countries and emphasize the importance of cultural diplomacy. The translation of classical literature also shapes the nation's image. Works by Ivan Franko and Lesya Ukrainka, translated into foreign languages, enable other nations to gain a deeper understanding of Ukrainian history and social processes. For example, the translation of Ivan Franko's "Moses" into French allows French readers to grasp the symbolic struggle of the Ukrainian people for independence.

Thus, literary translation is a powerful tool for shaping and disseminating a nation's cultural image globally. It not only introduces the world to national literature but also promotes mutual understanding, breaks stereotypes, and fosters multiculturalism. Oksana Chaika's research highlights the importance of translation in modern multicultural society and its role in training professionals capable of effectively operating in a globalized environment.

REFERENCES

1. Chaika, O., Sharmanova, N., Maliuga, N., & Savytska, I. (2022). Multiculturalism in modern mass media: analysis of stereotypes. *Amazonia Investiga*, 11(60), 10-22. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.60.12.1>
2. Chaika, O. (2023). Role of Reflective Practice in Foreign Language Teaching and Learning via Multicultural Education. *International Journal of Social Science and Human Research*, 6(2), 1343-1350. <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v6-i2-74>.
3. Chaika, O. (2023). International Cultural Ecology: Multicultural and Multilingual Risks (based on the surveys and materials from the Russia-Ukraine war), in: *Ekologia w dyskursie. Krajobraz naturalny i kulturowy*, Słupsk, s. 31-64.
4. Chaika, O. (2024). Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)

Julia KHYZHNIAK ,

*Bachelor student at Department of Foreign Relations
and Social Sciences,
National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

THE ROLE OF MACHINE TRANSLATION IN INTERNATIONAL RELATIONS: A TOOL FOR DIPLOMACY OR A RISK TO COMMUNICATION?

Machine Translation (MT) has become an indispensable tool in the field of international relations, enabling rapid and efficient multilingual communication. With the increasing reliance on global diplomacy, trade negotiations, and international cooperation, the role of MT is more prominent than ever. However, while it offers undeniable benefits in terms of speed and accessibility, MT also poses challenges and risks, particularly concerning accuracy, cultural

sensitivity, and diplomatic nuance. This paper examines the advantages and limitations of MT in international relations, assessing whether it serves as a reliable tool or a potential risk to effective communication.

One of the key advantages of MT in diplomacy is its ability to process large volumes of text instantly, facilitating real-time communication between diplomats, policymakers, and international organizations. It reduces language barriers, allowing for faster negotiations and more inclusive discussions. Moreover, MT lowers translation costs, making multilingual documentation more accessible to governments, NGOs, and international institutions.

However, despite these advantages, MT struggles with the complexities of diplomatic language. International agreements, treaties, and political statements often contain highly specific terminology, ambiguous wording, and culturally significant phrases that require careful interpretation. MT systems, while improving, still lack the ability to fully grasp the subtleties of diplomatic discourse. Errors in translation can lead to misunderstandings, misinterpretations, or even diplomatic conflicts.

Another concern is the ethical and security risks associated with MT. Confidential diplomatic communications require the highest level of accuracy and discretion. Relying on automated translation services, especially those powered by cloud-based platforms, raises concerns about data privacy and potential security breaches.

Despite these limitations, MT remains a valuable tool in international relations when used in conjunction with human expertise. Hybrid translation models, where machine-generated text is post-edited by professional translators, ensure both efficiency and linguistic accuracy. Moreover, diplomats and international relations professionals must be aware of MT's limitations and use it strategically to complement traditional translation methods rather than replace them entirely.

In conclusion, MT plays a significant role in international relations, offering speed, accessibility, and cost-effectiveness. However, its limitations in handling diplomatic nuance and security concerns highlight the continued need for human oversight. The future of MT in diplomacy lies in its integration with human expertise, ensuring effective and precise multilingual communication in global affairs.

Furthermore, as artificial intelligence continues to develop, new opportunities arise for improving MT's performance in international relations. Neural Machine Translation (NMT) models, which use deep learning techniques, are gradually improving in their ability to understand context, tone, and intent. With ongoing refinements, these systems could potentially bridge some of the gaps that currently exist in diplomatic translation. However, even with these advances, human involvement remains crucial to ensure translations reflect the intended meaning accurately and diplomatically.

Another critical aspect is the role of MT in crisis diplomacy. In emergency situations, such as international conflicts or humanitarian crises, rapid and precise translation can be a lifesaving tool. Governments and international organizations increasingly rely on MT to provide real-time translations for urgent communications, evacuation orders, or negotiation statements. Nevertheless, even in such high-pressure scenarios, misinterpretations caused by automated translation can escalate tensions or result in logistical failures, reinforcing the importance of human oversight.

Additionally, MT is influencing the training of future diplomats and international relations professionals. Universities and diplomatic academies are incorporating MT tools into their curricula, allowing students to develop skills in evaluating and refining machine-generated translations. By understanding both the capabilities and limitations of MT, future professionals will be better equipped to use these technologies effectively while maintaining the quality and precision required in diplomatic communication.

Finally, as international cooperation in technology regulation grows, there is increasing discussion about the standardization of MT use in diplomacy. Organizations such as the United Nations and the European Union are exploring frameworks to ensure that MT systems adhere to

high linguistic and ethical standards. Developing common guidelines could help mitigate risks associated with automated translation while maximizing its benefits in international relations.

In summary, while MT has revolutionized the field of international relations by enhancing efficiency and accessibility, its shortcomings in diplomatic sensitivity, security, and accuracy mean that it cannot yet replace human translators. Instead, the future of diplomatic communication lies in a balanced integration of machine translation with human expertise, ensuring that language remains a bridge rather than a barrier in global affairs.

REFERENCES

1. Chaika, O. (2023). Translation as a Strategic Tool in Cross-Cultural Communication: Countering Russian Propaganda and Preserving Ukrainian Identity. Retrieved from: https://www.researchgate.net/profile/Oksana-Chaika/publication/388631032_TRANSLATION_AS_A_STRATEGIC_TOOL_IN_CROSS-CULTURAL_COMMUNICATION_COUNTERING_RUSSIAN_PROPAGANDA_AND_PRESERVING_UKRAINIAN_IDENTITY/links/679fbb298311ce680c4c0b49/TRANSLATION-AS-A-STRATEGIC-TOOL-IN-CROSS-CULTURAL-COMMUNICATION-COUNTERING-RUSSIAN-PROPAGANDA-AND-PRESERVING-UKRAINIAN-IDENTITY.pdf
2. "Enhancing Multimodal Translation: Achieving Consistency Among Modality-Specific Latent Spaces"
<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S092523122402040X>
3. "Neural Machine Translation: A Survey"
<https://www.jair.org/index.php/jair/article/view/13566/26851>
4. "Neural Machine Translation of Clinical Text: An Empirical Investigation into Multilingual Pre-Trained Language Models and Transfer-Learning"
<https://arxiv.org/abs/2312.07250>
5. "Towards Efficient Neural Machine Translation"
This thesis aims to improve the decoding efficiency of neural machine translation models by addressing computational efficiency, decoding parallelizability, and efficiency in multilingual translation.
<https://www.lti.cs.cmu.edu/people/alumni/alumni-thesis/kong-xiang-thesis.pdf>

Karyna TYMOSHCHUK,
*bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

LEXICAL TRANSFORMATIONS IN RENDERING STYLISTIC DEVICES OF MARTIN LUTHER KING'S SPEECH "I HAVE A DREAM"

The speech "I Have a Dream" by Martin Luther King Jr. has become one of the most iconic examples of rhetorical brilliance and moral leadership of the 20th century. This study focuses on the lexical transformations employed in the Ukrainian translation of stylistic devices found in the speech, aiming to analyse how effectively the emotional and ideological content is conveyed across languages. The analysis is based on the theoretical framework of Leech and Short (1981) and supported by recent studies on cultural and linguistic adaptation in translation. Among the most prominent lexical features in the original speech are the uses of repetition, metaphors, and high-frequency literary and biblical vocabulary. These elements contribute to the

rhythmic and persuasive nature of the speech. In translation, these stylistic tools often require transformations that ensure the retention of their stylistic function rather than literal form., e.g., the metaphor “a bad check which has come back marked 'insufficient funds'” is often rendered in Ukrainian not as a literal financial metaphor, but with an equivalent phrase that conveys disappointment and injustice, such as “*неоплачений борг справедливості*”, which better reflects the broader social implications.

The frequent use of emotionally charged synonyms and vivid imagery in King’s speech poses particular challenges for the translator. e.g., “sweltering summer of the Negro’s legitimate discontent” is translated as “*некуче літо законного обурення негрівського народу*”, preserving the metaphorical temperature image while adapting it to Ukrainian lexical norms. Such adaptation is a clear example of modulation, where changes in the perspective or category of thought are made to retain the communicative effect.

Pronoun usage is another aspect in which lexical transformation plays a key role. King repeatedly uses inclusive pronouns such as “we” and “our” to establish solidarity, e.g., in “With this faith we will be able to work together, to pray together...”, the pronoun “we” is translated as “*ми*” and often placed emphatically at the beginning of sentences, reinforcing the collective identity that King evokes. Another device is King’s frequent use of biblical allusions and poetic parallelism. These must be carefully adapted to the target culture, e.g., “justice rolls down like waters, and righteousness like a mighty stream” is translated in Ukrainian as “*справедливість потече, мов вода, а праведність — мов могутній потік*”, preserving both the simile and its rhythmical flow. The use of poetic rhythm and recurring patterns in King’s original is often mimicked in Ukrainian through alliteration or syntactic parallelism, which are rendered using stylistic equivalence rather than direct lexical reproduction.

The metaphorical lexicon in King’s speech serves not only to illustrate injustice but also to inspire hope, e.g., “a lonely island of poverty in the midst of a vast ocean of material prosperity” is typically translated as “*самотній острів бідності серед безкрайнього океану матеріального добробуту*”. The translation retains the original metaphor’s oppositional structure while adapting the lexical choices to Ukrainian poetic tradition. Furthermore, euphemisms and puns are handled through contextual substitutions, e.g., the pun on “check” and “bank of justice” is rendered metaphorically in Ukrainian to preserve meaning rather than form, as seen in “*банк справедливості*”. Such transformations rely on the translator’s awareness of cultural connotations and rhetorical resonance, aligning with Chaika’s (2023) emphasis on cultural sensitivity in translation practice.

In summary, lexical transformations in the Ukrainian translation of “I Have a Dream” aim to maintain the speech’s rhetorical force, moral tone, and stylistic elegance. This process involves shifts in metaphor, modulation, synonym substitution, and restructuring of phrases to reflect the original’s cadence and emotional impact. The translator becomes not only a linguistic mediator but also an interpreter of cultural memory and collective struggle.

References

1. Chaika, O. (2023). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396–410.
2. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38–61.
3. Chaika, O. (2024). The Impact of Russian Cultural Suppression on Ukrainian National Unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41–56.
4. King, M. L. Jr. (1963). *I Have a Dream* [Speech transcript]. The U.S. National Archives.

Kateryna DAVYDCHUK,
studentka III roku
Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego
Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy
Oksana ZAKHUTSKA,
PhD (doktor nauk humanistycznych
w zakresie językoznawstwa), docent
Narodowy Uniwersytet Wykorzystania
Zasobów Biologicznych Ukrainy
(Kijów, Ukraina)

PRZEKŁAD A KOMUNIKACJA MIĘDZYKULTUROWA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE

Współczesny globalizowany świat stawia coraz większe znaczenie na komunikację międzykulturową. Dzięki rozwojowi technologii, wzrostowi współpracy międzynarodowej i rozpowszechnianiu informacji, wymiana między przedstawicielami różnych kultur stała się nieodłączną częścią codziennego życia. Jednocześnie, różnorodność języków i kultur stwarza trudności w komunikacji, co podkreśla znaczenie tłumaczenia jako procesu i nauki.

Tłumaczenie jest nie tylko środkiem przekazywania informacji, ale także ważnym narzędziem zachowania tożsamości i różnorodności kulturowej. Pozwala ono nie tylko zrozumieć sens tekstu w innym języku, ale także dostosować go do specyfiki innej kultury, zachowując przy tym główną ideę i emocjonalny wpływ. Jest to szczególnie ważne w dziedzinach literatury, stosunków międzynarodowych, dyplomacji, biznesu i edukacji. Pomimo znacznych osiągnięć w dziedzinie translatoryki, w tym rozwoju systemów tłumaczeń automatycznych, wiele problemów pozostaje nierozwiązanych. Obejmują one kwestie dokładności przekazu treści, zachowania specyfiki kulturowej, adaptacji do międzykulturowych cech oraz stosowania nowoczesnych technologii w procesie tłumaczenia.

Współczesny świat stawia wyższe wymagania w zakresie dokładności tłumaczenia. Błędy w tekstach technicznych, handlowych czy dyplomatycznych mogą mieć poważne konsekwencje, w tym polityczne kontrowersje i straty finansowe. Z tego powodu tłumaczenie dosłowne w takich dziedzinach jest uznawane za niedopuszczalne, a tłumacze starają się jak najdokładniej przekazać treść oryginału, unikając jednocześnie tłumaczenia dosłownego, które może zniekształcać znaczenie lub utrudniać zrozumienie tekstu.

Inną cechą współczesnej działalności tłumaczeniowej jest zwiększenie liczby tekstów o charakterze technicznym i specjalistycznym. Wymaga to od tłumaczy nie tylko kompetencji językowych, ale także głębokiej wiedzy z odpowiednich dziedzin. Na współczesnym etapie rozwoju translatoryki badacze dążą do całościowego opisu procesu tłumaczenia. Główna uwaga koncentruje się na analizie tłumaczenia jako aktu komunikacyjnego oraz składnika działalności mówczej.

Umiejętność adaptacji do różnych kontekstów kulturowych, rozumienie cech języka, znaków niewerbalnych i strategii komunikacyjnych są ważnymi umiejętnościami, które sprzyjają skutecznej komunikacji i porozumieniu między narodami. Austriacki filozof i logik L. Wittgenstein rozważa problematykę komunikacji językowej przez pryzmat wpływu czynników społeczno-kulturowych na proces komunikacji oraz społeczno-kulturową zależność werbalnych i niewerbalnych środków komunikacyjnych i wyróżnia następujące aspekty:

- 1) socjologiczny: uwzględnia się czynniki społeczne, etniczne i inne;
- 2) lingwistyczny: badane są werbalne i niewerbalne środki komunikacji, style językowe, sposoby zwiększania efektywności komunikacji międzykulturowej;
- 3) komunikacyjny: analizowane są umiejętności komunikacyjne, zarządzanie konfliktami, rozwój więzi międzygrupowych;
- 4) kulturowy: określone są osiągnięcia cywilizacji, analizowane są tradycje, dzieła sztuki, styl życia;

5) etyczny: akcent kładzie się na normy moralne, normy zachowań, komunikacji interpersonalnej, etykiety językowej itp.;

6) psychologiczny: badana jest reakcja psychologiczna ludzi w sytuacjach komunikacji z przedstawicielami innych państw i narodów;

7) zawodowo-praktyczny: określane są dziedziny zastosowania wiedzy o komunikacji międzykulturowej.

Analiza badań procesów komunikacyjnych pokazuje, że stosunki między kulturami mogą być różne, mianowicie: a) użyteczne podejście jednej kultury do innej; b) odrzucenie jednej kultury przez drugą; c) interakcja kultur jako równorzędnych podmiotów.

Obecnie tłumaczenie przestało być tylko mechanicznym przenoszeniem treści z jednego języka na inny – dziś jest kluczowym narzędziem dla zapewnienia efektywnej interakcji międzykulturowej. Z tego powodu naukowcy i praktycy coraz bardziej koncentrują się na kwestiach dokładności, adekwatności i kulturowej adaptacji tłumaczenia. Tłumacz musi nie tylko dobrze znać język, ale także rozumieć kontekst kulturowy, historię oraz specyfikę postrzegania świata przez użytkowników tego języka.

W związku z tym, udoskonalenie mechanizmów tłumaczenia, rozwój metod komunikacji międzykulturowej i podniesienie poziomu kompetencji międzykulturowych są niezbędnymi warunkami efektywnej interakcji we współczesnym świecie. Tłumacze i komunikatorzy odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu zrozumienia między przedstawicielami różnych narodów i kultur, sprzyjając nawiązywaniu międzynarodowych relacji, współpracy gospodarczej oraz zachowaniu różnorodności kulturowej.

Kateryna SEREBRIANSKA,

1st year student of Philology,

Faculty of Humanities and Pedagogy,

National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - Associate Professor

Halyna SYDORUK

TRANSLATOR'S PROFESSIONAL CHALLENGES

When choosing a profession, a person should clearly understand not only its advantages but also the challenges that inevitably come with it. Of course, our decision is primarily guided by our interests, curiosity, and the skills we have already acquired. However, it is equally important to keep in mind the difficulties that are bound to arise on the path to becoming a true professional [1].

At first glance, the translator's profession may not seem particularly difficult. It does not involve heavy physical labor, working with complex machinery, or handling large objects. Yet it requires a high level of focus, proficiency with modern devices and software, strong interpersonal skills, and most importantly — the knowledge necessary to perform the job at a high standard.

Many people make the mistake of idealizing the translator's profession, imagining it as a quiet, peaceful job involving little more than translating texts and helping people understand one another. This is far from reality. Unrealistic expectations often lead to disappointment and can even cause disillusionment with the profession.

Being a translator is not only about knowing a language. It also involves understanding psychology, sociology, philosophy, and more. Working with people demands strong emotional resilience, especially considering that everyone has their own character, upbringing, and worldview. In conflict situations, a translator must remain composed and confident — challenging clients have always existed and always will [2].

Equally important is the knowledge gained through education and hands-on experience. Only with time and practice do issues like linguistic “gaps” or mismatches between the translation and the original message begin to disappear. It is your qualifications that determine the quality and accuracy of your translation — and ultimately, the decisions made based on your work.

Therefore, to reach a high level of professionalism as a translator, the key ingredients are education, practical experience, and, crucially, ongoing self-improvement.

REFERENCES:

1. Лінгвістичні та методичні проблеми викладання іноземних мов у школі та вищих навчальних закладах. веб-сайт. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/153583554.pdf> (дата звернення: 08.04.2025).
2. Актуальні проблеми онлайн-викладання іноземної мови професійногоспрямування. веб-сайт. URL: https://dspace.ksaeu.kherson.ua/bitstream/handle/123456789/8959/Бойко_ЛМ_ТЕЗи%20_НАУ_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 09.04.2025).

Maksym BIELIAI,

*Master student at Department of
Foreign Philology and Translation,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

Scientific supervisor - Associate Professor

Oksana CHAIKA

SUBSTITUTION IN UKRAINIAN TO ENGLISH TRANSLATIONS

Substitution in translation is a strategy used to replace words, phrases, or entire structures in the target language when a direct equivalent does not exist or fails to convey the intended meaning. It is widely discussed in translation studies, particularly within the frameworks of Vinay and Darbelnet’s model of translation techniques, Nida’s concept of dynamic equivalence (Kim, 2015), and Newmark’s communicative and semantic translation approaches. While literal translation can sometimes preserve accuracy, substitution is necessary when linguistic, cultural, or contextual differences demand adaptation. In Ukrainian-to-English translation, substitution plays a crucial role in overcoming grammatical discrepancies, cultural idioms, and socio-political terminology that have no direct English equivalents (Chaika, 2024).

The need for substitution arises because Ukrainian and English belong to different language families, with distinct grammatical structures, idiomatic expressions, and cultural references. Ukrainian, a Slavic language with a rich system of inflections, often encodes meaning differently from English, which relies more on fixed word order and auxiliary verbs. Additionally, many Ukrainian terms carry historical, political, and cultural significance that cannot be directly translated without losing their deeper connotations (Chaika, 2024). Inaccurate or overly literal translations can distort meaning, leading to misunderstandings in legal, political, and media discourse. This research explores the linguistic and socio-cultural challenges of substitution in Ukrainian-to-English translation, highlighting specific cases where substitution is essential. It examines how improper or inadequate substitution can affect meaning, and why a more systematic approach is needed to ensure accurate and culturally sensitive translations, particularly in political, legal, and journalistic texts.

The core issue in Ukrainian-to-English translation is determining when and how substitution should be applied to preserve both linguistic accuracy and cultural authenticity. This challenge manifests in various ways: syntactic structures, verb aspect differences, idiomatic expressions, and culturally embedded terminology. One significant linguistic challenge is the

translation of verb aspects. Ukrainian verbs distinguish between perfective and imperfective actions, while English lacks a direct grammatical equivalent. This often requires substitution with auxiliary verbs or alternative constructions, e.g., UA *Вона писала листа, коли зателефонував друг.* → Literal EN *She wrote a letter when a friend called.* → EN *She was writing a letter when her friend called.* As demonstrated in the example, the past continuous tense in English serves as a functional substitution to preserve the progressive nature of the action when translated from Ukrainian to English.

Beyond grammar, socio-cultural challenges necessitate substitution, particularly in idiomatic expressions. Ukrainian proverbs, metaphors, and historical references often have no direct counterparts in English. E.g., UA *Вода камінь точить.* → Literal EN *Water sharpens the stone.* → EN *Slow and steady wins the race.* Without substitution, the phrase might seem obscure or lack impact in English. The adapted version ensures the intended meaning is communicated in a culturally familiar way.

Political and historical terminology presents another critical area requiring substitution. Many Ukrainian terms carry ideological weight, and direct translations may fail to convey their full implications, e.g., UA *Російська агресія проти України* → Literal EN *Russian aggression against Ukraine* → Alternative English substitution (context-dependent): *Russia's war against Ukraine.* While “aggression” is technically correct, “war” provides a clearer, more internationally recognized term that aligns with the ongoing conflict’s global discourse.

Another example is the translation of UA *Московія* (a historical Ukrainian term for Russia), for instance, UA *В часи Московії Україна боролася за незалежність.* → Literal EN *In the times of Muscovy, Ukraine fought for independence.* → Alternative English substitution: *During the Muscovite period, Ukraine fought for independence.* As provided in the example, “Muscovy” retains historical accuracy, but “Muscovite period” helps contextualize the term for readers unfamiliar with Eastern European history.

The study of substitution in Ukrainian-to-English translation is essential for refining best practices and ensuring that translations accurately reflect linguistic and cultural nuances. Given the increasing role of translation in international communication, research should focus on patterns of effective substitutions, i.e., identifying recurring cases where substitution is required and analyzing which strategies yield the most accurate and natural translations; cultural sensitivity in translation (Chaika, 2023a), i.e., examining how different cultural frameworks influence translation choices and developing guidelines for culturally appropriate substitutions; machine translation limitations (Chaika, 2023b), thus, investigating how AI-driven translation tools handle substitution and where human intervention is necessary to correct errors; and impact on international discourse (Chaika, 2024) while studying how translation choices affect the perception of Ukrainian political, historical, and social narratives in global media.

By addressing these challenges, this research aims to contribute to translation studies by offering practical solutions for professional translators, scholars, and policymakers. Developing a systematic approach to substitution will ensure that Ukrainian texts are not only linguistically accurate but also contextually meaningful in English, thereby improving cross-cultural understanding and representation on the global stage.

References

1. Chaika, O. (2023a). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.396-410>
2. Chaika, O. (2023b). The role of artificial intelligence in higher education, *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 6-7 (214-215), 69-74. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287898>.
3. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>

4. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
5. Kim, D. (2015). Dynamic equivalence: Nida's perspective and beyond. *Skase Journal of Translation and Interpretation*, 8(1), 60-75.
6. Saridaki, E. (2021). Vinay & Darbelnet's translation techniques: A critical approach to their classification model of translation strategies. *International Journal of Latest Research in Humanities and Social Science (IJLRHSS)*, 4(11), 135-137.

Maksym NASTENKO

*Master student,
Humanities and Pedagogy Faculty,
National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

***BORSHCH* AND *VARENYKY*: TRANSLITERATION AS A TOOL FOR PRESERVING UKRAINIAN CULTURAL IDENTITY**

Today, Ukraine is navigating both globalization and persistent efforts by Russia to erase Ukrainian national identity and appropriate its cultural symbols (Chaika, 2024; Chaika *et al.*, 2024). One manifestation of this struggle is the representation of gastronomic vocabulary, which encapsulates the history, traditions, and cultural identity of a nation. As Maslaieva (2018) notes, the names of dishes are not just lexical units, but cultural markers that carry a deep symbolic meaning. Among such markers, (a) UA *борщ* / EN *borshch*, defined as a traditional Ukrainian first dish, a kind of soup cooked from beets, carrots, onions, beans, potatoes, and cabbage, and served with EN *salo* (EN pork lard / DE *Speck*) and garlic alongside EN *pampushky* 'small, fluffy bread rolls often topped with garlic sauce', and (b) UA *вареники* / EN *varenyky*, a traditional Ukrainian dish made from flour wraps stuffed with mashed potatoes, onions, mushrooms, cherries, or other fillings, usually boiled and served with butter or sour cream, hold a central place in Ukrainian national consciousness. These dishes have been shaped by centuries of tradition, making them unique carriers of cultural heritage.

According to Turkevych (2019), Ukrainian cuisine is a mirror of the nation's historical path, where each recipe has its own story. Beyond their flavor characteristics, these culinary symbols play a crucial role in reinforcing national identity, particularly in the face of Russia's attempts to claim them as part of its own heritage.

Transliteration serves as an essential mechanism for transferring this cultural code from one language system to another, preserving the phonetic and graphic specificity of the original, which is crucial for maintaining national identity. Anokhina (2019) emphasizes that correct reproduction of phonetic features is the key to preserving cultural integrity in a foreign language environment. However, numerous challenges arise in practice, such as the absence of corresponding sounds in the target language, the ambiguity of transliteration norms, and the influence of English linguistic conventions. In modern English-language sources, the transliteration of Ukrainian dish names appears in various forms, potentially affecting their perception. Anokhina's research shows that the variability of transliteration forms is due to both phonetic features and the influence of global language standards. This variability is particularly evident in the case of EN *borshch*, which is frequently rendered as EN *borsch* or EN *borscht*, creating certain discursive nuances. While the latter variant follows an older German-influenced spelling, the former aligns more closely with the phonetics of Ukrainian. Similarly, EN *varenyky* are occasionally spelled as EN *vareniki*, reflecting a Russified pronunciation rather than the

authentic Ukrainian form. These discrepancies are not merely linguistic inconsistencies but contribute to broader cultural misrepresentation, reinforcing Russian narratives that seek to absorb Ukrainian cultural elements into an imperial framework. The way these transliterations are presented has a direct impact on how foreign audiences perceive Ukrainian culture. More researchers note that correct transliteration contributes to the positive formation of the nation's image in the international space. At the same time, inconsistencies in rendering Ukrainian sounds can lead to cultural misunderstandings, reinforcing stereotypes or diminishing the distinctiveness of Ukraine's culinary heritage. Russia's systematic appropriation of Ukrainian cultural symbols — including cuisine, music, and historical narratives, further underscores the urgency of establishing transliteration standards that accurately reflect Ukraine's national identity. The global recognition of *borshch* as an element of Ukraine's intangible cultural heritage by UNESCO in 2022 was a significant step in countering Russian claims, demonstrating how language and transliteration function as tools in cultural diplomacy. Thus, the transliteration of EN *borshch* and EN *varenyky* is not only a linguistic concern but a crucial tool for preserving and promoting Ukrainian cultural identity in the global context. While it facilitates the transmission of national heritage, it also requires adaptation to the linguistic norms of foreign audiences.

Considering these factors, it is advisable to develop recommendations for standardizing transliteration, taking into account both phonetic precision and cultural significance. To summarize, national markers in transliteration are a bridge between cultures that requires a careful and comprehensive approach.

References

1. Anokhina, T. O. (2019). Typolohiia lakunikoniv anhlomovnoi ta ukraïnomovnoi kartyn svitu [Typology of lacunicons in English- and Ukrainian-language worldviews]. Naukovyi Visnyk. Retrieved from https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.26/dis_Anokhina_3_05_2019.pdf
2. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>
3. Chaika, O. (2023). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.396-410>
4. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
5. Maslaieva, I. V. (2018). Nazvy strav u suchasnomu khudozhn'omu movlenni: Monohrafiia [Names of dishes in modern artistic speech: Monograph]. Kyiv. Retrieved from <http://elibrary.kdpu.edu.ua/handle/0564/2618>
6. Turkevych, O. (2019). Ukrainian as a Heritage Language: Achievements and Needs. *Dialog der Kulturen. Die Ukraine aus globaler Sicht*. Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/232286161.pdf> (in Ukrainian)

Mariana OLEKSIV,

studentka III roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA,

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

ROLA SZTUCZNEJ INTELIGENCJI WE WSPÓŁCZESNEJ TRANSLATORYCE

Obecnie wpływ sztucznej inteligencji jest coraz bardziej widoczny w dziedzinie translatoryki, upraszczając tłumaczom ich pracę oraz otwierając nowe możliwości dla międzynarodowej komunikacji. Dzięki szybkiemu rozwojowi technologii pojawiają się coraz doskonalsze narzędzia tłumaczenia maszynowego, takie jak Google Translate, DeepL, Microsoft Translator oraz Amazon Translate. Zmieniają one proces tłumaczenia i nawet kształtują nowe podejście do pracy tłumaczy. Ale czy sztuczna inteligencja może całkowicie zastąpić człowieka w tej dziedzinie? To pytanie budzi wiele dyskusji wśród specjalistów.

Wśród zalet zastosowania sztucznej inteligencji w translatoryce należy wymienić:

1) szybkość i dostępność – zautomatyzowane systemy tłumaczenia mogą przetwarzać ogromne ilości tekstów w zaledwie kilka sekund;

2) tłumaczenie w czasie rzeczywistym – narzędzia sztucznej inteligencji umożliwiają natychmiastowe tłumaczenie rozmów, co ułatwia komunikację między osobami różnych narodowości;

3) uczenie się i doskonalenie – algorytmy tłumaczenia stale analizują miliony tekstów, co zwiększa dokładność i jakość tłumaczeń;

4) pomoc profesjonalnym tłumaczom – sztuczna inteligencja może znacznie ułatwić pracę tłumacza, pomagając w wyszukiwaniu terminów oraz analizie kontekstu, co jest szczególnie przydatne w tłumaczeniu dokumentów technicznych, prawnych i naukowych.

Wśród wad zastosowania sztucznej inteligencji w tłumaczeniu warto zwrócić uwagę na następujące czynniki:

1) brak głębokiego zrozumienia kontekstu – nawet najlepsze algorytmy wciąż nie potrafią w pełni zrozumieć kulturowych szczególności, humoru, ironii czy metafor; prowadzi to do niedokładnych, a nawet komicznych tłumaczeń;

2) błędy semantyczne i stylistyczne – zautomatyzowane systemy często popełniają niedokładności w tłumaczeniu terminów, szczególnie gdy jedno słowo ma kilka znaczeń;

3) zależność od dużych zbiorów danych – jakość tłumaczenia sztucznej inteligencji bezpośrednio zależy od materiałów szkoleniowych; jeśli model nie ma wystarczającej ilości wysokiej jakości danych, dokładność tłumaczenia spada;

4) kwestie etyczne – stosowanie sztucznej inteligencji do tłumaczenia tekstów poufnych może stanowić zagrożenie dla prywatności i bezpieczeństwa danych.

Podsumowując, należy odnotować, że sztuczna inteligencja odgrywa ważną rolę w translatoryce, sprawiając, że proces tłumaczenia staje się szybszy i bardziej dostępny. Jednak nie jest ona doskonała i raczej nie zastąpi człowieka w pełni. Tłumaczenie to nie tylko mechaniczne przekazywanie słów, ale również rozumienie kultury, kontekstu i emocjonalnego ładunku tekstu. Dlatego najbardziej efektywnym podejściem będzie współpraca człowieka i sztucznej inteligencji, co pozwoli osiągnąć maksymalną jakość tłumaczenia.

Margaryta YERMAKOVA,

Bachelor student at

*Department of International Relations and Social
Sciences,*

*National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine*

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - Associate Professor

Oksana CHAIKA

THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN TRANSLATION: PERSPECTIVES IN INTERCULTURAL COMMUNICATION

Recent years have witnessed remarkable progress in machine learning algorithms that underpin translation systems. These AI models are trained on vast multilingual datasets, allowing them to provide translations that are not only linguistically accurate but also culturally nuanced. For instance, neural machine translation (NMT) systems are designed to understand context, idiomatic expressions, and semantic subtleties, which are essential for accurate intercultural communication. The integration of AI in higher education has shown promising results in bridging language gaps, highlighting the potential of AI to enhance learning and professional development across cultural boundaries (Chaika, 2023a).

Despite technical advancements, AI translation faces challenges in preserving the cultural and emotional nuances of the source language. Effective intercultural communication goes beyond word-for-word translation; understanding of cultural contexts, idioms, and social norms emphasizes that cultural sensitivity and diversity training for language educators play a critical role in mitigating potential misinterpretations when using automated translation systems (Chaika, 2023b). This insight suggests that while AI can process linguistic structures efficiently, human oversight remains essential to ensure that translations do not inadvertently lose or distort cultural meanings.

A significant challenge in AI-based translation is ensuring accuracy in specialized domains such as legal, medical, or technical fields where precision is critical. Mistranslations in such areas could lead to serious misunderstandings and legal ramifications. Additionally, there is the issue of bias in training data. AI systems learn from vast amounts of text, and if these texts contain cultural biases or stereotypes, the resulting translations may inadvertently perpetuate them. This potential risk underscores the importance of continuous updates and training on diverse, representative datasets to ensure fairness and accuracy in translation outputs.

Ethical considerations also include the impact of AI on linguistic diversity. With the rise of AI translation, there is a risk that less-resourced and endangered languages may be marginalized. The challenges and cultural implications of revitalizing endangered languages, emphasizing that the use of AI in translation must be inclusive and support the preservation of linguistic diversity (Chaika, Sharmanova, & Makaruk, 2024). Balancing technological efficiency with cultural preservation remains a key goal for developers and policymakers in the field of AI translation.

Looking forward, AI translation is poised to further enhance intercultural communication by providing more personalized and context-aware services. Researchers and practitioners should focus on developing hybrid models that combine the computational power of AI with human expertise. Such models would leverage AI's capacity for rapid processing while relying on cultural experts to guide and refine translations where context is crucial. Furthermore, there is a need for international collaboration in establishing guidelines and ethical standards for AI translation. Policymakers, technology developers, and cultural institutions should work together to ensure that AI-driven translation tools are transparent, culturally sensitive, and accountable. Continuous training and feedback mechanisms, as suggested by Chaika (2023a), can help integrate cultural competence into the design of AI systems, ultimately fostering more effective intercultural communication.

In conclusion, the use of artificial intelligence in translation offers tremendous potential for enhancing intercultural communication by breaking down language barriers and promoting global understanding. However, achieving this promise requires addressing significant challenges, including maintaining cultural sensitivity, mitigating bias, and preserving linguistic diversity. Through a combined approach that integrates AI technology with human expertise and ethical guidelines, society can harness the benefits of AI translation while safeguarding cultural integrity.

References

7. Chaika, O. (2023a). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.396-410>
8. Chaika, O. (2023b). The role of artificial intelligence in higher education, *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 6-7 (214-215), 69-74. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287898>.
9. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>

Maryna PIKULINA,

Bachelor student at

Department of

International Relations and Social Sciences,

National University of Life

and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - Associate Professor

Oksana CHAIKA

LINGUISTIC TRAPS IN THE TRANSLATION OF GEOPOLITICAL TERMINOLOGY

Political discourse often involves complex rhetorical strategies that can lead to linguistic traps in translation. These traps arise when lexical or semantic shifts distort the perception of statements, affecting diplomatic negotiations, international relations, and public opinion. The speeches of the 44th U.S. President Barack Obama provide vivid examples of such linguistic traps, demonstrating how word choices and translation strategies influence the framing of geopolitical realities.

One of the key linguistic traps in Obama's speeches is the use of military terminology to describe economic and social issues, his national security speech in July 2008 for instance: EN *We cannot tolerate this strain on our forces to fight a war that hasn't made us safer.* / UA *Ми не можемо терпіти цього напруження наших сил для ведення війни, яка не зробила нас безпечнішими.*

In this *literal* translation to Ukrainian, such variant sounds unnatural and the expressions can be interpreted as aggressive or militaristic, potentially distorting the original message of concern and the need for strategic change. It means that in some languages, direct translations might emphasize warlike connotations rather than the intended message of policy reassessment and national security.

A similar challenge arises when discussing economic strategies with military metaphors. In his inaugural address in January 2009, Obama remarked: EN *Our nation is at war, against a far-reaching network of violence and hatred.* / UA *Наша нація веде війну проти масштабної мережі насильства і ненависті.* While this metaphor is widely understood in English, a literal translation may misrepresent the intended meaning. A more precise translation would require adaptation to convey the idea of combating terrorism rather than engaging in a traditional war. This issue underscores the necessity for careful contextual translation to avoid misinterpretations in international discourse.

Another common linguistic trap is the use of metaphors and idioms that are specific to the English language. Obama often employed phrases deeply rooted in American cultural and historical contexts. For example, in his inaugural address, he stated: EN *The time has come to reaffirm our enduring spirit; to choose our better history.* / UA *Настав час підтвердити наш незламний дух; обрати нашу кращу історію.* A direct translation of this phrase into other languages could result in the loss of its emotional charge or even lead to misunderstandings. In

cultures where such expressions are less common, the intended message of resilience and positive change might not be effectively conveyed.

Moreover, idiomatic expressions like EN *the arc of history bends toward justice* require careful adaptation rather than literal translation. In some linguistic contexts, this phrase may be incomprehensible or lose its philosophical depth. Effective translation should focus on conveying the essence of the message rather than adhering strictly to word-for-word conversion.

Linguistic traps in the translation of geopolitical terminology present a significant challenge that requires deep contextual understanding, cultural awareness, and linguistic precision. The case studies from Barack Obama's speeches illustrate the importance of carefully navigating these traps to ensure accuracy and clarity in international communication. Whether through the adaptation of metaphors, precise translation of political terminology, or careful handling of evaluative language, translators play a crucial role in shaping the global perception of political messages.

References

1. Chaika, O. (2024). Legal and political discourse in translation via an intercultural lens. Conference Proceedings, The 7-th international scientific and practical conference “Cross-cultural communication and translation studies: common issues and development prospects” (May 3, 2024). <https://www.researchgate.net/publication/380575231>
2. Chaika, O. (2024). Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)
3. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
4. Obama, B. (2008). Obama's national security speech. Politico. Retrieved from <https://www.politico.com/blogs/ben-smith/2008/07/obamas-national-security-speech-010281>
5. Obama, B. (2009). President Barack Obama's inaugural address. The White House Archives. Retrieved from <https://obamawhitehouse.archives.gov/blog/2009/01/21/president-barack-obamas-inaugural-address>

Natalia ZVOLINSKA,

Bachelor student at

Department of

International Relations and Social Sciences,

National University of Life

and Environmental Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - Associate Professor

Oksana CHAIKA

SECTORAL TRANSLATION AS A TOOL OF GLOBAL COMMUNICATION

Sectoral translation, encompassing legal, political, and technical fields, serves as a fundamental mechanism for global interaction. It ensures accuracy, maintains cultural integrity, and mitigates the risks associated with misinformation. Scholars emphasize its role in bridging linguistic gaps while reinforcing national identity and resisting propaganda. This study investigates the effectiveness of sectoral translation in contemporary intercultural discourse and its implications for global communication. With the increasing reliance on multilingual communication in global governance, economics, and international law, the need for sector-specific translation expertise has grown significantly.

The translation of legal and political discourse is particularly sensitive, requiring a balance between fidelity to the source text and adaptation to the target audience. In legal contexts, precise terminology is essential to avoid misinterpretations that could lead to diplomatic or economic consequences. Mistranslations in international contracts or treaties can have far-reaching implications, underscoring the necessity of professional sectoral translation services. Similarly, political translations influence public opinion and policy-making, making accuracy and neutrality crucial. The ability to convey ideological and rhetorical nuances is a defining factor in political discourse translation, as minor errors or cultural misunderstandings can alter intended meanings and perceptions.

Furthermore, in multilingual education, sectoral translation serves as a tool for fostering intercultural competence. It enables students to navigate diverse linguistic landscapes while preserving their cultural identity. Educational institutions increasingly recognize the importance of translating academic materials, curricula, and scholarly articles to facilitate global knowledge exchange. By incorporating specialized translation strategies, educators can enhance communication across academic disciplines, strengthening international cooperation and creating more inclusive learning environments.

One of the most pressing challenges in global communication is the proliferation of disinformation. Strategic translation efforts can serve as a means of countering propaganda and preserving national narratives. For instance, translation plays a pivotal role in shaping international perceptions of geopolitical conflicts by ensuring accurate and contextually appropriate renditions of political discourse. Misinformation campaigns often rely on mistranslations or manipulations of texts to distort facts, making sectoral translation an essential tool in safeguarding informational integrity. This approach not only safeguards linguistic integrity but also fosters transparency in media and academic publications. Governments and international organizations increasingly employ translators to verify information and ensure that official statements are not misrepresented in foreign media.

Sectoral translation is an indispensable tool for global communication, facilitating cross-cultural exchange, legal precision, and resistance to disinformation. As demonstrated in recent studies, its role extends beyond linguistic mediation to encompass political, educational, and strategic functions. The growing interdependence of nations underscores the importance of high-quality translation in securing international cooperation and maintaining diplomatic relations. Future research should focus on developing methodologies that enhance the efficiency and ethical standards of sectoral translation in an increasingly interconnected world. Additionally, technological advancements, such as AI-assisted translation tools, present both opportunities and challenges for the future of specialized translation, necessitating ongoing scholarly inquiry into their effectiveness and limitations.

REFERENCES

1. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
2. Chaika, O. (2024). Legal and political discourse in translation via an intercultural lens. *Conference Proceedings, The 7-th international scientific and practical conference "Cross-cultural communication and translation studies: common issues and development prospects"* (May 3, 2024). <https://www.researchgate.net/publication/380575231>.
3. Chaika, O. (2024). Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)
4. Chaika, O. (2023). International Cultural Ecology: Multicultural and Multilingual Risks (based on the surveys and materials from the Russia-Ukraine war), in: *Ekologia w dyskursie. Krajobraz naturalny i kulturowy*, Słupsk, s. 31-64. <https://www.researchgate.net/publication/380040285>

Oksana LEVCHENKO,
*I year master's student, Faculty
of Humanities and Pedagogy
National University of Life and
Environmental Science of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Anna MONASHNENKO**

**REPRODUCTION OF VERBALIZERS OF EMOTIONAL INTELLIGENCE
IN THE UKRAINIAN TRANSLATION BASED ON F. SCOTT FITZGERALD'S
NOVEL "THE GREAT GATSBY"**

The term "emotional intelligence" (EI) consists of two parts that seem to contradict each other. Normally, we perceive emotions and intelligence as different things. Thus, combining emotions and intelligence could be considered as an oxymoron. The reason for this misconception lies in the fact that emotions commonly convey the idea of irrational passions, whilst intelligence is typically associated with a strong emphasis on rationality and logical thinking. At first glance, the assertion seems to be reasonable enough; however, it might be missing some detail.

Even though EI is considered to be nearly a brand new notion, realistically, its concept was implemented in a plethora of philosophical doctrines a long time ago, starting with Stoicism and its school of Philosophy in Ancient Greece and ending with Daniel Goleman and his remarkable writings.

According to D. Goleman, H. Gardner (an American psychologist whose works had a great influence on Goleman) did not consider the role of feelings when proposing a theory of multiple intelligences, which does not pay much attention to emotions. On the contrary, Goleman believed the area of emotions was also important to look into to get a better understanding of whether "there is intelligence in the emotions and the sense in which intelligence can be brought to emotions." (Goleman, 1995).

To support the information above with an example, I have decided to include Nick Carraway from "The Great Gatsby" by F. Scott Fitzgerald, whose character exemplifies various aspects of EI, contributing to his role as a perceptive and empathetic narrator in the novel. Nick Carraway is portrayed as an observant person who is able to "read" feelings of others. In chapter 6, Nick Carraway immediately understands that Gatsby is not welcome at the Sloanes' house. "Gatsby looked at me questioningly. He wanted to go, and he didn't see that Mr. Sloane had determined he shouldn't." (Fitzgerald, 2019). "Гетсбі запитально подивився на мене. Йому хотілося поїхати, й він не помічав, що містер Слоун уже твердо вирішив обійтися без нього." (the translation is performed by Mara Pinchevskyi) (Фіцджеральд, 2016) The translation technique of transposition is implemented in the target text as well as concretization at the end of the second sentence.

It is difficult to know what to do or say to people if we don't know how they feel. We can use

In chapter 1 Nick is also able to accurately predict that Daisy is not going to leave Tom, after observing her standing at the door with Tom: "It seemed to me that the thing for Daisy to do was to rush out of the house, child in arms—but apparently there were no such intentions in her head" (Fitzgerald, 2019). "Мені здавалося, що Дейзі лишається єдине: схопити дитину на руки й утекти з того дому, — але вона, видно, зовсім не мала такого наміру." (Фіцджеральд, 2016). Here one can spot traces of transposition, both expansion and omission of the words. There is also a case of "it" as an object followed by the infinitive. There is no similar

syntactic phenomenon in the Ukrainian language; thus, the object "it" was not translated into the Ukrainian language.

REFERENCES

- Фіцджеральд Ф.С. (2016). Великий Гетсбі. "Фоліо" Харків.
Fitzgerald F. S. (2019). *The Great Gatsby*. Independently Published.
Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ*. New York: Bantam Books.
Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences: The theory in practice*. New York: Basic Books.

Oksana SOPOCHKINA,
*1st year student of Philology, Faculty of
Humanities and Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervision - Associate Professor
Halyna SYDORUK**

MODERN DISCOURSE AND COMMUNICATION THEORY

In the modern world, where information is transmitted at incredible speed, communication is acquiring new forms and meanings. Discourse studies, as a branch of linguistics, analyzes not only the text itself but also the context in which it exists. Its integration with communication theory allows for a deeper understanding of the mechanisms of language interaction, which is especially relevant in the digital age.

Discourse analysis is an interdisciplinary field that examines how language is used in various contexts, including spoken, written, and visual communication. It seeks to understand the social and cultural implications of discourse, and how it shapes and is shaped by power dynamics, identities, and social norms [1, p. 11]. Discourse analysis encompasses such areas as critical discourse analysis, cognitive, interactive, and media discourse:

1. *Critical Discourse Analysis (CDA)* focuses on the relationship between language, power, and ideology. CDA explores how discourse reflects and reproduces social inequalities and power relations in society. Scholars in this field analyze texts – from media articles to political speeches – to reveal the underlying ideologies and biases that influence public opinion and social attitudes. CDA also aims to raise awareness of these issues, often with the goal of promoting social change [4, p. 23].

Key Concepts are: power and domination – how language can perpetuate inequalities; ideology – the systems of beliefs that shape our understanding of reality; intertextuality – how texts reference and influence one another.

2. *Cognitive Discourse Analysis* intersects with cognitive linguistics, focusing on how mental processes influence language use and understanding. This area examines how people's cognitive structures – such as schemas, frames, and experiences – affect the way they produce and interpret discourse. It looks at how language reflects human thought processes and how understanding is constructed cognitively [3, p. 7].

Key Concepts: mental models – representations of knowledge in the mind that influence interpretation of discourse; frames – contextual structures that shape our understanding of information; conceptual metaphors – how metaphorical language shapes thought patterns and perceptions.

3. *Interactive Discourse Analysis* studies how language is used in interactive contexts, such as conversation and dialogue. This area emphasizes the social context of interaction, including the roles of participants, turn-taking, and the negotiation of meaning in conversation. It often employs qualitative methods to analyze how meaning is constructed collaboratively in real-time interactions.

Key Concepts: turn-taking – how speakers manage the flow of conversation; politeness strategies – how individuals navigate social relationships through language; repair strategies – how speakers address misunderstandings or disruptions in interaction.

4. *Media Discourse Analysis* examines the language used in various media forms, including news articles, advertisements, films, and social media. This area looks at how media constructs reality, shapes public perceptions, and conveys ideologies. It also considers the role of technology and media formats in influencing discourse and audience engagement.

Key Concepts: representations – how different social groups are portrayed in media; framing – how media presentation affects audience interpretation; audience positioning – how the media engages or alienates audiences through linguistic choices.

Each of these areas within discourse analysis contributes to a broader understanding of how language functions in society and the implications of linguistic practices for social relations and cultural understandings. Researchers often draw on methods from linguistics, sociology, psychology, and communication studies to analyze discourse in its many forms.

Discourse is viewed as a dynamic interaction between text, context, and communication participants, within which meaning is created and conveyed. Communication theory, in turn, allows for a systematic understanding of the information exchange process, taking into account psychological, technical, and semiotic aspects. The integration of discourse studies and communication theory opens up new horizons for understanding language as a tool of social influence, cultural expression, and technological interaction.

References

1. Gee, J. P. (2014). *How to do Discourse Analysis: A Toolkit for Students and Researchers*. Routledge.
2. Thornborrow, J., & Coates, J. (2005). *The Discourse Reader*. Routledge.
3. van Dijk, T. A. (1998). *Cognitive Science and Discourse*. [in:] *Discourse as Structure and Process*. Vol. 1, pp. 1–34. Sage Publications.
4. Wodak, R., & Meyer, M. (2009). *Methods of Critical Discourse Analysis*. Sage Publications.

Oleksandra ARTAMONOVA,
*Bachelor student at Department of
International Relations,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

THE INFLUENCE OF CULTURAL IDENTITY ON MULTILINGUAL COMMUNICATION

Cultural identity plays a fundamental role in multilingual communication, shaping linguistic choices, discourse interpretation, and interaction patterns across different cultures. In an increasingly globalized world, multilingual communication is influenced by national identity, political context, and historical narratives. Language serves not only as a medium of interaction but also as a means of preserving cultural heritage and resisting external ideological influences.

Translation functions as a strategic tool for reinforcing linguistic sovereignty and maintaining national narratives. In the Ukrainian context, translation has been essential for

countering external propaganda and safeguarding the integrity of cultural identity. The choice of terminology, the adaptation of historical references, and the reflection of socio-political realities in translation contribute to strengthening cultural resilience in multilingual communication. The transliteration and international recognition of place names exemplify the intersection of cultural identity and multilingualism. The shift from "Kiev" to "Kyiv" reflects broader geopolitical and cultural transformations. Linguistic choices in such cases are not neutral but serve as markers of historical and political influence, shaping how nations and cultures are perceived on the global stage.

Intercultural communication in education further illustrates the deep connection between language and cultural identity. Language acquisition is intertwined with cultural awareness, and the effectiveness of multilingual education depends on the sociocultural environment. Incorporating cultural perspectives into language learning fosters greater cross-cultural understanding and helps develop communication strategies that accommodate diverse cultural backgrounds. The preservation and revitalization of endangered languages highlight another dimension of multilingual communication. As globalization accelerates linguistic homogenization, efforts to sustain minority languages contribute to the protection of cultural diversity. The ability to function in multiple languages enhances not only communicative competence but also the resilience of cultural identity in multilingual contexts.

Legal and political discourse in translation underscores the impact of cultural identity on multilingual communication. The language used in legal and political texts carries ideological weight, historical significance, and cultural values. Navigating these complexities requires careful consideration of linguistic nuances to ensure that meanings are preserved while adapting to different cultural and political contexts. Cultural identity remains a central factor in multilingual communication, influencing linguistic choices, translation practices, and discourse interpretation. Recognizing and integrating cultural identity in multilingual settings fosters effective communication, enhances cross-cultural understanding, and mitigates the risks of linguistic manipulation. As globalization reshapes communication landscapes, further exploration of the relationship between cultural identity and multilingualism is crucial for developing inclusive and culturally sensitive communication strategies.

References

1. Chaika, O. (2024). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. *EUREKA: Social and Humanities*, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
2. Chaika, O. (2024). Intercultural Communication in Multicultural Education: Strategies, Challenges, and Opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)
3. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalizing Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
4. Chaika, O. (2023). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.396-410>

Olexandra SEREDYNA,
2nd year student of Philology,
Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine;
(Kyiv, Ukraine)
**Scientific supervision - Associate Professor
Halyna SYDORUK**

TRANSLATIONS OF YOUTH SLANG

Language is an ever-evolving phenomenon, and youth slang is one of the most dynamic and fast-changing forms of expression. Youth slang reflects the attitudes, values, and identities of younger generations. In this essay, we will explore the specific challenges and features of translating youth slang from English to Ukrainian. This process requires not only linguistic expertise but also a deep understanding of cultural context, social trends, and the nuances of both languages.

The Nature of Youth Slang

Youth slang is inherently informal, playful, and often filled with creativity. It thrives in peer groups, especially in digital communication. Words can shift meaning, be shortened, or be combined in ways that are unconventional in standard

language. For example, terms like “lit,” “flex,” or “ghosting” have emerged in recent years and often don’t have direct equivalents in other languages.

A major characteristic of youth slang is that it is short-lived. Some expressions become popular quickly and fade just as fast, while others may be adopted into mainstream language. The rapid evolution of slang creates challenges for translators who must capture the essence of these expressions while considering their temporal relevance.

Here are some key theses for a scientific conference in Ukraine on the topic
“Features of Translating Youth Slang from English into Ukrainian.”

Theses:

Youth Slang as a Challenge for Translators

Youth slang is dynamic and constantly evolving. To translate it accurately, translators need to understand the socio-cultural contexts in which the slang is used. It requires not only linguistic knowledge but also a deep understanding of culture, subcultures, and emerging trends.

Main Strategies for Translating Youth Slang

Several approaches exist for translating slang: borrowing, adaptation, creating neologisms, or using existing equivalents in the target language. The choice of strategy depends on the context, audience, and purpose of the translation.

Equivalence Problems in Slang Translation

Achieving equivalence in slang translation is often difficult due to the lack of direct counterparts in the target language. Many English youth expressions have no Ukrainian equivalents, forcing translators to seek contextual substitutions or create new phrases.

The Functional Role of Slang in Texts and Its Preservation in Translation

Slang serves specific functions in a text, such as reflecting the social status of characters, creating an emotional effect, or emphasizing their belonging to a subculture. The translator must preserve these functions when adapting the text for a Ukrainian audience.

Cultural Realities in Slang and Their Transfer

Youth slang often includes culture-specific elements (e.g., references to music, movies, or internet memes) that may be unfamiliar to a Ukrainian reader. The translator must decide whether to adapt these realities to the Ukrainian context or leave them in their original form with explanations.

The Influence of English Youth Slang on the Ukrainian Language

Due to globalization and the influence of internet culture, English slang is actively penetrating the Ukrainian language. This is particularly noticeable in youth speech, where Anglicisms are often used without translation. This raises questions about preserving linguistic identity and the impact of foreign borrowings.

Translating youth slang requires a high level of creativity and knowledge of both the source and target cultures. It is important to strike a balance between accuracy and adaptation to preserve the emotional and cultural context of the slang.

These theses can serve as the foundation for a scientific article or a presentation at a conference dedicated to translation studies or contemporary linguistic trends.

Oleksandra SVYRYDENKO,
*Bachelor student at Department of
International Relations,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

TRANSLATION AS A TOOL OF MANIPULATION IN THE RUSSIAN-UKRAINIAN CONFLICT

Translation, far from being a neutral linguistic act, operates as a potent instrument of manipulation in international politics, shaping narratives, influencing perceptions, and advancing strategic agendas. In an era of globalized communication, state and non-state actors deliberately wield translation to exercise soft power, perpetuate cultural dominance, and fuel information warfare. This paper explores translation's multifaceted role in manipulating international discourse, with the Russia-Ukraine conflict serving as a primary case study. By examining how translation constructs geopolitical narratives, distorts legal and diplomatic frameworks, introduces ethical complexities, and amplifies propaganda efforts, its significance as a tool of political influence becomes evident.

Translation's ability to shape geopolitical narratives is evident in the Russia-Ukraine war, where linguistic choices carry profound political implications. The transliteration debate over EN *Kiev* versus UA *Kyiv* (Chaika, 2024) illustrates this dynamic. Russian propaganda has persistently used EN *Kiev*, a Soviet-era spelling, to undermine Ukrainian sovereignty and perpetuate a narrative of historical unity with Russia, subtly denying Ukraine's distinct identity. In contrast, the global adoption of EN *Kyiv* following the 2022 invasion reflects Ukraine's strategic use of translation to assert its legitimacy and align international perceptions with its sovereignty narrative (Chaika, 2024a). This linguistic shift manipulates collective understanding, reinforcing or challenging territorial claims through seemingly minor lexical decisions. Similarly, the translation of Ukrainian President Volodymyr Zelensky's speeches amplifies Ukraine's voice against Russian disinformation. His December 2022 address to the U.S. Congress, EN *We need your support more than ever. Your help saves lives*, was crafted to evoke gratitude and urgency, subtly pressuring Western allies for sustained aid (Chaika, 2025). Zelensky's September 2023 UN General Assembly speech — EN *History shows it was Russia who deserved nuclear disarmament the most* — was translated to emphasize Russia's aggression while appealing to global justice. These instances demonstrate translation as a soft power tool that shapes narratives to sway global opinion, aligning with broader geopolitical strategies.

Translation further amplifies propaganda efforts, serving as a conduit for spreading or countering manipulated narratives in global media. Russian state media often translates its coverage of the Ukraine conflict into multiple languages, framing events like the annexation of Crimea as a "reunification" rather than an occupation, a choice that softens international condemnation and aligns with its historical narrative. This strategic translation exports propaganda to shape foreign perceptions, legitimizing Russia's actions on the world stage. Ukraine, in response, uses translation to expose such distortions, rendering its own media reports and historical accounts into languages like French and German to emphasize Russia's imperial ambitions and rally support. By translating terms like "de-occupation" with deliberate precision, Ukraine counters Russian propaganda with a narrative of resistance, leveraging translation to influence global public opinion and diplomatic pressure (Chaika, 2024b). This interplay reveals

translation as a weapon in the information war, where linguistic choices amplify or dismantle propaganda, depending on the strategic goals of the translator.

In conclusion, translation transcends its technical role to become a deliberate instrument of manipulation in international politics. Through shaping narratives, distorting legal frameworks, introducing ethical complexities, and amplifying propaganda, it influences how nations are perceived and how conflicts unfold. The Russia-Ukraine war exemplifies this dynamic, where translation serves as both a shield and a sword, wielded by actors to advance their agendas.

References

1. Chaika, O. (2025). Translation as a strategic tool in cross-cultural communication: Countering Russian propaganda and preserving Ukrainian identity. Preprint, <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35754.94405>
2. Chaika, O. (2024a). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. *EUREKA: Social and Humanities*, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
3. Chaika, O. (2024b). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>

Semen DUBAS,

Bachelor student at

Department of International Relations,

Public Communications and Regional Studies

National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine,

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - Associate Professor

Oksana CHAIKA

TRANSCRIPTION AS A TECHNIQUE OF TRANSFORMATIONAL STRATEGY

Transcription serves as one of the most flexible and dynamic techniques in the translation of linguistic units that lack direct equivalents in the target language. It is particularly effective when dealing with lexical items whose meaning is strongly tied to their phonetic identity. This method focuses on preserving the original sound structure of a word while adapting it to the phonological system of the target language. By doing so, transcription acts not only as a tool for linguistic substitution, but also as a bridge between cultural systems. It plays a pivotal role in introducing foreign concepts into a new linguistic and cultural environment, ensuring the preservation of both sound and semantic value. Unlike transliteration, which aims to transfer the written form of a word as accurately as possible, transcription is concerned primarily with pronunciation. For example, the English word “*hacker*” becomes “*хакер*” in Ukrainian, closely imitating its phonetic shape. Similarly, “*yoga*” becomes “*йога*”, “*blockchain*” transforms into “*блокчейн*”, “*helicopter*” becomes “*гелікоптер*”. These transcriptions allow the original terms to be integrated into Ukrainian discourse while maintaining their international recognizability. In this way, transcription supports terminological modernization and global communication without erasing the source language identity. This approach is especially important in fields such as international law, technology, digital innovation, and popular culture, where new terms appear rapidly and require swift integration into other languages.

However, transcription is far from being a neutral or merely mechanical process. It involves a deep understanding of both the source and target languages, including their respective phonological rules, cultural contexts, and social sensitivities. Language is not simply a communicative tool but a carrier of national and cultural identity (Chaika, 2023a). The act of

transcribing a term is, therefore, also a decision about how a particular foreign element should be represented and perceived by the target audience. A successful transcription reflects an awareness of these nuances and strives to balance phonetic accuracy with cultural appropriateness. Failing to consider these elements may result in awkward or even culturally insensitive renderings that distort the original meaning or provoke miscommunication.

In today's translation landscape, the use of transcription has grown significantly, especially due to the widespread adoption of machine translation tools. These systems frequently apply transcription when they encounter unfamiliar proper names, neologisms, or culturally specific terms that do not have established equivalents. Artificial intelligence and automated systems still lack the human ability to interpret context, cultural relevance, and nuanced meaning (Chaika, 2023b). This technological limitation underscores the ongoing need for qualified human translators, particularly in sensitive areas such as diplomacy, international relations, and academic communication. Transcription, when performed by a skilled translator, can enhance the clarity and professionalism of translated texts, while also preserving authenticity and respect for the source culture.

In addition, transcribed words often undergo a process of natural assimilation into the target language. Over time, they may become lexicalized, acquiring grammatical forms and conforming to the phonological patterns of the host language. This phenomenon illustrates how languages evolve and expand by adopting elements from one another. The integration of foreign lexical items, including those introduced via transcription, can play a vital role in the revitalization and modernization of minority and endangered languages (Chaika, 2024). Rather than threatening linguistic identity, borrowing and transcription can, in some contexts, help preserve it by ensuring its relevance in contemporary global discourse. Transcription also facilitates linguistic diversity and multilingual dialogue in international settings. It enables the representation of foreign concepts without forcing a complete semantic substitution, thus allowing the target culture to engage with new ideas on its own terms. Moreover, transcription strengthens intercultural communication by maintaining the phonetic footprint of the source language, which can evoke associations, recognition, or even solidarity. This is particularly important when dealing with cultural products—such as literature, music, cinema, or historical references—that have strong symbolic value tied to their original form.

In conclusion, transcription as a technique of transformational strategy plays an indispensable role in the modern practice of translation. It allows for the effective integration of foreign terminology into the target language while preserving phonetic identity and cultural context. Far from being a simple method of sound conversion, transcription reflects the complex interaction between language, identity, and communication. As global interconnectedness continues to deepen, transcription will remain a powerful and necessary tool for translators seeking to build bridges between languages and cultures.

References

1. Chaika, O. (2023a). Cultural sensitivity and diversity training for foreign language teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2 (24), 396–410.
2. Chaika, O. (2023b). The role of artificial intelligence in higher education. *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 6–7(214–215), 69–74.
3. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising endangered languages: Challenges, successes, and cultural implications. *Futurity of Social Sciences*, 2 (2), 38–61.

Sofiia KOVALOVA,
*Bachelor student at
Department of International Relations,
Public Communications and Regional Studies
National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine,
(Kyiv, Ukraine)*

TRANSPOSITION IN TRANSLATION: A CASE STUDY OF PRESIDENT DONALD TRUMP'S 2025 INAUGURAL ADDRESS

Political speeches are carefully structured to evoke emotions, inspire confidence, and reinforce ideological messages. However, translating such speeches requires careful linguistic and stylistic adaptation to ensure that the original intent, tone, and rhetorical power are preserved. A direct, word-for-word translation often results in unnatural or awkward phrasing in the target language, potentially diminishing the effectiveness of the message. One of the most effective strategies to overcome this challenge is transposition, a technique that shifts grammatical structures to improve readability, coherence, and impact in the target language (Chaika, 2023). Transposition is a translation technique that involves modifying the grammatical category of words or phrases without changing their meaning. This method is commonly employed to adapt content to the syntactic and stylistic norms of the target language, particularly in cases where direct translation results in unnatural expressions. Transposition can take several forms, including nominalization to verbalization (e.g., changing a noun into a verb), adjectival to adverbial shifts, and reorganization of syntactic structures. In political speech translation, transposition is particularly relevant because it allows for a more natural and dynamic representation of ideas while maintaining the persuasive intent of the original message (Chaika, 2024).

To illustrate the role of transposition in political speech translation, the following examples from Trump's inaugural address and their Ukrainian equivalents demonstrate how transpositional shifts enhance readability, fluency, and rhetorical impact: EN Together, we will determine the course of America and the world for many, many years to come. (The White House, 2025) / UA Разом ми визначимо курс Америки та світу на багато років уперед. In this case, EN for many, many years to come functions as a pre-positional and post-positional phrase in English. However, the UA на багато років уперед transforms it into a more compact time expression shortening the double EN many, many (years) in Ukrainian to the use of one and changing the English infinitive to come to the Ukrainian adverb уперед. This transpositional shift eliminates redundancy and improves fluency while preserving the original meaning.

Another example is EN This moment is the beginning of a new dawn, and it will never be forgotten. / UA Цей момент — початок нової ери, і він запам'ятується назавжди. The English noun phrase the beginning of a new dawn is a metaphorical expression. In Ukrainian, it is restructured as початок нової ери / EN the beginning of a new era, replacing EN dawn with UA era (EN era). This transformation ensures that the phrase remains conceptually relevant and culturally appropriate while retaining its inspirational tone.

Other examples demonstrate nominalization to verbalization in English to Ukrainian translations. Such shifts from noun phrases to verbs create a more dynamic and action-oriented statement, enhancing its rhetorical impact. These examples demonstrate that transposition is a critical technique in political speech translation, as it allows for greater adaptability while maintaining rhetorical effectiveness. Next, changes in sentence structure and word choice can influence audience reception in different languages, potentially affecting the overall impact of the speech. By examining these aspects, transposition in Trump's 2025 inaugural address provides valuable insights into the role of this technique in political speech translation. It helps determine how grammatical shifts influence meaning retention, clarity, and audience engagement, ultimately contributing to a deeper understanding of best practices in political discourse translation.

In conclusion, we can see the essential role of transposition in translating political speeches, using President Donald Trump's 2025 inaugural address as a case study. The analysis of Trump's speech demonstrates that transpositional shifts enhance readability, fluency, and

audience engagement while preserving the original intent and persuasive power of the speech. Future research could further explore the application of transposition in other political speeches and languages, contributing to a broader understanding of best practices in political discourse translation. Additionally, empirical studies on audience reception of transposed versus non-transposed translations could provide further insights into the effectiveness of this technique in cross-linguistic communication.

References

1. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
2. Chaika, O. (2023). Translanguaging in Multilingual Classrooms: A Case Study Analysis. *Philological Review*, 1 (21), 127-1353. Chaika, O. I. (2020). Communication strategies in instruction/acquisition of languages for specific purposes. *Scientific journal «International Journal of Philology»*, 11(2), 110-116.
4. The White House. (2025, January 20). Full text of Trump's Inaugural Address. The White House. <https://www.whitehouse.gov/remarks/2025/01/the-inaugural-address>

Tetiana SHAKH,

1st year student of Philology,

Faculty of Humanities and Pedagogy,

*National University of Life and Environmental
Sciences of Ukraine*

Scientific supervisor - Associate Professor

Halyna SYDORUK

RECENT DEVELOPMENTS AND DEBATES IN TRANSLATION STUDIES AND CROSS-CULTURAL COMMUNICATION

Translation is an integral part of intercultural communication, as it serves as a means of transmitting cultural codes, traditions, and ways of thinking from one nation to another. It is not limited to merely replacing words from one language to another but is a complex process in which different worldviews, historical contexts, and cultural values intersect. In this process, the translator acts not just as a linguistic intermediary but also as an interpreter of cultural peculiarities, explaining and adapting content according to the specifics of another society. Despite the important role of translation in communication between cultures, there are a number of problems that complicate this process [2].

During translation, there is not only an interaction between two languages but also a clash of different cultural traditions. This is well illustrated by the example of greetings. For example, when translating an oral greeting or a business letter from English into Ukrainian, the English form of address *Dear Sir* is quite often translated as *Дорогий се*. For Ukrainian business style, this formulation is not natural. For a Ukrainian business letter, the more natural form of address would be *Шановний пане*. Another example of the difficulties of translation are idioms and phraseological units. These stable expressions are usually deeply rooted in the cultural context, and their literal translation often leads to the loss of the true meaning. For this reason, it is extremely important for the translator to be able to adapt the expression in order to accurately convey the meaning [1].

Humor is closely linked to the cultural characteristics of a language. What is funny in one culture may be incomprehensible or even offensive in another. Translating humorous texts requires not only linguistic mastery but also a deep understanding of the cultural nuances of both audiences and the ability to creatively adapt the content. It is important to remember that non-verbal signals (gestures, facial expressions, intonation) also play a significant role in intercultural communication. Translators, especially interpreters, must be aware of possible differences in non-verbal behavior and take them into account in their work to avoid misunderstandings.

Thus, translation studies and intercultural communication are closely intertwined, as conveying meaning from one language to another is impossible without considering cultural specifics. A modern translator must not only be a master of language but also a deep knowledge of cultural codes, traditions, and social norms that influence the perception of information. Therefore, successful translation is not merely a substitution of words.

REFERENCES:

1. <https://ua.princeton.edu/fields-study/minors/translation-and-intercultural-communication>
2. https://www.researchgate.net/publication/363468278_Mizkulturna_komunikacia_i_perek_ladoznavstvo_tocki_dotiku_ta_perspektivi_rozvitku_2020

Tetiana ZHOVNER,
*Bachelor student at Department of Foreign
Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

TRANSLATOR AS AN INVISIBLE DIPLOMAT: THE ROLE OF LINGUISTIC MEDIATION IN INTERNATIONAL NEGOTIATIONS

In today's globalized world, effective communication between cultures is essential. Translators play an important role as intermediaries to help overcome language and cultural barriers. Through translation, people can gain insight into other cultures and broaden their horizons. Many researchers view translation as a means of promoting understanding between different cultures, acting as a bridge across language and cultural boundaries. Translation has a cross-cultural value, bringing people together on a common cultural platform. Translation requires knowledge not only of the language but also of the culture, religion, and history of the target audience. Translators act as mediators, reconciling different cultural and linguistic perspectives to effectively convey meaning. In order to facilitate intercultural interaction, translators may need to compromise or even make radical changes, such as altering the cultural and historical context. Criteria for change include relevance, authenticity, and consistency. Therefore, translators must carefully select changes that are relevant to the topic of the text so that they are understandable to the reader and minimize cultural distortion. As cultural mediators, translators must bridge the gap between their own cultural background and that of the target audience. This involves overcoming linguistic and cultural barriers to meaningful communication. Challenges of language mediation: First - Neutrality and objectivity - the interpreter must remain impartial and not influence the content of the message being conveyed. Second - Cultural and contextual aspects - it is important to convey not only the words but also their meaning in the context of each party's culture, and the last one - pressure and responsibility - in international negotiations, even the slightest mistake in translation can lead to diplomatic complications.

The interpreter has a significant influence on the process and outcome of international negotiations. The accuracy of information transfer, the tone of voice and the general understanding between the parties depend on the interpreter's professional competence. There have been cases where diplomatic conflicts have arisen due to misinterpretation of statements, which underlines the critical importance of high-quality language mediation. Examples of international practice: In the history of international relations, there are many examples of how interpreters have played an important role in negotiations. For example, at the Yalta Conference in 1945, interpreters helped the leaders of the United States, the United Kingdom and the USSR

to reach mutual understanding. Accuracy of translation was critical in such negotiations because any distortion could alter the meaning of political agreements.

Translators are invisible diplomats who play a key role in international relations. Not only do they ensure communication between languages, but they also promote understanding between peoples. Their profession requires not only perfect linguistic skills but also knowledge of diplomacy, culture and international law. Recognition of the role of the interpreter as an integral part of the diplomatic process helps to improve the quality of international negotiations and strengthen international relations.

REFERENCES:

1. Nikolska N., & Kolomiets I. (2020). Intercultural communication and translation problems.
2. Chaika, O. (2024). Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)
3. Chaika, O. (2025). Translation as a Strategic Tool in Cross-Cultural Communication: Countering Russian Propaganda and Preserving Ukrainian Identity.
4. Chaika, O. (2024). Challenges in Translating Legal and Political Texts from an Intercultural Lens. *Переяславські студії з лінгвістики та лінгводидактики (серія «Філологія»)*, Переяслав.

Valeria MALUKOVA

studentka IV roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

TRANSLATORYKA W UKRAINIE: KOMUNIKACJA MIĘDZYKULTUROWA A TOŻSAMOŚĆ NARODOWA

Translatoryka w Ukrainie jest nieodłączną częścią komunikacji międzykulturowej, szczególnie w erze globalizacji, gdy więzi międzynarodowe nabierają coraz większego znaczenia. Ta dziedzina nie ogranicza się jedynie do przekazywania informacji językowej, lecz służy jako most między kulturami, sprzyjając wzajemnemu zrozumieniu i wymianie wartości między narodami [1]. Odgrywa również kluczową rolę w zachowaniu i popularyzacji ukraińskiego dziedzictwa kulturowego na świecie, a także sprzyja zapoznawaniu ukraińskiego społeczeństwa z różnorodnością kulturową innych narodów [3].

Ukraińscy tłumacze działają jako pośrednicy kulturowi, którzy ułatwiają dialog między różnymi kulturami, gdyż nie tylko tłumaczą słowa, lecz także interpretują i przekazują niuanse kulturowe, wartości i światopogląd charakterystyczne dla społeczeństwa ukraińskiego [4].

Współczesne ukraińskie badania w dziedzinie translatoryki kładą nacisk na interdyscyplinarny charakter tej nauki, która łączy lingwistykę, kulturoznawstwo, socjologię, psychologię i inne dziedziny wiedzy. Szczególną uwagę zwraca się na badanie wpływu różnic kulturowych na proces tłumaczenia, a także na opracowywanie metod pokonywania barier kulturowych [2].

W Ukrainie aktywnie bada się kwestie tłumaczenia literackiego, w szczególności sposoby przekazywania pojęć specyficznych dla danej kultury, idiomów, metafor i innych elementów,

które mogą powodować nieporozumienia lub błędne interpretacje w innej kulturze. Dużą uwagę przywiązuje się również do badania historii ukraińskiego tłumaczenia i roli tłumaczy w kształtowaniu kultury ukraińskiej [5].

Współczesne technologie, takie jak tłumaczenie maszynowe i narzędzia tłumaczenia automatycznego, są coraz częściej wykorzystywane w ukraińskiej translatoryce, ułatwiając dostęp do informacji i przyspieszając proces tłumaczenia. Niemniej jednak, pomimo rozwoju technologii, czynnik ludzki pozostaje niezastąpiony, szczególnie jeśli chodzi o przekazywanie niuansów kulturowych i kontekstu. Tłumacz, posiadając nie tylko wiedzę językową, ale także kulturową, jest w stanie interpretować i adaptować tekst, uwzględniając specyfikę docelowej publiczności, co jest kluczowe dla zapewnienia wysokiej jakości i efektywnej komunikacji międzykulturowej [6].

Bibliografia

1. Актуальні проблеми перекладознавства та методики навчання перекладу: тези доповідей XI наукової конференції з міжнародною участю (Харків, ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021.
2. Денисова С. Стан та перспективи перекладознавчих досліджень. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Сер. Філологія. 2014. Т. 17, № 1. С. 54–60.
3. Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. 288 с.
4. Нестелєєв М. Український переклад: традиції та перспективи [Zasoby elektroniczne]. Tryb dostępu: <https://tyzhden.ua/ukrainskyj-pereklad-tradytsii-ta-perspektyvy/>
5. Пузирко С. Художній переклад як крос-культурна комунікація. „Вісник: Українські культурологічні студії”. 2023. № 1 (12). С. 75–78.
6. Черноватий Л. Проблеми машинного перекладу та його застосування у навчанні майбутніх перекладачів. Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2023. № 202. С. 84–93.

Varvara YARMOLENKO

studentka II roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

ADAPTACJA KULTUROWA W PRZEKŁADZIE FILMÓW I SERIALI

Adaptacja kulturowa odgrywa kluczową rolę w przekładzie audiowizualnym, zwłaszcza w przypadku filmów i seriali, które zawierają wiele odniesień do realiów danego kraju. Zadaniem tłumacza nie jest jedynie przeniesienie treści językowej, ale również zachowanie sensu kulturowego, tak aby widz w innym kraju zrozumiał humor, emocje i kontekst sytuacyjny. Brak adaptacji może prowadzić do nieporozumień, utraty znaczenia lub nawet niezamierzonej komiczności [3, s. 112].

Przykładem trudności adaptacyjnych mogą być idiomy, gry słów, odniesienia do lokalnych celebrytów czy wydarzeń społecznych. W serialach komediowych często pojawiają się żarty o politykach, programach telewizyjnych lub lokalnych zwyczajach, które

są zrozumiałe tylko dla odbiorców z danego kraju. Tłumacz musi wtedy zdecydować, czy zastąpić je bardziej uniwersalnymi odniesieniami, czy pozostawić z wyjaśnieniem, co bywa problematyczne w przypadku ograniczeń czasowych, zwłaszcza w napisach. W filmach animowanych adaptacja kulturowa przyjmuje często formę zmiany imion postaci, nazw potraw czy miejsc. Przykładowo, w polskim przekładzie serii „Shrek” wiele dowcipów zostało zmodyfikowanych, aby lepiej pasowały do polskiej rzeczywistości, co zwiększyło ich atrakcyjność i zrozumiałość dla odbiorców. Z kolei w tłumaczeniu dosłownym pewne żarty mogłyby zostać całkowicie niezrozumiane [1, s. 75].

Warto zauważyć, że adaptacja kulturowa nie zawsze oznacza zmianę – czasem istotne jest zachowanie oryginalnego wyrażenia i dodanie krótkiego wyjaśnienia, np. w formie przypisu lub kontekstu wizualnego. Szczególnie w tłumaczeniach lektorskich tłumacze muszą balansować między wiernością oryginałowi a potrzebami lokalnego widza. Ważne jest, aby nie zgubić intencji twórców, a jednocześnie sprawić, by przekaz był zrozumiały i naturalny dla nowego odbiorcy.

Adaptacja kulturowa zmienia się również w zależności od gatunku filmowego. W komediach i kreskówkach stosuje się więcej modyfikacji, ponieważ widz oczekuje szybkiego i lekkiego przekazu. W filmach historycznych czy dramatycznych priorytetem jest często zachowanie oryginalnych realiów kulturowych, aby nie zniekształcić przekazu i oddać atmosferę epoki. Tłumacz musi dobrze znać zarówno język źródłowy, jak i kulturę kraju, do którego kierowany jest przekład.

Adaptacja kulturowa jest zatem procesem twórczym, który wymaga nie tylko znajomości języka, ale również głębokiego zrozumienia kultury i mentalności obu społeczności. Odpowiednio wykonana adaptacja umożliwi widzowi zanurzenie się w fabule bez poczucia obcości i niezrozumienia. Przekład filmowy staje się wtedy nie tylko przekładem języka, ale także pomostem między kulturami.

Bibliografia

4. Bogucki Ł., Metodologia badań w przekładzie audiowizualnym. Metodologie językoznawstwa. Od dialektologii do dialektyki, P. Stelmaszczyk (red.). Łódź, 2015. S. 73–87.
5. Mocarz-Kleindienst M. Rola obrazu w dydaktyce przekładu filmowego. „Rocznik przekładoznawczy”, 13. 2018. S. 275–284.
6. Knapczyk A. Kulturowe aspekty tłumaczenia audiowizualnego. „Przekładaniec”, 26. 2013. S. 109–125.

Yaroslava BEZKROVNA,
*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine;
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervision - Associate Professor
Halyna SYDORUK**

TOPICAL ISSUES OF TRANSLATION STUDIES AND INTERCULTURAL COMMUNICATION: PECULIARITIES OF TRANSLATING ENGLISH FILM TITLES INTO UKRAINIAN

In the context of globalization and the expansion of international communication, the translation of audiovisual content, particularly film titles, has become a critical area of translation studies. Film titles are a unique linguistic phenomenon that often combines cultural, emotional, and marketing functions. This makes their translation particularly challenging, especially between languages and cultures as distinct as English and Ukrainian.

One of the most pressing issues in translating English film titles into Ukrainian is the need to balance between literal accuracy and cultural adaptation. A direct translation may fail to convey the intended connotations or emotional tone, while a more localized version may drift too far from the original meaning. This often results in the application of various translation strategies such as transcreation, adaptation, or substitution.

Another challenge is the retention of wordplay, idioms, and culturally bound references, which are often present in English film titles. These elements rarely have direct equivalents in Ukrainian, requiring creative solutions from the translator. For example, the film “The Hangover” was translated as “Похмілля у Верасі”, which both localizes and preserves the essence of the original.

Marketing considerations also play a significant role. A successful film title must attract the target audience and resonate culturally. In some cases, titles are changed entirely to align with local expectations or cinematic traditions. For instance, “Home Alone” became “Один удома”, a succinct and culturally familiar phrase that captures the spirit of the film.

In conclusion, the translation of film titles from English to Ukrainian presents multiple challenges that lie at the intersection of linguistics, culture, and marketing. It requires not only linguistic competence but also a deep understanding of both source and target cultures. As such, this area remains a dynamic and vital field of study in modern translation theory and practice.

Several illustrative examples further highlight the strategies used in translating film titles. For instance, the English title “Like a Boss” was localized as “Гламурний бізнес” (“Glamorous Business”), emphasizing a more culturally resonant concept for Ukrainian audiences. Similarly, “Aftermath” became “Відгуки минулого” (“Echoes of the Past”), and “Deep Impact” was translated as “Зіткнення з безоднею” (“Collision with the Abyss”), enhancing the dramatic tone and contextual relevance.

A particularly interesting example is “The Change-Up,” which was localized as “Хочу як ти” (“I Want to Be Like You”), reflecting the central plot in a relatable and emotionally charged manner. These translations demonstrate the translators’ attempts to preserve or enhance the semantic clarity and appeal of the titles for local audiences.

Very often, replacements occur due to semantic ambiguity, or because of differences in traditions and culture between countries. For example, “Now You See Me” was translated as “Люзія обману” (“The Illusion of Deception”), “Fast and Furious” became “Форсаж” (“Fast Track”), and “Ted” was translated as “Третій зайвий” (“The Third Wheel”). In these cases, the translated titles effectively reflect the plot, tone, and genre of the films while attracting viewers' attention. [1]

A film title is a crucial element in translation, as it carries the core message and intent of the filmmakers. The translation should be understandable and reflect the original meaning, while also being culturally relevant and engaging. Ideally, the translated title should align with the storyline, thematic content, and genre of the film, ensuring that the audience receives an accurate and compelling introduction to the cinematic work.

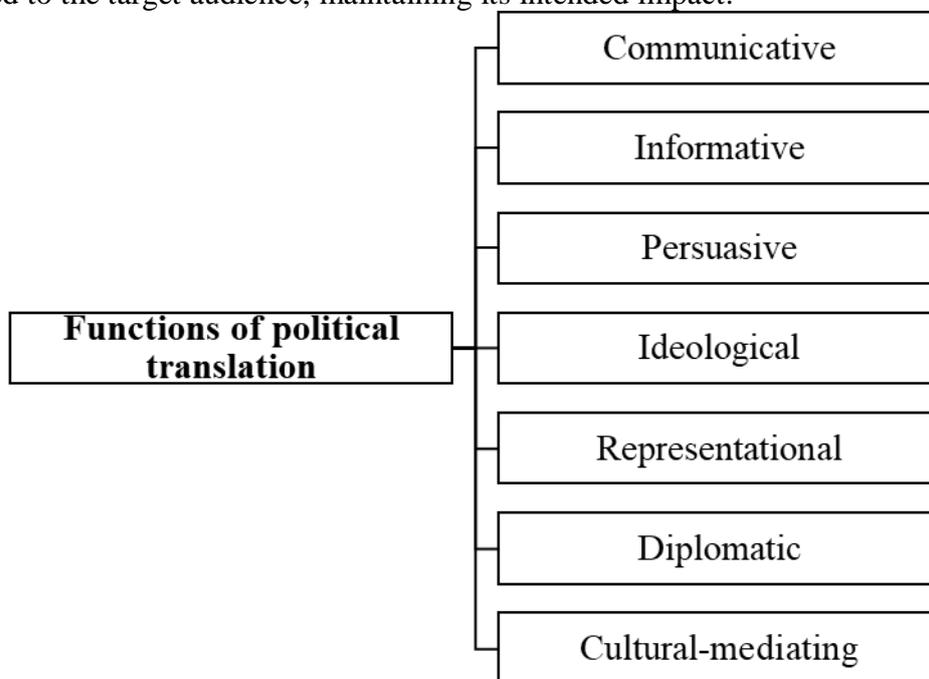
Yelyzaveta PODOBIEDOVA,
*Master student of the 1st year of study
of the Faculty of Foreign Languages,
Pavlo Tychna Uman State
Pedagogical University
(Uman, Ukraine)*
**Scientific supervision - Professor
Oleksandr BEZLYUDNYI**

Political translation is conceptualized as a specific form of interlingual and intercultural institutional communication, encompassing a wide range of genre variations within both written and oral forms of political discourse. Among the system-forming features of this discourse type are such characteristics as institutionality, argumentativity, ideological saturation, and dialogicity. They significantly determine the genre and stylistic parameters of political texts. Functioning as invariants of political translation, they manifest at the linguistic, compositional, and pragmatic levels.

One of the key prerequisites for the adequate rendering of political texts is attention to the functional dominants of the source message. It necessitates consideration of the text type, its primary communicative function, and its target audience, all of which may influence a potential shift in the function of the original text in the translated version.

As it may be seen from the scheme No. 1, our research task is to identify the main functions of political translation within the framework of translation studies and discourse analysis.

1. A communicative function. Political translation is the bridge for interlingual communication between political institutions, governments, international organizations, and global audiences. It ensures that the main message of the political source text is accurately and clearly conveyed to the target audience, maintaining its intended impact.

Scheme No. 1. Functions of political translation

2. An informative function. Rendering of factual and ideologically significant information may be realized in the forms of policy statements, international treaties, diplomatic correspondence, and public speeches. The translator must ensure the precision and clarity of such information in the target language.

3. A persuasive function. Political texts are often designed to influence the public opinion. The translator must preserve this intent, adapting rhetorical strategies to suit the cultural and communicative norms of the target audience.

4. An ideological function. Translators may either preserve the source ideology or adapt it, consciously or unconsciously, to align with the target culture's values or the commissioning institution's political stance.

5. A representational function. Political translation helps represent political actors at the international stage.

6. A diplomatic function. Accuracy and neutrality are crucial, as mistranslations may lead to diplomatic conflicts or misinterpretation of obligations.

7. A cultural-mediating function. Political texts often contain culturally specific references, idioms, or values. Translators act as mediators, adapting these elements to resonate with the target audience while maintaining the integrity of the original message.

СУЧАСНА ДИСКУРСОЛОГІЯ І ТЕОРІЯ КОМУНІКАЦІЇ

АКИМОВА Аліна Олександрівна,
здобувач (другого) магістерського рівня вищої освіти
факультету іноземної філології,
Харківський національний педагогічний
університет ім. Г.С. Сковороди
(м.Харків, Україна)

**Наукове керівництво - доцент
ЖУКОВА Катерина Євгенівна**

ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ ПІД ВПЛИВОМ ТРАДИЦІЙНОЇ СИМВОЛІКИ В КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Емоційно забарвлена лексика в китайській мові становить складну та багатогранну систему, що відображає особливості національного світосприйняття та культурних традицій. Виділяють кілька основних видів емоційно забарвленої лексики, зокрема слова з прямою емоційною номінацією, конотативні лексеми, фразеологізми, кольоропозначення, звуконаслідування та контекстуально забарвлені слова (Ma, 2018; Xu, Meng, Wang, 2010; Li, 2018).

Емоційне забарвлення лексики в китайській мові нерозривно пов'язане з традиційною символікою, що формувалася впродовж століть під впливом філософських, релігійних і культурних чинників. Зокрема, у праці Лі Сяофань «*Making classical Chinese literature contemporary: Translation between centre and absence*» аналізується вплив традиційної символіки на емоційно забарвлену лексику та її переклад. Авторка досліджує, як певні образи, такі як лотос, місяць чи вирази на зразок «*红颜薄命*» (hóng yán bó mìng – «червоне обличчя, коротка доля»), передають емоційні відтінки в літературі (Li, 2018, p. 42). Китайська мова рясніє метафорами, алегоріями та символічними образами, які не лише збагачують художню виразність тексту, а й допомагають передати глибокі емоційні відтінки.

У творчості Ван Ань-ї емоційно забарвлена лексика, що несе відбиток традиційної символіки і відіграє значну роль. Її твори насичені образами та символами, які відображають культурні особливості китайського світогляду.

У новелах Ван Ань-ї знаходимо численні приклади використання емоційно забарвленої лексики, зокрема такої що несе традиційне сприйняття кольору, для створення емоційного ефекту. Так використання червоного кольору (红色) в її творах символізує пристрасть «Червоні квіти розцвітають у саду, але їхня краса є тільки в снах» — “红色的花朵在庭院里盛开·但它们的美丽只能在梦中找到”。 Тут червоний колір квітів символізує не лише емоційне збудження або бажання, а й те, що це бажання так і не може бути реалізоване в реальному житті.

Також письменниця активно використовує символіку квітів, зокрема лотоса (莲花), який у китайській культурі асоціюється з чистотою та духовним відродженням. «Хоча лотос виростає в болоті, він все одно є найкрасивішою квіткою» —

“莲花虽然在泥淖中生长，却依然是最美的花”。 Рослина в цьому прикладі виступає як символ боротьби і перемоги над труднощами та одночасно передає очищення або духовне відродження навіть в умовах страждання.

Ван Ань-ї часто використовує образ неба (天空) як символ духовного світу для розкриття почуттів персонажів. «Небо було покрите чорними хмарами, ніби її тривога панувала всюди».— “天空中乌云密布，仿佛她心中的忧虑无处不在”。 Хмари на небі в цьому прикладі символізують психологічний стан персонажа, його занепокоєння, що затуляє світло та радощі життя.

Вода для авторки символізує емоції, які непомітно заповнюють внутрішній світ людини. Річка, що невинно рухається, вказує на невідворотність часу та емоцій. Використання образу води (水) зустрічаємо в «Любов у маленькому місті»: «Річка тихо текла, як її невимовний смуток, що невидимою рікою заповнює її серце».— “河水悄悄地流淌，像是她心中那份无法言说的悲伤”。

Ван Ань-ї також використовує символи чисел у своїх новелах. Число 4 (四) в китайській культурі — символ смерті та обмеженості. «Її світ ставав усе вузким, і кожен день здався таким, ніби вона блукала між чотирма стінами».— “她的世界变得越来越狭窄，每一天都像是在四堵墙之间徘徊”。 В цьому прикладі число 4 символізує обмеження, замкнутість і відчуття безвиході, що підкреслює психологічний стан героїні, яка відчуває себе обмеженою і замкненою у своїх обставинах.

У творах Ван Ань-ї символи часто багатозначні і відображають внутрішній стан персонажів, їхній психологічний і емоційний розвиток. Вони дозволяють глибше зрозуміти внутрішні конфлікти і подальшу долю героїв.

Таким чином, на матеріалі творів сучасної письменниці Ван Ань-ї, спостерігаємо, що традиційна символіка має значний вплив на формування емоційно забарвленої лексики. Вона відображає культурні особливості китайського менталітету і допомагає передавати глибину переживань, що сприяє створенню яскравих художніх образів.

Список літератури:

1. Ван Ань-ї. (2009). Новели: з кит. переклала Н. Кірносова. Всесвіт. № 7/8. С. 3–55.
2. Ма Гофань. (2023). Короткий нарис про чен'юї. С. 1-129.
3. LI, Xiaofan Amy.(2018). Making classical Chinese literature contemporary: Translation'between centre and absence'. 42 p.
4. Ge Xu, Xinfan Meng, Houfeng Wang. (2010). Build Chinese Emotion Lexicons Using A Graph-based Algorithm and Multiple Resources. 1214-1215 p.

БАГАТА Іванна Ігорівна,
*студентка 4 курсу економічного
факультету, Національний
університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво - старший викладач
РОЗГОН Ірина Юрївна**

INTERCULTURAL BUSINESS COMMUNICATION

In today's globalized world, effective intercultural business communication is an important condition for building long-term partnerships, avoiding misunderstandings, and achieving success in a multicultural environment. Knowing cultural differences helps build trust, understand partners' behavior better, and avoid conflicts caused by differences in values and communication styles.

One of the main reasons why intercultural awareness is important is that different cultures have different ways of communication. For example, in the USA or Germany, people use direct communication, where clarity and direct messages are important. In East Asian countries, like Japan or China, people prefer indirect communication, where politeness, avoiding conflict, and “saving face” are very important. Not understanding these differences can cause a loss of trust or failure in negotiations.

Cultural differences also affect decision-making and leadership styles. For example, in Sweden, people make decisions together; in the USA — individually; and in South Korea — following the hierarchy. An American manager might think the Swedish style is indecisive, while a Swedish person might find the American style too authoritarian. Not understanding these styles can make teamwork more difficult. Small things like that can lead to unpleasant situations or even losing a deal. That’s why intercultural communication training can help improve the work atmosphere, reduce misunderstandings, and increase productivity.

Also, intercultural knowledge helps improve internal communication in global teams. For example, Germans see punctuality as a must, while in Latin American countries, being 15 minutes late is usually not a problem. The “OK” gesture in the USA means approval, but in Brazil it can be offensive. Big international companies like Microsoft, Amazon, or Nestlé solve such problems by creating their own corporate culture — common rules, values, and standards that are more important than national traditions.

Finally, success in international business often depends on adaptability. Companies like Coca-Cola, Google, and Samsung adjust their marketing campaigns, products, and even negotiation styles to fit the local culture. This helps them gain trust from local clients and partners.

Today, people have created many tools that make international communication much easier. For example, modern digital platforms — Zoom, Slack, Google Translate, and corporate CRM systems — help to standardize communication and reduce misunderstandings. Also, English has become the global language of business. This allows companies to use the same templates for presentations, emails, and reports in many countries, without needing deep cultural knowledge.

So, intercultural business communication is not just about “saying things correctly,” but a strategic tool that helps people work together successfully in the global world by understanding cultural differences between partners and clients.

At the same time, I believe that intercultural communication is not the most important factor for success — it is more of an extra skill than a key one. In today’s global business, cultural differences are slowly becoming less important because of common standards, technologies, and the use of English as the international business language.

БЕРЕСТОК Ольга Володимирівна,
*старший викладач кафедри
іноземних мов,
Сумський національний аграрний
університет
(м. Суми, Україна)*

LANGUAGE AS ONE OF THE MOST EFFECTIVE FACTORS IN THE NATIONAL POLICY OF THE SOVEREIGN STATE

Each sovereign state ensures compliance with its borders, defining the area where it autonomously settles its own internal and external political disputes. First of all, we consider territorial, political and economic borders, but the capacity to protect cultural, spiritual and language borders is equally important for the security of the state, including the guarantee not to interfere to other states’ internal affairs and provision of independence in international activity.

Language is a crucial stabilizing element for such an amorphous and unstable concept as identity. Language serves as a means of expression and formation of ethnic self-awareness,

provides meeting the cultural and spiritual demands, and is one of the most essential ethno-consolidating peculiarities of identity. As a social phenomenon, language has greater stability due to its inertia.

Since language molds one's perspective, it is one of the deciding factors in the national security policy. Along with civic education, historical memory, media literacy, and other aspects of the information and humanitarian policy of the state, the language issue should also be given significant consideration. The scientific community, state authorities, and representatives of Ukraine's political, economic, intellectual, and cultural elites face a significant challenge: uniting the populace against hybrid aggression tactics such as enemy strategic communications, disinformation, fraudulent, manipulative factual distortions, unlawful cyber operations, etc.

According to the findings of sociological surveys, a certain percentage of Ukrainians support the affirmation of the Ukrainian language as a necessary and essential condition for the advancement of the Ukrainian state and are aware of the national danger posed by an inadequate language policy. Only a clearly defined course of society focused at affirming its own statehood can guarantee a successful resolution to the language question in line with the national interests of the state. The political will of the populace will guarantee the preservation of its national identity and the consolidation of linguistic, social, ethnic, cultural, and religious identities.

The National Commission on State Language Standards should be supported in administering the Ukrainian language exam, which has been required for applicants for Ukrainian citizenship since April 2021. In order to overcome the ongoing russification, which is a matter of national security and state consolidation, the state and civil society must work together. Practical application should be carried out in collaboration with the Ukrainian Ministry of Defense and the Armed Forces of Ukraine. It is necessary to develop technologically promising means of fixing the threats of the aggressor's communication and content nature and find means of countering these threats based on the deep communicative resources of the Ukrainian language.

In a number of ethnic communities, the loss of any ethnic feature, in particular the loss of language, does not lead to assimilation, but causes a kind of disruption of ethnic self-awareness, which seeks other symbols of ethnic heredity.

One of the key components of the state's national security and one of the best tools for bringing people together is the national language. Ukraine runs the risk of becoming a post-colonial state rather than an autonomous one if this is disregarded and the circumstances for the language of the former colonizer are maintained in the future.

**БРЮХОВЕЦЬКИЙ Олександр
Олександрович, студент 1 курсу
факультету інформаційних
технологій, Національний
університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)**

**Наукове керівництво – доцент
КАЧМАРЧИК Світлана Григорівна**

MEDIA TEXT AND CULTURAL CODES

Media texts are deeply embedded in cultural codes, which operate on multiple levels. These codes (scientific, rhetorical, chronological, and socio-historical) serve to fixate shared knowledge and shape public opinion. They function as frameworks through which society interprets meaning and reality. One of these is the code of communication or address, which

refers to the relationship established between the text and its audience. It doesn't fully dictate the unfolding content of the message, but instead determines how the message is structured to reach the addressee.

The symbolic code, sometimes referred to as the "field," represents a transgression of societal taboos especially that of death. In many media narratives, this code carries metaphorical and existential weight. The action code, also known as the "stock code," underpins the storyline by organizing actions and statements into coherent sequences, forming narrative chains that support plot progression.

A particularly complex code is the hermeneutic or riddle code. According to Roland Barthes, ambiguity is not a flaw but an inherent structural quality of narrative. A text is made up of multiple voices and meanings, none of which can dominate the interpretation. Writing emerges, for Barthes, at the moment when speech collapses when authorship and fixed meaning dissolve, and all that remains is the act of saying. He views the text as a space, rather than a linear argument, and calls for reading to occur beyond *doxa* – the mass-produced, public opinion shaped by media.

For Barthes, *doxa* encompasses all dominant discourse, perpetuated by institutions such as education, sports, advertising, and mass culture. These bodies reproduce standard forms, repeating ideas and stereotypes; a political act in itself. Enkratic language, supported by power structures, becomes artificial and hollow – language "foam." Barthes suggests that to revitalize meaning, we must dismantle conventional topoi and reimagine moral expression and sign systems, giving cultural products renewed value.

He introduces the notion of the "text as body", describing a kind of textual experience that provides *jouissance* (intense pleasure), which transcends standard pleasure and cannot be fully articulated. Barthes emphasizes the necessity of opposing stereotypes with originality embracing new forms of expression that provoke and disrupt established discourse. Mass appeal generates passive pleasure, but true engagement arises from a desire for the unfamiliar and innovative.

In this context, media texts become valuable cultural artifacts. They reflect both spiritual and material dimensions of human existence and illuminate societal dynamics. This approach aligns with current scholarly perspectives, which increasingly acknowledge the role of the humanities in shaping scientific paradigms and understanding contemporary life.

Modern media practices confirm the relevance of this view. Thematic and stylistic freedom, alongside open access to diverse linguistic resources, allows for the emergence of distinct print cultures. In recent years, media texts have gained a greater degree of authorship and subjectivity. Journalism has evolved beyond mere functionality; the journalist now emerges as an individual with personal voice and intention. Process-oriented, expressive journalism is gaining traction, emphasizing the dramatization of ideas and creative choices.

This evolution lends media texts expressive power, making them integral to the broader cultural landscape. Contemporary journalism reflects the stylistic, philosophical, and aesthetic traits of the postmodern era. It actively engages with dominant worldviews while challenging them through reflexive, creative, and culturally charged storytelling.

ВАЛЕНТЕНКО Дарія Андріївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного
факультету, Національний
університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

**Наукове керівництво – асистент
ДРЕЙМАН Антон Ігорович**

POSTMODERNISM: GENERAL CHARACTERISTICS OF THE PERIOD, MAIN REPRESENTATIVES, AND IMPORTANT TEXTS. KAZUO ISHIGURO – THE REMAINS OF THE DAY

Postmodernism is a literary and cultural movement that emerged in the second half of the 20th century as a reaction to modernism. It is characterized by the rejection of absolute truths, irony, the blending of styles and genres, and the active use of intertextuality. Its representatives refuse traditional understandings of reality, offering a subjective and multilayered perception. One of the prominent writers of this period is Kazuo Ishiguro, particularly his novel *The Remains of the Day*.

General Characteristics of Postmodernism:

Irony and Parody – reinterpretation of classical plots and genres through humor and critical perspective.

Fragmentation – nonlinear storytelling with numerous time jumps and unfinished narrative threads.

Intertextuality – active use of references to other literary works, myths, historical events, and cultural symbols.

Unreliable Narrator – authors often create narrators who subjectively perceive events, hiding or distorting the truth.

Blurring the Boundaries Between Reality and Fiction – texts may combine documentary facts with fiction, erasing clear distinctions between them.

Main Representatives of Postmodernism:

Jorge Luis Borges – his short stories offer deep reflections on the nature of reality, the illusory nature of text, and the infinity of interpretations.

Thomas Pynchon – his works (*The Crying of Lot 49*, *Gravity's Rainbow*) are filled with complex symbols, irony, and conspiracy motifs.

Umberto Eco – in novels such as *The Name of the Rose*, he combines intellectual detective stories with philosophical reflections on language, knowledge, and power.

Don DeLillo – explores the influence of mass media on society, revealing themes of information oversaturation and simulacra.

Kazuo Ishiguro – a master of subtle psychological insight, his works focus on themes of memory, subjective perception, and loss of identity.

The Novel *The Remains of the Day*

This novel by Kazuo Ishiguro, published in 1989, is an example of a postmodern reinterpretation of classical motifs such as loyalty to duty, class inequality, and self-deception.

The protagonist, Stevens, is an elderly butler who worked at Darlington Hall. During a journey across England, he reflects on his life, professional ethics, and missed opportunities. Through his memories, the reader learns about his deep devotion to work, which led to personal loneliness and a belated realization of his feelings for the former housekeeper, Miss Kenton. Beyond personal drama, the novel also touches on historical events, particularly the British aristocracy's political sympathies toward the Nazi regime before World War II.

Main Themes:

Memory and Self-Discovery – the protagonist analyzes the past, attempting to justify his decisions but ultimately realizing their consequences.

Unreliable Narrator – Stevens presents events in a distorted light, gradually revealing his own mistakes.

Class Relations – the novel illustrates how personal lives are influenced by societal norms and the subordination of lower classes to the elite.

Political Responsibility – the theme of moral choice and blind loyalty to authority is central to the novel.

Lost Time – Stevens realizes he has dedicated his life to something that did not bring him happiness, but it is too late to change anything.

Thus, postmodernism as a literary movement offers new ways of perceiving reality through textual play, irony, and the deconstruction of traditional narratives. *The Remains of the Day* is a profound psychological novel that explores the complexity of human emotions, the issues of memory, and moral responsibility. With its refined style and masterful depiction of the protagonist's inner world, this work remains one of the most significant novels of the 20th century.

ВАСИЛЕНКО Аріна Олександрівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – асистент
ДРЕЙМАН Антон Ігорович

CANADIAN LITERATURE: ROBERTSON DAVIES AND THE SALTERTON TRILOGY

Robertson Davies is one of the most important and respected writers in Canadian literature. He was not only a novelist, but also a playwright, journalist, and professor. His writing is known for its intelligence, wit, and exploration of Canadian identity, culture, and society. One of his earliest and most well-known works is *The Salterton Trilogy*, a series of three novels that marked his debut as a novelist and helped shape modern Canadian fiction.

Davies was born in Ontario, Canada, in 1913. He studied at Queen's University in Kingston and later at Oxford University in England. Throughout his career, he worked as a newspaper editor and taught literature at the University of Toronto. Davies is best known for his trilogies, each of which explores different aspects of Canadian life, psychology, and the arts. His books are full of irony, complex characters, and rich references to literature, myth, and theatre. *The Salterton Trilogy* includes three novels: *Tempest-Tost* (1951), *Leaven of Malice* (1954), and *A Mixture of Frailties* (1958). All three are set in the fictional town of Salterton, based on Kingston, Ontario. These novels explore small-town life, the local arts scene, and post-war Canadian society, blending humor and social commentary.

Tempest-Tost follows a local amateur theatre group as they attempt to stage Shakespeare's *The Tempest*. The novel humorously reveals the ambitions, pretensions, and personal dramas of the town's middle class. It touches on themes like identity, love, and the tension between appearance and reality. *Leaven of Malice* is a comedic mystery centered on a false newspaper announcement about a fake engagement. The consequences of this announcement affect many people in the town. This novel won the Stephen Leacock Award for Humour in 1955. The third novel, *A Mixture of Frailties*, tells the story of a young woman who receives a scholarship to study music abroad, funded by a wealthy family. The novel deals with ambition, class, personal growth, and the sacrifices that often come with success.

The trilogy as a whole showcases Davies' talent for satire and character study. He uses humor to critique social norms while still showing affection for the small-town setting. His work often emphasizes the importance of art, culture, and self-discovery. Through the fictional town of Salterton, he reflects on the complexities of Canadian identity, including its conservatism, its British heritage, and its evolving cultural landscape.

The Salterton Trilogy helped to define a distinctly Canadian literary voice and introduced many readers to Robertson Davies' unique style. It laid the foundation for his later works, such as *The Deptford Trilogy* and *The Cornish Trilogy*, which are more philosophical but continue to explore similar themes.

ВАСИЛЕНКО Аріна Олександрівна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

**Наукове керівництво – доцент
ЗАХУЦЬКА Оксана Володимирівна**

ASPEKT KULTUROWY W TRYLOGII SALTERTOŃSKIEJ ROBERTSONA DAVIESA

Robertson Davies jest jednym z najważniejszych i najbardziej cenionych pisarzy w literaturze kanadyjskiej. Był nie tylko powieściopisarzem, ale także dramaturgiem, dziennikarzem i profesorem. Jego twórczość jest znana z inteligencji, błyskotliwości oraz analizy tożsamości, kultury i społeczeństwa kanadyjskiego. Jednym z jego najwcześniejszych i najbardziej znanych dzieł jest *Trylogia Saltertońska* – seria trzech powieści, która była jego debiutem literackim i pomogła ukształtować współczesną prozę kanadyjską.

Davies urodził się w Ontario w Kanadzie w 1913 roku. Studiował na Uniwersytecie Queen's w Kingston oraz na Uniwersytecie Oksfordzkim w Anglii. W ciągu swojej kariery pracował jako redaktor gazety i wykładał literaturę na Uniwersytecie w Toronto. Najbardziej znany jest ze swoich trylogii, z których każda bada różne aspekty życia, psychologii i sztuki w Kanadzie. Jego książki są pełne ironii, złożonych postaci oraz bogatych odniesień do literatury, mitologii i teatru.

Trylogia Saltertońska składa się z trzech powieści: *Tempest-Tost* (1951), *Leaven of Malice* (1954) i *A Mixture of Frailties* (1958). Wszystkie są osadzone w fikcyjnym miasteczku Salterton, wzorowanym na Kingston w Ontario. Powieści te przedstawiają życie w małym miasteczku, lokalną scenę artystyczną oraz społeczeństwo powojennej Kanady, łącząc humor i komentarz społeczny.

Tempest-Tost opowiada o lokalnej amatorskiej grupie teatralnej, która próbuje wystawić sztukę Szekspira *Burza*. Powieść z humorem ukazuje ambicje, pretensje i osobiste dramaty przedstawicieli klasy średniej. Porusza tematy tożsamości, miłości oraz konfliktu między pozorem a rzeczywistością. *Leaven of Malice* to komedia z elementami zagadki, oparta na fałszywym ogłoszeniu o zaręczynach, które ukazuje się w lokalnej gazecie. Ta wiadomość wpływa na życie wielu mieszkańców miasteczka. Powieść zdobyła Nagrodę Stephena Leacocka za humor w 1955 roku. Trzecia powieść, *A Mixture of Frailties*, opowiada historię młodej kobiety, która otrzymuje stypendium na studia muzyczne za granicą, fundowane przez bogatą rodzinę. Książka podejmuje tematy ambicji, klasy społecznej, rozwoju osobistego i poświęceń, które często towarzyszą sukcesowi.

Trylogia jako całość pokazuje talent Daviesa do satyry i analizy postaci. Używa humoru, aby krytykować normy społeczne, ale jednocześnie ukazuje sympatię do małomiasteczkowego środowiska. Jego twórczość podkreśla znaczenie sztuki, kultury i samopoznania. Poprzez fikcyjne miasteczko Salterton ukazuje złożoność tożsamości kanadyjskiej, jej konserwatyzm, dziedzictwo brytyjskie oraz zmieniający się krajobraz kulturowy.

Trylogia Saltertońska pomogła ukształtować unikalny, kanadyjski głos literacki i wprowadziła czytelników w charakterystyczny styl Robertsona Daviesa. Była fundamentem jego późniejszych, bardziej filozoficznych dzieł, takich jak *Trylogia Deptfordzka* i *Trylogia Cornishowska*, które kontynuują podobne tematy.

КОВАЛЬ Людмила Олександрівна,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
гуманітарно-педагогічного факультету,

ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ ГАСТРОНОМІЧНОГО ДИСКУРСУ

Переклад гастрономічної лексики – це не лише відтворення назв страв та інгредієнтів, а й збереження культурного контексту, традицій та гастрономічної символіки. Через відмінності у кулінарних традиціях англomовного та українського середовища перекладачі часто стикаються з потребою адаптації тексту, щоб зробити його зрозумілим для цільової аудиторії.

Гастрономічний дискурс охоплює мовні та культурні особливості, пов'язані з їжею, традиціями харчування та кулінарною лексикою. Він містить як денотативний компонент (назви страв, інгредієнтів, способів приготування), так і конотативний (соціокультурні особливості, емоційні та асоціативні значення).

Лінгвокультурна специфіка гастрономічного дискурсу виявляється у фразеологізмах, метафорах, культурних концептах, які можуть мати унікальне значення для певної нації.

Культурні лакуни: унікальні українські страви (наприклад, "вергуни", "сало", "кутя") не мають точних еквівалентів в англійській мові.

Найбільш поширеними способами перекладу гастрономічних термінів є: транслітерація ("borsch"), калькування ("stuffed cabbage rolls" – "голубці"), описовий переклад ("fermented rye beverage" – "квас").

Широковживаними є фразеологізми та метафори: "як сир у маслі" – "to live in clover", "варитися у власному соку" – "to stew in one's own juice".

Стилістичні особливості: назви страв у меню можуть бути адаптовані відповідно до очікувань цільової аудиторії (наприклад, "okroshka" може бути пояснена як "cold summer soup with kvass").

У текстах із культурно значущими назвами страв використовують пояснювальні коментарі або зноски, помітний юаланс між збереженням автентичності та прийнятністю для носіїв іншої мови. Метафоричний переклад застосовують для відтворення гастрономічних реалій у фразеології та художніх текстах.

Адаптація гастрономічних реалій сприяє популяризації національної кухні за кордоном. Переклад гастрономічного дискурсу допомагає зберегти культурну ідентичність та водночас робити її зрозумілою для інших народів. Використання правильних перекладацьких стратегій дозволяє уникнути втрати культурного колориту та забезпечити ефективну комунікацію.

Отже, переклад гастрономічних термінів має бути компромісом між збереженням національної ідентичності та забезпеченням легкого сприйняття для носіїв іншої мови.

Література

1. Лінгвокультурологія та її термінна система. URL: <https://science.lpnu.ua/terminology/all-volumes-and-issues/visnik-no-490-2003/lingvokulturologiya-ta-yiyi-terminna-sistema> (дата звернення: 15.03.25)
2. Гастрономічний дискурс. Поняття та особливості. URL: <https://tourkazka.com/hastronomichnyy-turyzm-ponyattya-ta-osoblyvosti/> (дата звернення: 22.03.25)
3. Поняття дискурсу в сучасному мовознавстві. URL: <https://studia-linguistica.knu.ua/ponjattja-diskursu-v-suchasnomu-movoznavstvi-viznachennja-struktura-tipologija/> (дата звернення: 26.03.25)
- 4.

КУЛАКЕВИЧ Анастасія Михайлівна,
здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України,
(м.Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

CONTEXTUAL UNDERSTANDING OF TEXT: A KEY ASPECT OF LANGUAGE LEARNING AND COMMUNICATION

Contextual understanding of text is the ability to comprehend the meaning and significance of a text, taking into account its internal context (structure, logic, connections between sentences and paragraphs) and external context (the situation in which the text was created, including sociocultural, historical, and informational contexts). Contextual understanding involves having an idea of what circumstances or factors might influence how information is perceived and interpreted. This is an important aspect when analyzing and interpreting texts of any type, from literary works to business documents or scientific articles.

Why do translators sometimes misunderstand written or spoken language?

Translators may sometimes misunderstand written or spoken language for several reasons:

Cultural context: Texts or expressions often have cultural peculiarities, expressions, or metaphors that may be unfamiliar to a translator from another culture. For example, expressions used in one culture may have a completely different nuance of meaning or even be incomprehensible to another culture.

Imagine that the phrase "green corridor" appears in the text. For an English-speaking reader, this may be understood as something related to color and any corridor. However, in the culture of many Arab countries, "green corridor" is used as a metaphor to describe the process when someone is given preference or support, especially in an important or high-ranking context, such as during important negotiations or an important event.

Such an expression can be very misunderstood or even cause misunderstanding if the translator does not have knowledge of this cultural metaphor. Therefore, for successful translation, it is important to have a deep understanding of the cultural characteristics and metaphors that may be used in the text.

Specific terminology: Some texts or expressions may contain specialized terminology from a particular field of knowledge (e.g., medicine, technology, law, etc.) that may be incomprehensible to a translator if they do not have relevant knowledge in that area.

Medicine: MRI (Magnetic Resonance Imaging), Cardiopulmonary Resuscitation (CPR), Hypertension, DNA (Deoxyribonucleic Acid).

Technology: CPU (Central Processing Unit), HTML (Hypertext Markup Language), AI (Artificial Intelligence).

Law: Defendant, Civil Rights, Tort.

Finance: ROI (Return on Investment), NASDAQ (National Association of Securities Dealers Automated Quotations).

Science: DNA (Deoxyribonucleic Acid), $E=mc^2$ (Einstein's Mass-Energy Equivalence), Quantum Mechanics.

Polysemy: Some words or expressions may have multiple meanings or be ambiguous, that is, have different interpretations. This can lead to misunderstanding of the text.

Polysemy is a phenomenon where one word has several meanings or interpretations. Here are some examples of polysemous words in English:

Bank: Bank (financial institution): I keep my money in the bank. Bank (shore of a river): We had a picnic by the bank of the river.

Key: Key (object to open a lock): I can't find my house key. Key (essential factor): Hard work is the key to success.

Wood: Wood (forest): We went for a walk in the woods. Wood (material from trees): The table is made of wood.

Table: Table (furniture item): Please put the dishes on the table. Table (data arrangement): Here's the sales table for the month.

To Be: To Be (exist): To be or not to be, that is the question. To Be (characteristic): She wants to be a doctor when she grows up.

Poor context or ambiguity: Sometimes the text may be written unclearly or not include enough information about the context, which can lead to misinterpretation.

Specific language features: Some languages have their own specific features, such as different grammatical constructions, use of articles, word order, etc. These features can complicate translation and understanding.

Use of articles: "The" vs "A/An": For example, the difference between "the book" (a specific book being discussed) and "a book" (any book, not specified).

Word order: Inverted subject-predicate-object order in interrogative or conditional sentences: "What did you buy yesterday?", "Had I known, I would have come earlier."

Use of tenses: The difference between Present Simple and Present Continuous: "I play tennis every Sunday" vs "I am playing tennis right now."

Phrasal verbs: "Take off" (remove, depart) - "The plane will take off at 9 AM." "Take on" (take responsibility, hire someone) - "The company plans to take on new employees."

Use of articles with words that do not have an article in other languages: "The Internet," "The United States," "The Hague."

It is possible to avoid these problems by carefully studying the language and culture, expanding one's knowledge in various fields, using additional sources of information, and cooperating with other specialists to solve difficult moments in translation.

Learning a language is a process that requires time, effort, and consistency. Here are some tips to help you successfully learn languages:

Set a goal: Determine why you want to learn the language (e.g., for travel, work, education). The goal will motivate you and help you plan your learning process.

Create a plan: Develop a realistic learning plan, including a study schedule, practice in a language environment, grammar learning, vocabulary, and speaking skills exercises.

Use a variety of resources: Learn the language through a variety of resources, such as textbooks, video lessons, mobile applications, audio lessons, conversation clubs, etc.

Study systematically: Allocate your time to different aspects of the language, such as reading, writing, speaking, listening, and grammar. Gradually increase the complexity of tasks.

Practice speaking: Find opportunities to communicate in the language, whether through conversation groups, online resources, tutors, or even virtual conversations with native speakers.

Don't be afraid of mistakes: Learning a language is a process of improvement, so don't be afraid to make mistakes. They are part of learning and help you improve.

Attend cultural events: Increase your understanding of the language by attending cultural events, reading books, watching movies, and listening to music in the language you are learning.

МАЛЯРЕНКО Ростислав Володимирович,
студент 2 курсу

факультету інформаційних технологій,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

IDIOPOLITICAL DISCOURSE AS AN OBJECT OF RESEARCH IN MODERN LINGUISTICS

The idiolect of politics as an object of linguistic research is on the periphery of modern interdisciplinary scientific knowledge. Idiolect in modern linguistics is currently one of the most important concepts in the field of studying individual linguistic features. An individual's language is influenced by the dialect, sociolect, or other linguistic and extra linguistic factors that define it. In the process of research, one must constantly keep in mind the main function of political communication. Political communication not only transmits information, but also has an emotional impact on the addressee, transforms the political picture of the world that exists in the mind of a person. Without idiolect competence, it is difficult to imagine the activity of a political leader who evolves in the public space primarily as a linguistic personality. The way of expressing thoughts and emotions is associated with discursive strategies and speech tactics, so one of the most important functions of political language is the function of persuasion. In the course of the research, the lexical, syntactic and stylistic features of the idiolect of politicians are analyzed, euphemisms, mixing of speech styles, metaphors, idioms, precedent phenomena, neologisms, sovietisms, jargonisms, argotisms, hyperbole, occasionalisms, slang, etc. are discussed. It is stylistically colored language units that vividly express the emotions and thoughts of the speaker.

Due to the specifics of political communication, politicians often build their own image in close connection with the language image. The objects of study of idiolects are often the current leaders of political countries, presidents, prime ministers, chancellors, who regularly appear in the media. Of course, the expressions of politicians always have their own addressee, therefore, in the process of analysis, one must keep in mind the accompanying discursive background, the situation in which the expression is used, and the linguocultural features of the given area.

The most characteristic features of G. Bush's idiolect are tautology, malaproisms (the erroneous use of a consonant word with a completely different meaning), the formation of occasionalisms and grammatically incorrect agreement between the subject and the predicate. Most Bushisms have become memes, for example, the word "internets" in two speeches, George Bush used the word Internet in the plural (We can have filters on Internets where public money is spent). In Slovakia, the current Prime Minister, I. Matovic, is a politician with an extremely strong regional and popular accent. He calls himself a "man of the people", and his speech is deliberately simplified. The Slovak Prime Minister often uses slang, simple sentences, urban dialect, dialectisms, biblical idioms. Idiolect can be considered as the first level of the study of linguistic personality. Through the analysis of the politician's idiolect, we can determine the speaker's speech strategies. For example, one can analyze the speech of the former German Chancellor A. Merkel, whose linguistic personality is focused on universal and group values. The lexical units used by Angela Merkel are quite simple and constant: her speech does not abound in figurative means, are characterized by a high degree of implicitness, and there is practically no emotionally expressive vocabulary in them. In syntactical terms, the chancellor prefers complex sentences.

Summing up, we note that the study of the idiolects of politicians remains one of the most promising studies in political linguistics, media linguistics, etc. An analysis of the speech features of a politician helps to understand his discursive strategies. It is necessary, however, to know the context, because the expressions of politicians often change their meaning due to the situation.

МУДРЕНОК Дарина Геннадіївна,
студентка 4
курсу гуманітарно-педагогічного факультету,

ÜBERTRAGUNG DER SYMBOLIK IN KUNSTWERKEN

Während der Einfluss von Bildung auf die Sprache ziemlich offensichtlich und vielfältig ist, bleibt die Frage nach dem umgekehrten Effekt – Sprache auf Bildung – offen. Die besten Köpfe des 19. Jahrhunderts. verstand Sprache als geistige Kraft, die die Kultur der Menschen prägt. Wie kann man jedoch den Einfluss der Sprache auf die Weltanschauung erkennen? In den Geisteswissenschaften sind noch keine Ansätze gefunden worden, die die tiefsten und innersten Ursprünge der menschlichen Kultur aufdecken würden. So ist uns zum Beispiel nicht ganz bewusst, inwieweit die Welt, die der Mensch um sich herum geschaffen hat, von seinen körperlichen und geistigen Fähigkeiten bestimmt wird, etwa von menschlichen – anthropomorphen – Vorstellungen davon, was „groß“, „klein“, „angemessen“ ist. , „symmetrisch“, „gut“. Bei aller Schärfe des Interesses des modernen Menschen an Folklore und Mythos haben wir keine ausreichende Vorstellung vom Grad der Präsenz und Beteiligung des Wortes in der Bildung. Das in Sprache gespiegelte Weltbild entfaltet sich in der Kultur der Menschen wie ein Korn in einer Ähre .

Typisch für die Geschichten von G. Hesse sind Bilder und Metaphorik. Die Dissertationsforschungen von R. Karalashvili, VD, sind der Untersuchung dieses Problems gewidmet. Sedelnik, AG Beresina.

Die Liebe ist der grundlegende Beginn des Lebens, ihr unbestrittener Vorrang in den menschlichen Beziehungen. Das universelle Liebethema spiegelt sich in vielen Erzählungen und Romanen von G. Hesse wider und wird zum Zentrum der Erzählung emotionaler Mikro- oder Makrosituationen („Die Marmorsäge“, „Hans Amstein“, „Der Zyklon“, „Der Lateinschüler“, „Heumond“ usw.).

Emotionen, die die Figur in Bezug auf Wasser erlebt, sind Zärtlichkeit (das zärtliche sor acqua), Leidenschaft (meine Leidenschaft), Leidenschaft für Wasser (ausgedrückt in der syntaktischen Satzkonstruktion: „Und dann die Fischerei, vom Forellenangeln im kleinen Schwarzwaldbach bis zu den Fis dem Meere! "), Verehrung, Aufmerksamkeit (Aufmerksamkeit). Durch das Schriftzeichen verleiht G. Hesse dem Wasser eine ganze Kette von Beinamen, die nicht nur eine bestimmte Eigenschaft im Begriff „Wasser“ hervorheben, sondern auch die Einstellung dazu verraten: beweglich, weich, rein, mächtig, leuchtend, dunkel, lieb , zärtlich. Die Rezeption der Personifizierung äußert sich in der Ausstattung des Wassers mit Stimme und der Fähigkeit zu sprechen (in wunderbaren Gesprächen mit sor acqua, sie unterhielt mich mit Geschwätz, mit Gesang), bestimmte Stimmungen zu erleben (ihr gefallen) und emotionalen Zuständen in ausgelassener Grausamkeit mit meinem Leben spielen), einem Witz (Sie hat mir zuweilen Streiche gespielt), schließlich in einer metaphorischen Angleichung von Wasser an einen zu verstehenden Organismus (der tiefere, zum Verständnis zwingende Organismus).Die Liebe erstreckt sich nicht nur auf den Menschen, das Leben, sondern in gleichem Maße auch auf den Tod: Ich liebe dich, blonde und schwarze Frau, ich liebe alle, auch die Philister; Ihre Armee wird wie du sein, ihre Armee wird ein Kind sein und ein halbherziger Mischling wird der beste Klingsor sein. Sei glücklich, liebe das Leben! Sei mir grüßt, geliebter Tod! (Klingsors letzten Sommer).

Diese Aussagen spiegeln die seit der Antike sowohl im Westen als auch im Osten bekannte Idee der Einheit alles Bestehenden wider, die im Werk von G. Hesse eine bedeutende Rolle spielte.

студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України,
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна

ЛОКАЛІЗАЦІЯ ГУМОРУ ТА КУЛЬТУРНИХ ВІДСИЛАНЬ У ДУБЛЯЖІ ТА СУБТИТРАХ: НА ПРИКЛАДІ «ШРЕКА»

Локалізація аудіовізуального контенту є складним процесом, який вимагає не лише точного перекладу, але й адаптації гумору, гри слів та культурних відсилань, щоб зробити їх зрозумілими для цільової аудиторії. Особливо яскраво ці виклики проявляються у комедійних анімаційних фільмах, таких як *Шрек (Shrek, 2001)*.

Франшиза Шрек від *DreamWorks Animation* побудована на дотепному висміюванні класичних казок, використанні сатири на сучасне суспільство та грі з голлівудськими кліше. Внаслідок цього у фільмі багато гумору, який важко перекласти без втрати його суті.

Одним із ключових аспектів локалізації є передача **мовної гри та відсилань до популярної культури**. У першому фільмі, коли Осел (Donkey) переконує Шрека дозволити йому залишитися, він співає:

Then I saw her face, now I'm a believer!

Це відсилання до пісні *I'm a Believer* гурту *The Monkees*, яка стала популярною завдяки групі *Smash Mouth*. У деяких локалізаціях цей жарт втрачався або адаптувався через невпізнаваність пісні серед глядачів певних країн, як-от українському дубляжі цей момент було передано нейтральною реплікою без музичної алюзії.

При адаптації гумору в аудіовізуальному контенті дубляж і субтитри мають свої переваги та обмеження. **Дубляж** дозволяє перекладачам краще передати емоції персонажів, синхронізувати репліки з рухами губ і навіть змінювати репліки, щоб вони звучали природно. В українському дубляжі Шрека є фрази, адаптовані з використанням локальних жартів:

Що за ледащо тут таке? (оригінал: *What kind of lazy bum is this?*).

Тут використано розмовний стиль, що робить персонажів ближчими до української аудиторії.

Субтитри, навпаки, обмежені довжиною реплік, що часто призводить до втрати деталей або скорочення жартів. У сцені з чоловічком із пряника (*Gingerbread Man*) оригінальний діалог:

Do you know the Muffin Man?

The Muffin Man?

The Muffin Man!

У субтитрах цей обмін репліками часто скорочується до банального *Ти знаєш Булочника?*, що не передає ритмічності й повторюваної комедійності сцени.

У Шреку багато каламбурів та пародій, які часто не мають прямого аналога в інших мовах. Ім'я лорда *Farquaad* у вимові нагадує англійське нецензурне слово (*f*wad*), що є частиною прихованого гумору для дорослої аудиторії. У дубляжі цей натяк зазвичай не передається, щоб уникнути цензурних обмежень.

Локалізація гумору у дубляжі та субтитрах — це не просто переклад слів, а адаптація сенсу, стилю та культурного контексту. Шрек є чудовим прикладом фільму, де важливо зберегти баланс між оригінальними жартами та зрозумілістю для місцевої аудиторії. Успішний дубляж дозволяє повністю занурити глядачів у світ історії, тоді як субтитри зберігають автентичність, але можуть втрачати частину комедійного ефекту.

У підсумку, локалізація гумору є творчим процесом, який вимагає не лише знання мови, а й розуміння культурних особливостей цільової аудиторії.

ПАСІЧНИК Анастасія Андріївна,
студентка 2 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України,
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – асистент
ДРЕЙМАН Антон Ігорович

BETWEEN CONSCIOUSNESS AND CHAOS: MODERNIST ROOTS AND POSTMODERN VOICES IN LITERATURE

Modernism and postmodernism mark two of the most transformative movements in literary history, redefining traditional forms, themes, and perspectives in art and literature. Emerging as a reaction to the chaos and disillusionment caused by the industrial age and World War I, modernism sought to capture the fragmented human experience through innovation in literary form and technique. Writers abandoned linear narratives and embraced stream of consciousness, symbolism, and introspection. Among the pioneers of modernist literature was Virginia Woolf, whose works remain central to understanding the era. Later, postmodernism arose in response to both the promises and failures of modernism, embracing irony, playfulness, and skepticism toward grand narratives. It explores the evolution from modernism to postmodernism, focusing on the characteristics of modern poetry, prose, and drama, with an emphasis on Virginia Woolf's contribution, and highlights key representatives of both movements.

Modernism originated in the late 19th and early 20th centuries as artists and writers responded to the changes in society such as industrialization, urbanization and war. Modernists rejected the certainty of Enlightenment thinking, embracing complexity, ambiguity and the unconscious. Modernism manifested in the disruption of conventional narrative forms.

Among the central figures of literary modernism was *Virginia Woolf*, whose novels exemplified the era's radical shifts. Woolf pioneered stream of consciousness narration, using it to delve into the interior lives of her characters. Novels such as *Mrs. Dalloway* (1925) and *To the Lighthouse* (1927) reflect Woolf's interest in time, memory, and perception. Rather than focusing on action, her narratives explore fleeting moments and internal reflections. Woolf was also an important member of the Bloomsbury Group, a circle of intellectuals and artists who challenged Victorian ideals and supported Modernist values. Her essays, including *A Room of One's Own* (1929), contributed significantly to feminist literary theory, emphasizing the need for creative freedom and intellectual independence for women. Woolf's stylistic innovation and thematic depth exemplify Modernist ideals, positioning her as a central figure in the movement's evolution.

By the mid-twentieth century the literary landscape began to shift once again. Postmodernism emerged, challenging the very premises of modernism. Postmodern writers questioned objective truth and celebrated multiplicity, parody, and intertextuality. Unlike modernists, who searched for meaning in a fragmented world, postmodernists often reveled in the absurdity and meaninglessness of existence. Drama during this period was marked by the Theatre of the Absurd, with playwrights such as *Beckett* continuing to blur the line between existential despair and dark humor.

Modernism and postmodernism collectively shaped the trajectory of 20th-century literature. While modernism sought to reconstruct meaning through innovative forms in a world shattered by war and change, postmodernism deconstructed those very forms to question the

validity of meaning itself. Virginia Woolf's work stands as a testament to the modernist ambition of capturing the intricacies of human consciousness, while the postmodernists who followed her continued the challenge of reimagining literature for an increasingly complex and uncertain world. These literary movements, far from being isolated phases, continue to influence contemporary writing and critical thought.

СВИРИДЕНКО Олександра Валеріївна,
студентка 4 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування
України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – старший викладач
КОНОНЧУК Інна Валеріївна

WISSENSCHAFTSLANDSCHAFT IN DEUTSCHLAND

Deutschland ist ein Land der Ideen. Bildung und Wissenschaft, Forschung und Entwicklung sind von herausragender Bedeutung. In Europa ohne Grenzen und in einer Welt mit globalisierten Märkten bietet Bildung Werkzeuge, um von offenen Grenzen und dem globalen Wissenschaftsnetzwerk zu profitieren. Deutschland ist eines der beliebtesten Länder für Studenten, ein Land der internationalen Forschung auf höchstem Niveau und der Patententwicklung.

In Deutschland gibt es 394 Hochschulen, davon 104 Universitäten, 6 Pädagogische Hochschulen, 14 Theologische Hochschulen, 51 Kunsthochschulen, 189 Fachhochschulen und andere. Deutschland zieht junge Menschen aus aller Welt zum Studieren an. Rund 240.000 ausländische Studierende studieren an deutschen Hochschulen, 70 Prozent mehr als 1995. Mittlerweile ist mehr als jeder zehnte Student Ausländer, meist aus China und Russland. Deutschland steht nach den Vereinigten Staaten und dem Vereinigten Königreich an dritter Stelle, wenn es um die Aufnahme ausländischer Studierender geht.

Im Zusammenhang mit der rasanten Entwicklung der internationalen Beziehungen, der Zunahme der beruflichen Mobilität von Spezialisten in verschiedenen Bereichen, der Entwicklung von Informations- und Kommunikationstechnologien, der Stärkung von Integrationsprozessen in allen Lebensbereichen ist die Ausbildung hochqualifizierter Übersetzer von besonderer Bedeutung. Der Zweck der Hochschulbildung in diesem Bereich besteht darin, wettbewerbsfähige Fachleute auszubilden, die in der Lage sind, qualitativ hochwertige Übersetzungstätigkeiten durchzuführen und den Informations- und Erfahrungsaustausch zwischen Menschen aus verschiedenen Kulturen zu erleichtern. Dolmetscher werden in Deutschland an acht Universitäten (Berlin, Bonn, Düsseldorf, Heidelberg, Hildesheim, Leipzig, Mainz-Germersheim und Saarbrücken) und fünf Fachhochschulen (Flensburg, Köln, Köthen 2, Magdeburg und Magdeburg) ausgebildet. Theoretische Grundlage der Übersetzerausbildung an deutschen Universitäten ist das Konzept der Leipziger Schule für Translationswissenschaft, die 1965 im Rahmen der Ersten wissenschaftlichen Konferenz zu Grundfragen der Übersetzungswissenschaft gegründet wurde. Die wissenschaftliche Tätigkeit dieser Schule blühte in der Zeit von 1964 bis 1988 auf, die durch die Arbeiten so prominenter Theoretiker wie Gert Jäger, Otto Kade, Otbre Kade, Albrecht Neubert gekennzeichnet ist.

ТАРАСЕНКО Владислав Олегович,
студент 4 курсу,
Харківський національний педагогічний

СЕМАНТИЧНА РОЛЬ ГРАФЕМ, ЯКІ ПОЗНАЧАЮТЬ ЯВИЩА ПРИРОДИ, В КИТАЙСЬКИХ ІЕРОГЛІФАХ

У всьому світі китайська мова є найбільш розповсюдженою, нею розмовляють більше мільярда людей. Її особливістю є ієрогліфічна писемність – унікальна система знаків, яка існує уже понад 4000 років. За цей час вона неодноразово змінювалась, але не втратила свій первинний принцип: ієрогліфи (汉字 hànzi) – це символи, які позначають предмет, явище або ціле поняття. Основою для ієрогліфа є графема, які складаються із рисок. Ієрогліфи поділяються на 2 групи:

1) прості, що складаються з рисок, які утворюють одну графему (十 shí- десять; 刀 dāo – ніж);

2) складені, що утворюються з декількох крайових графем, які складаються з рисок (地 dì– земля; 钱 qián - гроші).

Графема у китайській мові – це структурна одиниця, більша, ніж риска, але зазвичай менша, ніж ієрогліф. Графема може складатися з різної кількості рисок, у тому числі й однієї. Виділяють 142 самостійні, тобто рівні простому ієрогліфу, графема і 73 несамостійні, які використовуються лише у складі складних ієрогліфів. Таким чином, графема складається з рисок і, поєднуючись з іншими графемами, утворює складені ієрогліфи. Кожен ієрогліф може стати графемою в іншому ієрогліфі і, навпаки, майже кожна графема складеного ієрогліфа, навіть така, яка зараз самостійно не вживається, раніше була простим ієрогліфом.

Важливою частиною ієрогліфа є семантичний показник. Це графема, яка пояснює значення. Розуміння значення графема гарантує приблизне або повне тлумачення цілого ієрогліфа. Наприклад, 森 sēn - «ліс» або «густий». Ієрогліф складається з графем 木 mù – «дерево», що повторюється 3 рази. Це яскравий приклад того, як значення ієрогліфа тісно пов'язане зі значенням графем [1].

Необхідно чітко розділяти поняття графема та ключова графема. Стандартний список ключів налічує 214 символів. До нього входять багато графем і деякі риси, що не мають фіксованого значення. Отже, не всі графем є ключами і не всі ключі є графемами[2].

Нами було проаналізовано ієрогліфи, до складу яких входять графем, що позначають явища природи. Загалом ієрогліфів було досліджено 1524 (з графемою 雨 – 79, 水 – 793, 火 – 305, 山 – 295, 风 – 52) На прикладі графем, які означають явища природи, ми можемо побачити такі категорії зв'язку:

Графема прямо відноситься до семантики слова

Ієрогліф	Пін'їнь	Значення	Графема
雷	léi	грим	雨
雪	xuě	сніг	雨
河	hé	ріка	水
海	hǎi	море	水
炎	yán	полум'я	火
嵐	lán	гірський туман	山,风

Графема частково відноситься до сенсу слова

Ієрогліф	Піньїнь	Значення	Графема
霞	xiá	зоря	雨
烦	fán	дратувати	火
岛	dǎo	острів	山
烟	yān	дим	火
霜	shuāng	іній	雨

Такий аналіз допомагає скласти узагальнену картину характеру сучасної китайської писемності та дозволяє визначити основні тенденції її розвитку. Частіше за все зв'язок все таки присутній – прямий або опосередкований. Зокрема варто зазначити, що ієрогліфів, значення яких прямо пов'язане зі значенням семантичного показника, найбільше. Також частими є випадки, коли графема виконує суто фонетичну функцію, проте таких випадків найменше.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ситнікова В.А. Функціонування графема «дощ» у складених ієрогліфах./ Сходознавство. Актуальність та перспективи. : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. – с 29-31.
2. Основи китайської ієрогліфіки :навчальний посібник для студентів, які вивчають китайську мову. – Вид. 2-е, перероблене та доповнене / Жукова К.Є., Артюх О.І. – Харків: ХНПУ, 2016. – 168 с.
3. Словник китайської мови. <https://chine-culture.com/>.

ЧЕБОТАРЬОВА Ілона Володимирівна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

FEATURES OF AMERICAN SLANG IN ELECTRONIC CORRESPONDENCE

Modern communication in the Internet environment is characterized by high speed and a specific style. American slang has become an integral part of such communication, performing the function of assigning an emotional charge and shortening the text.

1. Definition of slang and its features. Slang in the context of American culture is an informal language that is often used in everyday communication. In electronic correspondence, slang enhances the atmosphere of trust and reduces the formality of communication.

2. Common slang expressions. American slang is characterized by abbreviations, acronyms and metaphors:

LOL ('laughing out loud') - laugh out loud; BRB ('be right back') - I'll be back; BTW ('by the way') - by the way.

3. The influence of slang on the structure of correspondence. Slang often shortens the text, ensures the speed of communication and is often used to express emotions.

4. Influence on Youth and Intercultural Communication. Slang is especially popular among young people, who are actively shaping new language trends. Moreover, American slang

is spreading to other cultures, blending with local linguistic features and contributing to the development of a global digital dialect.

5. Risks and Drawbacks of Using Slang. Despite its advantages, excessive use of slang can make communication difficult for non-native speakers or those unfamiliar with certain expressions. Additionally, in formal writing or professional communication, slang is often considered inappropriate.

In conclusion, American slang has become an integral part of modern electronic communication. It helps create an informal atmosphere and makes it easier to find a common language between different groups of users, but it should be used thoughtfully depending on the context and audience.

ЧУМАК Анастасія Фарітівна,

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

Наукове керівництво – доцент

ГОЛЬЦОВА Маріанна Геннадіївна

АНГЛІЙСЬКІ ТА УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ І СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ НЕОЛОГІЗМИ У СУЧАСНОМУ МЕДІАПРОСТОРИ: ТВОРЕННЯ, ФУНКЦІОНУВАННЯ, ТА ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ

У сучасному світі, де глобальні події, зокрема війна в Україні, мають безпосередній вплив на мову, неологізми — нові слова й вирази — стали важливим об'єктом лінгвістичних досліджень. Їхнє виникнення пов'язане не лише зі змінами в соціумі, а й із внутрішніми процесами мовного розвитку.

Поняття неологізму є багатограним, воно охоплює як нові слова, так і нові значення вже відомих одиниць. Наприклад такі терміни як "war of attrition", "air superiority", та "combat missions" є давніми і широко використовуються в військовому контексті, проте якщо ми змінимо контекст ці вирази стануть неологізмами. Залежно від підходу (стилістичного, психолінгвістичного, лексикографічного тощо) неологізми можуть трактуватись по-різному — як нові для всієї мовної системи або лише для окремого мовця.

Класифікація неологізмів базується на кількох критеріях: за мовною формою (лексеми, фраземи, семеми), ступенем новизни (абсолютні й відносні), походженням (словотвірні, запозичені, семантичні), ступенем усталеності (узуальні, okazіonalні), а також способом входження в мову. Наприклад, терміни «рашизм», «бавовна» (в значенні «вибух») чи «орки» демонструють як творення нових слів, так і зміну семантики.

Фактори творення неологізмів поділяються на:

- екстралінгвальні (зовнішні): війни, політичні конфлікти, технології, соціальні трансформації;
- інтралінгвальні (внутрішньомовні): словотворчі моделі, семантичні зсуви, стилістичні прийоми.

Такі слова, як "suicide drone", "energy blackmail", "Putler", "eBorog", стали реакцією суспільства на нові реалії, відображаючи ідеологічну, культурну і навіть психологічну атмосферу епохи.

Звичайно ж, найбільша кількість неологізмів пов'язаних з війною виникли саме в українській мові та згодом наші словотвори поширились і на інші іноземні мови, це і не дивно, бо насамперед ця війна є частиною життя всіх українців, а інші країни мають свої внутрішні проблеми які бентежать їх значно більше. Але незважаючи на це журналісти

англомовних медіа широко використовують неологізми в новинах про війну в Україні. Візьмемо як приклад статтю «Fox News» наприклад, вираз "starvation diet" (вжите в контексті обмежених ресурсів), а також "strategic bridging role" (як тимчасова підтримка з боку США) такі вирази можна вважати новими або такими, що отримали нове значення внаслідок поточного конфлікту [1].

В українських медіа значно простіше знайти неологізми, здається вони є навіть в кожній промові Президента України, проте тут вже гостро постає питання, а чи є ці слова і досі неологізмами, наприклад аббревіатура «ППО» така вже звична для українців, але до початку повномасштабного вторгнення навряд-чи хтось зрозумів би її, окрім тих, хто був пов'язаний з військовою сферою.

Непросто і перекладачам з такою великою кількістю новоутворів, доводиться постійно шукати методи перекладу аби передати всю суть неологізму, де проста транслітерація не допоможе зрозуміти що малось на увазі а описовий переклад може видатись банальним.

Отже, неологізми, зумовлені сучасними воєнними та соціально-політичними подіями, є динамічним і складним явищем мовного розвитку. Вони не лише фіксують зміни в суспільстві, а й відображають реакцію колективної свідомості на нові реалії. Їхнє вивчення та переклад потребують глибокого аналізу, креативного підходу та врахування контексту, адже саме неологізми – це дзеркало часу і лише вони здатні найточніше передати дух епохи.

ЛІТЕРАТУРА

Caitlin McFall, Fox News «Situation in Ukraine is 'dire' as ammunition supplies drop on US, Europe 'starvation diet'» URL: <https://www.foxnews.com/world/situation-in-ukraine-is-dire-as-ammunition-supplies-drop-on-us-europe-starvation-diet>

Anastasiia POPOVA

studentka II roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

PRAGMATYCZNE ASPEKTY TŁUMACZENIA FILMÓW

Ze względu na szybki rozwój przemysłu filmowego w świecie, tłumaczenia stały się nieodłączną częścią kina. Ponadto komunikacja międzyjęzykowa i międzykulturowa poprzez sferę kina stanowi interesujące pole do badań. We współczesnych badaniach nad przekładem dużą uwagę poświęca się interpretacji fikcji literackiej, natomiast tłumaczenie filmów nie zostało dotychczas odpowiednio zbadane.

Tłumaczenie filmowe, czyli połączenie tłumaczenia ustnego i pisemnego, wywołało wśród badaczy wiele dyskusji na temat definicji i klasyfikacji. Zagadnieniami tłumaczenia filmowego zajmowały się Anastasiia Melnyk, Oksana Poliakova, Tetiana Zhuravel i inni badacze. Wyczerpujące uzasadnienie tłumaczenia filmowego jako szczególnego rodzaju tłumaczenia audiowizualnego przedstawiła A. Melnyk w artykule o tym samym tytule. Według niej tłumaczenie filmowe charakteryzuje się następującymi cechami charakterystycznymi: a) interakcją i komplementarnością wizualnego i słuchowego kanału percepcji; b) znaczenie komponentu technicznego podczas tłumaczenia, polegającego na

korespondencji obrazu i dźwięku; c) „arsenał tłumacza nie jest w stanie zinterpretować pojęć nieznanymi nowej grupie docelowej”; d) przewaga zasady orientacji pragmatycznej [2, s. 112].

Czołowe miejsce zajmuje komponent techniczny, który bezpośrednio wpływa na odbiór przez odbiorcę tłumaczenia tekstu audiowizualnego. Obraz w połączeniu z dźwiękiem na ekranie powinien wyglądać naturalnie, a postacie powinny dosłownie „mówić” w przetłumaczonym języku, tak jakby był to ich ojczysty język. Ta charakterystyczna cecha tłumaczenia filmowego – synchronizacja dźwięku i obrazu produktu filmowego (literacja) – stanowi główną trudność dla tłumacza.

Większość badaczy wyróżnia dwa główne typy tłumaczeń filmowych – dubbing i napisy. Ich celową charakterystykę przedstawiają w swoich pracach T. Zhuravel i O. Poliakova [1; 3].

Dubbing polega na całkowitym zastąpieniu oryginalnej ścieżki dźwiękowej ścieżką w języku docelowym. Proces dubbingu obejmuje nie tylko tłumaczenie oryginalnego tekstu, ale także wykorzystanie technik technicznych, z których najpopularniejszą jest udźwiękowienie wypowiedzi aktora. Tłumaczenie w dubbingu, które badaczka O. Poliakova nazywa „tłumaczeniem ustnym”, polega na synchronizacji sekwencji audio i wideo filmu [3, s. 305].

Napisy to sposób wyświetlania tekstu pisanego w języku docelowym na ekranie podczas odtwarzania filmu w języku oryginalnym. Napisy charakteryzują się czytelnością i zwięzłością. Tekst napisów powinien zawierać 35–40 znaków łącznie ze spacjami, mieścić się nie dłużej niż w dwóch wierszach i być wyświetlany na ekranie nie dłużej niż 4 sekundy [1, s. 36].

Zatem dubbing i napisy stanowią element językowy i techniczny. Dzięki napisom zachowana zostaje autentyczność oryginalnego produktu, ponieważ widzowie słyszą głosy aktorów i odczuwają ich emocje, dzięki czemu mogą poczuć obecność obcej kultury.

Podsumowując powyższe, można zauważyć, że tłumaczenie filmów wymaga dogłębnych i wszechstronnych badań z perspektywy teoretycznej, ponieważ sam produkt filmowy jest zbiorem kilku systemów semiotycznych. Zadaniem tłumacza jest dostosowanie tekstu do norm języka ojczystego, dając widzowi możliwość pełnego zrozumienia i odbioru przekazywanych informacji, łącząc je z warstwą wizualną filmu.

Bibliografia

7. Журавель Т.В. Кінопереклад як вид аудіовізуального перекладу і його становлення в Україні та світі. „Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка”. Сер. : Філологічні науки (мовознавство). № 10. 2018. С. 35–38.
8. Мельник А.П. Кінопереклад як особливий тип аудіовізуального перекладу. „Наукові записки Національного університету "Острозька академія"”. Серія : Філологічна. Вип. 58. 2015. С. 110–112.
9. Полякова О.В. Стратегія відбору ліпсінк-відповідників за принципом фонетичного синхронізму у дубляжі англomовних анімаційних фільмів українською. „Наукові записки Національного університету "Острозька академія"”. Серія : Філологічна. Вип. 45. 2014. С. 305–307.

Anastasia SYDORYSHYNA,

1st year student,

faculty of agricultural management,

National university of life and

environmental sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - senior lecturer

Indira RENSKA

HATE SPEECH ON SOCIAL MEDIA: PSYCHOLOGICAL CONSEQUENCES AND WAYS TO OVERCOME THEM

Today social media platforms are being increasingly used not only for communication but also for the dissemination of hate speech. Amid global instability, armed conflicts, and societal polarization, the spread of aggressive and discriminatory language has been intensified, making the issue highly relevant.

The phenomenon of hate speech on social networks is analyzed from psychological and linguistic perspectives. Its impact on the mental health of users is assessed, and possible strategies for mitigation and prevention are proposed.

Concept and Features of Hate Speech

Hate speech is defined as communication aimed at humiliating, degrading, or inciting hostility toward individuals or groups based on race, gender, religion, nationality, or other characteristics. It may be overt or covert, and often masked as «freedom of expression.»

From a linguistic standpoint, hate speech is characterized by: the use of emotionally charged vocabulary; dehumanizing metaphors; generalizations and stereotypes; sarcastic or ironic constructions.

Psychological Impact

On the individual level: increased anxiety and stress levels are observed; self-esteem may be lowered, while feelings of inferiority and helplessness are reinforced; depressive or post-traumatic symptoms may be triggered in victims.

On the societal level: social polarization and group conflict are intensified; empathy and trust are diminished due to dehumanization; a toxic communication culture is fostered, especially among youth.

Factors Contributing to the Spread

User anonymity has been found to reduce personal accountability; emotionally provocative content is algorithmically amplified; inadequate or ineffective moderation is frequently reported; political and social crises are linked to increased radicalization.

Strategies for Prevention and Mitigation

At the individual level: emotional intelligence, media literacy, and critical thinking are encouraged; techniques for emotional distancing are advised; conscious limitation of exposure to toxic environments is recommended.

At the societal and technological level: algorithms for detecting and filtering hate speech are being implemented; educational campaigns promoting tolerance are being launched; legal measures ensuring accountability are being strengthened, in compliance with freedom of speech principles; content moderation is conducted both manually and automatically, with attention to linguistic nuances.

Thus, hate speech on social media remains a multidimensional problem requiring interdisciplinary solutions. Although certain progress has been achieved through technological and legislative means, the key to effective resistance lies in the combined efforts of educators, linguists, psychologists, developers, and users themselves. Through respectful communication, informed media consumption, and ethical responsibility, a safer and more inclusive digital space can be fostered.

Daria KONOVALENKO,
*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

MANIPULATION THROUGH LANGUAGE: HOW PROPAGANDA USES LEXICAL TRAPS IN DIPLOMACY

Language is not only a means of communication but also a powerful tool of influence, especially in diplomacy. The use of propaganda through linguistic means allows for manipulating public opinion, creating an illusion of legitimacy for certain decisions, and concealing the true intentions of states (Chaika, 2024). One of the most effective methods is the use of lexical traps, which substitute concepts, shift emphasis, and distort reality. These techniques shape narratives that influence international relations and public perceptions on a global scale.

Diplomats and politicians often use euphemisms to soften reality. For example, instead of "war" they may use "armed conflict" and "military invasion" may be replaced with "peacekeeping operation". This creates a misleading impression of events, making aggression appear as a justified or neutral action (Chaika, 2024). Similarly, economic sanctions are sometimes framed as "protective measures" avoiding the negative connotations associated with economic warfare. The use of passive voice further obscures accountability. Instead of "State X attacked State Y" phrases like "international tensions have increased" are used, concealing the initiator of the conflict and allowing for ambiguity in responsibility.

Propagandists frequently use labels to shape a negative image of their adversaries. Expressions such as "regime", "extremists", or "terrorists" may be applied even to democratic forces if it serves the interests of a particular side. This practice is evident in international conflicts, where opposing factions use different terminology to describe the same group. For instance, one side may refer to a resistance movement as "freedom fighters" while another labels them as "insurgents" or "radicals". Such linguistic framing influences public opinion and international support for or against certain political entities.

The use of historical analogies, especially biased ones, allows for shifting emphasis. For example, comparing a modern conflict to events of World War II can evoke emotional responses and justify the actions of a particular side (Chaika, 2024). Governments and media outlets often draw parallels between contemporary leaders and notorious historical figures to generate fear or outrage. This technique simplifies complex geopolitical situations into moralistic narratives, leaving little room for nuanced discussion.

Diplomatic documents often contain vague terms: "certain forces", "external influence", "unforeseen circumstances". This makes it difficult to establish concrete facts and allows parties to avoid responsibility. Such ambiguity is particularly prevalent in peace agreements, where commitments are phrased in non-binding terms like "will strive to achieve" or "consider possibilities". This vagueness provides diplomatic flexibility but also creates opportunities for manipulation and reinterpretation to suit political interests.

Lexical manipulations not only distort perceptions of reality but also contribute to escalating conflicts, undermining trust between states, and creating conditions for justifying aggression (Chaika, 2023). The strategic use of language in diplomacy and media influences international negotiations, peace processes, and public discourse. In some cases, linguistic framing can even determine whether military intervention is perceived as legitimate or unlawful in the eyes of the global community.

In conclusion, recognizing such manipulations is crucial for developing critical thinking and accurately interpreting international events. Understanding linguistic influence mechanisms helps counteract informational manipulations and promotes a more objective analysis of diplomatic processes. Scholars, journalists, and policymakers must actively engage in deconstructing propaganda narratives, providing factual counterarguments, and ensuring transparency in political discourse. By fostering media literacy and encouraging independent verification of information, societies can become more resilient to linguistic manipulation in diplomacy and international relations.

References

1. Chaika, O. (2023). *Role of Reflective Practice in Foreign Language Teaching and Learning via Multicultural Education*. International Journal of Social Science and Human Research, 6(2), 1343-1350. <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v6-i2-74>.
2. Chaika, O. (2024). Legal and political discourse in translation via an intercultural lens. Conference Proceedings, The 7-th international scientific and practical conference "Cross-cultural communication and translation studies: common issues and development prospects" (May 3, 2024). <https://www.researchgate.net/publication/380575231>
3. Chaika, O. (2024). *Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities*. International Journal of Philology, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)
4. Chaika, O. (2024). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. EUREKA: Social and Humanities, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
5. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>

Diana ZADOROZHNA

studentka II roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

WYZWANIA I STRATEGIE W TŁUMACZENIU KULTUROWO NACECHOWANYCH TEKSTÓW

Tłumaczenie to nie tylko proces lingwistyczny, ale również kulturowy. W kontekście globalizacji oraz rosnącego znaczenia komunikacji międzykulturowej rola tłumacza nabiera szczególnego znaczenia. Przekład tekstów kulturowo nacechowanych stanowi jedno z największych wyzwań współczesnej translatoologii, ponieważ wymaga nie tylko znajomości języka, ale także głębokiego zrozumienia realiów kulturowych, kontekstu historycznego i mentalności odbiorców.

Kulturowa specyfika języka. Każdy język jest nierozdzielnie związany z kulturą, w której funkcjonuje. Słownictwo, idiomy, metafory oraz sposób wyrażania myśli są odzwierciedleniem tradycji, historii i sposobu postrzegania świata przez daną społeczność. W związku z tym, tłumacz napotyka na liczne trudności, zwłaszcza przy przekładzie tekstów literackich, publicystycznych czy reklamowych, które często zawierają odniesienia do lokalnych realiów.

Techniki tłumaczeniowe. W praktyce tłumaczeniowej stosuje się różne strategie dostosowane do charakteru tekstu i oczekiwań odbiorcy. Wśród nich wyróżnia się:

- *lokalizację*, polegającą na dostosowaniu tekstu do specyfiki kulturowej docelowego kraju;

- *transkrypcję*, która jest bardziej twórczym podejściem, gdyż tłumacz zachowuje intencję i emocjonalny przekaz oryginału, jednocześnie dostosowując formę do nowej kultury;

- *ekwiwalencję dynamiczną*, w której natomiast kładzie nacisk na przekazanie znaczenia, nawet kosztem odejścia od dosłownego brzmienia tekstu.

Przekład humoru i gry słów. Jednym z największych wyzwań w tłumaczeniu kulturowym jest przekład humoru i gry słów. Humor jest silnie związany z kontekstem kulturowym, a wiele żartów opiera się na grze słów, która może nie mieć bezpośredniego odpowiednika w języku docelowym. W takich przypadkach tłumacz musi podjąć decyzję: czy zachować strukturę oryginału, czy stworzyć nowy ekwiwalent kulturowy, zrozumiały dla odbiorcy docelowego.

Między dosłownością a interpretacją. Tłumacz często stoi przed dylematem: zachować wierność oryginałowi czy dostosować tekst do odbiorcy? Dosłowny przekład może prowadzić do niezrozumiałości lub zaburzenia przekazu, podczas gdy zbyt swobodna interpretacja może zniekształcić intencje autora. W praktyce najlepszym rozwiązaniem jest znalezienie złotego środka, czyli tłumaczenie, które oddaje ducha oryginału, ale jednocześnie pozostaje naturalne dla odbiorcy.

Rola tłumacza jako mediatora kulturowego. Współczesny tłumacz nie jest jedynie „przekaznikiem słów”, lecz pełni rolę mediatora kulturowego. Odpowiada za budowanie mostów pomiędzy kulturami, eliminowanie nieporozumień i dostosowywanie treści do oczekiwań odbiorców. W dobie globalizacji tłumacz powinien być świadomy kontekstu kulturowego i potrafić dokonywać wyborów, które ułatwiają zrozumienie tekstu bez zatracenia jego oryginalnego sensu.

Podsumowanie. Podsumowując, tłumaczenie kulturowo nacechowanych tekstów wymaga nie tylko doskonałej znajomości języka, ale także głębokiej wrażliwości na niuanse kulturowe. Wybór strategii tłumaczeniowej zależy od celu tekstu, jego funkcji oraz docelowej grupy odbiorców. Dlatego też rola tłumacza jako mediatora kulturowego jest nie do przecenienia, ponieważ to właśnie on decyduje, jak będzie postrzegana dana treść w innym kręgu kulturowym.

Iryna SUSHKO,

*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

THE ROLE OF BILINGUALISM IN DIPLOMATIC NEGOTIATIONS

In today's world, where international relations are becoming increasingly complex, proficiency in two or more languages is an important tool for diplomats. Bilingualism promotes effective communication, mutual understanding and trust between the parties to negotiations (Chaika, 2023).

Bilingual diplomats have the ability to communicate directly with representatives of other countries without intermediaries, which reduces the risk of misinterpretation of information. They have a better understanding of the cultural and social nuances of the language, which contributes to a deeper understanding. According to the study, speaking the language of the negotiating partner allows you to build trust and find compromises more effectively. Diplomats who speak the language of the partner country demonstrate respect for its culture and traditions, which has a positive impact on the negotiation process. In international organizations, such as the UN, where several languages are official, bilingualism is key to effective communication.

Despite the obvious advantages, bilingualism can also have its limitations (Chaika, 2023). A diplomat, even if he or she has a high level of language proficiency, may not fully comprehend

all cultural and historical contexts, which can lead to misunderstandings. In addition, overconfidence in language skills can lead to ignoring the need to engage professional interpreters in difficult situations.

While bilingual diplomats have significant advantages, the role of professional translators remains important. They ensure accuracy and neutrality in the transmission of information, especially in situations where even a minor error can have serious consequences. Cooperation between bilingual diplomats and interpreters contributes to the effectiveness of the negotiation process.

Bilingualism is a valuable asset in diplomatic negotiations, facilitating direct communication and deeper understanding between the parties. However, to maximize its effectiveness, it is important to recognize its limitations and combine it with professional support from interpreters. This approach ensures the accuracy, neutrality, and success of diplomatic efforts.

References

1. Chaika, O. (2023). Multiculturalism in the Education System of the Grand Duchy of Luxembourg: Key Advantages. *International Philological Journal*, 27(3), 101-108.
2. Chaika, O. (2024). Theory and Practice of Cultivating Poly- and Multiculturalism in Future Philologists. Doctoral dissertation (Doctor of Pedagogical Sciences). Kharkiv: Technological Center.
3. Chaika, O. (2023). Benefits of Multiculturalism for Foreign Language Teaching. *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 3 (211), 82-89. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.277501>

Kseniia MEKHEDENKO,
*the fourth-year student, the Faculty
of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

LINGUISTIC WARS: HOW RUSSIAN PROPAGANDA SHAPES GEOPOLITICAL NARRATIVES

Language has always been a powerful tool in geopolitical conflicts, and Russian propaganda is a prime example of how linguistic strategies are employed to shape narratives and influence public opinion. The manipulation of language in political discourse is not a new phenomenon, but the case of Russia's aggressive language policies, particularly in relation to Ukraine, demonstrates how linguistic wars can be used to legitimize territorial claims, undermine national identities, and spread misinformation. One of the most evident linguistic strategies in Russian propaganda is the deliberate distortion of geographical and cultural terms. The use of outdated or Russified names for Ukrainian cities, institutions, and cultural elements has been systematically employed to reinforce the notion that Ukraine is historically and culturally tied to Russia. This strategy extends beyond simple name changes; it is embedded in the rhetoric of official statements, media publications, and historical reinterpretations. By insisting on using Russian transliterations rather than Ukrainian ones, Russian propaganda creates an illusion of continuity between Ukraine and the Russian Empire or Soviet Union, erasing the distinctions that define Ukraine as an independent state. Another major tactic is the portrayal of the Ukrainian language as secondary or even artificial. Russian propaganda frequently promotes the idea that Ukrainian is merely a dialect of Russian, rather than a distinct and historically rich language. This narrative is reinforced by media outlets, political figures, and educational institutions within Russia, creating a perception that Ukraine's efforts to promote its national

language are politically motivated rather than natural expressions of national identity. Such claims are used to justify political interference, with Russia framing itself as the "protector" of Russian speakers in Ukraine.

The rewriting of historical events plays a crucial role in Russian propaganda's linguistic warfare. Russian authorities and state-controlled media often present a distorted version of history in which Ukraine is depicted as an inseparable part of Russian civilization. The persistent use of the term "Malorossiya" (Little Russia) is an example of this manipulation, as it frames Ukraine as a subordinate entity within the Russian sphere rather than an independent nation with its own distinct historical trajectory (Chaika, 2023). A particularly striking example of this approach was the justification for the annexation of Crimea in 2014. Russian media emphasized the idea that Crimea had always been "historically Russian," despite the region's long multicultural history and its annexation by the Russian Empire in the late 18th century. The Kremlin used similar linguistic and historical distortions to rationalize its support for separatist movements in eastern Ukraine, framing the conflict as a civil war rather than an act of foreign aggression.

Another key narrative involves the supposed oppression of Russian-speaking populations in Ukraine. Russian propaganda has consistently claimed that Ukraine's language policies discriminate against Russian speakers, even though Ukrainian laws protect linguistic minorities. By exaggerating or fabricating instances of language suppression, the Kremlin attempts to justify intervention under the pretext of "protecting" ethnic Russians and Russian-speaking Ukrainians. The spread of Russian propaganda is amplified by digital platforms and state-controlled media. Social media networks, in particular, have become battlegrounds for linguistic warfare. Russian troll farms and bot networks systematically disseminate messages that reinforce Moscow's narratives, often using deceptive linguistic tactics such as fabricated quotes, mistranslated speeches, and doctored historical documents. In many cases, misinformation campaigns aim to sow confusion by presenting multiple, conflicting narratives simultaneously. This strategy, sometimes referred to as "firehose of falsehood," overwhelms audiences with so much contradictory information that it becomes difficult to discern the truth. In addition, Russian media outlets produce content in multiple languages, targeting international audiences and attempting to shape global perceptions of Ukraine's history and political situation.

Efforts to resist Russian linguistic propaganda have taken multiple forms, both within Ukraine and in the broader international community. One key initiative has been the promotion of correct Ukrainian terminology in global discourse. Following Russia's full-scale invasion in 2022, many governments, media organizations, and international institutions adopted Ukrainian transliterations for place names, recognizing their importance in affirming Ukraine's sovereignty. Education has also played a critical role in countering propaganda. Ukrainian schools, universities, and cultural institutions have intensified efforts to teach the history of the Ukrainian language, reinforcing its legitimacy and historical significance. Beyond Ukraine, academic institutions and research centers have conducted extensive studies on Russian disinformation strategies, exposing the linguistic tools used to manipulate public perception.

Translation and accurate reporting are additional tools in the fight against linguistic propaganda. Ensuring that Ukrainian voices are accurately translated and represented in international media helps dismantle the false narratives promoted by Russian state-controlled outlets. International collaborations between journalists, scholars, and policymakers have been instrumental in highlighting the role of language in geopolitical conflicts and promoting awareness of how linguistic manipulation is used as a tool of modern warfare. Linguistic wars are a key component of Russian geopolitical strategy. By distorting historical and linguistic facts, Russian propaganda seeks to justify territorial aggression, manipulate public perception, and weaken Ukrainian identity. The deliberate use of linguistic tools to spread misinformation, rewrite history, and delegitimize the Ukrainian language is part of a broader strategy aimed at destabilizing Ukraine and reinforcing Russia's geopolitical influence.

However, linguistic resistance—through the promotion of correct terminology, transparent translation, media literacy, and the international recognition of Ukrainian linguistic sovereignty—plays a crucial role in countering these narratives. Understanding the impact of language in geopolitical conflicts is essential for resisting misinformation and supporting the sovereignty of nations under threat. As digital technology continues to evolve, vigilance and proactive efforts will be necessary to combat linguistic manipulation and safeguard linguistic diversity.

References

1. Chaika, O. (2024). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. *EUREKA: Social and Humanities*, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
2. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>
3. Chaika, O. (2023). International Cultural Ecology: Multicultural and Multilingual Risks (based on the surveys and materials from the Russia-Ukraine war), in: *Ekologia w dyskursie. Krajobraz naturalny i kulturowy*, Słupsk, s. 31-64. <https://www.researchgate.net/publication/380040285>
4. Chaika, O. (2024). Developing critical thinking and intercultural communication skills in philology students. *Conference Proceedings Ukrainian Studies in the European Context*, 9, 331-337.

Ksenia PYLYPONKO

studentka II roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

FUNKCJE I ZNACZENIE SLANGU W JĘZYKU POLSKIM NA PRZYKŁADZIE KOMUNIKACJI MŁODZIEŻY

Współczesny język polskiej młodzieży to fascynujące zjawisko łączące w sobie kreatywność, ironię i potrzebę wyróżniania się. W tej komunikacji slang odgrywa kluczową rolę – potoczne, często nieformalne słowa, używane przez pewne grupy [1, s. 7]. Przyjrzyjmy się funkcjom i znaczeniu slangu we współczesnej polszczyźnie na popularnych przykładach.

Slang to nie tylko modne słowo, ale także sposób wyrażania emocji i przynależności. Młodzi ludzie korzystają m.in. z następujących wyrazów:

- *betoniara* ‘osoba, która nie rozumie żartów lub jest zbyt poważna’, np. *Nie bądź betoniara, to był tylko żart!*;

- *boomer* ‘osoba starsza, postrzegana jako staroświecka lub niezrozumiejąca młodych’, np. *On serio myśli, że tak się teraz mówi? Totalny boomer!*;

- *chillować* ‘odpoczywać, relaksować się’, np. *Dziś tylko chilluję w domu*;

- *cringe* ‘coś żenującego, niekomfortowego’, np. *Ale cringe, jak on to powiedział...*;

- *sus* ‘coś lub ktoś podejrzany, dziwny’, z angl. *Suspicious*, np. *Ta sytuacja jest mega sus*;

- *sztos* ‘coś wyjątkowo dobrego, imponującego’, np. *Ten film to był sztos!*;

- *vibe* ‘klimat, nastrój lub energia danej chwili’, np. *Lubię ten lokal, ma fajny vibe*;
- *ziomek* ‘kolega, dobry znajomy’, np. *Idę na mecz z ziomkiem* [4].

Słowa te nie są przypadkowe – pozwalają na wyrażenie emocji, ironii, ocen, a także są formą kodu rozpoznawalnego tylko dla „wtajemniczonych”. Używanie slangu staje się więc czymś więcej niż językiem – to element tożsamości.

Innym ciekawym zjawiskiem jest to, że wiele słów ma swoje korzenie w języku angielskim, co pokazuje wpływ globalizacji i kultury internetowej. Jednocześnie slang jest bardzo zmienny – niektóre słowa pojawiają się i znikają w ciągu kilku miesięcy [3, s. 125].

Choć dla wielu dorosłych slang może wydawać się niezrozumiały lub „niepoważny”, jego analiza pozwala nam zrozumieć wartości i styl życia młodego pokolenia. Ponadto niektóre wyrazy z języka młodzieżowego przenikają do języka ogólnego i stają się częścią współczesnej polszczyzny.

Podsumowując, możemy powiedzieć, że slang młodzieżowy to nie tylko sposób mówienia, ale także myślenie i czucie. To prawdziwy dowód na to, że język nieustannie ewoluuje i dostosowuje się do rzeczywistości społecznej i cyfrowej.

Bibliografia

1. Bielak, M. (2019). *Polski slang młodzieżowy: Ewolucja, funkcje i znaczenie*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
2. Mikołajczak, M. (2020). *Nowe zjawiska w polskim języku młodzieżowym*. Lublin: Wydawnictwo UMCS.
3. Pawłowska, A. (2021). Globalizacja a język młodzieży: wpływ angielskiego na polski slang. „Przegląd Socjologiczny”, 70(1), s. 123–145.
4. Roszak, J. (2018). *Slang i młodzież: Słownik terminów używanych przez młodych Polaków*. Warszawa: Wydawnictwo Lexis.

Maksym NASTENKO

Master student,

Humanities and Pedagogy Faculty,

National University of Life and Environmental

Sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - Associate Professor

Oksana CHAIKA

CULTURAL MARKERS IN PLACE NAMES: ‘KHARKIV’ AND ‘KHARKOV’ IN THE MODERN INFORMATION SPACE

Place names are important markers of cultural, linguistic, and political identity. The choice between the spellings of Ukraine’s capital name in English - EN *Kharkiv* and EN *Kharkov* is not merely a linguistic issue but also a tool of symbolic politics. In the contemporary information space, these two forms carry different connotations that reflect historical, political, and socio-cultural transformations. City names serve as reflections of linguistic realities, political affiliations, and national identity (Chaika, 2024). In July 2019, the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine issued an open letter to countries and organizations worldwide, urging them to “review and, where necessary, amend their usage of outdated, Soviet-era place names when referring to Ukraine.” City of Kharkiv was listed among the most frequently misspelled names. The letter emphasized that although Ukraine had been an independent sovereign nation for more than 27 years, Soviet-era versions of many geographical names persisted in international practice. The transliterations of city, region, and river names from the Cyrillic alphabet into Latin were often mistakenly based on the Russian form rather than the Ukrainian.

The Ministry of Foreign Affairs referred the international community to Resolution X/9 on the Romanization of Ukrainian geographical names, which recommended the “Romanization

system in Ukraine” as the international standard for transliterating Ukrainian geographical names. This document established that proper names, including geographical names, personal names, and surnames, should be rendered in the Latin alphabet according to unified rules of transliteration. The political significance of this distinction is evident in its usage across different geopolitical narratives. In Russian media and official statements, the use of Russian transliterated city name – EN *Kharkov*, often reinforces a pro-Russian perspective, while Ukrainian and Western state institutions consistently use EN *Kharkiv* to emphasize the city’s national identity. According to the official guidelines of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine, adherence to UA *Харків* and EN *Kharkiv* aligns with international standards, and deviation from this standard is viewed as a politically motivated decision. The Ukrainian scholar Oksana Chaika (2024) notes that toponymic manipulations are a deliberate strategy within Russian propaganda, aimed at maintaining influence in the post-Soviet space.

The choice between EN *Kharkiv* and EN *Kharkov* also impacts Ukraine’s international positioning. The adoption of Ukrainian transliteration forms part of a broader information policy designed to strengthen Ukraine’s identity and distinguish it from Russian influence. Ensuring the correct spelling of place names contributes to the development of a unified global discourse regarding Ukrainian geographical names. International institutions, such as the United Nations and the European Union, officially adopted the spelling of EN *Kharkiv* in their documentation following the changes implemented in 2019. As more researchers observe, revising place names serves as a mechanism for resisting imperial practices that historically justified colonization and forced assimilation. The analysis of the use of EN *Kharkiv* versus EN *Kharkov* demonstrates that place names are not merely geographical identifiers but also instruments of cultural and political contestation. Standardizing the use of Ukrainian transliteration is a critical step in reinforcing Ukraine’s national identity and strengthening its international image. Further research could explore the impact of place names on public opinion and geopolitical dynamics.

References

1. Chaika, O. (2024). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. *EUREKA: Social and Humanities*, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
2. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>
3. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
4. Chaika, O. (2024). Legal and political discourse in translation via an intercultural lens. Conference Proceedings, The 7-th international scientific and practical conference “Cross-cultural communication and translation studies: common issues and development prospects” (May 3, 2024). <https://www.researchgate.net/publication/380575231>
5. Fram, T. (September 30, 2022) *Kharkiv or Kharkov. Why Does Spelling Matter?* Gwara Media. Available at: <https://gwaramedia.com/en/kharkiv-or-kharkov-why-does-spelling-matter/>
6. Gnatiuk, O., Melnychuk, A. A. (2023). Case Study of De-Russification of Ukrainian Hodonyms: Rigged Trial or Justice Restored? *Names: A Journal of Onomastics*. 71, 1756-2279. DOI: 10.5195/names.2023.2599.

Marta PETRIVSKA,

studentka II roku

*Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego
Narodowy Uniwersytet Wykorzystania*

IRONIA JAKO NARZĘDZIE KOMUNIKACYJNE I STYLISTYCZNE WE WSPÓŁCZESNYM JĘZYKU POLSKIM

Ironia jest jednym z najbardziej fascynujących i wielowarunkowych środków komunikacyjnych i stylistycznych w języku polskim, polegającym na zamierzonym przeciwstawieniu znaczenia dosłownego i właściwego, często w celu wywołania efektu humorystycznego lub krytycznego. W języku polskim ironia może przybierać różne formy – od subtelnych aluzji po jawny sarkazm [4, s. 5].

We współczesnym dyskursie ironia pełni szereg funkcji: pozwala na wyrażenie dystansu, krytyki, sprzeciwu wobec norm społecznych, a także ułatwia nawiązanie relacji z odbiorcą poprzez wspólny kod kulturowy [3, s. 14].

Ironia odgrywa wiele ważnych ról, mianowicie:

- krytyki społecznej: ironia jest często wykorzystywana do wyrażania krytycznych komentarzy na temat rzeczywistości społeczno-politycznej. Dzięki ironii autorzy tekstów, dziennikarze czy komentatorzy mogą sygnalizować absurd, hipokryzję, czy niekonsekwencje w działaniach władz i społeczeństwa;

- humoru: ironia jest jednym z głównych narzędzi w komedii, pozwalając na tworzenie dowcipów i rozładowanie napięcia w sytuacjach trudnych lub bełkowych. Dzięki niej komunikacja stanie się bardziej luźna i zabawna;

- wygładzania konfliktów: ironia może być używana jako sposób na łagodzenie napięcia w dyskusjach, umożliwiając wyrażenie krytyki bez bezpośredniego ataku na drugą osobę. Użycie ironii może pozwolić rozmówcom na bardziej subtelne podejście do kontrowersyjnych tematów;

- budowania relacji: wspólne docenianie ironicznych uwag może być ważnym elementem budowania więzi między ludźmi, pozwalając na swobodne i zabawne interakcje.

Analiza języka mediów (szczególnie internetowych) wskazuje na rosnącą popularność ironii jako formy wyrażania opinii, często w połączeniu z memami i komentarzami w mediach społecznościowych [5, s. 147]. Wiele programów telewizyjnych, filmów, a także kontentu w mediach społecznościowych opiera się na ironicznym podejściu, na przykład w programach satyrycznych, takich jak *Kabaret Moralnego Niepokoju* czy *Sześćdziesiąt minut na godzinę*, ironia jest używanym narzędziem do krytykowania aktualnych wydarzeń politycznych i społecznych.

Ironia wymaga kompetencji pragmatycznej od odbiorcy – brak kontekstu lub znajomości kodu kulturowego może prowadzić do nieporozumień, zwłaszcza w komunikacji międzykulturowej [2, s. 23].

Tradycja ironii w polskiej kulturze sięga epoki oświecenia i romantyzmu, ale jest również obecna w twórczości współczesnych autorów i publicystów, gdzie służy jako subtelne narzędzie analizy społecznej [1, s. 19].

Bibliografia

5. Barańczak, S. (1990). *Etyka i poetyka*. Wydawnictwo Zak.
6. Dynel, M. (2011). *Irony, Deception and Humour: Seeking the Truth about Overt and Covert Untruthfulness*. Mouton de Gruyter.
7. Gajda, S. (2009). *Język w komunikowaniu*. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.
8. Świącicka, M. (2015). *Ironia w języku polskim. Teoria i praktyka*. PWN.

9. Żurek, J. (2020). „Ironia i mem: językowy wymiar współczesnej komunikacji internetowej”. *LingVaria*, 15(2), 145–157.

Nadiia NAZARENKO,
*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA,
*PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

LINGUISTIC AND STYLISTIC FEATURES OF THE FANTASY GENRE

The fantasy genre is one of the most imaginative and linguistically rich areas of literature. It offers readers a chance to escape into entirely new worlds, often governed by different rules, histories, and even languages. These fictional universes are made believable and captivating through specific linguistic and stylistic choices made by authors. The language of fantasy not only builds the world but also evokes a sense of wonder, mystery, and timelessness.

One of the most distinctive features of fantasy is the use of invented vocabulary and neologisms. Writers often create new words for fictional creatures, places, objects, and magical systems. For instance, terms like *hobbit*, *quidditch*, or *Valyria* are unique to their respective worlds, but they feel familiar through consistent usage and context [1]. This type of world-building helps readers immerse themselves in the story and accept the reality of the fantastic world.

Another typical stylistic element in fantasy writing is the use of archaic or elevated language. Many authors draw inspiration from medieval or early modern English, adopting old-fashioned syntax, formal sentence structures, and historical vocabulary. Words such as *thou*, *hath*, or *fare thee well* are often used to give characters a noble, ancient, or magical quality [2]. This technique also contributes to the epic or timeless atmosphere common in many fantasy narratives.

Descriptive and poetic language plays a key role in setting the tone and visual imagery in fantasy novels. Authors use rich metaphors, similes, and detailed descriptions to bring unfamiliar settings and magical events to life. The use of sensory language helps readers picture enchanted forests, ancient castles, or mysterious rituals with clarity and emotional impact [2]. These stylistic devices are not just decorative — they also serve to communicate the mood and deeper themes of the story.

Dialogue in fantasy is often stylized to reflect a character's background, species, or social status. Elves might speak in a formal, lyrical manner, while dwarves use a rougher, more direct tone [1]. Language is also used to distinguish between realms or cultures, highlighting diversity and conflict within the fantasy world.

In conclusion, the linguistic and stylistic features of the fantasy genre are essential for building believable worlds and engaging narratives. Through invented vocabulary, elevated language, poetic style, and distinctive dialogue, authors create immersive experiences that allow readers to fully enter and explore the magical realms of their imagination.

References

3. Attebery, B. (1992). *The Fantasy Tradition in American Literature: From Irving to Le Guin*. Indiana University Press.
4. Le Guin, U. K. (2004). *The Language of the Night: Essays on Fantasy and Science Fiction*. G.P. Putnam's Sons.
5. Tolkien, J.R.R. (1998). *The Hobbit*. HarperCollins.

Oleksandra SVYRYDENKO,

*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

TRANSLATION AS A TOOL OF MANIPULATION IN THE RUSSIAN-UKRAINIAN CONFLICT

Translation, far from being a neutral linguistic act, operates as a potent instrument of manipulation in international politics, shaping narratives, influencing perceptions, and advancing strategic agendas. In an era of globalized communication, state and non-state actors deliberately wield translation to exercise soft power, perpetuate cultural dominance, and fuel information warfare. This paper explores translation's multifaceted role in manipulating international discourse, with the Russia-Ukraine conflict serving as a primary case study. By examining how translation constructs geopolitical narratives, distorts legal and diplomatic frameworks, introduces ethical complexities, and amplifies propaganda efforts, its significance as a tool of political influence becomes evident.

Translation's ability to shape geopolitical narratives is evident in the Russia-Ukraine war, where linguistic choices carry profound political implications. The transliteration debate over EN *Kiev* versus UA *Kyiv* (Chaika, 2024) illustrates this dynamic. Russian propaganda has persistently used EN *Kiev*, a Soviet-era spelling, to undermine Ukrainian sovereignty and perpetuate a narrative of historical unity with Russia, subtly denying Ukraine's distinct identity. In contrast, the global adoption of EN *Kyiv* following the 2022 invasion reflects Ukraine's strategic use of translation to assert its legitimacy and align international perceptions with its sovereignty narrative (Chaika, 2024a). This linguistic shift manipulates collective understanding, reinforcing or challenging territorial claims through seemingly minor lexical decisions. Similarly, the translation of Ukrainian President Volodymyr Zelensky's speeches amplifies Ukraine's voice against Russian disinformation. His December 2022 address to the U.S. Congress, EN *We need your support more than ever. Your help saves lives*, was crafted to evoke gratitude and urgency, subtly pressuring Western allies for sustained aid (Chaika, 2025). Zelensky's September 2023 UN General Assembly speech — EN *History shows it was Russia who deserved nuclear disarmament the most* — was translated to emphasize Russia's aggression while appealing to global justice. These instances demonstrate translation as a soft power tool that shapes narratives to sway global opinion, aligning with broader geopolitical strategies.

Translation further amplifies propaganda efforts, serving as a conduit for spreading or countering manipulated narratives in global media. Russian state media often translates its coverage of the Ukraine conflict into multiple languages, framing events like the annexation of Crimea as a "reunification" rather than an occupation, a choice that softens international condemnation and aligns with its historical narrative. This strategic translation exports propaganda to shape foreign perceptions, legitimizing Russia's actions on the world stage. Ukraine, in response, uses translation to expose such distortions, rendering its own media reports and historical accounts into languages like French and German to emphasize Russia's imperial

ambitions and rally support. By translating terms like "de-occupation" with deliberate precision, Ukraine counters Russian propaganda with a narrative of resistance, leveraging translation to influence global public opinion and diplomatic pressure (Chaika, 2024b). This interplay reveals translation as a weapon in the information war, where linguistic choices amplify or dismantle propaganda, depending on the strategic goals of the translator.

In conclusion, translation transcends its technical role to become a deliberate instrument of manipulation in international politics. Through shaping narratives, distorting legal frameworks, introducing ethical complexities, and amplifying propaganda, it influences how nations are perceived and how conflicts unfold. The Russia-Ukraine war exemplifies this dynamic, where translation serves as both a shield and a sword, wielded by actors to advance their agendas.

References

1. Chaika, O. (2025). Translation as a strategic tool in cross-cultural communication: Countering Russian propaganda and preserving Ukrainian identity. Preprint, <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35754.94405>
2. Chaika, O. (2024a). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. *EUREKA: Social and Humanities*, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
3. Chaika, O. (2024b). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>

Sofia NABOKA,

*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

LINGUISTIC FEATURES OF PROPAGANDA IN THE CONTEXT OF HYBRID WARFARE

Russian propaganda in the context of the hybrid war against Ukraine uses a complex set of linguistic tools aimed not only at justifying aggression but also manipulating public opinion, discrediting Ukrainian statehood, and destroying national identity. As Chaika (2024) notes, one of the main methods of Russian propaganda is the manipulation of linguistic elements, particularly the alteration of the correct spelling of the capital of Ukraine from “Kyiv” to “Kiev”. This is part of a broader strategy to deny Ukrainian independence and erase the boundaries between Ukraine and Russia. Such linguistic transformations help shape the image of Ukraine as part of the “русского мира”, which, in turn, provides a basis for justifying Russian intervention in Ukrainian territory.

Another important tool of propaganda is the use of emotionally charged vocabulary aimed at increasing societal polarization and eliciting emotional responses from the audience. Russian propaganda actively uses terms that carry negative connotations, such as “нацисти”, “карателі”, “русофоби”, when referring to Ukrainian authorities or military forces (Chaika, 2025). This not only simplifies the perception of opponents as “enemies” but also contributes to their dehumanization, justifying the use of violence against them. At the same time, those Ukrainians who side with Russia are depicted as “defenders of traditional values”, thus creating a narrative of the fight between “good” and “evil”.

Another key component of the propagandist discourse is historical revisionism, which is used to justify the occupation of Ukrainian territories. Chaika (2024) emphasizes that Russian propaganda actively references the Soviet past and deliberately distorts historical facts to legitimize its territorial claims. One of these narratives asserts that Ukraine never had its own statehood and was always part of Russia, thus allowing Russia to use this “historical truth” to justify the annexation and capture of Ukrainian lands.

Moreover, Russia manipulates legal terminology, which is another tool for legitimizing aggression. Specifically, it refers to the annexation of Crimea as “возз’єднання”, trying to create the illusion that territorial changes are a “historical return” of Crimea to Russia. At the same time, the concept of “defending compatriots” is used to justify aggressive military actions in Ukraine, including the invasion of Donbas, which is presented as a struggle for the rights of Russian-speaking citizens. Propaganda media actively promote fake narratives, including fabricated “evidence” of alleged Ukrainian crimes, creating a basis for justifying war on the international stage.

Another element of the linguistic strategy is pseudoscientific discourse, aimed at discrediting Ukraine. As Chaika, Sharmanova, and Makaruk (2024) note, the creation of invented theories, such as those about alleged “biological laboratories” in Ukraine, allows Russia to form the image of the country as a global threat, creating fear among the international community and justifying military actions as a response to that threat.

Social media plays a significant role in the spread of Russian propaganda. The use of bot networks, trolls, and special programs allows for the mass dissemination of propaganda narratives, creating the illusion of widespread support for aggression. Algorithms of social platforms actively promote emotionally charged content, which gets more attention and reaches a broader audience (Chaika, 2023).

Thus, Russian propaganda is a powerful and comprehensive tool that uses various linguistic techniques to manipulate the information space. Lexical manipulation, emotional coloring, historical revisionism, pseudolegitimation, and active use of social media create a unified mechanism of influence aimed at destabilizing Ukrainian society. Awareness of these strategies is an important step in countering disinformation and protecting Ukraine’s national information space.

References

1. Chaika, O. (2024). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. *EUREKA: Social and Humanities*, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
2. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>
3. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
4. Chaika, O. (2025). Translation as a Strategic Tool in Cross-Cultural Communication: Countering Russian Propaganda and Preserving Ukrainian Identity. Preprint. <https://www.researchgate.net/publication/388631032>
5. Chaika, O. (2024). Intercultural communication in multicultural education: Strategies, challenges, and opportunities. *International Journal of Philology*, 28(1), 116-123. [https://doi.org/10.31548/philolog15\(1\).2024.012](https://doi.org/10.31548/philolog15(1).2024.012)

Tetiana DONCHUK,
*4th year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences*

of Ukraine
Oksana ZAKHUTSKA,
PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

THE ROLE OF BORROWINGS IN CONTEMPORARY POLISH

The term “borrowing” has a diverse interpretation that varies depending on the source. Thus, in *Cambridge Dictionary* it refers only to ‘the [fact](#) of borrowing [money](#), [especially](#) from a [bank](#), or the [amount](#) that is [borrowed](#)’, while *Merriam Webster Dictionary* interprets it as ‘a word or phrase adopted from one language into another’. In this paper we will explore the second meaning.

The Polish language has evolved through extensive interactions with various cultures and languages, leading to a rich tapestry of borrowed vocabulary. These borrowings, or loanwords, have been integrated into Polish over centuries, reflecting historical, political, and cultural exchanges. The primary sources of these loanwords include:

- Latin: widely used during the Middle Ages, majorly influencing Polish through religious texts.
- German: left a significant mark, especially in trade and administrative terms.
- French: gained prevalence during the 17th-19th centuries due to cultural exchanges.
- Russian: introduced during periods of political influence and control.

Each of these languages had a significant impact on Polish, making its history richer and introducing new words and expression.

Borrowings can be classified based on various linguistic aspects, such as the way they enter the language and the extent to which they are assimilated. Borrowings enter the language in two ways:

- through oral speech (by immediate contact between the people) – they took place in earlier periods of history. They are usually short and undergo significant changes;
- through written speech (by indirect contact, through books, etc.). They gain importance not that long ago; they preserve their original spelling and some peculiarities of their sound form. Their assimilation usually takes a longer time.

Below are the main types of borrowings in Polish based on linguistic aspects:

- **loanwords**, i.e. terms adopted from one language (the donor) into another (the recipient), typically with minimal or no changes to their original pronunciation. These borrowings often arise from contact between speakers of different languages – through conquest, trade, migration, or other forms of interaction – even when the languages involved are culturally or geographically distant. Upon entering the recipient language, a loanword may undergo some adjustments in spelling, pronunciation, or meaning. For instance, the Old English term for ‘wine’ was *win*, but the modern form *wine* was borrowed from the Latin *vinum* and adapted phonetically. For instance, in Polish we have: *komputer* – borrowed from English *computer*; *wideo* – borrowed from English *video*; *taksówka* – borrowed from English *taxi*; *menu* – borrowed from French *menu*. Other examples of English borrowing include: *dżinsy* ~ *jeans*, *dżersei* ~ *jersey*, *lewisy* ~ *Levi’s*, *bobslej* ~ *bobsleigh*, *forhend* / *bekhend* ~ *forehand* / *backhand*, *mecz* ~ *match*, *budżet* ~ *budget*, *flesz* ~ *flash*, *ksero* ~ *Xerox*, *lider* ~ *leader*, *menedżer* ~ *manager*, *stres* ~ *stress*, *chipsy* / *czipsy* ~ *chips*, and *celebryci* ~ *celebrities*.

- **loan blends (hybrids)**, i.e. words made up of elements derived from two or more languages. For instance, *telefon komórkowy* is a blend of Polish *telefon* ('phone') and English *mobile* = *komórkowy*; *blogosfera* is a combination of English *blog* and Greek *sphaira* ('sphere'), meaning 'blogosphere'; *automatyzacja* is a blend of English *automation* and Polish suffix *-acja*.

- **loan translations (calques)** are words or expressions borrowed from other languages by literal or word-for-word translation. For example, *wysoka jakość* is a literal translation of English *high quality*; *wolna przestrzeń* is a literal translation of English *free space* and *początek świata* is considered to be a literal translation of English *big bang* (literally 'beginning of the world').

The incorporation of foreign words reflects the dynamic nature of language, showing how Polish is responsive to global changes. Borrowings can also signal cultural influences and shifts within society, either highlighting openness to new ideas or illustrating socio-political trends.

There is often a debate among linguists and cultural enthusiasts regarding the balance between embracing loanwords and preserving the integrity of the Polish language. The adaptation of borrowings can lead to variations in spelling and pronunciation, which might pose challenges for language learners and native speakers.

In summary, borrowings in the modern Polish language play a crucial role in its development and reflect the historical, cultural, and social interactions of Poland with the world. They enhance the richness of the language while also presenting challenges related to language preservation and standardization.

Valeriia VAKHIL,
*Bachelor student at Department of Humanities
and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

USING AUTHENTIC TEXTS IN VOCABULARY ACQUISITION

This paper explores the pedagogical significance of using authentic texts in vocabulary acquisition in foreign language teaching. Authentic materials not only expose learners to real-world language use but also contribute to cultural awareness and contextual learning. Vocabulary acquisition is a cornerstone of successful foreign language learning. One of the most effective strategies for enhancing lexical knowledge is the use of authentic texts — materials that have not been specifically designed for language instruction, such as newspapers, literature, advertisements, and online articles. These resources provide learners with exposure to natural language usage in various communicative contexts.

Authentic texts allow learners to experience language as it is genuinely used by native speakers, including colloquial expressions, idioms, and culturally bound references. As Chaika (2023a) suggests, cultural sensitivity and exposure to diverse language environments can significantly enhance linguistic competence and learner motivation. These texts also provide contextual clues that help learners infer word meanings and usage. Integrating authentic texts into the classroom requires thoughtful pedagogical planning. Teachers must ensure that materials match the learners' proficiency levels and are accompanied by guided tasks that facilitate comprehension and vocabulary retention. Tasks may include pre-reading vocabulary exercises, context-based guessing, word maps, and post-reading discussions.

The use of digital tools and artificial intelligence can further optimize the selection and adaptation of authentic materials. (Chaika 2023b) emphasizes that AI-powered platforms can

help teachers customize content based on learners' needs and automate feedback processes, thereby making vocabulary learning more efficient and personalized. Authentic texts also serve as a vehicle for developing intercultural competence and linguistic diversity awareness. Chaika, Sharmanova, and Makaruk (2024) highlight the role of authentic language materials in promoting appreciation of endangered languages and cultural heritage.

The use of authentic texts in vocabulary acquisition provides significant benefits, including increased exposure to natural language, improved retention through context, and enhanced intercultural awareness. By combining methodological planning with technological support, educators can create an engaging and effective learning environment.

References

7. Chaika, O. (2023a). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410. <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2023.24.396-410>
8. Chaika, O. (2023b). The role of artificial intelligence in higher education, *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 6-7 (214-215), 69-74. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287898>.
9. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>
10. Chaika, O. (2023). Key Advantages of Multiculturalism for Foreign Language Teaching and Learning. *Humanitarian Studios: Pedagogy, Psychology, Philosophy*, 14 (1).

Veronika VEBER,

*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

CONTEXTUALIZATION IN POLITICAL DISCOURSE: ANALYZING PRESIDENT ZELENSKYI'S SPEECH AT THE 3RD EUROPEAN POLITICAL COMMUNITY SUMMIT

Political discourse plays a crucial role in shaping international relations and mobilizing support for policies. Contextualization allows political leaders to frame messages effectively. This paper examines how President Volodymyr Zelenskyy employs contextualization in his speech at the 3rd European Political Community Summit to reinforce Ukraine's geopolitical position, appeal to European unity, and highlight existential threats from Russian aggression (Chaika, 2024a).

Zelenskyy's speech integrates historical framing, moral appeals, and security-oriented discourse. He situates Ukraine within the European landscape, emphasizing shared values: *Each of us represents Europe... we all are Europe. And it's not just about geography. It's about history, morality, and security that we share.* This strengthens Ukraine's European identity and aligns its struggle with Europe's collective fate (Chaika, 2025).

A key aspect of Zelenskyy's contextualization is his appeal to moral responsibility. Highlighting Ukrainian civilians' plight, particularly children studying in underground shelters, he elicits an emotional response: *Are there enough underground stations in your cities where it would be possible to organize protected schooling for children if Russia's threats become real?* This question personalizes the conflict and urges European nations to consider their own security.

Zelenskyy describes Ukrainian cities' devastation, emphasizing resilience: EN *School classrooms that are provided with everything children need – furniture, equipment, Wi-Fi. But in the subway, under the ground.* This contrast underlines the sacrifices necessary for survival (Chaika, 2024b).

Zelenskyy also shifts from Ukraine's immediate challenges to broader European security concerns. He warns of Russia's long-term ambitions: EN *If there is some pause in this aggression against Ukraine – any freezing of the situation, there will be a new critical moment. 2028.* By presenting intelligence-based projections, he fosters urgency, portraying Ukraine's resistance as Europe's frontline defense.

Another crucial strategy is invoking historical patterns of Russian aggression. Referencing Russia's past actions in Moldova, Georgia, and Belarus, he reinforces the idea of an ongoing imperialistic strategy. This historical framing legitimizes Ukraine's call for sustained military and economic aid (Chaika et al., 2024). Zelenskyy's contextualization strengthens his speech's persuasive effect. He fosters a sense of shared destiny, making Ukraine's struggle a collective European security issue. His historical, moral, and security-based arguments reinforce Ukraine's legitimacy in seeking European support. Moreover, by emphasizing future threats, he discourages passive diplomatic responses, urging proactive engagement. His assertion that EN *Europe must be strong* and EN *we must not allow Putin to destabilize any other parts of the world* appeals to European leaders' responsibility in maintaining stability.

A further key element of Zelenskyy's strategy is his engagement with transatlantic relations. By referencing discussions with President Biden and U.S. lawmakers, he underscores the importance of American support while urging Europe to take greater initiative. His statement, EN *America helped us – helped Europe to survive. And now it is important for Europe not to hide sails from the wind trying to wait out the storm, but to be together in this uncertain time,* reflects a call for European self-reliance in confronting Russian aggression.

Zelenskyy's speech exemplifies the power of contextualization in political discourse. By framing Ukraine's fight as integral to Europe's security, he strengthens calls for unity and support. His adept use of historical parallels, emotional appeals, and security threats underscores contextualization's role in shaping international narratives. His ability to intertwine moral imperatives with strategic foresight makes his speech a compelling plea for action, demonstrating contextualization as a crucial tool in diplomatic persuasion and coalition-building during a time of crisis.

References

1. Chaika, O. (2024). Kyiv or Kiev: how Russian propaganda has been shaping geopolitical narratives. *EUREKA: Social and Humanities*, 6, 51–61. <http://doi.org/10.21303/2504-5571.2024.003672>
2. Chaika, O. (2025). Translation as a Strategic Tool in Cross-Cultural Communication: Countering Russian Propaganda and Preserving Ukrainian Identity. Preprint. <https://www.researchgate.net/publication/388631032>
3. Chaika, O. (2024b). Challenges in Translating Legal and Political Texts from an Intercultural Lens. *Переяславські студії з лінгвістики та лінгводидактики (серія «Філологія»), Переяслав.*
4. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>

Veronika YAKHNENKO,
*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences*

of Ukraine
Oksana ZAKHUTSKA,
PhD, Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

METAPHORICAL MEANING OF FOOD IDIOMS

Food idioms are prevalent in many languages and cultures, often carrying rich metaphorical meanings that extend beyond their literal interpretations. These expressions utilize food-related imagery to convey various ideas, emotions, and social commentaries. Below are some key insights into the metaphorical meanings of food idioms, along with examples to illustrate their significance.

Conveying Emotions and States. Food idioms often express emotions, states of mind, or interpersonal dynamics through the lens of food. The use of familiar food items allows for a vivid depiction of abstract concepts. For instance, the idiom *to bite off more than you can chew* suggests taking on more responsibilities or challenges than one can handle, implying a struggle that comes from overestimating one's abilities. The idiom *it's not my cup of tea* means that something is not to one's liking or preference – the imagery of tea reflects personal tastes and comfort.

Social Interactions and Relationships. Many food idioms speak to the nature of relationships, communal activities, or societal norms, emphasizing how food can be a metaphor for social connections. For example, *the apple of one's eye* refers to someone who is cherished or deeply valued, often a beloved person. The metaphor suggests that the person is as precious as the eye, which is essential for sight – highlighting emotional attachment. Another example *breaking bread* refers to sharing a meal with others and symbolizes friendship, hospitality, and the act of coming together. It emphasizes the importance of communal sharing and bonding over food.

Describing Challenges and Hardships. Food idioms can also illustrate the challenges and hardships individuals face, often using food as a representation of difficulties or obstacles. For instance, the idiom *walking on eggshells* signifies a delicate situation where one must be very careful not to upset someone or provoke a negative response. The fragility of eggshells represents the precariousness of the circumstances. The idiom *salt of the earth* describes a person who is humble, good-natured, and generally unpretentious. The metaphor implies that just as salt is essential for flavoring food, such individuals are foundational to society.

Cultural Significance and Values. Food idioms reflect cultural values and social practices, providing insight into what is considered important within a society. The idiom *too many cooks spoil the broth* suggests that too many people involved in a task can lead to confusion or poor results. It underscores the value of organization and the dangers of over-involvement. Another example *you are what you eat* conveys the idea that the food one consumes reflects their lifestyle and character. It suggests a deeper philosophical perspective on health, identity, and choices.

Humor and Playfulness. Food idioms can also introduce humor into language, revealing playful aspects of communication. For example, *full plate* is often used to indicate being busy or having a lot of responsibilities, it conjures up a humorous image of someone overwhelmed with food—paralleling how they might feel with work or obligations. *Easy as pie* indicates that something is very simple or straightforward, playing on the idea that pie is an easy dish to make or enjoy.

Conclusion. The metaphorical meanings of food idioms provide deep insights into human experiences, emotions, cultural values, and social interactions. By utilizing familiar food imagery, these expressions enhance communication and allow speakers to convey complex ideas in relatable, vivid ways. The socio-cultural contexts surrounding these idioms enrich their meanings, making them an essential part of language and communication.

References

1. Dembek, K. (2019). The Social Life of Food: Encouraging Connection and Memory through Food Narratives, [in:] Food and Identity: Food Studies in the Global Society, pp. 37–52.
2. Montanari, M. (2006). Food Is Culture. Columbia University Press.
3. Peters, A. (2016). Metaphors We Eat By: The Cultural Influence of Food. Oxford University Press.

Viktoriiia HRYHURA,

studentka III roku

Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

Oksana ZAKHUTSKA,

PhD (doktor nauk humanistycznych

w zakresie językoznawstwa), docent

Narodowy Uniwersytet Wykorzystania

Zasobów Biologicznych Ukrainy

(Kijów, Ukraina)

SLANG JAKO PROBLEM TŁUMACZENIOWY

Slang jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych narzędzi językowych we współczesnym świecie, używanym w prawie wszystkich sferach, jest aktem wyróżnienia mniejszej grupy społecznej, do której można wygodnie dopasować, którą można zrozumieć i która może być schronieniem dla siebie.

Slang jest tradycyjnie sprzeczny z oficjalnym, powszechnie przyjętym językiem i jest w pełni zrozumiały tylko dla przedstawicieli stosunkowo wąskiego kręgu osób należących do określonej kultury lub grupy zawodowej.

Istnieje slang pierwotny i wtórny. Slang pierwotny to oryginalny język przedstawicieli subkultury, tak naturalny dla jego użytkowników, że bez niego wydawaliby się głupi.

Slang wtórny jest wybierany nie tyle w celu zdobycia przyczółka w grupie, co w celu przekazania własnego nastawienia i pomysłowości. Slang wtórny jest rzadziej używany do podkreślenia przynależności mówiącego do grupy, ale raczej do wyrażenia swojego stosunku do podmiotu odniesienia.

Różnica między slangiem ogólnym a slangiem specjalnym polega na tym, że slang ogólny jest stosunkowo stabilny, szeroki i ogólnie rozumiany przez pewien okres czasu.

Mikrosystemy socjolingwistyczne w dialektach są na swój sposób bardzo różnicowane. Często ośmieszają społeczne, etyczne, estetyczne, językowe i inne konwencje, autorytety; slang specjalny to czyjeś nieregularne słownictwo; grupy społeczne mogą składać się z niejednorodnego stylistycznie nieregularnego słownictwa.

Slang młodzieżowy jest używany do nadawania nowych, bardziej nowoczesnych nazw starym pojęciom. Podczas tłumaczenia slangu najbardziej naturalnym sposobem jest użycie odpowiednika (jeśli jest dostępny) w języku docelowym, np. *luzik* – wyrażenie oznaczające, że coś jest w porządku, bez problemu można przetłumaczyć na język ukraiński jako *все*

пучком. Innym przykładem jest *beka* ‘śmiech, coś zabawnego, sytuacja, w której można się pośmiać’ a odpowiedni ukraiński *пжаса*.

Drugim sposobem tłumaczenia slangu, zwłaszcza slangu młodzieżowego, jest tłumaczenie objaśniające lub opisowe. Przykładowo polskie *Danusia* ‘osoba, która jest przy sobie, ale nie jest aktywna, bądź niechętna do działania (wyraz pejoratywny)’ raczej wymaga wyjaśnienia niż odpowiednika.

Slang młodzieżowy może mieć różne znaczenia w zależności od kontekstu i lokalizacji. Często ewoluuje w odpowiedzi na zmiany w kulturze popularnej, technologiach oraz mediach społecznościowych. Użycie slangu w komunikacji codziennej może pomóc w budowaniu więzi między rówieśnikami, jednak warto pamiętać, że nie wszyscy mogą rozumieć te wyrażenia, szczególnie osoby starsze, które mogą nie być na bieżąco z najnowszymi trendami językowymi.

Slang dzieli niejasne granice z luźnym rejestrem, który jest zwykle nazywanym „nieformalnym” lub „potocznym”. Slang ma granice z rejestrem stylistycznym zwanym *idiomem figuratywnym*, w którym terminy poetyckie, zwłaszcza metafory, są używane do nowości i pikanterii, a także do autopromocji i zuchwałości.

Tak więc slang jest językiem, który nie ma nic wspólnego z głównym celem języka, kojarzeniem dźwięków z myślami w celu ich przekazania, ale raczej z postawami, uczuciami i działaniami. Największym wyzwaniem w tłumaczeniu slangu jest zachowanie i prawidłowe oddanie zabarwienia emocjonalnego i ekspresyjnego, a także tonu stylistycznego.

Viktoriia PYSMENIUK,
*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA,
*PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

INTERMEDIAL ALLUSIONS IN LITERARY TEXTS: STYLISTIC AND TRANSLATION ASPECTS

Intermediality involves the interaction of different art codes, in particular literature and painting, literature and music, literature and architecture. At the same time, the category of intertextuality refers to the interaction of texts within one semiotic system. In recent years, several literary masterpieces based on intermedial allusions have been published, among them *Origin* by Dan Brown, *Nocturnes* by Kazuo Ishiguro, and *The Goldfinch* by Donna Tartt. These novels have gained considerable popularity and demonstrate the important role of intermedial references in plot development, character portrayal, and the creation of aesthetic effect. However, intermediality is not a new phenomenon in the world literature. Earlier examples include *The White Monkey* by John Galsworthy and *The Ebony Tower* by John Fowles.

The translation of intermedial allusions may include several stages: (1) determining the meaning and origin of the reference; (2) identifying the stylistic devices used and their pragmatic

effect; (3) translating the fragments containing the allusion; (4) providing commentary if the allusion is implicit. This report analyzes the functions and translation strategies of intermedial allusions in the short stories of the British writer Dylan Thomas (1930s) and the contemporary author Donna Tartt.

Dylan Thomas's stories, although primarily characterized by intertextual allusions, include notable intermedial references in *The Orchards* and *A Prospect of the Sea*. For example, in *The Orchards*, the phrase *Lame like Pisa, the night leaned on the west walls* alludes metonymically to the Leaning Tower of Pisa. This reference is translated with literal retention of the simile and added explication: *Кульгава, як Пізанська вежа, ніч притулилась до західної стіни*.

In *A Prospect of the Sea*, a symbolic dream sequence features the phrase *an empire broken like Venus*, referring implicitly to the statue Venus de Milo. In this case, an explicative translation is used: *зруйнована імперія, подібно до статуї Венери Мілоської*.

While Thomas works within the genre of short fiction, Donna Tartt's *The Goldfinch* is a novel, allowing for more elaborate intermedial references. A central motif is the painting of a goldfinch, described as: *a small picture... a yellow finch, against a plain, pale ground, chained to a perch by its twig of an ankle*. Translator V. Shovkun preserved the metaphor and color epithets but used permutation: *на простому блідому тлі жовтавий щиголь, прикутий до жердка за лапку-гілочку*. This shift places the visual emphasis on the color background rather than the subject of the painting.

In conclusion, the rendering of intermedial allusions requires sensitivity to stylistic nuances and artistic references. The translator must choose between literal translation, explication, and contextual adaptation to preserve both meaning and effect.

References

1. Thomas, D. (2000). *The Collected Stories of Dylan Thomas*. New Directions Publishing.
2. Tartt, D. (2013). *The Goldfinch*. Little, Brown and Company.
3. Shovkun, V. (пер. укр.). *Щиголь* (український переклад роману Донни Тартт).

Yevheniia ONYSECHKO,
studentka II roku

*Wydziału Humanistyczno-Pedagogicznego
Narodowy Uniwersytet Wykorzystania
Zasobów Biologicznych Ukrainy*

Oksana ZAKHUTSKA,
*PhD (doktor nauk humanistycznych
w zakresie językoznawstwa), docent
Narodowy Uniwersytet Wykorzystania
Zasobów Biologicznych Ukrainy
(Kijów, Ukraina)*

TRUDNOŚCI W TŁUMACZENIU HUMORU W FILMIE

Tłumaczenie humoru w filmach stanowi jedno z największych wyzwań dla tłumaczy audiowizualnych. Humor jest bowiem silnie związany z językiem, kulturą, kontekstem społecznym i historycznym. To, co bawi odbiorców w jednym kraju, może być całkowicie niezrozumiałe lub nieśmieszne dla widzów z innego obszaru językowego. W związku z tym tłumacz nie może ograniczać się do dosłownego przekładu – musi znaleźć sposób na zachowanie efektu komicznego, jednocześnie dostosowując go do odbiorcy docelowego.

Główne problemy w tłumaczeniu humoru to: Gra słów i kalambury. Humor słowny, zwłaszcza oparty na homonimach, aliteracjach czy podobieństwach fonetycznych, jest jednym z najtrudniejszych do przełożenia elementów językowych. Na przykład w animacji *Shrek* pojawia się gra słów: „You think he's compensating for something?”. To nawiązanie do niskiego wzrostu

Lorda Farquaada oraz stereotypowych skojarzeń związanych z mężczyznami o niskim wzroście. W dosłownym tłumaczeniu żart traci swoją wieloznaczność, dlatego tłumacz musi znaleźć ekwiwalent, który odda humor sytuacyjny i językowy.

Odniesienia kulturowe i historyczne. Często humor w filmach opiera się na lokalnych realiach, które są znane tylko rodzimym odbiorcom. Na przykład w serialu Friends bohaterowie wielokrotnie nawiązują do amerykańskiej popkultury

lat dziewięćdziesiątych, co może być niezrozumiałe dla zagranicznej widowni. W takich przypadkach tłumacz ma kilka opcji: - zachowanie oryginalnej wersji: pozostawienie odniesienia w niezmienionej formie z nadzieją, że odbiorcy je zrozumieją;

- lokalizacja: zastąpienie odniesienia ekwiwalentem kulturowym znanym w kraju odbiorcy. Na przykład w polskiej wersji filmu *The Simpsons Movie* odniesienie do amerykańskiego programu *Dr. Phil* zastąpiono *Doktorem Housem*;

- objaśnienie kontekstowe: jeśli żart jest kluczowy dla fabuły, można dodać wyjaśnienie w dialogu lub napisach.

Humor wynikający z dialektów i akcentów. Akcenty i dialekty często odgrywają istotną rolę w budowaniu komizmu postaci. W animacji *Zwierzogród (Zootopia)* leniwiec Flash mówi niezwykle powoli, co w połączeniu z jego pracą urzędnika staje się komiczne. W innych językach trudność polega na zachowaniu tego efektu bez zmiany charakteru postaci.

Strategie tłumaczenia humoru:

1. Lokalizacja – zastąpienie żartu jego odpowiednikiem w języku docelowym. Jest to często stosowana technika w filmach animowanych i komediach.

2. Adaptacja semantyczna – tłumacz zachowuje sens żartu, ale zmienia jego formę językową.

3. Pomijanie humoru – jeśli żart jest całkowicie nieprzetłumaczalny, może zostać usunięty lub zastąpiony neutralnym tekstem.

Podsumowanie. Tłumaczenie humoru w filmach wymaga nie tylko doskonałej znajomości języka, ale także głębokiego zrozumienia kontekstu kulturowego. Sukces zależy od umiejętności balansowania między wiernością oryginałowi a przystępnością dla odbiorcy docelowego. W niektórych przypadkach tłumacze muszą podejmować trudne decyzje, rezygnując z jednych aspektów humoru na rzecz innych.

Bibliografia

1. Delabastita, D. (1996). "Wordplay and Translation." Manchester: St. Jerome Publishing.
2. Gottlieb, H. (2005). "Multidimensional Translation: Semantics Turned Semiotics." *Perspectives: Studies in Translatology*, 13(1), 33-45.

Yevhenii KRAVETS,

Master student of the 1st year of study

of the Faculty of Foreign Languages,

Pavlo Tychyna Uman State

Pedagogical University

(Uman, Ukraine)

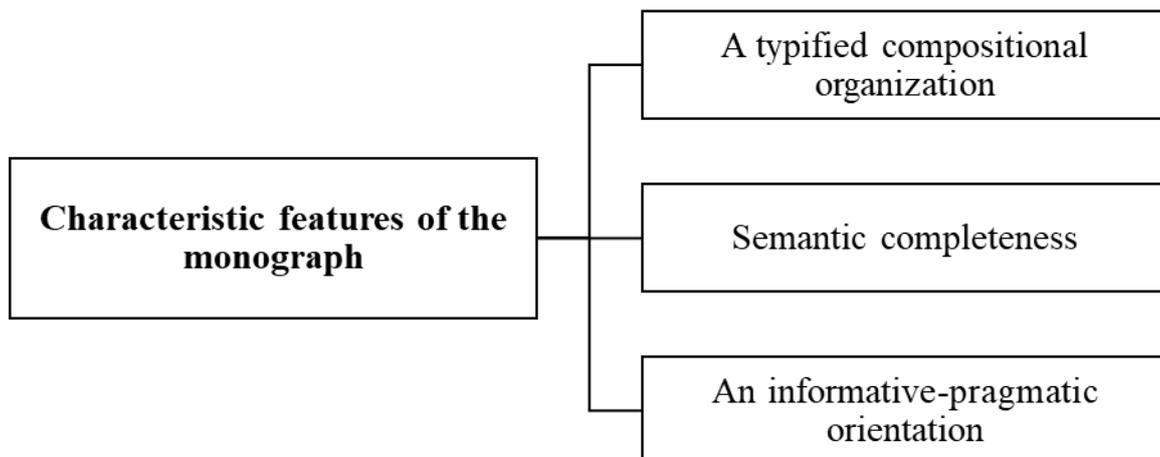
Scientific supervisor – Professor

Oleksandr BEZLYUDNYI

THE MONOGRAPH AS AN ACADEMIC VARIETY OF SCIENTIFIC DISCOURSE

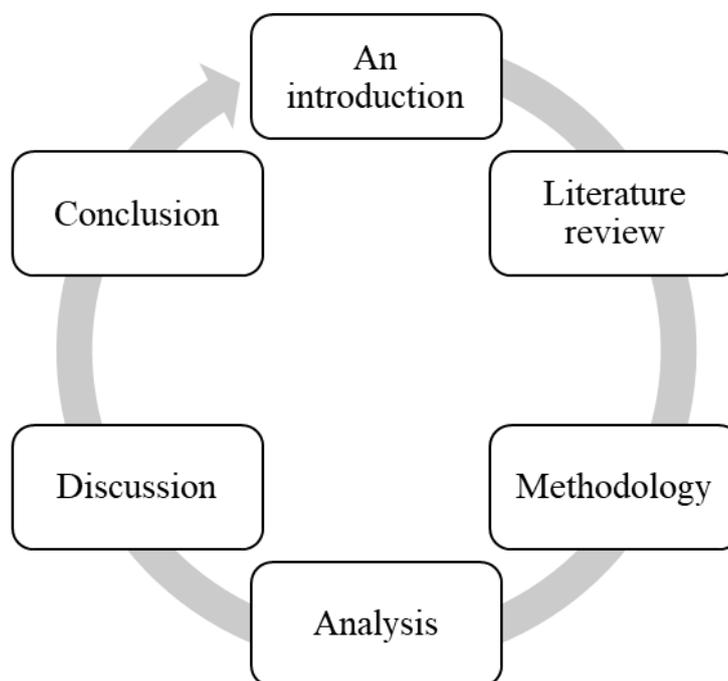
A monograph is a detailed, comprehensive, and authoritative written work that is focused on a single subject, or a research area. It presents the results of an in-depth analysis, discussion, or interpretation of a particular issue or concept within a specific academic discipline.

The speech genre of the monograph represents an academic variety of scientific discourse. As it may be seen from the scheme No. 1, it is distinguished by a typified compositional organization, semantic completeness, and an informative-pragmatic orientation.

Scheme No. 1. Characteristic features of the monograph

Monographs are typically organized with a clear, logical structure that facilitates the reader’s understanding of complex ideas. As it may be seen from the scheme No. 2, this structure often includes an introduction, literature review, methodology, analysis, discussion, and conclusion. These components contribute to a cohesive and comprehensive presentation of the subject matter.

Scheme No. 2. Characteristic features of the monograph

The content of a monograph is thorough and self-sufficient, offering a detailed exploration of the subject matter. It aims to cover all aspects of the topic, providing readers with a comprehensive understanding of the research, theory, and empirical data involved.

Monographs are primarily focused on delivering knowledge and insights, emphasizing both the theoretical and practical aspects of the research. They aim to contribute valuable

information to the academic community, offering insights that can guide future research or address real-world issues.

The texts within this genre are primarily determined by their functional-pragmatic characteristics. Monographs serve as a means of recording, preserving, and transmitting scientific knowledge in a verbal form, related to the latest research achievements. They shape the scientific worldview within a specific field through the description of the main concepts, terms, and categories, as well as the identification of relationships between them. It contributes to the further expansion and application of knowledge in the respective scientific domain.

Monographs aim to provide a reasoned demonstration of the validity of the obtained results, persuading the reader of the objectivity of the author's research position, the plausibility of the proposed interpretations, and the correctness of the formulated patterns.

These works serve as essential references for researchers, practitioners, and students, promoting a more comprehensive understanding of ambiguous topics and contributing to the ongoing development of knowledge within a given field. Furthermore, monographs can shape future research trajectories and encourage interdisciplinary exchanges.

A key feature of monographs is their contribution to the body of knowledge within a particular discipline. They may consolidate existing research, offer new insights, or present innovative solutions to ongoing problems, thereby influencing future research directions and theoretical developments.

Yuliia HOPKALO,

*2nd year student of Philology,
Faculty of Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine;
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervision - Associate Professor
Oksana TEPLA**

THE IMPORTANCE OF NONVERBAL GESTURES

Effective communication is not just about speaking and listening, but also about using nonverbal gestures to convey meaning and build relationships. In English, nonverbal gestures play a significant role in conveying emotions, attitudes, and intentions. Nonverbal gestures are facial expressions, body language, and other non-verbal cues that convey meaning and emotions. They can be used to reinforce or contradict verbal messages, and can greatly impact the way a message is received. According to a study by Mehrabian [1, pp 12-15] nonverbal cues can account for up to 93% of the total communication, highlighting the importance of nonverbal gestures in English communication

In English, nonverbal gestures are an essential part of communication, and are used to build trust, establish rapport, and convey emotions. Facial expressions can convey a range of emotions, from happiness and surprise to sadness and anger. For example, a smile can be used to show friendliness and approachability, while a frown can be used to show disapproval or disappointment. Body language refers to the way we use our bodies to communicate, and can include posture, eye contact, and gestures. Standing up straight and making eye contact can be used to show confidence and respect, while crossing our arms can be used to show defensiveness or closed-mindedness. As noted by Hall [2, pp 45-50], proxemics, or the study of personal space, also plays a crucial role in nonverbal communication, with different cultures having different norms for physical distance and touch.

Nonverbal gestures can be used in a variety of contexts, including business, social, and educational settings. In business meetings, nonverbal gestures can be used to build trust and establish rapport. Shaking hands and making eye contact can be used to show respect and

professionalism. In social gatherings, nonverbal gestures can be used to show friendliness and approachability. Smiling and using open body language can be used to show that we are interested in talking to someone. In classrooms, nonverbal gestures can be used to convey emotions and attitudes. A teacher can use a smile to show approval or encouragement, while a student can use a nod to show understanding or interest. As argued by Argyle [3, pp. 78-82], nonverbal communication is a vital part of human interaction, and is essential for building and maintaining relationships.

In conclusion, nonverbal gestures play a significant role in English communication, and can be used to convey emotions, attitudes, and intentions. By using nonverbal gestures effectively, we can build trust, establish rapport, and convey meaning in a variety of contexts. Whether in business, social, or educational settings, nonverbal gestures are an essential part of effective communication. By being aware of the different types of nonverbal gestures and how they can be used, we can become more effective communicators and build stronger relationships with others. Effective use of nonverbal gestures can also help to avoid misunderstandings and miscommunications, and can make our interactions with others more enjoyable and productive. Overall, nonverbal gestures are a vital part of English communication, and should not be overlooked in our daily interactions with others.

References

1. Mehrabian, Silent messages, pp. 12-15
2. Hall, The silent language, pp. 45-50
3. Argyle, Bodily communication, pp. 78-82

Yuliia Kravchenko,

*Bachelor student of the Faculty of
Humanities and Pedagogy,
National University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

LEXICAL AND SEMANTIC SHIFTS IN PRESIDENT VOLODYMYR ZELENSKYI'S SPEECH AT THE CHATHAM HOUSE AWARDS CEREMONY

Language plays a pivotal role in political discourse, shaping public perception and reinforcing national identity. Political speeches, especially those delivered in times of crisis, often undergo significant lexical and semantic shifts when translated into different languages. These transformations influence how messages are perceived in various linguistic and cultural contexts (Chaika, 2024). This paper analyzes the translation of President Volodymyr Zelenskyi's speech at the Chatham House Awards Ceremony, focusing on prominent translation transformations that occurred when converting the English speech into Ukrainian.

One of the most striking translation transformations in Zelenskyi's speech is equivalence substitution in the translation of EN "the Chatham House Prize for Ukraine is another proof that the world believes in Ukraine." The English phrase EN "another proof" was translated as UA "ще один доказ," which maintains the original meaning but shifts the nuance. In English, EN "proof" has a strong connotation of irrefutable evidence, whereas in Ukrainian, UA "доказ" may have a slightly broader interpretation, including argumentation rather than absolute evidence. Another notable shift occurs in explicitation when translating the phrase EN "millions of our people fight and work for our freedom, our common freedom – Ukrainian and all free nations." The Ukrainian translation adds emphasis by restructuring the sentence to UA "Мільйони наших людей воюють і працюють заради нашої свободи, спільної з вами свободи, не лише української, а всіх вільних націй." The Ukrainian text explicitly states EN

"not only Ukrainian but all free nations," reinforcing the inclusive message more clearly than the original English version.

A significant grammatical transformation occurs in the phrase EN "thousands and thousands of our warriors distinguished themselves in battles against the invaders." The Ukrainian translation, UA "Тисячі й тисячі наших воїнів відзначились у боях проти окупантів," uses UA "відзначились," which conveys both recognition and commendation, whereas EN "distinguished themselves" in English focuses more on self-accomplishment. This shift subtly changes the emphasis from personal achievement to external acknowledgment (Chaika, 2025).

An example of synonymic substitution can be observed in the translation of EN "heroic soldiers" into UA "героїчні воїни." While EN "soldiers" (солдати) could have been a direct translation, the choice of UA "воїни" (warriors) evokes a stronger sense of national pride and historical continuity, aligning with Ukraine's broader narrative of resilience and heroism in wartime (Chaika, 2024).

Finally, modulation is evident in the translation of EN "peace in Europe is the Alliance." The English phrase presents the idea of European peace being embodied in NATO, whereas the Ukrainian translation, UA "мир у Європі – це Альянс," shifts the emphasis by making UA "Альянс" (Alliance) the subject rather than a descriptor. This change reinforces the idea that NATO is a definitive force for peace, rather than merely a contributing factor.

In conclusion, the translation of President Zelenskyy's speech from English to Ukrainian demonstrates multiple linguistic transformations, including equivalence substitution, explicitation, grammatical shifts, synonymic substitution, and modulation. These shifts not only preserve the message but also adapt it to the Ukrainian audience, enhancing clarity, emotional impact, and rhetorical effectiveness (Chaika, 2020). The strategic use of these translation transformations ensures that Zelenskyy's speech remains powerful and resonant in both languages, effectively mobilizing support for Ukraine's struggle on the international stage.

References

1. Офіс Президента України. (29 червня 2023). Володимир Зеленський звернувся до представників британського Chatham House. *Офіс Президента України*. <https://www.president.gov.ua/en/news/prezident-volodimir-zelenskij-na-ceremoniyi-vruchennya-premi-83937>
2. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 56. <https://www.researchgate.net/publication/388156084>
3. Chaika, O. (2024). Legal and political discourse in translation via an intercultural lens. *Conference Proceedings, The 7-th international scientific and practical conference "Cross-cultural communication and translation studies: common issues and development prospects"* (May 3, 2024). <https://www.researchgate.net/publication/380575231>
4. Chaika, O. I. (2020). Communication strategies in instruction/acquisition of languages for specific purposes. *Scientific journal «International Journal of Philology»*, 11(2), 110-116.

Yulia SOKOL,
1st year student,
faculty of agricultural management
National university of life and
Environmental sciences of Ukraine (Kyiv, Ukraine)
Scientific supervisor - senior lecturer
Indira RENSKA

In contemporary society, advertising has become one of the most influential forms of mass communication. It is through advertising discourse that consumer behavior is shaped, needs are constructed, and ideologies are transmitted. The persuasive nature of advertising is largely based on the use of manipulative strategies, which are carefully constructed to influence audience perception and decision-making processes. As advertising continues to permeate both traditional and digital media landscapes, the importance of understanding its discursive mechanisms has significantly increased.

Advertising discourse is characterized by its multifunctionality, as it performs not only an informative and persuasive role, but also a manipulative one. Manipulation in this context is understood as the covert exertion of communicative influence aimed at altering the recipient's attitudes, beliefs, or behavior without their full awareness or critical evaluation. Such strategies are realized at different linguistic and pragmatic levels. At the lexical level, emotionally charged vocabulary and evaluative adjectives are frequently used to evoke positive associations. At the syntactic level, imperative and rhetorical structures are applied to impose suggested actions or beliefs. Pragmatic manipulation is achieved through presuppositions, implicatures, and the strategic use of vagueness or generalization.

Particular attention has been paid to the role of metaphor, hyperbole, and repetition, which serve to reinforce messages and anchor them in consumers' memory. Visual components, such as color schemes, imagery, and typography, are also employed to enhance the verbal message and create a persuasive emotional effect. In many cases, a specific worldview or set of values is implicitly promoted, thereby contributing to the formation of social norms and consumer identities.

The manipulative potential of advertising is often strengthened through the personalization of content and the use of targeted algorithms in digital media. Messages are adapted to individual preferences and delivered in ways that increase their perceived relevance and reliability. As a result, advertising discourse becomes more individualized, while manipulation becomes more subtle and difficult to detect. These developments have been critically examined within the framework of discourse analysis, cognitive linguistics, and media studies.

It should be emphasized that although manipulative strategies are commonly associated with commercial objectives, they are also used to promote social campaigns, political ideologies, and behavioral norms. Therefore, the boundaries between persuasion and manipulation remain fluid, and the ethical implications of such strategies continue to be widely debated in academic literature.

Thus, manipulative strategies in advertising discourse are realized through complex verbal and visual means, aimed at influencing the audience's cognition and behavior in implicit ways. Such strategies are embedded in the structure of discourse and shaped by broader socio-cultural and technological contexts. It may be concluded that a critical awareness of these mechanisms is essential for fostering media literacy and enabling individuals to make informed choices. So, advertising discourse performs not only an informative or persuasive function, but also a manipulative one, which is actively used to influence the consciousness of recipients. Thus, the analysis of advertising discourse allows not only to identify effective communication strategies, but also to assess their ethical and social significance in modern society.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ І ЛІНГВІСТИКИ У СЬОГОДЕННІ

**АРТАМОНОВА Олександра
Олександрівна,**

*студентка 4 курсу
гуманітарно- педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування*

SICHERHEIT EINER GESUNDEN PSYCHOLOGISCHEN ATMOSPHERE IN BILDUNGSEINRICHTUNGEN

Viele der beeindruckendsten Errungenschaften des Menschen sind auf seine soziale Natur zurückzuführen: seine Bemühungen und seine Fähigkeit, Erfahrungen zu sammeln und zu teilen. Gleichzeitig verbinden menschliche Beziehungen, so paradox es auf den ersten Blick erscheinen mag, Feindschaft, Intoleranz und gegenseitigen Antagonismus. Sozialverhalten ist eine gemeinsame Aktivität von Individuen, die das Leben einer Gruppe prägt. Es basiert auf verschiedenen Formen von Beziehungen zwischen Individuen, die von einer bestimmten sozialen Struktur getragen werden, in der jeder Einzelne eine bestimmte soziale Rolle spielt. So führt das Verhaltensstereotyp, das sich in der Fokussierung auf Führungskräfte und deren Nachahmung ausdrückt, in das Beziehungssystem Elemente des Managements ein, die den Grad der Stabilität der Gruppe erhöhen. Mit der Veränderung des Verhältnisses von biologischer und sozialer Evolution des Menschen verlieren die Faktoren der natürlichen Selektion allmählich ihre Rolle.

Jeder von uns erlebt Misserfolge und Misserfolge. Aber es ist wichtig, dass diese Gefühle keine Macht über unser Leben haben und nicht zu einem geringen Selbstwertgefühl führen. Was können wir tun, um die Auswirkungen von Stress zu reduzieren und die Entstehung der durch ihn verursachten Krankheiten zu verhindern? Überraschenderweise sind die einfachsten und bekanntesten Empfehlungen, wie körperliche Aktivität und richtige Ernährung, am effektivsten.

Stress ist keine Krankheit, aber er verursacht und/oder verschlimmert viele Krankheiten. Gesundheitsprobleme beginnen erst, wenn die Abwehrkräfte des Körpers schwächer werden. Wer von uns kennt nicht Stressfälle in der Familie, am Arbeitsplatz oder im Haushalt? Stress und Anspannung können eine Vielzahl von Krankheiten auslösen. Stress wirkt sich auf alle Körpersysteme aus und kann verschiedene Symptome äußern: vom Verdauungssystem (Verstopfung, Durchfall, Reizdarmsyndrom, Magengeschwür), vom Atmungssystem, Allergien, Müdigkeit, Konzentrations-, Aufmerksamkeits- und Gedächtnisstörungen, Kopfschmerzen, Schlaflosigkeit, Depressionen u Panik usw. Stress schwächt das Immunsystem und kann den Verlauf verschiedener Krankheiten verschlimmern, wie z. B. Entzündungen, Verdauungssystem, Gelenkerkrankungen, Bluthochdruck, Herz-Kreislauf-Erkrankungen, Diabetes, Krebs.

Während Stress setzt der Körper Hormone frei, die das sympathische Nervensystem aktivieren, was zu einer erhöhten Herzfrequenz, tiefer Atmung, aktivem Blutfluss zu peripheren Körperteilen - Armen und Beinen und einer verringerten Blutversorgung der inneren Organe führt. Dieser Zustand ermöglicht es uns, schneller zu entkommen oder zu kämpfen, was für das Überleben des primitiven Menschen wichtig war. Aber heute können wir unsere Probleme in den meisten Fällen nicht durch Flucht oder Angriff lösen, und unser Körper erhält Befehle, die zum Versagen aller Organe und Systeme führen.

Die Kombination aus Bildung, Lebenskultur, Kommunikation und Selbstdarstellung hilft, die Widersprüche zwischen der Integrität der Welt und der Fragmentierung der Vorstellungen darüber im individuellen Bewusstsein jedes Schülers zu überwinden.

ВАСИЛЕНКО Дар'я Сергіївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету.
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ЛІНГВОКУЛЬТУРНА АДАПТАЦІЯ КОМЕРЦІЙНОЇ РЕКЛАМИ

Глобалізація економіки та активізація торгівлі спрямовують компанії спілкуватись зі споживачами, а за допомогою реклами — дозволяють охоплювати ринки в різних країнах та культурах.

Дослідження розкриває деякі проблеми, пов'язані з адаптивним перекладом міжнародних рекламних кампаній. Матеріалом дослідження слугував паралельний корпус із 500 рекламних роликів та оголошень англійською та українською мовою. Вибірка формувалась впродовж 2018 — 2021 років.

Необхідно зазначити, що переклад реклами — не просто перенесення еквівалента повідомлення з мови оригіналу на мову перекладу, це досить складний процес «перепису» оригінального тексту з урахуванням як мовних, так і соціокультурних властивостей. Саме тому стає актуальною локалізація міжнародних рекламних кампаній, яка полягає в адаптації цих повідомлень відповідно до особливостей місцевого середовища цільових країн [1, с. 5]. Зрозуміло, що адаптація відбувається з урахуванням соціокультурної складової, яка вміщає локальні особливості, що впливають з релігії, звичаїв, соціальних та комерційних звичок, правил поведінки та етичних норм.

Адаптації за змістом та формою є типовими прикладами відображення характеру культури в галузі реклами. Розглянемо перший приклад адаптації міжнародної реклами — графічна адаптація. У рекламі чаю Dilmah відбулась трансформація рекламного обрамлення. Фон зображення був адаптований до соціально-культурного середовища країни-походження — Шрі-Ланки: *This gentle, uplifting cuppa combines green tea with Peppermint leaves to produce a delicious and all-natural tea experience to soothe one's mind, refresh one's thinking and brew in inspiration! Restart with Moroccan Mint Green Tea.* В період передноворічних святкувань адаптували цю рекламу на український ринок, але з відтвореним новорічним фоном та життєвими сценами, які частіше зустрічаються в нашій країні: У цей передсвятковий період спробуйте поєднати м'ятний чай та традиційні різдвяні пряники. Адже велика кількість спецій та цитрусових у імбирному печиві та пряниках в парі з марокканським м'ятним зеленим чаєм Dilmah створює справді незабутнє поєднання. Зелений чай з Марокканською м'ятою — це фантастична пара до імбирних пряників.

Тобто, графічну адаптацію рекламного зображення можна поділити на два типи: 1. адаптація значення, що пов'язана з фоном у різних версіях реклами, 2. адаптація співвідношення між обраним фоном та рекламованим продуктом.

Проаналізуємо інший приклад адаптації, що ілюструє ідеологічний аспект рекламного повідомлення — текстова адаптація. У рекламі чаю Lipton фразу *authentic Darjeeling tea* описово переклали на українську мову високоякісний індійський чорний чай. Наступне рекламне повідомлення від українського рекламодавця Спробуй смак холодного чаю Lipton по-українськи. Зі смаком лохини відображає адаптацію з використанням місцевих реалій тексту *Taste NEW Lipton Black Ice Tea blueberry taste.*

Розглянемо ще один приклад адаптації, який відображає водночас адаптацію тексту та зображення, а також дозволяє спостерігати взаємодію між лінгвістичними та графічними одиницями. У 2020 році Jameson запустила рекламну кампанію *Always in to Mix In*, де люди з різних країн зустрічаються в одному закладі та проводять час разом. Ідея відеороликів полягає в тому, що незалежно від територіальної чи соціальної приналежності, за келихом віскі Jameson людина почувається комфортно і спокійно так само як і в компанії своїх друзів. В Україні презентували новий смак віскі та відповідно адаптували рекламу Імбир та лайм — найкращі друзі Jameson. Це як друзі Оушена, тільки без Бреда Пітта та Джорджа Клуні. Але, коли Jameson, лайм та імбир збираються разом, так само починаються круті пригоди.

Запропоновані приклади адаптації показують, як відбувається взаємодія між перекладом та культурними чинниками цільового ринку в межах комерційного спілкування. А перекладач, який добре володіє лінгвістичними та соціальними навичками, не лише перекладає рекламу, а й адаптує та пропонує більш прийнятні варіанти в певному регіонію.

Отже, адаптивний переклад міжнародної реклами є складним і багаторівневим процесом, який вимагає врахування не лише мовних, але й соціокультурних особливостей цільового ринку. Дослідження демонструє, що ефективна локалізація рекламних кампаній передбачає зміни як у текстовій, так і у візуальній складовій, відображаючи ідеологічні, культурні й побутові реалії аудиторії. Приклади реклами Dilmah, Lipton і Jameson підтверджують важливість креативного підходу до перекладу, що поєднує мовну точність із культурною релевантністю. Таким чином, перекладач реклами виконує роль культурного посередника, адаптуючи глобальні повідомлення до місцевого контексту.

Література:

1. Діброва Т. Г., Дударєва Ю. О. Стратегія адаптації міжнародної реклами: вітчизняний досвід. 2015. [<https://economy.kpi.ua/uk/node/551>].

2. Жарлінська Р. Г., Морозова Ю. О. Реклама в міжнародному маркетингу: стратегії стандартизації та адаптації. 2010. [http://www.rusnauka.com/36_PWMN_2010/Economics/76396.doc.htm].

3. Woodward-Smith E., Eynullaeva E. A cross-cultural study of the translation and adaptation of advertisements for beauty products. Perspectives. 2009. [https://www.researchgate.net/profile/Elizabeth-Woodward-Smith/publication/232823468_A_cross-cultural_study_of_the_translation_and_adaptation_of_advertisements_for_beauty_products/links/573b627f08ae298602e45446/A-cross-cultural-study-of-the-translation-and-adaptation-of-advertisements-for-beauty-products.pdf].

ГЕВОРКЯН Емма Валеріївна,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія,

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

(м. Харків, Україна)

Наукове керівництво - викладач

СНА Аліна Сергіївна

ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ДІТЕЙ ПІДЛІКОВОГО ВІКУ

Упродовж останніх років дистанційна форма навчання набула широкого поширення в багатьох регіонах України. Першочерговою причиною переходу на такий формат стала пандемія COVID-19, а наразі його зумовлює повномасштабне вторгнення росії до України. Дистанційний формат навчання не передбачає безпосередню офлайн взаємодію вчителя та учнів, що суттєво впливає на їх соціалізацію. У зв'язку з тим, що підлітковий вік є етапом інтенсивного становлення особистості, а психологічне благополуччя відіграє ключову роль, дистанційне навчання здатне чинити вплив на формування самооцінки, соціальні навички та емоційний фон підлітків. Дослідження цієї проблематики дозволить визначити які переваги та недоліки дистанційної освіти для підлітків, а також шляхи її оптимізації.

На життєвому шляху кожна людина переживає різні вікові етапи та пов'язані з ними кризові періоди, кожен з яких характеризується специфічними рисами. Підлітковий

вік вирізняється такими психологічними особливостями, як прагнення до автономії, підвищена емоційність і вразливість, становлення самоусвідомлення та амбівалентність почуттів. Забезпечення всіх потреб цього вікового періоду є необхідною умовою для успішного навчання та збереження психічного благополуччя. Від психологічного благополуччя учнів залежатиме їх вмотивованість до навчання, його ефективність та користь. Дистанційне навчання має ряд переваг таких як гнучкість навчання, комфортні умови, індивідуальний підхід, але воно буде ефективним лише за умови, якщо підлітки матимуть ряд потрібних навичок. Онлайн-навчання з великим обсягом самостійної роботи та екранним часом може призвести до емоційної, інтелектуальної та фізичної напруги, а також проблем зі сном і зниження активності. Дистанційне навчання обмежує живе спілкування підлітків, що є їхньою провідною діяльністю, і може спричинити самотність, втрату емоційної підтримки, труднощі з соціалізацією та розвитком навичок командної роботи й вирішення конфліктів [1].

Підвищити психологічне благополуччя підлітків при дистанційному навчанні допоможуть: неформальні онлайн та офлайн зустрічі вчителів та психолога школи з учнями, групові творчі завдання, тренінгові заняття для батьків про підтримку емоційного стану дітей та надання рекомендацій про психологічну підтримку.

Хоча дистанційне навчання є важливим елементом сучасної освіти, воно не позбавлене недоліків і породжує нові загрози для психологічного стану дітей. Соціальна відірваність, брак фізичної активності та надмірне навчальне навантаження можуть негативно позначитися на їхньому емоційному тлі, мотивації та здоров'ї. Тому важливо адаптувати освітній процес, забезпечивши гармонійне поєднання навчання, соціальної взаємодії та рухової активності.

Література:

Кушніренко, К. О. (2021) Дистанційне навчання як можливий чинник психологічного дискомфорту. Психолого-педагогічний супровід професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах трансформації освіти: Тези ІХ Міжн. наук.-практ. Конф. (18 грудня 2020 року). Київ: ДЗВО «УМО». 123-125 с.

ЗІНЧЕНКО Іван,

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
факультету аграрного менеджменту,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України (м. Київ, Україна)*

Наукове керівництво – старший викладач

ХАРЧУК Наталія Сергіївна

Motivational Strategies in Foreign Language Teaching: A Psychological and Linguistic Approach

In modern education, student motivation plays a crucial role in the process of acquiring foreign languages. Special attention should be given to strategies that combine psychological mechanisms of influence and linguistic features of teaching. A comprehensive understanding of motivation as both a psychological mindset and a linguistic stimulus enables educators to create an effective learning environment that fosters sustained interest and active student participation in the learning process.

1. Psychological Approach to Motivation in Foreign Language Learning
Psychological motivation involves understanding both internal and external factors that drive students to act. These factors include interest in culture, the desire to communicate, achieving academic goals, or professional success. One key theory is the classification of motivation by Deci and Ryan: intrinsic motivation (interest in the learning process itself) and extrinsic motivation (rewards, recognition, grades).

Example: At the beginning of the semester, an English teacher encourages students to set personal language goals—such as watching a TV series without subtitles, writing a letter to a native speaker, or passing an international language test. This activates intrinsic motivation, as students perceive a real purpose in their learning.

Moreover, a positive classroom atmosphere, use of humor, teacher support, and group interaction contribute to a motivational climate. According to Carol Dweck's "growth mindset" methodology, it is essential to support students by focusing on their progress rather than their mistakes.

2. Linguistic Approach to Motivational Strategies
Linguistic aspects of motivation involve the selection of authentic learning materials, thematically relevant content, and tools that foster real language development.

Example: For management students, discussing the topic "How international companies adapt their management strategies" in English not only helps them acquire professional vocabulary but also generates interest due to its practical relevance.

Linguistic strategies also include the use of multimedia content such as podcasts and videos. These materials activate different channels of perception and promote better language acquisition. In addition, task differentiation based on difficulty level allows the learning process to be adapted to individual student needs.

Example: During a lesson, a teacher offers three versions of an essay-writing task: basic – "My favourite season", intermediate – "The influence of climate on lifestyle", and advanced – "Climate change and its impact on the global economy". Students independently choose the level that matches their language abilities.

3. Integration of Psychological and Linguistic Approaches
The real effect emerges when both approaches are combined. The teacher not only creates a psychologically comfortable atmosphere but also selects tasks that are linguistically relevant, communicatively meaningful, and personalized.

Example: In an English class, students are asked to prepare a presentation about their favorite city in the UK, including historical facts, cultural highlights, and personal preferences. This task stimulates emotional interest (psychological aspect) and encourages active use of language structures (linguistic aspect).

The use of role-playing, debates, project-based learning, and pair or group work also enhances emotional engagement and language practice.

Conclusion: Motivational strategies in foreign language teaching are effective only when they combine psychological support with linguistic relevance. A teacher should act not only as a knowledge provider but also as a motivator and guide in the intercultural space. A psychologically safe environment, clearly defined goals, differentiated approaches, authentic content, and the use of modern technologies all contribute to increased student motivation and improved learning outcomes. In the future, methodologies that integrate emotional intelligence and linguistic flexibility will become particularly relevant.

ІЛЛАРІОНОВ Микита Іванович,
студент 2 курсу
факультету
інформаційних технологій,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – старший викладач
ЯМНИЧ Наталія Юрївна

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ У МОВІ ТА МОВЛЕННІ

Сучасна наука дедалі частіше звертається до інтеграції знань з різних галузей — і особливо актуальним є перетин психології та лінгвістики. Так званий психолінгвістичний підхід дозволяє вивчати мову не лише як систему знаків, а як прояв глибоких когнітивних, емоційних і соціальних процесів. У контексті глобальних викликів — війни, цифровізації, інформаційного перевантаження, зростання психоемоційних розладів — актуальність такого аналізу суттєво зростає.

Цифрове середовище створює виклики не лише психіці а також мові. Внаслідок діджиталізації спостерігаються психологічні зміни. Згідно з дослідженнями Шеррі Теркл (Turkle, 2011), цифрова комунікація змінює структуру особистості, спричиняє соціальну ізоляцію, зменшує здатність до емпатії. Відмова від живого мовлення на користь текстових повідомлень чи "емодзі" призводить до емоційного спрощення комунікації, змінює способи вираження себе, сприяє формуванню поверхневих ідентичностей.

Нові формати спілкування (месенджери, TikTok, Twitter) стимулюють використання коротких, уривчастих, емоційно забарвлених реплік. Виникає нова «інтернет-мова», яка часто не підкоряється класичним нормам граматики, але має власну функціональну логіку. Це формує виклики для лінгвістичної науки — як описати ці зміни, чи вважати їх девіаціями або еволюцією.

Мовлення — це не лише засіб передачі інформації, а й психічний маркер. Воно відображає емоції, стани, внутрішні конфлікти, адаптацію до стресу. Зокрема: Люди в депресивному стані вживають більше займенників першої особи, менше — позитивно забарвленої лексики. Посттравматичні особистості часто використовують метафори болю, загрози, агресії, уникають майбутньої часової перспективи. У мовленні біженців, ветеранів, дітей, що пережили травматичні події, фіксується фрагментарність, емоційна напруга, лакунарність мислення. Ці мовні характеристики досліджуються в рамках сучасної психолінгвістики як діагностичні індикатори. Величезний вплив на мовлення та мову має середовище, в якому перебувають люди. У контексті війни мова стає не лише інструментом опису подій, а й засобом психологічної реабілітації або травматизації. Вона виконує такі функції як терапевтичну – вербалізацію травми (щоденники, блоги, історії) та деструктивну – мову ворожнечі, агресії, поляризації. Формується новий військовий дискурс, де поєднуються елементи офіційної риторики, народної творчості (меми, сленг), соціальних реакцій. Аналіз цього дискурсу дозволяє виявити механізми колективної психологічної адаптації до екстремальних умов.

Останнє, але не менш важливе – це роль штучного інтелекту та його вплив на автентичність мовлення. Комунікація з чат-ботами, віртуальними помічниками та генеративними системами створює унікальний виклик: мовлення стає симульованим. Людина починає втрачати мовну індивідуальність, передаючи частину мовної активності машині. Це потребує переосмислення самого поняття мовлення у психології та лінгвістиці. Лінгвістичні та методологічні аспекти викладання іноземних мов взаємопов'язані та мають бути гармонійно інтегровані в навчальний процес. Ефективне поєднання теоретичних знань з практичними навичками, врахування індивідуальних особливостей студентів та застосування сучасних методик є ключем до успішного оволодіння іноземною мовою.

ЛУКАШЕНКО-АВЕТІСЯН Руслан Казарович,

студент 2 курсу

факультету інформаційних

технологій,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

КАЧМАРЧИК Світлана Григорівна

OPTIONALITY AS AN INDICATOR OF LANGUAGE DYNAMICS

By optionality, we mean such a linguistic phenomenon that involves the free use of one of the linguistic means or certain components of a linguistic structure to convey some meaning. In our opinion, the phenomenon of optionality is largely associated with the processes of change in language systems and is a factor in the dynamics of language development. For a long time, the research attention of linguists has been attracted by the theoretical understanding and analysis of the concept of a literary norm as a dialectical unity of contradictions: stability and mobility, statics and dynamics, historical conditionality and variability, strict unambiguity and functional-stylistic conditionality, etc. It is significant that in the study of the literary norm and its structure, a dynamic aspect of its understanding and objective evaluation is put forward. For this reason, the study of language as a historically developing object and the main features of language changes is an important part of language existence forms study and is closely related to the description of its essential characteristics.

Indeed, a true understanding of language nature is inconceivable without comprehending the various types of movement that are observed in it. Note that the constant dynamics in the language system, its change and development create certain difficulties in its description, and especially in solving issues of modern literary norms. From the point of view of the dynamic approach, the norm is not only the result of speech activity codified in the monuments of writing and culture, but also innovations related to the potential capabilities of the language system itself under the influence of established speech samples being implemented on a certain synchronous slice. Moreover, the basis of the acts of communication, the means of practical implementation of which is the language, is the reflection by a person of the reality surrounding him, which itself is in constant motion and development and cannot but influence the development of the language. The mobility of the language and its ability to change allow the language to perform more and more complex and diverse functions, contributing to the perfect reflection of complex phenomena of the surrounding reality, and to gradually rebuild along with the restructuring of the society that serves the language.

The problem of optionality arises precisely when the language has not one, but two or more possibilities for denoting the same linguistic entity, two or more options. The phenomenon of optionality, apparently, is connected in general with all sorts of changes (with the processes of continuous change in the language system), transitions in language systems, the emergence of parallel means of expression, with redundancy, and variance, which is inherent in any language system in its synchronous state. The presence of an optional variant in a language may indicate the functioning of a phenomenon that has just appeared or, conversely, a dying one, that is, optionality itself is an indicator of infrastructural changes in the language.

For the speech functioning of the language, the optional option is of paramount importance, since it provides the speaker with the opportunity to choose various expressive means to convey specific content in accordance with the needs of a particular communicative situation. Optionality, like the norm, is a functional concept and as such is closely related to the flexibility of the language, a parameter that is determined by the number of formal ways of expressing and transmitting the same content. All modern literary languages are characterized not only by a certain degree of stability of normative implementations, but also by a certain set of variant means.

МІНЧУК Михайло Олегович,

студент 1 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України

(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

СИДОРУК Галина Іванівна

SOME INSIGHTS INTO HOW TO BECOME WORD-CONSCIOUS

Wilfred Funk said, “The more words you know, the more clearly and powerfully you will think and the more ideas you will invite into your mind.” Problem number one in training would-be interpreters is to help trainees memorize as many words as possible in order to be effective communicators and interpreters. There isn’t any universal recipe how to cultivate this ability. There are many ways of doing it. To my mind one of those methods to impart, implant that word sensitivity and language intuition is to analyze the etymology of words, the meaning of their constituent parts, Latin and Greek words and morphemes in particular. We know very well that Latin is not taught in sufficient volume and Greek is neglected totally in our Schools and we are those who have to fill up that gap somehow.

Latin and Greek have contributed thousands of words into English Vocabulary, and their basic importance can hardly be exaggerated. Practically any term we use connected with knowledge or arts, with religion or education, is of Latin or Greek origin. The everyday words in English that refer to home, family, or domestic economy are mostly from the Anglo-Saxon, but even here there is an important Latin influence.

Some of the words in English can be traced to a remote past, some have histories that began yesterday or are even beginning today. The borrowing from the endless treasure of those languages has never stopped and it is not going to stop because new ideas, meanings, objects and situations are being born non-stop. It doesn’t matter whether those are slow changes, swift new coinages of science or slang, ancient or recent borrowing – together they give flexibility, power and beauty to English, the richest and most widespread language of all time.

More than 50% of the words we use today are derived from these two classical languages. Learning some basic root words, prefixes and suffixes can repair this serious weakness in students’ command of English. Knowing them will help to increase their “word power” in English, gain a keen awareness and understanding of thousands of English words, both common and not so common, derived from Latin and Greek. As usual those words, at first sight, seem too much sophisticated, abstract, uncoordinated, dissimilar and, as a result, hard to memorize. As soon as students find out common roots or affixes, similarities, familiar forms and meanings, they start feeling the words; they become word conscious and will never forget those words.

We are the ones who should stir up that curiosity about words, not only about their meanings but especially about their origins to help build a larger.

We distinguish two basic types of morphemes, which are minimal units of meaning: roots and affixes. We know pretty well the properties of the latter.

ПАРТУТА Вікторія Вікторівна,
студент 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

RESOLVING THE PROBLEM OF NON-TRANSLATION

For a long time, scholars questioned the ability to convey meaning accurately through a different language. Particularly in the 1960s, some linguistic theorists even went so far as to challenge the feasibility of true cross-linguistic meaning transmission. A biased belief existed that some languages were “highly developed and civilized,” while others were seen as “primitive

or underdeveloped,” and thus supposedly incapable of expressing the full range of human thought. This idea, however, is fundamentally flawed. Even the so-called *exotic* languages spoken by indigenous peoples in Africa or Australia are typically rich in vocabulary and possess complex grammatical structures. According to this outdated theory, even English could be labeled as primitive, since it lacks certain grammatical categories present in other languages. Language vocabulary serves as a record of human experience and reflects the reality perceived by a community. It is closely tied to cultural and social development. Naturally, in societies at different stages of progress, certain areas of vocabulary - such as terms related to politics, science, technology, or abstract philosophy - may be either missing or poorly developed. This is not due to linguistic inferiority, but rather the absence of those specific concepts in the everyday lives of the people. However, vocabulary is a dynamic and ever-expanding system. Unlike grammar, which tends to be more rigid and slow to evolve, vocabulary grows continuously as society and its knowledge base expand. There was a time when the Ukrainian language did not have words like *telephone*, *television*, *cosmonaut* or *computer*. Yet, this doesn't mean that the language of Taras Shevchenko was any less sophisticated or expressive than modern Ukrainian. Regardless of our current views on Karl Marx, his famous idea that “being determines consciousness” remains relevant.

Our environment has a significant influence on our thinking and, consequently, on our language. The reality around us, especially our everyday surroundings, directly shapes the vocabulary we use most frequently - the basic, commonly shared layer of words that exists in every language. A good example is the way Northern cultures have developed dozens of words to describe snow and its various forms, simply because snow is a constant feature in their environment. On the other hand, people in warmer, southern regions rarely, if ever, use such vocabulary, as snow does not form part of their lived experience. When comparing two language systems, similarities and differences can be found in sounds, vocabulary, and grammar. However, translation involves more than just comparing these systems.

Traditional comparative grammar, which often focuses on similarities and distinctions in verb forms or morphological patterns, falls short in explaining how meanings are truly conveyed from one language to another. This is because meaning in one language may be communicated not through grammatical structures, but through lexical or semantic means. Translation theory, therefore, must look beyond grammatical equivalence. It must consider how meaning can be preserved, even when the method of expression changes. For example, a concept expressed in English by verb tense might be conveyed in Ukrainian through time indicators like *раніше* (earlier) or *тепер* (now). This highlights that translation is less concerned with the grammatical category of a word or phrase and more focused on preserving its semantic content. In essence, the core goal of translation is to maintain meaning, regardless of whether that meaning is expressed through grammar, vocabulary, or syntax. Translation theory prioritizes semantic equivalence, recognizing that linguistic forms may differ, but the underlying message must remain intact.

Список використаних джерел:

1. [Основи перекладу: теорія та практика: Навчальний посібник \(англійською мовою\).](#) – К.: Вид-во ІВ НУ «ОЮА», 2011.

ПЕТРЕНКО Катерина Андріївна,
студентка I курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ НА ПЕРЕТИНІ ПСИХОЛОГІЇ ТА ЛІНГВІСТИКИ В УМОВАХ СУЧАСНОСТІ

Причини появи психолінгвістики, її міждисциплінарний характер. Різноманітність функцій мови у суспільстві і тісний характер її зв'язку з мисленням та з психічною діяльністю людини робить досить гнучкою взаємодію мовознавства з відповідними соціальними та психологічними науками. Особливо тісними є зв'язки мовознавства з психологією, що вже у ХІХ столітті викликало застосування психологічних методів та ідей у мовознавстві. Так з'явився психологічний напрямок у науці про мову. У 50-х роках ХХ століття утворилася нова наука, яка межує з мовознавством – психолінгвістика.

Однією з розповсюджених сфер дослідження є зараз вивчення того, як люди розуміють, запам'ятовують та продукують дискурс. Другою популярною проблемою є лексикон, або ментальний словник. Вивчення слів стало значно більш популярним в останні десятиліття. Обидві названі сфери поруч з їх теоретичною важливістю мають також практичне застосування: дослідження дискурсу допомагають глибше заглянути у процеси з позицій психотерапії, а вивчення лексикону допомагає зрозуміти, як діти вчаться читати. Ще одна проблема пов'язана з трактовкою того, як дитина оволодіває мовою. Цікавість до вроджених мовних механізмів доповнюється відродженням досліджень мовного оточення дитини. Дорослі говорять з дітьми інакше, ніж з дорослими, з погляду фонології, семантики, синтаксису і прагматики, і багато дослідників вивчають роль "мовних уроків" в оволодінні мовою. Відчутний прогрес досягнутий у вивченні читання, білінгвізму та мовних порушень. Успіх досягнутий завдяки інтегруванню підходів з позицій різних дисциплін у межах когнітивної науки.

Така мовознавча галузь, як етнопсихолінгвістика сьогодні набула значної актуальності. Активізація та поширення досліджень будь-якої науки, не лише етнопсихолінгвістики, на різні сфери фізичного і соціального життя, що зумовлює необхідність розширення її предмета, передбачає три можливі варіанти для дослідника. Перший шлях – це пояснення нових явищ через існуючий концептуальний апарат науки, другий – це вироблення нових конструктів для позначення встановлених явищ та законів їх функціонування, третій – це розширення змісту існуючих понять та підведення під них нових фактів.

ПОДАРЕВСЬКА Вероніка Валентинівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ Й МОВОЗНАВСТВА

У контексті стрімких соціокультурних змін, розвитку цифрових технологій і глобальних трансформацій сучасна психологія та лінгвістика стикаються з новими комплексними викликами, що потребують переосмислення традиційних наукових підходів. Ці галузі, попри свою різну предметну спрямованість, дедалі частіше взаємодіють, утворюючи потужний міждисциплінарний простір досліджень, адже обидві спрямовані на вивчення людини — її мислення, поведінки, мови та взаємодії з соціумом.

В умовах цифровізації та глобалізації зростає занепокоєння щодо психологічного здоров'я особистості. Поширення цифрових технологій, зокрема смартфонів, соціальних мереж та інформаційного потоку, призводить до нових психологічних явищ: залежності

від гаджетів, порушення концентрації уваги, емоційного виснаження, зниження рівня емпатії та зростання почуття самотності. Ці процеси особливо гостро відчутні серед молоді, яка виростає у віртуальній реальності та часто має обмежений досвід живої міжособистісної комунікації. Паралельно з цим спостерігається зростання рівня тривожних і депресивних станів, формування нових страхів, зокрема страху втратити інформацію чи бути виключеним із соціального середовища. В умовах війни, збройних конфліктів та соціальної нестабільності зростає потреба в психологічній підтримці населення, зокрема у подоланні наслідків посттравматичних розладів, адаптації до нових умов життя, реабілітації військових, дітей та внутрішньо переміщених осіб. Ці явища формують нові напрями практичної психології, орієнтованої на кризове консультування, дистанційну психотерапію, емоційно-психологічну грамотність.

Паралельно з цим лінгвістика також зазнає впливу соціально-культурних зрушень. Мовна ситуація сьогодення характеризується інтенсивною динамікою: поява нових слів, тенденція до скорочення мовлення, активне використання сленгу, емодзі та іншомовних елементів трансформує структуру й функцію мови. Цифрова комунікація змінила традиційні мовленнєві норми, що призводить до знеособлення висловлювань, спрощення граматичних структур і зміни стилістичних реєстрів. Крім того, зросла загроза втрати мовної ідентичності внаслідок глобалізації, поширення англійської мови як міжнародного засобу спілкування та витіснення національних мов з певних сфер суспільного життя. Лінгвісти також зіштовхуються з проблемами мовної агресії, мовного булінгу, маніпулятивного використання мови в політичному та медіапросторі. Ці аспекти досліджуються в межах соціолінгвістики, психолінгвістики та критичного аналізу дискурсу.

Особливої ваги набуває аналіз взаємозв'язку мови та свідомості, що є предметом спільного вивчення психології й лінгвістики. Психолінгвістика, як синтез обох наук, досліджує процеси породження та сприймання мовлення, мовну обробку інформації, механізми мовного навчання й мислення. У цьому контексті надзвичайно актуальними є питання формування мовної картини світу, впливу мовних одиниць на емоційний стан людини, а також роль мови у побудові особистісної та національної ідентичності.

Таким чином, сучасні проблеми психології та лінгвістики мають тісний зв'язок і вимагають міждисциплінарного підходу до аналізу. У центрі цих досліджень — людина як мовна, когнітивна та емоційна істота, що формує та осмислює навколишній світ через призму мови і психіки. Тому подальший розвиток обох наук є неможливим без взаємного обміну знаннями та спільного вирішення проблем, продиктованих викликами сучасної епохи.

РЕВА Катерина Олексіївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет
біоресурсів і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

СУЧАСНА ПСИХОЛІНГВІСТИКА ОЧИМА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

Зміни у світі створюють нові виклики для науки. Психологія та лінгвістика – дві ключові сфери, що впливають на комунікацію та розвиток особистості. Глобалізація, технологічний прогрес та суспільні трансформації спричиняють появу нових проблем, які потребують глибокого аналізу та вирішення.

Одним із серйозних викликів у психології є підвищений рівень стресу та психічних розладів. Сучасна людина щодня отримує значний обсяг інформації, живе у швидкому темпі та постійно взаємодіє з цифровими технологіями. Це може провокувати емоційне вигорання, тривожність і депресію. Важливо розробляти нові підходи до психологічної підтримки, зокрема впроваджувати онлайн-консультації та використовувати штучний інтелект у психотерапії.

Ще однією проблемою є зміна форм комунікації. Люди все частіше спілкуються у віртуальному середовищі, що може спричиняти відчуття самотності та труднощі у встановленні живого контакту.

Лінгвістика також стикається з низкою проблем. Однією з них є зменшення використання національних мов через розширення англійської як міжнародної. Багато мовних діалектів зникають, оскільки їх носії переходять на більш поширені мови.

Крім того, цифрова комунікація значно впливає на мовлення. Молодь активно використовує скорочення, емодзі та меми, що змінює лексичний склад і граматичні норми. Лінгвісти аналізують ці процеси, намагаючись визначити, чи слід адаптувати мовні стандарти до нових умов.

Також важливим напрямком досліджень є розвиток штучного інтелекту та автоматичних перекладачів. Хоча сучасні технології значно покращили якість перекладу, вони досі мають труднощі з передачею емоційного забарвлення та культурних особливостей мовлення.

Проблеми психології та лінгвістики взаємопов'язані й безпосередньо впливають на суспільство. Підвищений рівень стресу, трансформація форм комунікації, зникнення мов та розвиток технологій змушують дослідників шукати нові підходи до розв'язання цих питань. Ці науки продовжуватимуть адаптуватися до змін, намагаючись зберегти баланс між традиціями та новими можливостями.

СІРЕНКО Станіслав Миколайович,
студент 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ ВІРТУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Онлайн-спілкування може викликати відчуття анонімності, що сприяє більш вільному вираженню емоцій, але також може призвести до негативних явищ, таких як кібербулінг.

Нейролінгвістичні дослідження мовленнєвих порушень. Методи нейровізуалізації (МРТ, ЕЕГ) дозволяють досліджувати активність мозку під час мовленнєвих процесів, що допомагає у діагностиці та лікуванні афазії, дислексії та інших розладів.

Соціолінгвістичні аспекти мовної політики. Мовна політика може впливати на соціальну інтеграцію, забезпечуючи рівні можливості для представників різних мовних груп. В умовах глобалізації мовна політика повинна враховувати необхідність збереження мовного різноманіття та сприяти міжкультурній комунікації.

Психологія міжкультурної комунікації. Міжкультурні відмінності у мовних стилях, невербальній комунікації та культурних цінностях можуть створювати психологічні бар'єри у спілкуванні.

Когнітивна лінгвістика та штучний інтелект. Дослідження когнітивних процесів, пов'язаних з мовою, допомагають у розвитку систем ШІ, які можуть обробляти та розуміти природну мову. Когнітивна лінгвістика сприяє створенню більш ефективних систем машинного перекладу, голосових помічників та чат-ботів.

Психологічні аспекти вивчення іноземних мов. Мотивація, ставлення до вивчення мови, когнітивні здібності та емоційний стан впливають на успішність вивчення іноземних мов у дорослому віці.

Лінгвістичні аспекти кібербезпеки. Аналіз мовних патернів допомагає виявляти фішингові атаки, шахрайські повідомлення та інші кіберзлочини. Лінгвістичні методи використовуються для аналізу текстів у соціальних мережах з метою виявлення загроз та запобігання кібербулінгу.

Психологія мови та реклама. Мовні засоби, такі як метафори, емоційно забарвлені слова та риторичні фігури, використовуються для впливу на споживчу поведінку. Ефективність рекламних кампаній залежить від правильного вибору мовних засобів та їх відповідності цільовій аудиторії.

Нейролінгвістичні основи креативності. Дослідження мозку показують, що креативність пов'язана з активністю певних зон мозку, які відповідають за обробку та генерацію мовних конструкцій. Нейролінгвістичні методи дозволяють досліджувати, як мозок обробляє та генерує нові мовні конструкції в процесі творчості.

Соціальна психологія мови та стереотипи. Мова відображає та підтримує соціальні стереотипи та упередження, використовуючи мовні конструкції, які підсилюють негативні образи певних соціальних груп. Дослідження в цій галузі допомагають виявити та зменшити вплив стереотипів та упереджень в мові.

Психолінгвістичні аспекти перекладу. Переклад вимагає складних когнітивних процесів, таких як аналіз тексту, розуміння контексту та вибір відповідних мовних засобів. Якість перекладеного тексту залежить від здатності перекладача враховувати культурні та мовні відмінності між вихідною та цільовою мовами.

ХАНЗЕЛКО Денис Русланович, студент 2 курсу
факультету інформаційних технологій,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)

**Наукове керівництво – доцент
КАЧМАРЧИК Світлана Григорівна**

COUNTERCULTURE IN THE CONTEXT OF INFORMATION SOCIETY

The concept of counterculture is associated with the youth movement of the 60s, which reached its culmination during the «May Revolution» of 1968 in Paris. The term was introduced into the culturological appeal by the American Sociologist T. Rozzak, it is used: "... as a designation of a certain part of cultural phenomena, opposed to the official culture, not from the point of view of humanistic and moral ideals realization, but as their other reflection. That is why the counterculture opposes culture not as a negative or hostile phenomenon, but simply as another. The counterculture movement undermined rational thinking, raised psychological satisfaction from easy work, unpretentious existence, and open relationships with other people, nature, and oneself to the level of the highest value. True life for such an ideology is not in the economy, but in harmonious relations between people. In fact, some researchers interpret the concept of «counterculture» quite broadly: in fact, the latter is not a single whole: it should be more about a set of «countercultures», that is, various marginal movements, opposed to the main, «legitimate» models of behavior in society.

Starting with the counterculture movement of the 60s, when countercultural movements began to play a noticeable role in the West, there was a decisive change in the attitude towards

them. If it is assumed that various countercultures cover a significant part of today's society, then this gives grounds for defining it as a society of countercultures. Thus, it can be concluded that there is no single culture in the society of the late 20th century, there are many different cultures, which indicates the fragmentary structure of modern society. Marginal subcultures come to the fore: there is a paradoxical situation of a minority, be it national, sexual, or religious, which in its totality manifests itself in the majority. The role of mass media in manipulating public opinion turns out to be so significant that even an ordinary citizen already knows about it. But the fact that modern mass media completely control the spread of information that determines our views, attitudes, and ultimately our behavior, causes protest among many counterculture figures.

Mass media, deliberately fabricating messages that distort real social reality, are undoubtedly trying to manipulate mass consciousness. It is known that manipulation of a person's mind is his means. This is one of the ways in which the ruling elites try to subordinate the masses to their goals. Using myths that support the existing system, manipulators provide broad support for such a social system, which in fact does not meet the real interests of the majority. The achievement of social control also occurs in the direction of the formation of a type of culture with low tastes, superficial aesthetic and spiritual values with the help of eclectic and fragmented knowledge without diving into the depths of the essence and content.

Therefore, the counterculture movement is also trying to adapt as quickly as possible to the existing cultural ideology, to make it another fragment of general mass culture. Since any subcultures, countercultural movements need the same means as mass culture, means of its propagation, mass media actively use various methods of manipulation of the topic by cultural phenomena, which are designed to destroy the manipulative influence. There are many methods of manipulation, but it is quite obvious that the main one is control at all levels over the information apparatus and the apparatus of forming ideas. Radio and television companies, newspapers, magazines, publishing houses belong to specific corporations. In fact, the flow of information is subject to strict rules of self-presentation. Counterculture resists repressive reality and creates more and more new forms, meaningfully denying the values of mass culture. And the question is to what extent this movement can be productive in developing such alternative values that would function in favor of the spiritual and intellectual development of culture.

ЧАЙКОВСЬКА Олена Юріївна,

*кандидат філологічних наук, доцент
кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови
факультету лінгвістики КПІ ім. Ігоря Сікорського
(м. Київ, Україна)*

ЛОКАЛІЗАЦІЯ ВІДЕОІГОР

Світ перекладу відеоігор є чужим для багатьох перекладачів та викладачів перекладу. Ця галузь, на відміну від кіноперекладу, є великою частиною професійної індустрії локалізації. Локалізація ігор має виражені елементи аудіовізуального перекладу. Коли йдеться про переклад відеоігор, фахівці послуговуються термінами локалізація (localization) та транскреція (transcreation). Термін локалізація вживається частіше, переважно він використовується в контексті програмного забезпечення, але насправді він стосується адаптації продуктів, процесів і контенту до місцевих культурних та мовних особливостей цільового ринку [3, с. 267]. Транскреція – це творча адаптація контенту з однієї мови на іншу, що виходить за рамки звичайного перекладу. Вона передбачає не лише передачу змісту, але й збереження емоційного впливу, стилю, тону та культурної релевантності оригінального тексту [1, с. 25].

Локалізація відеоігор – це складний процес, який вимагає від перекладачів не лише лінгвістичних знань, але й глибокого розуміння культури, ігрової механіки та

технологічних аспектів. Вона охоплює переклад тексту, озвучення, адаптацію графіки, інтерфейсу та культурних елементів [2].

Перекладачі відеоігор повинні не лише володіти мовою на високому рівні, але й розуміти ігрову термінологію та жанрові особливості. Вони мають бути обізнаними з різними перекладацькими інструментами та технологіями. Важливим фактором є вміння працювати в команді та розуміти процес розробки ігор. Займаючись локалізацією відеоігор, перекладачі стикаються з певними викликами. Серед них: обмеження за часом і бюджетом, що може ускладнити процес локалізації. Технічні обмеження, до яких належать обмежений простір для розташування тексту або складність інтеграції перекладу в гру.

Культурні відмінності можуть призвести до непорозумінь або навіть образ, якщо не враховувати культурне підґрунтя. Особлива складність полягає у перекладі гумору та ідіом, які зазвичай мають різне значення у різних культурах [2].

Одночасно з викликами ринок відеоігор має ряд переваг. Він продовжує зростати, тому попит на якісну локалізацію також збільшується. Розвиток технологій, таких як штучний інтелект та машинний переклад, суттєво спрощує певні аспекти локалізації, але людський фактор залишається вирішальним. Український ринок локалізації має великі перспективи, тому що велика кількість геймерів бажає грати в ігри українською мовою.

Отже, локалізація відеоігор – це перспективна галузь перекладу, в якій важливу роль відіграє комплексна адаптація ігрового продукту до культурних та лінгвістичних особливостей цільової аудиторії. Це сприяє успішному просуванню гри на міжнародному ринку, дозволяючи гравцям повноцінно зануритися в ігровий світ рідною мовою.

Література

1. Kim C. Übersetzen von Videospieldtexten. Nekrotexte lesen und übersetzen. TranSÜD Band 103. Berlin: Frank & Timme, 2019. 164 S.
2. Klischewski R. (2025). Games Lokalisation [лекція]. Spring School Translation & Language Technology. Anhalt University, Köthen. 19 лютого 2025 р.
3. Schmitt P. A. Handbuch Technisches Übersetzen. Berlin: BDÜ Verlag, 2016. 524 S.

Anastasia KOSHEVATSKA,
*Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*
**Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA**

SOCIOLINGUISTICS IN THE DIGITAL AGE: THE IMPACT OF SOCIAL MEDIA ON LANGUAGE USE

Social media has significantly reshaped language use in contemporary society, impacting everything from vocabulary to grammar and discourse practices. One of the key ways it has influenced language is through the introduction of new words, slang, and abbreviations. Terms like "LOL," "OMG," and hashtags such as "#blessed" have become part of everyday communication. Additionally, social media has introduced new phrases reflecting trends and cultural shifts, including concepts like "cancel culture" and "ghosting," which have entered mainstream usage. The influence of youth-driven language is particularly notable, as it has become a powerful force in shaping how language evolves (Baron, 2008). In terms of grammar

and syntax, social media communication often ignores traditional rules in favor of brevity and emphasis. For instance, the use of lowercase “i” instead of “I” or the lack of punctuation at the end of sentences has become common practice. The rise of “textese” is another notable feature, where users adopt shorthand or condensed forms of language to facilitate rapid communication (Crystal, 2008). These informal language practices challenge conventional grammar but also reflect the need for efficiency and expressiveness in digital interactions. These informal language practices challenge conventional grammar but also reflect the need for efficiency and expressiveness in digital interactions. Artificial intelligence (AI) is increasingly influencing these patterns, as AI-driven predictive text and autocorrect features impact how users structure their messages (Chaika, 2023b).

Social media also plays a crucial role in the construction and expression of identity. Users often employ specific linguistic styles to align with particular online communities, whether they belong to a fandom or a professional network. Code-switching, which blends formal and informal registers, has become a common phenomenon, allowing individuals to navigate different social contexts both online and offline (Chaika, 2020). This ability to express multiple facets of identity through language adds a layer of complexity to digital communication.

The globalization of language, facilitated by social media, has led to the hybridization of languages, where users mix elements of different languages to create new forms of communication. For example, Spanglish and Franglais are becoming more prevalent, reflecting the blending of cultural and linguistic influences in online spaces. Social media also plays a significant role in the spread of global English, contributing to the rise of various English variations across the world. Additionally, cultural sensitivity in language use on social media is gaining importance, as users navigate diverse linguistic and cultural norms (Chaika, 2023a).

The shift from face-to-face communication to text-based interactions on social media platforms has altered linguistic practices such as politeness, turn-taking, and the use of non-verbal cues. Emojis, memes, and gifs have become integral parts of digital discourse, adding a visual dimension to text-based communication. These tools help users convey emotions and reactions in ways that were not possible in traditional written language, enhancing the social experience of online interaction.

References

1. Baron, N. S. (2008). *Always On: Language in an Online and Mobile World*. Oxford University Press.
2. Chaika, O. (2023a). Cultural Sensitivity and Diversity Training for Foreign Language Teachers. *Contemporary Studies in Foreign Philology*, 2(24), 396-410.
3. Chaika, O. (2023b). The role of artificial intelligence in higher education. *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 6-7 (214-215), 69-74. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287898>.
4. Chaika, O. (2023). Role of Reflective Practice in Foreign Language Teaching and Learning via Multicultural Education. *International Journal of Social Science and Human Research*, 6 (2), 1343-1350. <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v6-i2-74>.
5. Chaika, O. I. (2020). Communicative strategies in cross-cultural business environment. *Scientific journal «International Journal of Philology»*, 11(1), 114-121.
6. Chaika, O. I. (2020). Communication strategies in instruction/acquisition of languages for specific purposes. *Scientific journal «International Journal of Philology»*, 11(2), 110-116.
7. Crystal, D. (2008). *Txtng: The Gr8 Deb8*. Oxford University Press.

Iryna BRASLAVSKA,
1st year student,
faculty of agricultural management,
National university of life and
environmental sciences of Ukraine

THE PROBLEM OF INTERLINGUAL HOMONYMY
(on the example of the «false friends of the translator» of English and Ukrainian languages)

Every language is characterized by the phenomenon of homonymy. The problem of modern translation is interlingual homonyms - words that are spelled or sound the same, but have different lexical meanings. Therefore, their understanding and use in many areas of life is a pressing problem. Ignorance of these features can lead to unpredictable consequences. Homonyms are divided into complete (absolute homonyms) and partial (homofoms, homophones, and homographs).

Absolute homonyms: can / Kæn / - ім. *консервна банка* _can – дієслово *могти*; sink /Sigk / - ім. *раковина* _ sink – дієслово *тонути*; sound / Saund / - ім. *звук* _ sound - прик. *здоровий*; book / Buk/ - ім. *книга* _ Book- дієслово *бронювати*; right / Rait / - ім. *право* _ right - прик. *правий*.

Homographs: increase /Enkri:z /- дієслово. *збільшувати(ся)* _ increase /Inkri:z / - ім. *збільшення, зростання*; object / Ebdgekt, obdgikt /- ім. *об'єкт* _ object /abdgekt/ - дієслово *заперечувати*; wind /Wind /- ім. *вітер* _ wind /Wind / - дієслово *згинатися, витися*.

Homophones: route / Ru:t/- ім. *маршрут* _ root - ім. *корінь*; sell / Sal / - дієслово. *продавати* _ cell - ім. *клітина*; sight / Sait/- ім. *зір* _ site - ім. *місце*; waist /Weist/ - ім. *талія* _ waste - дієсово *витрачати даром*.

There are also interlingual homonyms. Since certain associations can arise when words are used, which causes the real meaning to be lost. This phenomenon has been termed «the translator's false friends.» «False friends of the translator» as «a manifestation of psycholinguistic language mixing, namely interference, i.e. assimilation in the linguistic consciousness of a non-native language with the structure of the native language, partial identification and mixing of two language systems, which leads to errors in speech sometimes in one, and sometimes in both languages» . Special attention should be paid when using them in technical, medical, legal literature.

Cross-linguistic homonyms can be divided into the following groups:

- words that mean different objects and phenomena in different languages;
- words that mean similar objects and concepts, but differ in nuances;
- words with the same meaning, but used in different styles.

For example, in English there is the word «magazine», which means «journal», but in Ukrainian it has a completely different meaning - an institution for purchasing goods; «kok» in Ukrainian means «a ship's cook», and in English «cock» means «a rooster».

Therefore, homonyms are an integral part of every language. Knowing their types and the differences between them is an important part of learning a language.

Oksana CHAIKA
DSc in Pedagogy, PhD in Linguistics,
Associate Professor,
University of Luxembourg (Esch-sur-
Alzette, Grand Duchy of Luxembourg)

LINGUISTIC AND PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF TOLERANCE IN
WARTIME: FOCUSING ON THE RUSSIA-UKRAINE WAR

The Russia-Ukraine war has highlighted the role of language in propaganda, disinformation, and resistance. Russian state-controlled media often manipulates historical and linguistic narratives to justify aggression, framing Ukrainian as a “dialect” or portraying Russian as the “superior” language. In contrast, Ukraine has strengthened its linguistic policies to reinforce national identity. However, these processes also affect individuals with bilingual backgrounds, raising questions about linguistic tolerance versus national security. Language in wartime carries emotional weight. Words associated with the aggressor, such as RU *русский мир* (ruskii mir) – EN *Russian world*, can evoke anger or trauma, while language policies restricting the use of Russian in public spheres may create internal conflicts for bilingual individuals. Additionally, displaced persons and refugees experience shifts in their linguistic identity, often forced to navigate new linguistic environments while coping with psychological stress. Ukraine has historically been home to multiple ethnic and linguistic communities, including non-exhaustively Crimean Tatars, Hungarians, Romanians, and Jews. The war has placed additional pressure on these communities, as language becomes both a symbol of unity and a potential dividing factor. *How can Ukraine maintain its commitment to multiculturalism and linguistic diversity while resisting linguistic imperialism? How does the war impact perceptions of tolerance toward speakers of Russian who oppose the invasion?*

Translation plays a crucial role in shaping how the world perceives *the war*. Mistranslations, intentional or not, can distort narratives, fueling misunderstanding or bias. Moreover, the choice of terminology, e.g., whether to use EN *conflict* versus EN *war*, EN *separatists* versus EN *terrorists*, affects international discourse and policy. Translators and interpreters working in crisis conditions must navigate these complexities while maintaining ethical and psychological resilience. The intersection of linguistics, psychology, and wartime tolerance is a critical yet underexplored field, particularly in the context of the Russia-Ukraine war. Further research is needed to examine the long-term psychological impact of war-related language on displaced individuals and bilingual communities, develop strategies for promoting linguistic tolerance without compromising national security and identity, investigate how translation choices affect international perceptions of the war and influence diplomatic efforts, and explore the role of education in fostering resilience and linguistic tolerance among younger generations in post-war Ukraine.

Understanding these issues is essential for shaping post-war policies, promoting social cohesion, and ensuring that language serves as a tool for rebuilding rather than further dividing Ukrainian society. The way language is used during and after the war will determine whether it becomes a means of reconciliation or remains a source of conflict. Addressing linguistic intolerance, overcoming propaganda narratives, and fostering open, inclusive communication are necessary steps toward healing the psychological wounds of war.

At the same time, a long-term strategy is needed to create an environment where language is not weaponized but serves as a foundation for national unity and cultural diversity. This requires comprehensive policies in education, media, and public discourse. Educational institutions must prioritize multilingual education that encourages respect for different linguistic identities while reinforcing Ukrainian as the state language. Schools and universities can play a crucial role in teaching critical thinking and media literacy to help individuals recognize and resist manipulative language and propaganda. Additionally, supporting culturally sensitive translation practices is vital in maintaining accurate and unbiased international communication about the war. Translators and interpreters not only mediate between languages but also between cultures, and their role in shaping narratives should not be underestimated. Misleading translations can fuel international misunderstandings, while precise and contextually aware translations can build bridges between Ukraine and the global community.

Encouraging dialogue between different linguistic communities within Ukraine is another important aspect of fostering tolerance. The war has changed linguistic dynamics, with many Russian-speaking Ukrainians actively rejecting the language of the aggressor and shifting toward Ukrainian. However, for Ukraine to remain an inclusive and democratic society, it must ensure

that linguistic shifts occur through organic social processes rather than forced measures that might alienate certain groups. Policies should support the integration of displaced persons and linguistic minorities while reinforcing the role of Ukrainian as a unifying language.

Finally, psychological support and social programs are necessary to address the emotional and cognitive effects of war-related language. Words carry trauma, and war-infused rhetoric often leaves deep scars on individuals and communities. Programs that focus on post-war psychological resilience, cultural exchange, and open communication can contribute to the healing process.

By addressing these linguistic and psychological challenges, Ukraine and the world can work together toward a future where language is a force of unity rather than division. A carefully balanced approach, e.g., one that defends national identity while respecting multiculturalism and fostering critical engagement with language, will be key to ensuring that linguistic and psychological resilience contribute to a more tolerant and united Ukraine.

References

11. Chaika, O. (2024). The impact of Russian cultural suppression on Ukrainian national unity. *International Journal of Philology*, 28(3), 41-56. <https://doi.org/10.31548/philolog/3.2024.41>

12. Chaika, O., Sharmanova, N., & Makaruk, O. (2024). Revitalising Endangered Languages: Challenges, Successes, and Cultural Implications. *Futurity of Social Sciences*, 2(2), 38-61. <https://doi.org/10.57125/FS.2024.06.20>

Valentina TROTSENKO,
1st year student,
faculty of agricultural management,
National university of life and
environmental sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor- Indira RENSKA

THE INFLUENCE OF SOCIAL NETWORKS ON THE PSYCHOLOGICAL STATE AND SPEECH BEHAVIOR OF YOUNG PEOPLE: A CHALLENGE OF OUR TIME

These days, with very active digitalization, social networks have become an integral part of the lives of many age groups, especially young people. Social media is not only a means of communication and getting a light dopamine rush, but also a powerful factor that shapes the psychological state and speech behavior of an entire generation. The purpose of this thesis is to penetrate the complex dynamics of social media's impact on the younger generation, considering the range of its consequences - from potential opportunities to hidden traps for their mental health and communication skills. The relevance of this topic stems from the large-scale integration of social media into the daily lives of young people and the need to understand its impact in order to develop effective strategies to support mental health and communication skills. Social media offers young people an unprecedented range of opportunities to network, stay in touch with loved ones, and express themselves virtually. They are becoming a kind of stage for finding like-minded people, exchanging ideas, and unleashing their creativity. As sociologist Erwin Hoffman aptly noted: "Human life can be seen as a continuous series of 'performances' where we present ourselves to others." In the context of social media, this "stage" takes on new, often hypertrophied forms. However, along with these benefits, social media also poses potential threats to the mental health of young people. The endless stream of retouched images and the demonstration of "successful" life in news feeds can provoke feelings of envy and inferiority. The phenomenon of "social comparison", when young people unconsciously compare their real lives with idealized online images, often leads to lower self-esteem and increased anxiety. Cyberbullying, as a new form of aggression that flourishes in an anonymous online environment, causes serious psychological trauma. The impact of social media on the

speech culture of young people is also worthy of attention. On the one hand, they contribute to the formation of new forms of communication, enriching the language with neologisms, abbreviations and memes that become a kind of marker of belonging to certain online communities. On the other hand, the dominance of short text messages and visual content can lead to a simplification of the language, reducing the ability to express thoughts and formal communication. There is a tendency to use emojis and visual images as the main means of conveying emotions, which may limit the verbal expression of feelings. Thus, social media is a controversial phenomenon that has a significant and diverse impact on the psychological state and speech behavior of today's young generation. They open up new horizons for communication and self-realization, but at the same time pose unique challenges to their mental well-being and communication culture.

Understanding this complex interaction is critical to fostering responsible attitudes among young people toward the use of social media, developing their media literacy, and nurturing their ability to critically evaluate online content. Further in-depth research in this area is necessary to comprehensively understand the implications of this digital revolution and develop effective strategies to support the harmonious development of young people in the era of comprehensive virtualization.

Victoria PLUHATAR,

1st year student,

faculty of agricultural management,

National university of life and

environmental sciences of Ukraine

(Kyiv, Ukraine)

Scientific supervisor - senior lecturer

Indira RENSKA

MODERN PSYCHOLOGICAL AND LINGUISTIC CHALLENGES IN THE DIGITAL AGE

In the contemporary world, vast amounts of information are received by individuals on a daily basis, which significantly affects the human psyche. The ongoing process of digitalisation has been altering traditional modes of perception. Among children and adolescents, these changes have been manifested in increasing difficulties with memorisation and a loss of interest in reading and offline activities.

As digital technologies have been integrated into almost every aspect of life, the constant use of gadgets has been found to influence the functioning of the brain. Instead of deep analysis, information is often processed through superficial scanning. This fragmented perception results in the assimilation of unconnected data segments, which hinders analytical thinking and logical reasoning.

Additionally, the ability to maintain prolonged concentration has been disrupted by constant notifications, visual stimuli, and digital noise. As a consequence, many individuals experience heightened anxiety and chronic fatigue.

The role of non-verbal communication – including gestures, facial expressions, and intonation – has also been diminished in virtual interactions. As a result, the depth of interpersonal communication, especially among young people, has been affected. New norms of communication are being formed in online environments, often characterised by superficiality or even aggressiveness.

A significant increase in psychological disorders has been reported in recent years. Psychological distress has become a common reality for many, exacerbated by global crises. The COVID-19 pandemic and the war in Ukraine can be cited as powerful examples. During these

periods, individuals have been confronted with the large-scale loss of loved ones and a growing sense of fear and uncertainty about the future.

The prevalence of depression, anxiety disorders, sleep disturbances, and stress-related conditions has notably increased. Among children and adolescents, rising levels of aggression, addictive behaviours (such as gaming or internet addiction), apathy, and depressive symptoms have been observed.

These trends have already been recognised as warning signals for the education and healthcare systems. Furthermore, the modern individual is constantly exposed to a wide range of choices — from consumer products to careers, lifestyles, and media content — which contributes to emotional overload and results in what has been termed “psychological fatigue.”

ЛІНГВІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

АКАВАНОВА Єлизавета Сергіївна,

студентка 4 курсу

факультету журналістики,

Національний університет

«Одеська юридична академія»

(м. Одеса, Україна)

Наукове керівництво – доцент ІВАНОВА

Наталія Георгіївна

ІННОВАЦІЙНІ ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ПІДХОДИ У ВИВЧЕННІ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ: ДОСВІД YOUTUBE-КАНАЛУ “IVANKA ISPANKA”

У сучасному світі, що динамічно розвивається, опанування іноземних мов є не лише бажаним, а й необхідним компонентом особистісного та професійного розвитку. Особливої уваги заслуговує використання цифрових освітніх платформ, де ефективно поєднуються автентичність, доступність і практична спрямованість подання матеріалу.

У цьому контексті вартим уваги є медіаконтент української блогерки та поліглота Івонни Лошицької — авторки мультимедійного проекту, присвяченого вивченню іспанської мови. Івонна, 29-річна мешканка Києва, має філологічну освіту за напрямом «переклад», здобуту в педагогічному університеті. Вона володіє сімома мовами, зокрема має сертифікат DELE рівня C1 з іспанської та підтверджений рівень C2 з англійської.

Контент, створений І. Лошицькою, розміщений на платформах YouTube [1; 3], Telegram [2] та Instagram [5], і характеризується системністю, міжкультурною спрямованістю та актуальністю для різних рівнів володіння мовою. Авторка висвітлює теми граматики, лексики, підготовки до міжнародних іспитів (DELE), а також ділиться ефективними стратегіями мультилінгвального підходу до вивчення іноземних мов.

YouTube-канал “Ivanka Ispanka”, створений 20 серпня 2021 року, на сьогоднішній день налічує понад 19 тисяч підписників, понад 200 відео та більше ніж 1 мільйон переглядів, що свідчить про стабільний інтерес до ресурсів цього формату серед україномовної аудиторії [1].

Канал орієнтований на україномовних учнів, студентів, викладачів та всіх охочих опанувати іспанську мову як іноземну. Усі навчальні відеоматеріали створені у відповідності до принципів комунікативної методики викладання іноземних мов. Пояснення ґрунтуються на порівнянні граматичних і лексичних явищ іспанської та української мов, що значно полегшує сприйняття матеріалу й сприяє його глибшому засвоєнню.

На YouTube-каналі блогерки вперше в україномовному просторі реалізовано формат подачі матеріалу іспанською мовою з двома типами субтитрів — іспаномовними та англійськими, що відповідає принципам подвійного занурення. У структурі каналу — 7 плейлистів, присвячених іспанській граматиці, подорожам Іспанією, практичним урокам, коротким відео для початківців, інтерв'ю з викладачами тощо [1].

У першому проаналізованому відео, що має назву «Що почитати іспанською мовою на рівні A1–B1? (для початківців та середнього рівня)», блогерка Іванна Лошицька ділиться добіркою з десяти книг в електронному форматі, рекомендованих для початкових і середніх рівнів володіння іспанською мовою [4]. На початку відео авторка підкреслює важливість читання художньої та адаптованої літератури як інструмента розвитку візуальної пам'яті, формування навичок правильного написання та розуміння лексики в контексті. Пропонується методичний підхід до читання на початковому етапі навчання, акцентуючи увагу на важливості розпочинати з коротких діалогів, побутових ситуацій та адаптованих текстів. Зокрема, рекомендується серія книжок від видавництва *Difusión* («*La chica del tren*», «*¿Dónde está Sonia?*», «*El secreto de las flores*», «*Persecución en Madrid*», «*Misterio en las Alpujarras*»), які супроводжуються вправами та ілюстративними матеріалами. Окрему увагу приділено детективній серії *Lola Lago*, адаптованій під рівень A2–B1, яка поєднує лінгвістичне навантаження з цікавим сюжетним змістом. Видання супроводжуються аудіозаписами та вправами на закріплення прочитаного. Для середнього рівня також рекомендовано книги видавництва *Pepa Villa* («*Taxista en Barcelona*») і *Agencia eñe*, які містять розмовну лексику, автентичні фрази та тематичні завдання. На завершення авторка радить учням вищих рівнів спробувати читати знайомі за змістом оригінальні тексти, аби поступово долати мовний бар'єр, переходити до неадаптованої літератури, формуючи мовну інтуїцію.

Аналіз відеоконтенту, створеного українською блогеркою Іванною Лошицькою, засвідчив актуальність цифрових ресурсів як ефективного інструмента у викладанні та вивченні іспанської мови. Таким чином, канал *Ivanka Ispanka* може бути ефективно використаний як додатковий навчальний ресурс у формальній та неформальній освіті, у роботі зі студентами філологічних і нефілологічних спеціальностей, для самостійного навчання або в системі підготовки до сертифікаційних мовних іспитів, особливо в умовах дистанційного або змішаного навчання.

Література

1. Іванка Іспанка. URL: <https://www.youtube.com/@ivanka.ispanka> (Дата звернення: 31.03.2025).
2. Іванка Іспанка PRO іспанську. URL: https://t.me/+ib_1UrntyMBIZmMy (Дата звернення: 31.03.2025)
3. Іванка. Мій лайф канал. URL: [youtube.com/@ivanka_lifeblog](https://www.youtube.com/@ivanka_lifeblog) (Дата звернення: 31.03.2025).
4. Що почитати іспанською мовою на рівні A1-B1? (для початківців та середнього рівня). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FxEcv7dVOw4> (Дата звернення: 31.03.2025).
5. Ivanka.ispanka. URL: [instagram.com/ivanka.ispanka?igshid=OGIzYTJhMTRmYQ==](https://www.instagram.com/ivanka.ispanka?igshid=OGIzYTJhMTRmYQ==) (Дата звернення: 31.03.2025)

КУРІННИЙ Олексій Вячеславович,
старший викладач
кафедри іноземних мов
Сумського національного
аграрного університету
(м. Суми, Україна)

Критичне мислення є дискусійною галуззю досліджень у різних дисциплінах протягом дуже довгого часу. Предмет «критичне мислення» вперше запроваджено грецькими філософами і використовується з епохи Грецької імперії ще й дотепер, отримавши значний, впливовий статус під час своєї подорожі в історії. Багато істориків вважають, що коріння критичного мислення можна простежити з часів Сократа 2500 років тому. Американський філософ, психолог та педагог Джон Дьюї широко відомий як «батько» сучасної традиції критичного мислення. Дьюї назвав критичне мислення як «рефлексивне мислення» і визначив його як активний, наполегливий, ретельний розгляд думок чи знань та подальших висновків, яких людина прагне. Крім того, Дьюї також припускає, що критичне мислення виявляє тенденції, які потребують постійного регулювання. Визначення Дьюї передбачає, що критичне мислення має як інтелектуальний, і емоційний компонент [1, с.7]. Хоча серед фахівців вищої освіти існує спільна думка про важливість навичок критичного мислення, немає ясності щодо того, що таке критичне мислення. Існує цілий ряд визначень критичного мислення:

Критичне мислення – це спосіб мислення про будь-який предмет чи проблему, у якому людина покращує якість свого мислення шляхом вмілого аналізу, оцінки та перебудови його.

Критичне мислення – це цілеспрямоване, саморегулююче судження, результатом якого є інтерпретація, аналіз, оцінка та висновок, а також пояснення доказових, концептуальних, методологічних, критеріологічних чи контекстуальних міркувань, на яких ґрунтується це судження.

Критичне мислення – це здатність застосовувати міркування та логіку до нових чи незнайомих ідей, думок та ситуацій [2, с. 30].

Широко визнано, що критичне мислення є важливою проблемою у сучасній освіті, і багато викладачів зацікавлені у навчанні критичного мислення своїх студентів. Метою навчання критичного мислення в рамках будь-яких навчальних дисциплін є покращення навичок мислення студентів, а також підготовка їх до існування у складному світі. Використання критичного мислення на заняттях з іноземних мов має велике значення з кількох причин. По-перше, якщо студенти можуть взяти на себе відповідальність за власне мислення, вони можуть ефективніше відстежувати та оцінювати власні методи навчання. По-друге, критичне мислення розширює навчальний досвід учнів і робить мову значущою їм. По-третє, критичне мислення має високий рівень кореляції з досягненнями студентів. Критичне мислення є важливою проблемою у вищій освіті, а розвиток навичок критичного мислення є однією з основних цілей вищої освіти [3, с. 28]. На рівні університету навички критичного мислення є необхідними під час використання інтелектуальних інструментів, за допомогою яких можна правильно оцінити мислення загалом. У цьому випадку, використовуючи навички критичного мислення, студенти можуть використовувати інтелектуальні інструменти, які пропонує критичне мислення – концепції та принципи, що дозволяють їм аналізувати, оцінювати та покращувати процес мислення.

Література

1. Dewey J. How We Think. Dover Publications, Inc.: Mineola, New York, 1997, 240p.
2. Murawski L. Critical Thinking in the Classroom...and Beyond. Journal of Learning in Higher Education, 2014, №10, pp.25-30
3. Watson G., Glaser E. M. Critical Thinking Appraisal (WGCTA). San Antonio, TX: Psychological Corp, 1980.

КУРІННИЙ Олексій Вячеславович,
*старший викладач
кафедри іноземних мов
Сумського національного
аграрного університету*

ОСВІТНІ СТРАТЕГІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗВО

У науковій літературі існує кілька термінів, пов'язаних із онлайн-навчанням, зокрема "дистанційна освіта", "електронне навчання" (E-learning) і "змішане навчання" (blended learning). Важливо зрозуміти, чи є вони взаємозамінними, чи все ж мають відмінності.

Дистанційна освіта охоплює всі форми навчання, які проходять без фізичної присутності викладача та студентів в одному приміщенні. У минулому це були заочні курси, коли навчальні матеріали надсилали поштою, а виконані завдання студенти повертали викладачеві тим самим способом або онлайн. Сучасні дистанційні програми використовують цифрові технології, що дозволяє ефективно організовувати навчальний процес на всіх рівнях освіти — від шкільного до університетського.

Електронне навчання є різновидом дистанційної освіти, що базується на використанні інформаційних технологій. Вікіпедія визначає його як навчання через цифрові платформи, а ЮНЕСКО підкреслює його зв'язок з Інтернетом та мультимедійними інструментами. E-learning включає не лише традиційне комп'ютерне навчання, а й мобільне навчання (m-learning), яке здійснюється через смартфони або планшети, підключені до бездротових мереж. Оскільки дистанційна освіта сьогодні неможлива без Інтернету, різниця між цими двома поняттями незначна.

Змішане навчання поєднує елементи очного та онлайн-навчання. За визначенням Грема, це інтеграція традиційного викладання з цифровими технологіями. Гаррісон і Канука наголошують на поєднанні аудиторного навчання з онлайн-активностями. Аллен і Сімен визначають цей тип навчання як курс, у якому значна частина матеріалу надається онлайн, а кількість очних занять скорочується.

Змішане навчання змінює підхід до організації освітнього процесу. Викладачі більше уваги приділяють організації самостійної роботи студентів, які можуть навчатися у зручному місці, маючи доступ до цифрових ресурсів та можливість консультиватися з викладачем.

Існує кілька моделей змішаного навчання: ротаційна, модель "перевернутого класу", гнучка та самостійного змішування. Найкращий вибір залежить від освітнього контексту. Для викладання іноземних мов у вищій освіті доцільним є поєднання онлайн-лекцій та аудиторних практичних занять. У немовних закладах ефективними можуть бути ротаційна модель або "перевернутий клас". Таким чином, змішане навчання забезпечує баланс між якістю освіти та безпекою студентів.

Література:

1. Allen I. E., Seaman J. Class Differences: Online Education in the United States. Sloan Consortium, 2010. P. 18-25
2. Distance education. *Wikipedia*: веб-сайт. URL: [https://simple.wikipedia.org/wiki/Distance_education#:~:text=Distance_education_\(or_distance_learning,web_sources_have_been_used](https://simple.wikipedia.org/wiki/Distance_education#:~:text=Distance_education_(or_distance_learning,web_sources_have_been_used). (дата звернення: 26.02.2025).
3. E-learning. *Wikipedia*: веб-сайт. URL: <https://simple.wikipedia.org/wiki/E-learning> (дата звернення: 26.02.2025).
4. Garrison D. R., Kanuka, H. Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *Internet and Higher Education*. 2004. Vol. 7. P. 95–105.
5. Graham C. R. Blended learning models. *Encyclopedia of Information Science and Technology*. Second Edition ed., 2009. P. 375–382

ЛІНІЧЕНКО Руслана Артемівна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ЛІНГВІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У сучасному світі володіння іноземною мовою є однією з ключових компетентностей, необхідних для ефективної комунікації, навчання, професійного зростання та міжкультурної взаємодії. У зв'язку з цим, питання вдосконалення методики викладання іноземних мов набуває особливої актуальності. Одним із важливих аспектів є врахування лінгвістичних особливостей мови, що вивчається. Це охоплює фонетику, лексику, граматику, синтаксис, а також прагматику мовлення. Ефективне викладання має ґрунтуватися на розумінні цих структур та їхньому зіставленні з рідною мовою студентів. Методологічно успішний процес викладання іноземної мови повинен базуватися на комунікативному підході, інтерактивних методах навчання, застосуванні автентичних матеріалів, використанні мультимедійних засобів і цифрових технологій. Велике значення має розвиток усіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності: читання, письма, аудіювання та говоріння.

Особливу увагу слід приділяти індивідуалізації навчання, що дозволяє враховувати потреби, рівень підготовки та стилі навчання кожного студента. Важливо також формувати мотивацію до вивчення мови через інтеграцію змістовних і культурних аспектів.

Отже, поєднання лінгвістичних знань з сучасними методами викладання є запорукою ефективного опанування іноземних мов і розвитку міжкультурної компетентності студентів.

ТИМУШ Катерина Андріївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

ЛІНГВІСТИЧНІ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Комунікативний підхід у викладанні іноземних мов формується на основі ідеї, що основна мета вивчення мови - це ефективна комунікація. В межах цього підходу головний акцент зміщується з вивчення граматичних правил та запам'ятовування словникового запасу на розвиток мовленнєвих навичок у реальних комунікативних ситуаціях. Методологічно це означає впровадження автентичних матеріалів, рольових ігор, дискусій та проєктної діяльності. Лінгвістично - орієнтацію на функціональне використання мови: розуміння прагматичних функцій висловлювань, використання мовних засобів залежно від контексту, ситуації та адресата [2].

Особливої актуальності цей підхід набуває при роботі з підлітками та дорослими, де важливо стимулювати спонтанне мовлення. Так, замість традиційного завдання на вживання минулого часу, учням пропонується описати свої минулі вихідні, ставлячи один одному запитання в парах. Таким чином, граматична структура опрацьовується не ізольовано, а в живій мовленнєвій ситуації [3].

Також у рамках комунікативного підходу велику роль відіграє розвиток міжкультурної компетенції. Вивчення іноземної мови розглядається як процес занурення в іншу культуру, а отже – розширення мовної свідомості. Саме тут стикаються методологія та лінгвістика: викладач повинен мати не лише мовну, а й культурологічну обізнаність, щоб правильно інтерпретувати та передавати особливості іншомовного спілкування [1].

Застосування цього підходу потребує якісно підготовленого викладача, здатного гнучко адаптувати навчальний матеріал до потреб групи, створювати сприятливе мовне середовище, а також коригувати мовні помилки без переривання комунікації. На практиці це означає баланс між формальним і змістовим контролем, що є суттю сучасної методики викладання мов.

Література:

1. Клімова Т. І. (2012). Методичні підходи до навчання іноземної мови у ВНЗ. Наукові записки Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 4(17), 95–101.
2. Савченко О. Я. (2015). Комунікативна методика у вивченні іноземних мов. Іноземні мови в навчальних закладах, 3, 20–25.
3. Littlewood, W. (2004). *The Communicative Approach to Language Teaching*. Cambridge University Press.

ТОКМАНЬ Вікторія Вікторівна,
*викладач кафедри іноземних
мов, Сумського національного
аграрного університету
(м. Суми, Україна)*

МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Вивчення іноземної мови в сучасному світі – це один з важливих компонентів у житті успішної людини. Знання іноземної мови студентом є необхідним, тому що це знання дає нові можливості у спілкуванні, навчанні і у сфері професійного розвитку.

Вивчення іноземних мов є важливим компонентом сучасної освіти та професійного розвитку. Одним із ключових факторів, що впливають на успішність цього процесу і є мотивація. Дослідження у сфері психології та педагогіки показують, що рівень мотивації значною мірою визначає ефективність навчання. У цій роботі розглянуто основні теоретичні підходи до мотивації у вивченні іноземних мов студентами вищих навчальних закладів. В умовах глобалізації та інтернаціоналізації освіти знання іноземних мов є важливим фактором професійного зростання та академічного успіху. Проте успішність вивчення мови значною мірою залежить від рівня мотивації студента.

Одна з головних проблем у вивченні іноземної мови це нестабільність мотивації. Часто студенти починають вивчати мову з високою мотивацією, але з часом вона знижується через брак швидких результатів, складність матеріалу або зміну життєвих обставин. Визначення ефективних стратегій підтримки стабільної мотивації залишається актуальним викликом.

Якщо студент відчуває особистий інтерес до культури, літератури чи традицій країни, чия мова вивчається, це значно підвищує його мотивацію. Наприклад, любов до іноземної музики чи кіно може стимулювати активне навчання. Бажання навчатися за кордоном, знайти роботу в міжнародній компанії або просто спілкуватися з носіями мови є також потужними мотиваційними чинниками. Коли студент бачить реальні результати

свої роботи (наприклад, розуміє іноземні тексти або може підтримати бесіду), це зміцнює його бажання продовжувати навчання. Страх помилок або низька самооцінка можуть знижувати мотивацію. Навпаки, позитивне ставлення до своїх можливостей сприяє активнішому навчанню. Роль викладача при вивченні іноземної мови є однією з найважливіших. Використання сучасних інтерактивних методів навчання, індивідуальний підхід до студентів та створення комфортної атмосфери сприяють підвищенню мотивації. Доступ до автентичних матеріалів, мультимедійних ресурсів, спілкування з носіями мови та участь у мовних клубах значно підвищують мотивацію студентів. Чіткі критерії оцінювання та позитивна мотивація через нагороди, сертифікати або схвалення можуть також стимулювати студентів. Важливими чинниками мотивації є соціальні та економічні фактори. Кар'єрні можливості, потреба в мові для майбутньої роботи або вимоги навчальної програми впливають на рівень зацікавленості студентів.

Мотивація студентів при вивченні іноземної мови залежить від багатьох факторів, як внутрішніх так і зовнішніх. Для ефективного навчання важливо враховувати ці аспекти та створювати умови, які стимулюють бажання вивчати мову. Використання сучасних методик, підтримка студентів і заохочення їхніх досягнень допоможуть покращити результати навчального процесу.

Anna LYTOVCHENKO,
*1year student, faculty of agricultural
management, National university of
life and Environmental sciences of
Ukraine (Kyiv, Ukraine)*
Scientific supervisor - senior lecturer
Indira RENSKA

METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF THE FORMATION OF LANGUAGE COMPETENCE

In a modern multicultural society, the study of a foreign language cannot be limited solely to the mastery of vocabulary and grammar. Instead, it is expected that language education will contribute to the understanding of cultural norms, national identities, systems of values, and communicative behavior of representatives of other linguistic communities. The importance of such an approach is emphasized by the dynamic processes of international cooperation, academic mobility, and migration, which require individuals to be not only linguistically competent but also culturally sensitive.

In this context, the formation of intercultural communicative competence is considered a fundamental objective of foreign language teaching. A key challenge faced by language educators is the integration of both linguistic and cultural components into the educational process in a balanced and pedagogically sound way.

It has been established that the ability to engage in intercultural communication involves not only the correct use of linguistic structures but also the knowledge of social norms, cultural practices, typical behavior patterns, and communicative styles characteristic of different communities. In recent years, a methodological shift has been observed in language pedagogy: traditional grammar-translation methods have been increasingly replaced by communicative, cognitive, and culturally oriented approaches. Communicative methods are being prioritized, as they encourage the practical use of language in real-life and simulated interactions. The cognitive approach, in turn, focuses on the learner's ability to independently process, analyze, and construct knowledge through meaningful language use.

Particular attention is being paid to the cultural approach, which places intercultural competence at the center of the learning process. It has been shown that when learners are

engaged in exploring the target culture – its customs, worldview, history, and national symbols – their motivation increases, and their ability to interact with representatives of other cultures improves. The teacher’s role in such a classroom is being redefined: rather than being a source of knowledge alone, the educator assumes the function of a facilitator of intercultural dialogue, a mentor who supports learners in their journey of cultural discovery and reflection.

Various methods and tools have been applied to develop intercultural competence within language courses. Authentic materials such as videos, films, literary texts, and digital content from native-speaking environments are widely used to introduce students to real cultural contexts. Interactive forms of work – discussions, debates, role-playing, and case studies – have been employed to simulate communication in intercultural settings and to develop empathy and tolerance. Project-based learning with an intercultural dimension enables learners to research cultural topics, compare different traditions, and present their findings creatively.

Thus, the integration of cultural content into foreign language education has been recognized as a necessary condition for the development of well-rounded communicative competence. It allows not only for a more effective assimilation of linguistic material but also contributes to the formation of critical thinking, empathy, respect for diversity, and openness to dialogue. The ability to communicate successfully across cultures is increasingly viewed as a key skill in the 21st century, and foreign language teaching must respond to this demand. In conclusion, it may be stated that the methodological principles of language instruction should be based on the synergy of linguistic, cognitive, and intercultural components. In this way, foreign language education will remain relevant, human-centered, and responsive to the needs of contemporary multicultural societies.

Inna LITVINENKO

*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA

*PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

THE IMPACT OF CONTEMPORARY PROBLEMS OF PSYCHOLOGY AND LINGUISTICS ON MASTERING A FOREIGN LANGUAGE

Introduction. The modern world is characterized by the rapid development of technology, globalization and changes in the perception of information, which directly affects human psychology and language processes. The relevance of the study is to identify key challenges and find ways to overcome them.

The relationship between psychology and linguistics. Language is a reflection of a person’s psychological state. Stressful situations, social tension and other factors affect the style of speech, vocabulary and communication strategies. At the same time, language shapes thinking and worldview, which makes it a key factor in personality development.

Problems of psychological nature. Among the most common psychological problems we may define the following:

- ✓ Digital addiction. Excessive use of social media and gadgets contributes to the development of information overload, reduced concentration and emotional burnout.
- ✓ Changes in communication skills. Online communication is replacing face-to-face communication, which affects the development of empathy, interpersonal skills and emotional intelligence.
- ✓ Mental health in times of instability. Wars, environmental disasters, and economic crises lead to an increase in anxiety, depression, and stress disorders.
- ✓ The problem of identity. In a fast-paced world, people face crises of self-identity that affect their personal development and social adaptation.
- ✓ Problems of psychological adaptation of migrants. People who are forced to change their country of residence face language barriers, culture shock and socialization difficulties.

Problems of linguistic nature. Among wide-spread linguistic problems the most noticeable are the following:

- The impact of technology on language. Automation of communication, the use of artificial intelligence and chatbots lead to simplification of speech, reduction of vocabulary and replacement of live communication with text messages.
- Globalization and the loss of language uniqueness. The English language continues to dominate, causing the disappearance of small languages and dialects, as well as a change in the linguistic identity of the population.
- The problem of linguistic aggression. The level of hate speech, trolling, disinformation and manipulative rhetoric is growing online, affecting social interaction.
- Evolution of the language norm. Modern media, youth slang, and social media are actively changing language standards, which is causing discussions about the preservation of classical language norms.
- The disappearance of professional language culture. Many professions are losing their specific terminology due to the simplification of communication and the use of common words.

Conclusion and possible solutions. Thus, the problems of psychology and linguistics in the modern world are closely intertwined and require a comprehensive approach to solving them. Possible solutions include the following:

- increasing media literacy and critical thinking to counteract language manipulation;
- developing psychological resilience and emotional intelligence in society;
- supporting linguistic diversity and protecting small languages;
- balance between the use of technology and live communication;
- development of psychological support programs for people facing communication and language difficulties;
- improving education in the field of linguistics and psychology to preserve language culture and strengthen the psychological health of society.

Kateryna KSENZHENKO,
*1st year student of Philology,
 Faculty of Humanities and
 Pedagogy,
 National University of Life
 and Environmental Sciences
 of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA,
*PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
 Associate Professor of the
 Department of Foreign Philology
 and Translation, National*

LINGUISTIC AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Teaching foreign languages involves a variety of linguistic and methodological aspects that contribute to effective language acquisition. These aspects encompass cognitive, social, and pedagogical dimensions. Essential components, methodologies, and considerations in the teaching of foreign languages are as follows.

Linguistic Aspects. Understanding the structural aspects of a language is crucial. This includes phonetics (sounds), morphology (word formation), syntax (sentence structure), semantics (meaning), and pragmatics (contextual language use). Teachers need to provide learners with a clear comprehension of the differences between their native language and the target language. For example, languages vary greatly in verb tenses, article usage, and forms of politeness.

Language is deeply rooted in social context. Understanding sociolinguistic factors such as register, dialect, and socio-cultural norms enhances language instruction. Teachers can help students navigate language use in different contexts, which is crucial for effective communication.

Methodological Aspects. There is a huge variety of methodological approaches used in teaching foreign languages, among which the most popular are:

1. **Communicative Language Teaching (CLT).** This approach emphasizes interaction as the primary means of language learning. Lessons are designed around real-life communication situations, focusing on both fluency and accuracy. Activities may include role-plays, group discussions, and task-based learning, which encourage students to use the target language in authentic contexts.

2. **Task-Based Language Teaching (TBLT).** TBLT is founded on the premise that students learn best by engaging in meaningful tasks. Students complete tasks using the target language, which promotes authentic language use and problem-solving skills. This approach also emphasizes student autonomy and encourages critical thinking.

3. **Content-Based Instruction (CBI).** CBI integrates language learning with content learning. It focuses on teaching a subject through the medium of a foreign language, helping students learn both the language and subject matter concurrently. This method is particularly effective in contexts such as immersion programs or for students studying specific disciplines (e.g., science, history) in a foreign language.

4. **The Lexical Approach.** This approach focuses on teaching vocabulary and phrases rather than isolated grammar points, emphasizing the importance of words and their combinations (collocations). Understanding and using lexical chunks can significantly improve fluency and comprehension.

5. **Digital and Technological Integration.** The use of digital tools (e.g. language learning apps, online platforms) has transformed language teaching methodologies. Incorporating technology can enhance engagement and provide learners with personalized opportunities for practice. Blended learning models, which combine face-to-face and online instruction, are increasingly popular.

Language teaching is a complex interplay of linguistic and methodological aspects that requires careful consideration of various factors. Approaches like Communicative Language Teaching, Task-Based Learning, and digital integration highlight the importance of interaction, meaningful tasks, and the incorporation of technology. Moreover, recognizing learners' diverse needs, utilizing effective assessment methods, and fostering cultural awareness are essential for successful outcomes in foreign language education.

References

6. Ellis, R. (2003). *Task-based Language Learning and Teaching*. Oxford University Press.
7. Larsen-Freeman, D., & Anderson, M. (2011). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford University Press.
8. Lewis, M. (1993). *The Lexical Approach: The State of ELT and a Way Forward*. Language Teaching Publications.
9. Richards, J. C., & Rogers, T. S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.

Oksana SOPOCHKINA,

*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA,

*PhD, Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

FORMAL, NON-FORMAL AND INFORMAL LEARNING IN MASTERING A FOREIGN LANGUAGE

Education, in its various forms, plays a significant role in learning and mastering a foreign language. Understanding the differences among formal, non-formal, and informal education can help learners choose the best approach for their needs and contexts. In relation to foreign language acquisition each type has its peculiarities:

Formal Education refers to structured educational systems that operate within institutions, such as schools, colleges, and universities. It is characterized by a standardized curriculum and certified teachers.

Its features are the following:

- Curriculum-Based: students typically follow a set syllabus designed to achieve specific learning outcomes.
- Assessment: learners are often evaluated through standardized tests, exams, and assessments.
- Certification: formal education usually culminates in formal qualifications, such as diplomas or degrees.
- Schedule: classes are held at defined times and locations.

Examples of formal learning within mastering a foreign language can be: language courses offered in schools (e.g. high school language classes); university degree programs in foreign languages or linguistics; intensive language programs with a fixed duration, such as language immersion courses.

Advantages of formal education are: a structured learning environment; qualified instructors and resources; difficulty and progression can be measured quantitatively.

Non-Formal Education refers to organized learning activities that take place outside the formal education system. These activities are structured but do not lead to formal certification.

Its features are the following:

- Flexibility: often more adaptable in terms of content and pacing, allowing for personalized learning experiences.

- **Community-Based:** frequently involves local communities and organizations, enhancing relevance and accessibility.
- **Voluntary Participation:** typically, not compulsory and caters to specific interests or needs.

Examples of non-formal learning of a foreign language: language workshops, private tutoring, or classes offered by community centers; online language courses or MOOCs (Massive Open Online Courses); conversation clubs or language exchange programs.

Among benefits of non-formal education one can name: more opportunities to focus on practical language use and context; usually it less formal, which can create a more relaxed learning environment; often tailored to specific learner needs and interests.

Informal Education refers to learning that occurs in everyday life but is not structured or institutionally organized. It is often spontaneous and based on personal interests or experiences.

Its features are the following:

- **Organic:** learning occurs naturally through interactions, experiences, and engagements with the world.
- **No Formal Structure:** it doesn't follow a specific curriculum or assessment process.
- **Lifelong Learning:** it encourages continuous learning throughout life, regardless of age.

Examples of informal education within mastering a foreign language are: engaging in conversations with native speakers or language partners; consuming media in the target language, such as watching movies, listening to music, or reading books; travel or immersion experiences in countries where the target language is spoken.

Advantages provided by informal education include: highly engaging as it often involves real-life communication and cultural exposure; allows for practical application of language skills in authentic contexts; supports motivation and personal agency in learning.

Conclusion. Each type of education – formal, non-formal, and informal – has its own strengths and weaknesses when it comes to mastering a foreign language. Often, a combination of these approaches can lead to more effective language acquisition, as they each offer unique benefits that can enhance learning experiences. For instance, formal education provides a solid foundation in grammar and vocabulary, while non-formal and informal education encourage real-life communication and cultural connections, making language use more relevant and engaging.

Oleksii KURINNYI,
senior lecturer,
foreign languages department,
Sumy National Agrarian University
(Sumy, Ukraine)

INNOVATIVE INFORMATION-COMMUNICATION MEANS OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING

The rapid advancement of information-communication technologies (ICT) has revolutionized foreign language learning, making it more interactive, personalized, and accessible. This paper explores three key ICT tools—mobile language applications, virtual reality (VR) environments, and social networking platforms—and evaluates their impact on language acquisition. While these tools enhance engagement, proficiency, and cultural understanding, challenges such as cost and accessibility persist.

Foreign language learning has transitioned from traditional methods to technology-driven approaches. ICT tools provide learners with dynamic opportunities to practice and master languages. Mobile apps, VR, and social platforms have emerged as innovative tools that improve interactivity and real-world applicability, making them essential for modern language education.

Mobile applications like Duolingo and Babbel leverage ICT to deliver adaptive, user-friendly language instruction. These apps use algorithms to personalize lessons and incorporate

gamification—such as rewards and progress tracking—to enhance motivation. Loewen et al. (2019) found that using Duolingo for 34 hours led to vocabulary gains comparable to a semester of college-level Spanish, particularly in reading and listening. While effective for beginners, research by Vesselinov and Grego (2016) highlights that mobile apps may not sufficiently develop advanced fluency, particularly in speaking and writing.

Virtual reality platforms like Mondly VR and ImmerseMe immerse learners in simulated environments, enabling contextual language practice. VR replicates real-life scenarios, such as shopping or travel, enhancing speaking and listening skills. A 2021 study by Kaplan-Rakowski and Wojdyski showed that VR learners improved pronunciation accuracy by 15% compared to traditional methods, due to immersive exposure. Additionally, VR fosters cultural competence by situating learners in authentic environments. However, Tai et al. (2022) note that the high cost of VR hardware and technical requirements limit its widespread adoption.

Comparatively, mobile apps offer accessibility, VR provides immersion, and social platforms facilitate authentic interaction. Blended approaches that integrate these tools with classroom instruction could maximize benefits. Emerging innovations such as AI chatbots and augmented reality promise further advancements in language learning (Goksu et al., 2022). Despite existing challenges, ICT tools continue to transform language education, fostering engagement, proficiency, and global accessibility.

Література:

1. Goksu I., Aslan A., Ozturk M. Technology in English language learning: A meta-analysis on its effects on language skills. *Educational Research Review*. 2022. Vol. 36. P. 100452.
2. Jurkovič V. Online informal learning of English through digital technologies: A review of opportunities and challenges. *Language Learning & Technology*. 2019. Vol. 23, iss. 1. P. 47–62.
3. Kaplan-Rakowski R., Wojdyski T. The impact of virtual reality on language learning: A pilot study with adult learners. *Computer Assisted Language Learning*. 2021. Vol. 35, iss. 4. P. 789–810.
4. Lee J. S., Dressman M. Informal digital learning of English: A review of research and implications for language education. *TESOL Quarterly*. 2018. Vol. 52, iss. 3. P. 659–682.

ІСТОРИЧНА І ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА: СВІТОВА ПРАКТИКА

ВАСИЛЕНКО Аріна Олександрівна,

студентка 2 курсу

гуманітарно-педагогічного факультету,

Національний університет біоресурсів і

природокористування України (м. Київ, Україна)

Наукове керівництво – доцент

ТЕПЛА Оксана Миколаївна

HISTORY OF THE ENGLISH LANGUAGE

The English language has a long and fascinating history. It developed over many centuries, influenced by different cultures, invasions, and historical events. Today, English is spoken by over 1.5 billion people worldwide, but its roots go back to ancient times.

English began when Germanic tribes (the Angles, Saxons, and Jutes) came to Britain around the 5th century. Their languages formed what we now call Old English. It looked and sounded very different from modern English. For example, the word “king” in Old English was “cynning”.

Old English was also influenced by Latin (from the Roman occupation) and Old Norse (from Viking invasions). Some common words today, like *sky*, *egg*, and *knife*, come from Norse.

In 1066, the Normans from France conquered England. This had a huge impact on the language. For a long time, French was the language of the government, the court, and the upper class, while English was spoken by ordinary people. As a result, many French words entered English, especially in areas like law, art, and food (e.g., *court*, *beauty*, *beef*). Grammar also changed — word endings were simplified, and sentence structure became more fixed.

One of the most famous texts from this time is Geoffrey Chaucer's *The Canterbury Tales*.

The Renaissance brought many new words from Latin and Greek into English, especially in science, philosophy, and the arts.

The invention of the printing press in 1476 by William Caxton helped standardize English spelling and grammar. Books became more widely available, and people began to write and read in English more often.

William Shakespeare also played a big role. He created and popularized many new words and phrases, helping to expand the language's vocabulary and style.

English continued to change and grow. In 1755, Samuel Johnson published the first major dictionary of the English language, which helped standardize spelling. During the 18th and 19th centuries, the British Empire expanded around the world. English spread to many countries, and it borrowed words from many languages it encountered — like *pyjamas* (from Hindi) or *robot* (from Czech).

In the 20th and 21st centuries, English became a global language used in business, science, and the internet. New forms of English developed in different countries (e.g., American English, Australian English, Indian English).

Technology and social media have also introduced new slang, abbreviations, and ways of writing.

The history of English is a story of constant change. From a Germanic tribal dialect to a global language, English has been shaped by wars, invasions, books, technology, and culture. It continues to evolve today, showing how language is always alive and adapting.

КРУПСЬКИЙ Сергій Сергійович,
курсант 2 курсу навчально-наукового
інституту оперативно-рятувальних сил,
Національний університет цивільного
захисту України (м. Черкаси, Україна);

РИЛЄЄВ Данііл Романович,
курсант 2 курсу навчально-наукового
інституту оперативно-рятувальних сил,
Національний університет цивільного
захисту України
(м. Черкаси, Україна)

**Наукове керівництво – професор
ХАРЛАМОВ Михайло Іванович**

ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ З ПОЖЕЖАМИ НА ХАРКІВЩИНІ У 1920-Х РОКАХ

Наша держава на теперішній час переживає вельми складні часи. Системна криза захопила більшість сфер життєдіяльності нашого суспільства. В тому числі проблемними є питання боротьби з пожежами в країні взагалі, та у Харківській області зокрема. Регулярно вогонь знищує велику кількість майна, гинуть люди. На нашу думку, було б доречним звернення до історичного досвіду боротьби з пожежами у нашому краї, зокрема до вирішення проблем з ліквідації стихійних лих у період нової економічної політики. Ще 20 серпня 1920 року Раднарком УСРР вніс постанову про поліпшення боротьби з пожежами на території України. В місцях розташування військових складів, лісових масивів та державних підприємств оголошувалася трудова пожежна повинність на

населення, що проживала на території, близькій до важливих об'єктів, створювалися спеціальні трудові пожежні дружини. На усіх військових складах та підприємствах створювалися пожежні комітети (пожкоми), що займалися питаннями організації пожежної безпеки. Загальне керівництво справою боротьби зі стихійними лихами в регіонах покладалося на офіційні державні вогнеборчі установи – губернські та повітові відділи по боротьбі з пожежами. Ці процеси були характерні в першу чергу для Харківської губернії, оскільки у той період військові дії на тій території були завершені. У лютому 1923 року у м. Харкові відбулася I Харківська Губернська пожежна конференція. Після доповіді завідувача губернським пожежним відділом Рижова про стан пожежної безпеки в регіоні, стало зрозуміло, що боротьба з пожежами на Харківщині у перші роки НЕПу велася достатньо ефективно. Кількість пожеж у 1922 році скоротилася на 80 % порівняно з 1921 роком, стрімко зростала кількість добровільних пожежних товариств та організацій.

На початку 1920-х років відчувалася гостра нестача продовольства в країні, тому особливу увагу пропонувалося звертати на збереження хліба, зокрема на Харківщині. В циркулярі Харківського губернського виконавчого комітету до волосних та повітових виконкомів від 17 липня 1922 року зазначалося, що усім уповноваженим державним органам необхідно звернути увагу на забезпечення протипожежних заходів з охорони зсипних пунктів, зернових елеваторів та інших зерноскосовищ. У м. Харкові регулярно скликалися комісії з боротьби з пожежами при оружному виконавчому комітеті. Так 22 червня 1926 року представники губернського пожежного відділу т. Михайлов та Білоусов зробили доповідь про стан пожежної справи у м. Харкові та його районах. Згідно наданих даних кількість пожеж зросла, але при цьому було пояснено, що це відбулося за рахунок територіального збільшення Харківської округи та за рахунок більш точної інформації про пожежі в регіоні. Як ми бачимо історичний досвід боротьби з пожежами харківських вогнеборців є вельми різноманітним та ефективним, оскільки вже наприкінці 1920-х років на початку 1930-х років кількість пожеж на території Харківщини суттєво знизилася.

Iryna TUREVSKA,

*1st year student of Philology,
Faculty of Humanities and
Pedagogy,
National University of Life
and Environmental Sciences
of Ukraine*

Oksana ZAKHUTSKA,

*PhD (Doctor of Arts in Linguistics),
Associate Professor of the
Department of Foreign Philology
and Translation, National
University of Life and
Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

PHILOSOPHICAL ASPECTS OF LEARNING ENGLISH

The philosophical aspects of learning English – or any other language – encompass a range of considerations relating to the nature of language, knowledge, learning processes, identity, and societal influences. This area of inquiry can draw from various philosophical traditions, including pragmatism, existentialism, post-structuralism, and more.

One of the primary philosophical concerns in language learning is the nature of language itself. Questions arise about what language represents, how it shapes thought, and its role in communication. Ludwig Wittgenstein argued that the meaning of words is derived from their use

in specific contexts, which contrasts with viewing language as a static system of rules. This emphasizes the practical use of language in everyday interactions.

Sapir-Whorf Hypothesis posits that the structure of a language affects its speakers' worldview and cognition. The implications of this hypothesis suggest that learning English can fundamentally alter how learners perceive and interact with reality.

Philosophically, the way individuals approach learning a language can reflect broader epistemological views – how knowledge is acquired, understood, and valued.

The constructivist approach, influenced by philosophers like John Dewey and Jean Piaget, posits that learners construct their own understanding and knowledge of the world through experiences and reflections. In language learning, this translates into immersive interactions and real-world communication.

Pragmatism emphasizes the practical consequences and applications of learning. In the context of learning English, this means focusing on using language effectively in real-world scenarios rather than merely memorizing grammar rules and vocabulary.

Language is deeply tied to identity formation. For many learners, acquiring English involves negotiating cultural identities and embracing or resisting aspects of various cultures.

Scholars like Homi Bhabha have argued that learning a dominant language (such as English) can signify complex relationships between colonizers and the colonized. This highlights issues of power, representation, and hybridity in language learning.

The process of learning a foreign language can influence how individuals view themselves. Identity could be shaped by the ability to communicate in English, leading to a sense of belonging or alienation.

Understanding the broader societal and cultural contexts in which English is taught and learned can reveal significant philosophical concerns.

As proposed by Paulo Freire, critical pedagogy encourages students to question and challenge domination, and the beliefs and practices that sustain it. This approach can be vital in English learning contexts, where learners develop critical awareness of language as a tool of social power.

Pierre Bourdieu's concept of cultural capital suggests that language learning can reflect and reinforce social structures. Mastering English can serve as a form of cultural capital, granting access to resources and opportunities within global contexts.

The ethical dimensions of language learning often arise in discussions about the implications of using a global lingua franca.

Language learning in a globalized context raises questions about equity, representation, and accessibility. The dominance of English can marginalize other languages and cultures, impacting language education policies and practices.

The philosophical aspects of learning English engage with profound questions about the nature of language, the epistemological processes involved in learning, personal and cultural identity, societal structures, and ethical considerations. By understanding these dimensions, educators can better formulate their teaching practices to enrich the language learning experience while considering the broader implications of language in society.

References

10. Bourdieu, P. (1991). *Language and Symbolic Power*. Harvard University Press.
11. Dewey, J. (1916). *Democracy and Education: An Introduction to the Philosophy of Education*. The Macmillan Company.
12. Dörnyei, Z. (2001). *Teaching and Researching Motivation*. Longman.
13. Whorf, B. L. (1956). *Language, Thought, and Reality: Selected Writings of Benjamin Lee Whorf*. MIT Press.

Olexandra SEREDYNA,
2nd year student of Philology,
Faculty of Humanities and Pedagogy,

ENGLISH AS A GLOBAL LINGUA FRANCA: LEGACY OF THE BRITISH EMPIRE

English is spoken by over «1.5 billion people» worldwide, but its global dominance is not accidental. This presentation explores how the British Empire spread English across continents, transforming it into a tool of both cultural imperialism and multicultural exchange.

Historical Expansion of the British Empire

- Colonialism (16th–20th centuries): British colonization of regions like India, Africa, the Caribbean, and Australia imposed English as the language of administration, education, and law. Example: In India, English replaced Persian and local languages in governance, creating an elite class fluent in English.

- Industrial Revolution: Britain's economic power boosted English as the language of trade, science, and technology.

20th-Century Influence: Post-WWII, American cultural dominance (film, music, tech) reinforced English as a global language.

Cultural Imperialism vs. Multicultural Exchange

A. Cultural Imperialism:

- English often marginalized indigenous languages and cultures.
- Example: In Ireland, English replaced Gaelic, contributing to language decline.
- Critics argue English became a “killer language,” erasing linguistic diversity.

B. Multicultural Exchange:

- English adapted to local contexts, creating hybrid varieties:
  - Indian English: Blends British grammar with Hindi vocabulary (“prepone” vs. “postpone”).

- Nigerian Pidgin: Mixes English with indigenous languages.
- English now serves as a «neutral bridge» in multicultural societies (e.g., Singapore, EU institutions).

Modern-Day Implications

- Globalization: English dominates international business, diplomacy, and academia.
- 95% of global scientific papers are published in English.
- Digital Age: Social media, programming languages (Python, JavaScript), and AI rely on English.

- Criticism:

- Linguistic Inequality: Non-native speakers face barriers in education and employment.
- Neocolonialism: Former colonies still grapple with English's privileged status.

Case Study: India

- Colonial Legacy: English remains an official language, uniting a multilingual nation.
- Bollywood: Films blend Hindi and English (“Hinglish”), reflecting modern identity.
- Debate: Is English a symbol of oppression or a tool for global opportunity?

Conclusion

English's global status is a double-edged sword:

- Negative: Rooted in imperialism, it threatens linguistic diversity.
- Positive: It enables cross-cultural dialogue and access to global networks.

Future: As English evolves, decolonizing its use and empowering local languages is key to equitable communication.

*2 year student,
faculty of law,
National university of life and
environmental sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

**Scientific supervisor - senior lecturer
Indira RENSKA**

LANGUAGE AS A LAW INSTRUMENT: HISTORICAL AND PHILISOPHICAL ASPECTS

Language is considered the foundation of human communication; however, in the legal context, a distinct function is performed by it – the formation, regulation, and definition of the legal norms and social relations are carried out through languages. Laws, court decisions, and contracts are articulated in linguistic form, through which their accuracy, clarity, and effectiveness are determined.

Legal language is deeply rooted in history: from the Latin expressions of Roman law to the English terminology of the digital age. In ancient Rome, Latin was adopted as the language of legal tradition, as exemplified by the Code of Justinian. During the Middle Ages, the Latin legal language was preserved and reinforced by scholastic thought, and over time, national legal systems were developed with appropriate linguistic adaptations. In the 19th and 20th centuries, legal systems were modernized through the codification and logical formalization of language. Contemporary challenges, such as globalization, are contributing to unification, but simultaneously generating new terminological issues.

Philosophical concepts of justice have been inextricably linked to legal language. From Plato and Aristotle to John Rawls, each era has contributed to the formation of its own legal lexicon through the concepts of justice, morality, and duty. This is reflected in legal categories such as “equality”, “dignity”, and “justice” which carry both legal and philosophical implications.

Changes in the meanings of terms are directly influencing the enforcement of law. For example, the transformation of the concept “freedom” – from a status to a human right – and the introduction of new terms in digital law are altering approaches to the interpretation of legal norms. Moreover, the complexities involved in translating legal terms in international law may lead to conflicts and legal uncertainty.

Thus, legal language is not merely a technical tool but is regarded as a dynamic system that reflects the philosophy, history, and values of society. Its study is considered crucial for a deeper understanding of law and justice, particularly in the context of contemporary transformations.

ПЕДАГОГІЧНІ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

АФАНАСЕНКО Володимир Юрійович,
*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
гуманітарно-педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
(м. Київ, Україна)*

**Наукове керівництво – доцент
ТЕПЛА Оксана Миколаївна**

ВЕЛИКІ МОВНІ МОДЕЛІ В ОСВІТІ: РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ НАВЧАННЯ

У сучасних умовах цифрової трансформації освіти дедалі більшої популярності набувають інструменти штучного інтелекту, зокрема великі мовні моделі (Large Language Models, LLMs). Такі моделі, як GPT, BERT, Claude та інші, відкривають нові можливості для підтримки навчального процесу, зокрема у створенні навчальних матеріалів, автоматизації оцінювання, розвитку навичок критичного мислення та індивідуалізації навчання. Актуальність дослідження обумовлена потребою у переосмисленні ролі технологій в освітньому середовищі, а також необхідністю ефективного впровадження LLM в українську систему освіти.

Великі мовні моделі — це потужні системи штучного інтелекту, здатні обробляти та генерувати текст на основі великих обсягів мовних даних. Вони можуть відповідати на запитання, перекладати, створювати новий текст, резюмувати, аналізувати тощо. Їх функціонал можна успішно застосовувати у різних сферах освіти.

Для викладачів великі мовні моделі становлять цінний інструмент у підготовці до занять. Вони можуть використовуватись для автоматизованої генерації дидактичних матеріалів, адаптації навчального контенту під рівень учнів, створення тестових завдань, креативних вправ, планів занять та перекладів. Це дозволяє педагогам економити час, зосереджуючись на методичній і комунікативній складовій навчання.

Студенті, своєю чергою, отримують можливість поглибити знання завдяки миттєвому доступу до пояснень, прикладів, альтернативних формулювань та практичних порад. LLM можуть бути корисними в самостійній підготовці до, контрольних робіт, іспитів або просто у вивченні нового матеріалу. Вони також сприяють формуванню навичок аналітичного мислення через діалог і співпрацю з «розумним» співрозмовником. Особливо цінним є застосування LLM у вивченні іноземних мов, де моделі можуть виступати в ролі віртуального мовного партнера.

Однак використання LLM в освіті не позбавлене ризиків. Серед основних викликів — потенційна залежність студентів від моделей, зниження мотивації до самостійного мислення, загроза порушення академічної доброчесності (зокрема при використанні моделей для списування), а також небезпека сприйняття неточних або поверхових відповідей як істинних. Тому важливо поєднувати використання мовних моделей із розвитком цифрової грамотності та навичок критичного аналізу як у викладачів, так і в учнів.

В українському контексті перспективи впровадження великих мовних моделей надзвичайно широкі. Йдеться, зокрема, про інтеграцію таких інструментів в освітні платформи (наприклад, Moodle чи Google Classroom), створення україномовних адаптованих рішень, підвищення цифрової компетентності педагогів, а також застосування ШІ для подолання освітньої нерівності — особливо у віддалених регіонах або за умов війни.

Отже, великі мовні моделі є не просто допоміжним інструментом, а й потенційно трансформаційним чинником у системі освіти. Їх розумне й етичне використання здатне не лише підвищити якість навчального процесу, а й зробити його гнучкішим, інклюзивнішим і більш орієнтованим на потреби кожного студента. Проте важливо пам'ятати, що ці технології мають доповнювати, а не замінювати живу педагогічну взаємодію.

ВІТКІВСЬКА Даша Сергіївна,
*студентка 1 курсу
гуманітарно педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України*

PEDAGOGICAL THEORIES AND PRACTICES IN A MULTICULTURAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT

Multicultural education has emerged as a critical component in the context of globalization and increasing cultural diversity. The need for an inclusive educational system that respects and values the cultural identities of all students has never been greater. This paper aims to explore the key pedagogical theories and practices that are vital in a multicultural educational environment, focusing on how educators can effectively integrate cultural diversity into their teaching strategies, curricula, and classroom dynamics.

In today's increasingly globalized world, students come from diverse cultural, linguistic, and social backgrounds. Multicultural education seeks to address this diversity by creating an environment in which all students, regardless of their cultural background, have an equal opportunity to succeed. This approach promotes an appreciation of cultural differences and aims to empower students to recognize and challenge societal inequities. The role of educators is essential in fostering an atmosphere of inclusivity, respect, and mutual understanding within the classroom [Banks, 2006].

Several pedagogical theories provide the foundation for multicultural education, emphasizing the importance of addressing cultural diversity in the learning process. Constructivism is one of the most influential theories in this context. According to this theory, learning is an active process where students build new knowledge based on their personal experiences. In the context of multicultural education, this means that students bring their cultural backgrounds and perspectives to the classroom, which should be acknowledged and incorporated into their learning. Constructivism encourages educators to design learning experiences that are responsive to students' cultural contexts and lived experiences. Critical Pedagogy, developed by Paulo Freire, advocates for education that is not only about knowledge transmission but also about social transformation. Critical pedagogy encourages students to question societal norms, challenge biases, and empower themselves to become agents of change. In a multicultural context, it enables students to critically engage with issues of inequality and injustice, fostering a sense of social responsibility [Freire, 1970]. Another key theory is Culturally Responsive Teaching (CRT), which emphasizes the need for teaching practices that reflect students' cultural backgrounds. CRT encourages educators to adapt their teaching methods to be inclusive of different cultural perspectives, ensuring that students' identities are respected and valued in the learning process.

To implement successful multicultural education, educators must adopt various effective practices. Differentiated Instruction is a strategy that tailors teaching methods to accommodate diverse learning styles, abilities, and cultural perspectives. By recognizing that students learn in different ways, differentiated instruction ensures that all students have the opportunity to succeed. Another important practice is Intercultural Communication, which promotes dialogue between students from different cultural backgrounds. Through intercultural communication, students learn to appreciate the value of diversity, overcome misunderstandings, and develop respectful relationships with their peers. Inclusive Curriculum Design is also essential, as it ensures that the materials and resources used in the classroom reflect diverse cultural perspectives. An inclusive curriculum provides students with a broader understanding of the world and helps them appreciate the richness of different cultures. Lastly, Collaborative Learning is an important practice in a multicultural classroom. By working in groups with students from different cultural backgrounds, students develop essential social skills, such as empathy, communication, and teamwork. Collaborative learning encourages the exchange of ideas and perspectives, which fosters mutual understanding and respect among students.

Despite the many benefits of multicultural education, several challenges persist. These challenges include language barriers, cultural misunderstandings, and resistance to change from both educators and students. To address these challenges, it is crucial to provide professional development for teachers on multicultural pedagogy, equipping them with the skills and knowledge needed to create inclusive classrooms. Implementing bilingual and multilingual programs can also help bridge the language gap and support students who speak languages other than the dominant language. Additionally, encouraging community involvement can play a key role in overcoming cultural gaps, as it provides opportunities for students and teachers to engage with the broader community and learn from diverse cultural perspectives.

Multicultural education enriches the learning experience by fostering inclusivity, critical thinking, and global awareness. By employing effective pedagogical theories and practices, educators can create a supportive environment that nurtures all students, regardless of their cultural backgrounds. Multicultural education not only benefits students by promoting equity and respect but also prepares them to thrive in a diverse and interconnected world.

References:

- Banks, J. A. (2006). *Cultural Diversity and Education: Foundations, Curriculum, and Teaching*. Allyn & Bacon.
- Freire, P. (1970). *Pedagogy of the Oppressed*. Herder and Herder.

ІСАЄНКО Анна Костянтинівна,
студентка 3 курсу
факультету журналістики,
Національний університет
«Одеська юридична академія»
(м. Одеса, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ІВАНОВА Наталія Георгіївна

YOUTUBE-КАНАЛ SEÑOR JORDAN: МІЖПЛАТФОРМЕНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ПРОСТІР ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

YouTube-канал *SEÑOR JORDAN* є одним із найяскравіших прикладів застосування комунікативного підходу до викладання іспанської мови як іноземної у цифровому просторі [4]. Його засновник, Джордан — фахівець з іспанської мови та комунікацій, випускник Truman State University (Міссурі, США), розпочав педагогічну діяльність у 2006 році. Створення понад 840 відео (сукупно понад 62 млн переглядів, 256 тис. підписників) ґрунтується на особистому досвіді автора: навчанні в Коста-Риці, перекладацькій роботі в місіонерських програмах, активній участі в іспаномовних громадах США. Ці біографічні чинники підсилюють автентичність мовленнєвих моделей, що пропонуються у відеоконтенті, та надають комунікативному підходу глибини й життєвої релевантності. Ресурс орієнтовано на користувачів із різним рівнем володіння мовою (01 – початковий рівень, 02 – середній, 03 – просунутий). Відео подають граматичний матеріал у логічній послідовності — від базових понять (артиклі, дієслова *ser* і *estar*, часові форми) до складних структур (умовні речення, субхунктиво). Окрему увагу приділено фонетиці та аудіюванню (вправи з вимови, інтонаційні моделі, зразки живого мовлення), а також лексичним темам (їжа, родина, одяг, числа). Відео містять розмовні вирази та діалоги, подані в типових комунікативних ситуаціях із поясненням соціокультурного контексту.

Автор активно застосовує сторітелінг та елементи міжкультурної комунікації, що сприяє формуванню соціокультурної компетентності. Його багатоканальна присутність (YouTube [4], Instagram [5], TikTok [6], SoundCloud [1], Facebook [2], офіційний сайт [3]) забезпечує міжплатформену взаємодію та формує цілісне цифрове середовище для автономного навчання. Важливим аспектом є подання матеріалу англійською мовою з

урахуванням мовної інтерференції — це значно полегшує сприйняття навчального контенту англomовними початківцями.

Особливу увагу слід приділити музичним відео, що стали впізнаваною частиною стилю *SEÑOR JORDAN*. За допомогою авторських пісень (наприклад, для вивчення алфавіту чи числівників) навчальний процес набуває емоційного забарвлення, що позитивно впливає на мотивацію, концентрацію уваги та закріплення мовного матеріалу.

Аналіз освітнього YouTube-каналу *SEÑOR JORDAN SEÑOR JORDAN* свідчить про його високу методичну цінність для початкового етапу вивчення іспанської мови. Наявність пояснень англійською мовою, живі приклади, музичні матеріали та індивідуалізований темп опанування контенту роблять канал ефективним засобом автономного навчання в умовах обмеженого мовного середовища.

Література

1. Señor Jordan. Jeremy Jordan. United States. Artist Pro. URL: soundcloud.com/senorjordanspanish (Consulta: el 31 de marzo de 2025).
2. Señor Jordan's Spanish Videos. URL: <https://www.facebook.com/srjordanspanish> (Consulta: el 31 de marzo de 2025).
3. *SEÑOR JORDAN*. URL: <https://senorjordan.com/> (Consulta: el 31 de marzo de 2025).
4. *SEÑOR JORDAN*. URL: <https://www.youtube.com/@Se%C3%B1orJordan> (Consulta: el 31 de marzo de 2025).
5. *SEÑORJORDANVIDEOS*. URL: <https://www.instagram.com/senorjordanvideos/> (Consulta: el 31 de marzo de 2025).
6. *SEÑORJORDANVIDEOS SEÑORJORDAN*. URL: [tiktok.com/@senorjordanvideos](https://www.tiktok.com/@senorjordanvideos) (Consulta: el 31 de marzo de 2025).

КОРНІЄВЕЦЬ Павліна Олексіївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

THE ROLE OF THE TEACHER IN FOSTERING TOLERANCE AND RESPECT FOR CULTURAL DIFFERENCES

Modern society is becoming more and more multicultural, and this poses new challenges for the education system. One of the most important is to foster tolerance and respect for people from other cultures. In this process, a special role belongs to the teacher, who not only transmits knowledge but also shapes worldview, social skills and values.

The teacher is an intermediary between the student and the socio-cultural space. The atmosphere in the classroom, the level of openness to new things, and the ability of students to accept differences as a norm rather than a threat depend on their attitude to cultural diversity and their personal example. In a multicultural environment, a teacher must become an example of empathy, mutual understanding, and tolerance. Their task is to create a safe educational environment where every student, regardless of ethnic or religious background, feels accepted.

One of the effective ways to build tolerance is to integrate a cultural component into the educational process. This can include thematic lessons, extracurricular activities, and discussions of cultural traditions of different nations. It is also important to introduce teaching methods that promote teamwork, dialogue, and the ability to listen to and respect other opinions.

The personal culture of the teacher is also of great importance - his or her speech, manner of communication, ability to avoid stereotypes and discriminatory statements. It is through daily communication with students that a teacher can form a positive attitude towards diversity.

Thus, the role of the teacher in fostering tolerance is key. He or she is not only a carrier of knowledge, but also a conductor of humanistic values. In a multicultural society, it is the educator who lays the foundations for mutual respect, coexistence and peace, which is the key to the stability and development of a democratic society.

МАНОЛІЙ Анастасія Тимурівна,
студентка 4 курсу факультету «Журналістики»,
Національний університет
«Одеська юридична академія»
(м. Одеса, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ІВАНОВА Наталія Георгіївна

ІНФОТЕЙНМЕНТ У НАВЧАННІ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ: АНАЛІЗ КОНТЕНТУ КАНАЛУ *LINAHABLA* НА ПЛАТФОРМІ ТІКТОК

У контексті трансформацій сучасного освітнього простору цифрові платформи набувають дедалі більшої популярності серед молоді та дорослих, що вивчають іноземні мови. Їх інтеграція в навчальний процес дозволяє адаптувати методики викладання до нового покоління учнів, для якого характерна швидка обробка візуального контенту, потреба в миттєвому зворотному зв'язку та висока чутливість до мультимедійної інформації.

Яскравим прикладом використання цифрового інструментарію для автономного вивчення іспанської мови є канал *LINAHABLA* на платформі TikTok [2]. Авторка каналу, Ліна, спеціалізується на створенні контенту для вивчення іспанської та англійської мов, поєднуючи педагогічний підхід із динамічним форматом платформи TikTok. Запущений у кінці 2024 року, канал *LinaHabla* активно розвивається: понад 1100 підписників і більше 30 освітніх відео вже доступні на платформі. Авторський контент зосереджений на оглядах ресурсів для вивчення мов, навчальних матеріалів, на мотиваційних повідомленнях, що стимулюють до регулярного самонавчання. Важливо підкреслити, що використання авторкою популярних іспанських пісень, яскравих візуальних елементів, а також тематичних серіалів (зокрема "EXTRA") дозволяє учням природно зануритися в автентичне іспаномовне середовище. Такий підхід є прикладом мультимодальної комунікації, що підтримує мотивацію і відповідає принципам інтерактивного навчання. Багато відео містять унаочнений переклад іспанських фраз українською мовою, що значно полегшує розуміння й робить контент доступним навіть для початківців. Проте у відео бракує чіткого проговорювання нових слів, що обмежує можливості засвоєння правильної вимови та інтонації. Через формат TikTok (відео тривають від кількох секунд до однієї хвилини) інформація, яка не має чіткого рівневого поділу та логічної послідовності, часто подається фрагментарно, що є недостатнім для системного вивчення граматичних тем. Використання дослідженого каналу як повноцінного навчального курсу не рекомендується.

Додаткову цінність ресурсам авторки надає міжплатформна взаємодія: наявність як додаткового ресурсу її Telegram-каналу *SFL SCHOOL* [1], де користувачі мають змогу поза TikTok отримувати розширені освітні матеріали, посилання на повні версії серіалів, методичні рекомендації та актуальні новини зі світу освіти. Цей канал орієнтований на широку україномовну аудиторію, яка прагне якісного, актуального та структурованого освітнього контенту.

Таким чином, канал *LINAHABLA* – це приклад сучасного освітнього проєкту з візуальним унаочненням та перекладом українською, що рідко зустрічається на платформах TikTok. Канал *LINAHABLA* успішно інтегрує елементи навчального інфотейнменту (інформації + розваги) в навчальний процес. Проте, для підвищення методичної якості доцільно додати озвучення нових слів, інтегрувати елементи повторення, створити тематичні добірки за рівнями тощо. Використання TikTok як навчального інструмента демонструє гнучкість, адаптивність і перспективність цифрових платформ у викладанні іспанської мови, особливо в умовах зростання автономного навчання та потреби у персоналізованих ресурсах. Застосування подібних каналів у навчальній практиці дозволяє сформувати автентичне мовне середовище за межами традиційного класу, що відповідає сучасним викликам і тенденціям освіти XXI століття.

Література

1. *LINAHABLA*. URL: https://t.me/sfl_school (Дата звернення: 27.03.2025).
2. *LINAHABLA*. URL: https://www.tiktok.com/@lina_habla? t=ZS-8uyplrrzwI6& r=1 (Дата звернення: 27.03.2025).

МАРСАВІН Іван Валентинович,
студент 3 курсу
факультету журналістики,
Національний університет
«Одеська юридична академія»
(м. Одеса, Україна)
Наукове керівництво – доцент
ІВАНОВА Наталія Георгіївна

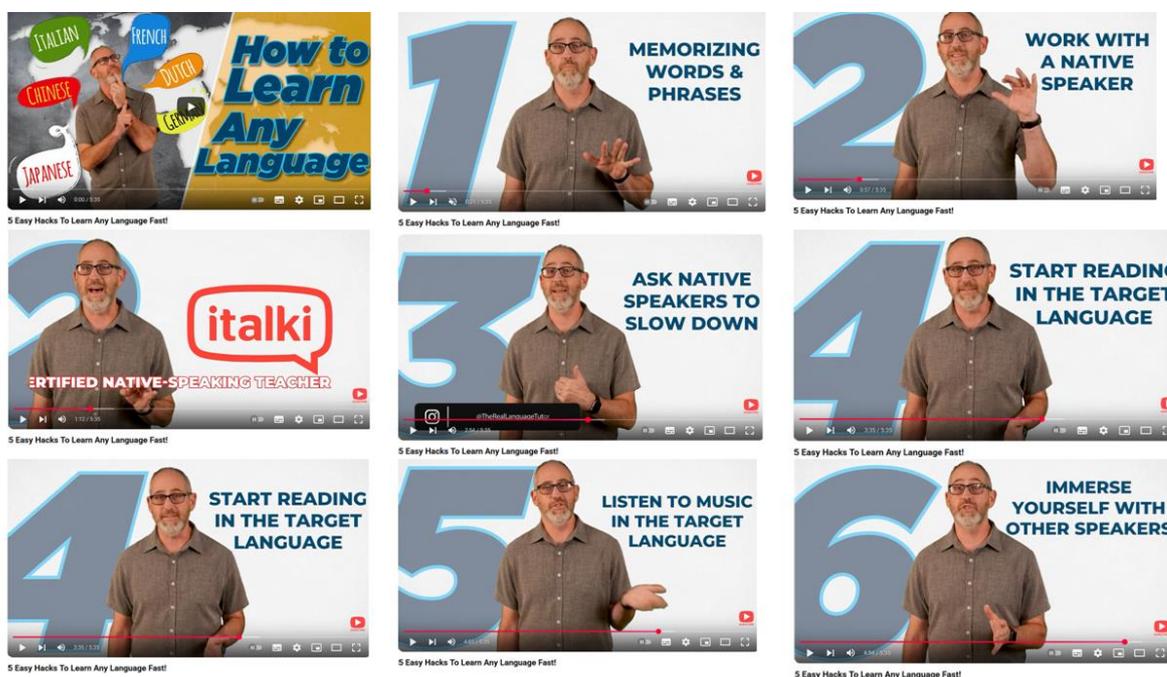
ЛІНГВОДИДАКТИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ ДОСВІДУ YOUTUBE-КАНАЛУ THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH

YouTube-канал *THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH*, заснований доктором Денні Евансом (Dr. Danny Evans), є ефективним прикладом впровадження цифрових технологій у викладання іспанської мови як іноземної. Зареєстрований 29 грудня 2018 року, станом на квітень 2025 р. канал налічує 394 тис. підписників, 300 навчальних відео з понад 23,6 млн переглядів [3].

Доктор Еванс, фахівець із іспанської та французької мов, має понад 20 років викладацького досвіду у США. Його методична концепція поєднує академічний підхід із доступною подачею матеріалу, що реалізується через логічну структуру пояснень, приклади з реального мовлення та поступове ускладнення тем. Навчальні матеріали каналу спрямовані на поетапне формування основних складових іншомовної комунікації: граматики (детальні пояснення граматичних правил із прикладами: вживання артиклів *el/la*, дієслів *ser/estar*, умовного способу, часів *pretérito perfecto*, *imperfecto*, *futuro*, тощо); лексики (тематичні добірки слів та виразів: ідіоми, часто вживані слова, лексичні помилки); фонетики та вимови (тренування правильної артикуляції звуків, наголоси, інтонація); розмовні навички (діалоги, питання, комунікативні ситуації, поширені вирази для щоденного спілкування); аудіотренування та практичні тести для самоперевірки; короткі навчальні відео (Shorts) як засіб повторення та мобільного навчання. Подача матеріалу англійською мовою дає змогу реалізувати контрастивно-аналітичний підхід та знижує когнітивне навантаження, що особливо актуально для початківців і тих, хто вивчає іспанську як другу чи третю іноземну.

Аналіз контенту каналу *THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH* свідчить про цілеспрямовану реалізацію стратегій саморегульованого та автономного навчання, відповідно до сучасної дидактики. Зокрема, у відеоуроці «5 Easy Hacks to Learn Any Language Fast!» (Рис. 1) [2] Денні Еванс презентує п'ять базових стратегій ефективного опанування іноземної мови: механічне запам'ятовування слів і фраз (1), усна практика з

носіями мови (2), способи зменшення мовного бар'єра (3), читання цільовою мовою для формування мовної інтуїції (4), прослуховування музики цією мовою як засіб аудіолінгвістичного занурення (5). Як додаткову (шосту) стратегію автор рекомендує регулярний перегляд навчального контенту самого каналу *THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH* як інтегрованого ресурсу для щоденної практики.

Рис. 1. Відео 5 Easy Hacks to Learn Any Language Fast! YouTube-каналу THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH

У відео «20 Idioms You Must Know in Spanish | The Language Tutor. Lesson 130» (Рис. 2) [1] реалізується міжкультурний підхід до навчання: подано двадцять поширених іспанських ідіоматичних виразів, супроводжених англomовними еквівалентами та усними прикладами контекстуального вживання. Такий формат сприяє глибшому розумінню семантичних і прагматичних нюансів у мовленні, необхідних для формування інтеркультурної комунікативної компетентності.

Рис. 2. Відео 20 Idioms You Must Know in Spanish | The Language Tutor. Lesson 130 YouTube-каналу THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH

Таким чином, YouTube-канал *THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH* є ефективним інструментом цифрової мовної освіти, що поєднує академічний підхід із практичною орієнтацією. Отже, ресурс відповідає сучасним дидактичним вимогам до навчання іспанської мови на початковому та середньому рівнях.

Література

1. 20 Idioms You Must Know in Spanish | The Language Tutor. Lesson 130. *THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=T9raBbzDYus> (Consulta: el 31 de marzo de 2025).

2. 5 Easy Hacks to Learn Any Language Fast! *THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH*. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yb2r9owfIIY> (Consulta: el 31 de marzo de 2025).

3. *THE LANGUAGE TUTOR – SPANISH*. URL: www.youtube.com/@TheLanguageTutor (Consulta: el 31 de marzo de 2025).

ПИСЬМЕНЮК Вікторія Андріївна,
студентка 1 курсу
гуманітарно педагогічного факультету,
Національний університет біоресурсів і
природокористування України
(м. Київ, Україна)
Наукове керівництво – доцент
СИДОРУК Галина Іванівна

DISTANCE LEARNING AND THE GLOBAL PANDEMIC

In 2020, due to the coronavirus pandemic, the world educational system faced an urgent shift to distance learning. Despite the significant progress in informational technologies, the transition turned out to be unexpectedly problematic. The key issues included: platform selection, adaptation of educational content, low digital literacy of both students and instructors, decreased motivation, limited communication and practical engagement.

The current situation highlights the necessity to create a unified, interactive educational environment. There are three major models of online learning organization: synchronous (real-time virtual interaction), asynchronous (independent, self-paced learning using pre-recorded materials), and hybrid (combination of both approaches). Researchers suggest that the hybrid model offers the best results.

However, distance learning demands specific strategies to maintain students' involvement. Important factors include positive attitude towards errors, student confidence, well-developed self-learning skills, friendly learning atmosphere, social interaction, relevance of materials, and supportive feedback. Teachers should avoid simply transferring traditional methods online, overusing platforms, or applying punitive measures.

The COVID-19 pandemic brought valuable experience for the educational system. Looking ahead, combining traditional and digital education methods may prove to be the most effective solution for countries like Ukraine.

Distance learning is not only a temporary solution during the pandemic but also a long-term educational trend. Its success depends on the ability of educational institutions to invest in infrastructure and continuous digital training for instructors. Educators need to become facilitators and mentors, not just providers of content. The focus should be shifted to personalized learning paths, project-based work, and student autonomy.

Moreover, psychological aspects must not be overlooked. Students often feel isolated during online learning. That is why the emotional connection between instructors and learners is crucial. Regular check-ins, encouragement, and peer interaction can significantly enhance learning outcomes.

A major advantage of online education is flexibility. It offers opportunities for students with disabilities, working students, and those living in remote areas. However, to ensure equality in access, the state must support the development of digital infrastructure, provide devices to students in need, and promote internet accessibility.

The pandemic showed that education must be adaptive and resilient. The future of global education likely lies in blended formats, where technology enhances traditional pedagogical methods. Ukraine, like many other countries, is in the process of integrating these lessons into its educational policy and practice.

References

1. Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T., & Bond, A. (2020). The Difference Between Emergency Remote Teaching and Online Learning. *EDUCAUSE Review*. Retrieved from [<https://er.educause.edu/articles/2020/3/the-difference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning>]
2. Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to Coronavirus pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15(1), 1–6. Retrieved from [<http://www.asianjde.org/ojs/index.php/AsianJDE/article/view/462>]
3. Dhawan, S. (2020). Online Learning: A Panacea in the Time of COVID-19 Crisis. *Journal of Educational Technology Systems*, 49(1), 5–22. Retrieved from [<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0047239520934018>]
4. Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). *Distance Education: A Systems View of Online Learning*. Cengage Learning.
5. Anderson, T. (Ed.). (2008). *The Theory and Practice of Online Learning*. Athabasca University Press. Retrieved from [<https://www.aupress.ca/books/120146-the-theory-and-practice-of-online-learning/>]
6. Sun, A., & Chen, X. (2016). Online education and its effective practice: A research review. *Journal of Information Technology Education: Research*, 15, 157–190. Retrieved from [<https://www.jite.org/documents/Vol15/JITEv15ResearchP157-190Sun2895.pdf>]
7. UNESCO. (2020). COVID-19 Educational Disruption and Response. Retrieved from [<https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>]

Anastasia NIKITINA,
Bachelor student at Department of
International Relations and Social Sciences,
National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)
Scientific supervisor - Associate Professor
Oksana CHAIKA

THE ROLE OF MULTILINGUALISM IN GLOBAL EDUCATION AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT

In today's world, multilingualism plays a crucial role in education and professional development. The ability to speak multiple languages expands academic opportunities, enhances cognitive abilities, and increases competitiveness in the job market. With globalization shaping modern industries, proficiency in foreign languages is no longer just an advantage but a necessity for career success and cross-cultural communication. Multilingual education provides access to top universities and academic resources worldwide. Many institutions offer programs in multiple languages, allowing students to study abroad and participate in international research projects. Additionally, learning foreign languages improves memory, analytical thinking, and the ability to acquire new information quickly. Studies have shown that multilingual individuals are more flexible in their thinking and adapt more easily to changing environments.

Beyond cognitive benefits, multilingualism fosters intercultural understanding. Language proficiency enables deeper engagement with different cultures, traditions, and ways of thinking, promoting tolerance and a global mindset. This is particularly valuable in modern exchange programs like Erasmus and Fulbright, which focus on international collaboration and cultural exchange.

In the professional sphere, multilingualism significantly enhances career prospects. Employers increasingly value language skills, especially in industries such as business, diplomacy, tourism, and technology. Professionals who can communicate in multiple languages can engage with a broader client base, negotiate more effectively, and navigate cultural differences in international business. Multinational corporations prioritize employees who can interact with global partners without language barriers, while in diplomacy and international relations, multilingualism is essential for negotiations and policymaking. Even in the tech industry, language proficiency is beneficial for software localization, customer support, and global marketing strategies. Furthermore, multilingual professionals often earn higher salaries and enjoy greater career mobility. They have the flexibility to work in different countries and adapt more easily to diverse work environments. In today's competitive job market, bilingual and multilingual individuals stand out, making them more attractive to global employers. Multilingualism plays an essential role in both education and professional growth. It enhances cognitive abilities, broadens academic horizons, and provides a competitive edge in the workforce. As globalization continues to reshape industries and education systems, the demand for multilingual professionals will only increase. Encouraging language learning from an early age prepares individuals for the challenges and opportunities of the modern world, fostering global understanding and cooperation.

REFERENCES

1. Chaika, O. (2023). Pedagogical shift in contemporary foreign language teaching: based on multi-cultural / lingual data sets. *International Journal of Philology*, 14 (1), [http://dx.doi.org/10.31548/philolog14\(1\).2023.012](http://dx.doi.org/10.31548/philolog14(1).2023.012).
2. Chaika, O., Vakulyk, I., & Hutyriak, O. (2023). Multiculturalism in education: teaching foreign languages and translation. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 13/01-XXXIII, p. 10-16. http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130133/papers/A_02.pdf
3. Chaika, O. (2023). Multicultural Education in Foreign Language Teaching: Task-Based Approach. *International Journal of Social Science and Human Research*, 06(03), 1476–1482. <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v6-i3-18>.
4. Chaika, O. (2023). Benefits of Multiculturalism for Foreign Language Teaching. *Molod i Rynok [Youth and Market]*, 3 (211), 82-89. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.277501>
5. Chaika, O. (2023). Key Advantages of Multiculturalism for Foreign Language Teaching and Learning. *Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy*, 14 (1).

Indira RENSKA,

*senior lecturer of English philology
department,*

*National university of life and
environmental sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

FOSTERING PSYCHOLOGICAL SAFETY IN MULTICULTURAL ENGLISH CLASSROOMS: PREVENTING BULLYING THROUGH INCLUSIVE PEDAGOGY

In recent years, increased attention has been paid to the creation of psychologically safe learning environments, especially in multicultural English classrooms. In such contexts, where

students represent diverse cultural, linguistic, and socio-economic backgrounds, a supportive atmosphere is considered essential not only for effective language acquisition but also for students' emotional well-being and personal development. It has been recognized that psychological safety directly influences classroom dynamics, learner motivation, and academic achievement. When learners feel safe, valued, and respected, they are more likely to participate actively, take linguistic risks, and develop a positive attitude toward the language and the learning process.

However, numerous studies have shown that bullying—both in explicit and implicit forms – continues to be experienced in educational settings, including language classrooms. Manifestations of bullying may include verbal aggression, social exclusion, stereotyping based on accent, language proficiency, or cultural identity. In some cases, linguistic insecurity is reinforced when students are ridiculed for grammatical errors or pronunciation. As a result, anxiety increases and engagement decreases. In multicultural classrooms, these effects may be further intensified by cultural misunderstandings or unconscious bias. Therefore, bullying prevention must be embedded within the broader goal of establishing psychological safety through inclusive pedagogy. To address these challenges, inclusive pedagogical practices have been increasingly adopted and promoted. In EFL classrooms, emphasis is placed on creating a safe space where diverse perspectives are acknowledged and valued. Learner-centered activities such as collaborative projects, role-plays, intercultural dialogues, and reflective journaling are used to foster empathy and trust. Culturally responsive teaching materials are introduced to ensure that students see their identities positively represented. At the same time, group work and peer assessment are structured in ways that promote mutual respect and discourage exclusion or competition. It has been shown that when learners work toward shared goals in diverse groups, prejudices can be reduced and cross-cultural understanding enhanced. Teachers are viewed as key agents in this process. Their attitudes, language, and classroom management strategies directly influence the emotional climate of the learning environment. Training in emotional intelligence, trauma-informed pedagogy, and conflict resolution has increasingly been incorporated into teacher development programs. Educators are encouraged to recognize signs of distress, respond to incidents of bullying in a constructive and consistent manner, and promote open communication. Preventive strategies such as establishing clear classroom rules, co-creating a code of conduct with students, and modeling respectful behavior are also widely recommended.

Despite these efforts, several challenges remain. In some institutions, a lack of administrative support, insufficient time for training, and limited access to culturally diverse materials have been reported.. Nevertheless, ongoing initiatives suggest that with sustained attention and collaboration among educators, researchers, and policymakers, meaningful change can be achieved.

In conclusion, the prevention of bullying and the promotion of psychological safety in multicultural English classrooms must be viewed as integral components of inclusive language education. By implementing responsive pedagogical approaches, fostering intercultural empathy, and equipping teachers with the necessary tools and strategies, it becomes possible to create environments where all learners can thrive. As classrooms become increasingly diverse, the need to cultivate respectful, supportive, and inclusive spaces is not only pedagogically relevant but ethically imperative.

Oleksii KURINNYI,
*senior lecturer,
foreign languages department,
Sumy National Agrarian University
(Sumy, Ukraine)*

When analyzing the processes occurring in Ukraine across various domains such as science, education, economy, and law, the phrase "Ukraine is a state governed by the rule of law" is often regarded as a fundamental principle. A state governed by the rule of law operates based on legal norms, with the Constitution serving as the primary legal document. To understand the concept of "safety," it is necessary to examine how it is defined in the Constitution of Ukraine and which articles ensure its implementation.

According to the State Standard of Ukraine 2293-99, "safety" is defined as the protection of individuals and society from potential harm. The Constitution of Ukraine upholds the individual, their life and health, honor and dignity, inviolability, and safety as the highest social values (Article 3, Part 1) [1]. Furthermore, the Constitution assigns key responsibilities to the state, including the protection of Ukraine's sovereignty and territorial integrity, as well as ensuring economic and informational security (Article 17). It also recognizes the state's duty to maintain environmental safety (Article 16) [1].

Safety is fundamental to preserving and enhancing societal values and serves as a foundation for progressive social development. It safeguards crucial aspects such as well-being, sustainable development, and peace.

In the context of education and science, Article 53 of the Constitution of Ukraine guarantees the right to education for all individuals [1]. It follows that students receiving an education should do so in safe conditions. Given the ongoing war in Ukraine, ensuring the safety of students has become even more critical. Higher education institutions, along with the Ministry of Education and Science of Ukraine, must strive to provide secure learning environments. Digital educational technologies, which have been widely implemented in Ukraine's education system, can play a key role in achieving this goal.

Blended learning emerges as an effective approach to maintaining safety in higher education. This method integrates both traditional classroom instruction and online learning, making it an optimal solution in uncertain conditions.

Blended learning consists of several models:

- Rotational model
- Flexible model
- Self-blended model
- Enriched virtual model [2].

The rotational model, in particular, encompasses several variations, including station rotation, lab rotation, flipped classroom, and individual rotation. The advantage of the rotational model lies in its balanced integration of online and offline learning, allowing students to seamlessly transition between modes in response to potential threats [3]. This ensures that students continue to receive quality education while prioritizing their safety.

For lecture-based subjects in Ukrainian universities, the enriched virtual model is recommended. This approach allows entire courses to shift online while enabling adjustments in the proportion of online and offline learning, depending on the discretion of the instructor and university administration.

For practical subjects, the "flipped classroom model" is particularly effective. Under this model, students engage with new theoretical material online, while classroom sessions focus on reinforcing acquired knowledge and applying it in practice.

References

1. The Constitution of Ukraine [Electronic resource] // Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR). - 1996. - No. 30. - p. 141. - Access mode:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Oleksii KURINNYI,
senior lecturer,
foreign languages department,

INCREASING STUDENTS' MOTIVATION IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN AGRICULTURAL UNIVERSITIES

In today's world, knowing one or even two foreign languages is no longer an exception but a necessity. Employers often require foreign language proficiency, even when the job does not directly involve language use. With its aspirations to join the European Union, language skills have become particularly relevant in Ukraine. Analyzing language education in the EU reveals that nearly 95% of linguistic students focus on only four out of the 23 official EU languages, with English leading, followed by German, French, and Spanish. Russian ranks fifth despite lacking EU language status. However, foreign language proficiency among agricultural university graduates remains insufficient, especially concerning a second foreign language, such as German or French, which is often an elective subject.

Practical experience shows that many students lack a positive attitude toward learning foreign languages. The absence of a clear connection between language skills and future professional activities negatively affects learning outcomes. Limited instructional hours, the elective status of a second foreign language, and the absence of formal assessments contribute to low motivation. This raises the question of whether it is possible to increase student interest in foreign language studies under such conditions.

Motivation, a crucial element in learning, can be intrinsic or extrinsic. Intrinsic motivation stems from personal interests, such as career growth, decision-making freedom, and intellectual development, while extrinsic motivation is shaped by external factors, such as praise or academic requirements. External motivation has a short-term effect, whereas intrinsic motivation provides long-lasting engagement.

In agricultural universities, students' interests are primarily career-oriented. Therefore, professional motivation should be emphasized. Awareness that language skills enhance job qualifications, along with opportunities for internships abroad in countries like the USA, Denmark, Ireland, France, and Germany, can increase motivation. Agreements between agricultural universities and international companies offer temporary employment opportunities for students.

The communicative approach, widely recognized in language teaching, is crucial in agricultural universities. Its goal is to enable students to handle real-life professional communication. This approach fosters communicative competence in speaking and writing, interaction with foreign colleagues, comprehension of foreign-language documents, and engagement with international sources. Thus, foreign language education should not only focus on grammar and phonetics but also on practical application in professional contexts.

To enhance learning, course content should reflect students' future careers, incorporating relevant materials and interactive classroom activities. Speech exercises should simulate real-life professional situations. In conclusion, incorporating a communicative and profession-oriented approach can significantly enhance student motivation in foreign language learning within agricultural universities. Providing real-world applications and emphasizing career benefits will ensure that students recognize the importance of language skills for their professional success.

References

1. Тимошук Н.М. Комунікативний підхід до викладання іноземних мов у вищих аграрних закладах освіти. Вісник Житомирського державного університету. Випуск 43. Педагогічні науки. 2009